

تبرستان

www.tabarestan.info

هادیه از تبرستان
ماقانیسیان

تبرستان

www.tabarestan.info

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

خندیدن قدغن نیست

کاریکاتور
مانا نیستانی

نیستانی، مانا، ۱۳۵۲ -

خندیدن قدغن نیست: گزیده کاریکاتورهای مطبوعاتی / نویسنده

مانا نیستانی. - تهران: روزنه، ۱۳۷۹.

۲۸۸ ص: مصور.

ISBN 964 - 334-038-4

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

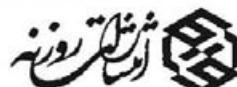
۱. کاریکاتور -- ایران. الف. عنوان. ب. عنوان: [خندیده کاریکاتورهای](#)

مطبوعاتی.

۷۴۱/۵۹۵۵ NC ۱۷۲۹/۹۴ خ

کتابخانه ملی ایران
۷۸-۲۵۸۹۵

نیستانی.info

خندیدن قدغن نیست

● کاریکاتور: مانا نیستانی

● طرح جلد: رضا عابدینی

● صفحه‌آرا: ایده قنبریبور

● چاپ اول: ۱۳۷۹

● تیراز: ۳۰۰۰ نسخه

● چاپ و صحافی: لیلا

● آدرس: میدان توحید، نبش پرجم، بالای بانک تجارت، طبقه ۴

● تلفن: ۹۳۹۰۷۴ - ۹۳۵۰۸۶ - ۹۲۴۱۳۲

● شابک: ۰۳۸-۴-۳۳۴-۹۶۴-۰۳۸-۴ ISBN: 964-334-038-4

○ کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۷	دیباچه
۹	به نام آفریننده عشق
۱۵	زندگینامه
۱۷	خندیدن قدغن نیست
۲۱	فصل اول: خشونت طلبی، خرد سیزی
۶۹	فصل دوم: تحدید مطبوعات
۱۲۵	فصل سوم: انتخابات
۱۶۱	فصل چهارم: قتل‌های زنجیره‌ای
۱۸۱	فصل پنجم: سیاستمدار
۱۹۹	فصل ششم: آزادی بیان

۲۱۷	حذف	فصل هفتم:
۲۳۳	دو جناح	فصل هشتم:
۲۴۱	تلویزیون	فصل نهم:
۲۴۹	دانشجو	فصل دهم:
۲۵۵	کمی هم عدالت!	فصل یازدهم:
۲۶۱	متفرقه‌ها	فصل دوازدهم:

تبرستان
www.tabarestan.info

دیباچه

تبرستان

www.tabarestan.info

وقتی عشق آدم تبدیل به حرفه و پیشنه او می‌شود و جزء لاینفکی از زندگی روزانه‌اش، رفته رفته پشت روزمرگی و عادت خود را مخفی می‌کند تا آنجا که یادش می‌رود عاشق است.

این اتفاقی است که بعضاً در زندگی نشانوی هم پیش می‌آید و گاهی چنان حاد می‌شود که عادت به دلزدگی می‌انجامد. طوری که زن و شوهر بعد از سال‌ها همدیگر را به سختی تحمل می‌کنند. اما وای از زمانی که از هم جدا بیفتند! تازه آن احساس کهنه اما جاافتاده مثل سرکه چند ساله از پشت پستوها سر درمی‌آورد و می‌فهمند که «عاشق» هم هستند.

با بیز ۷۸ بعد از دو سه ماه کار در روزنامه آفتاب امروز، عجیب احساس خستگی و دلزدگی می‌کردم و دیدن قلم و جوهر را پید و کاغذ حالم را یک جوری می‌کرد. کارم را به زور تحمل می‌کردم وقتی دوست یا همکار تازه‌نفسی از احساس عشقش به کاریکاتور می‌گفت ناخودآگاه چهراهای در هم می‌رفت. تا اینکه همان موقع دو سه روزی برای داوری یک مسابقه کاریکاتور همراه دوست و همکار خوبم نیک آهنگ کوتیر به شیراز رفتم. روز اول از این که نه قلمی در کار بود و نه کاغذ و نه کاریکاتوری توی پوستم نمی‌گنجیدم. روز دوم دست راستم کمی می‌خارید و یک حس مبهمی ته دلم بود و روز سوم ایده‌هایم را توی ذهنم تصویر می‌کردم. چهارمین روز دیگر بی‌صبرانه منتظر برگشتن و شروع کار بودم. آن وقت بود که بعد از چند سال کار مداوم احساس واقعیم را به کاریکاتور بازیافتم.

به نام آفرینشۀ عشق

تبرستان

www.tabarestan.mil

«من و کاریکاتور»

«کاریکاتور و دوران اصلاحات»

ظریفی می‌گفت دوم خرداد برای هر کس فایده نداشت برای شما کاریکاتوریست‌ها داشت و چه راست می‌گفت! باز شدن فضای سیاسی و انتشار روزنامه‌های متعدد و متنوع اصلاح طلب در این دو ساله عرصه بسیار مناسبی برای عرضه این هنر فراهم کرد.^{۱۰} میتوان های نابت کاریکاتور در صحنه اول، وسط و آخر روزنامه‌ها یکی پس از دیگری شیرپر آوردند و کاریکاتور به عنوان زبانی ظریف، موجز و شیرین اما در عین حال گزنده و کوبنده در طرح متنبکلات و کاستی‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی بیش از پیش مطرح شد و با مردمی که تجلی خواسته‌ها، نیازها و گلایه‌هایشان را در آن می‌دیدند رابطه‌ای صمیمی برقرار کرد.

معتقدم کاریکاتور زبان دنیای نوین، دوران اصلاحات و جامعه چند صدایی است، دنیایی که دیگر پذیرای تک محوری و استبداد نیست. کاریکاتور ما را به توهم و حماق خودمحوران می‌خنداند و این اولین قدم برای درهم شکستن شمایل‌های بی‌نقص و خودساخته آنها است. اولین گام برای زمینی کردن کسانی است که جایگاه خود را بی‌جهت در برج عاج می‌سازند و مهر درجه دومی بر پیشانی دیگران می‌کوبند و این چنین است که کاریکاتور زبان زمانه ما می‌شود.

البته که این شمایل‌شکنی هر چند با رعایت عرف و دین همراه باشد - که باید باشد - باز هم برای قدرت‌مداران سخت گران است و در نتیجه برای هنرمندان کاریکاتوریست همراه با خطرنا

«موضوع کارهایم»

موضوعاتی که بیشتر به آنها پرداخته‌ام آزادی قلم، مطبوعات، سیاستمداران خومحور، روزنامه‌نگاران آزادی‌خواه، انتخابات (شوراهای و مجلس ششم)، تقابل خشونت‌گرایی و عقل‌گرایی و ازاین قبیل است که به نوعی دل‌مشغولی‌های این دو ساله ما بوده‌اند. برخی، کارهای مرا متعلق به رده آثار معروف به روشنفکری می‌دانند. خود من هیچ اعتقاد و اصراری به این طبقه‌بندی

ندارم و اتفاقاً از زمانی که کار روزنامه‌ای می‌کنم سعی ام این بوده استعاره‌ها و نمادهای همه‌فهم تر و قابل‌همض باشند. آوردن کلام و نوشتار را در کاریکاتور هیچ بد نمی‌دانم البته اگر به جا استفاده شود و مکمل طنز یا شوخ طبیعی تصویر باشد. بعضی طرح‌های فرازمانی هستند و بعضی وابسته به ماجرا، موضوع و زمان خاصی. برخی هم که احتمالاً جذبات از اوضاع و احوال روزند برای مقاله یا نوشتار خاصی تصویر شده‌اند.

«چرا این کارها را انتخاب کردم»

مجموعه‌ای که می‌بینید گزیده‌ای از کارهای چاپ شده‌ام در دو روزنامه آفتاب امروز و صبح امروز به همراه بخشی از تصویرسازی‌های ماهنامه ایران فردا در این دو ساله اخیر است.

جدای از کیفیت بالاتر و پیوستگی موضوعی و اجرایی دلیل دیگر این انتخاب دسترسی راحت‌تر به اصل این آثار بود. وضعیت بایگانی و نگهداری تصویرسازی و کاریکاتور در نشریات ما حکایت تلح و غم‌انگیزی است. معمولاً کمیود وقت اجازه تهیه کپی از کار رانمی دهد و مسئولین نشریه در قبال بهایی اندک، اصل کار را مُلک طلق خود می‌دانند و ای کاش این مملوک بینوا را لاقل برای خودشان سالم نگه می‌داشتند! خلاصه آنکه شاید تا به حال بیش از هزار یا دو هزار کاریکاتور و تصویرسازی مجله‌ای و روزنامه‌ای کشیده باشم اما از آن همه جز اندکی باقی نمانده است. در هر حال موفق‌ترین و منبیت‌ترین دوران فعالیتم را در این دو ساله و در روزنامه‌های اصلاح طلب مخصوصاً همین دو روزنامه آفتاب امروز و صبح امروز می‌دانم.

تصمیم دارم اگر روای بر همین منوال باشد و خدا بخواهد و دست و مغزم به کار مداوم یاری کند و البته این کتاب، موفق از کار در آید. (به انتشارات روزنامه قول داده‌ام بیش از انتشار کتاب یک بار هم زندان بروم تا فروشش تضمین شود!) سالی یک مجموعه از کارهای مطبوعاتی ام دریباورم.

«رفع یک ابهام تاریخی»

بسیاری می‌بندارند اینجانب جزو جامعه بانوان کاریکاتوریست کشور هستم! شاید بد نباشد به این شبهه و ابهام پایان دهم و با تمام احترامی که برای بانوان قایلمن مراتب مردانگی خود را با
قاطعیت تمام اعلام می‌کنم!

«از این افراد متشکرم»

از دوست خوبم نیک آهنگ کوثر که مرا برای انتشار این مجموعه تشویق و یاری کرد؛ از برادرم توکا که این راه را پیش پای من روشن کرد؛ از مهرداد شیخانی که مرا با آفتاب امروز آشنا کرد؛ از سرددیران آفتاب امروز؛ صبح امروز و ایران فردا که به من اعتماد کردند؛ از نشر روزنه و از دوست ادبی و عزیزم شاهرخ تندر و صالح که مقدمه‌ای بسیار زیبا بر کارهایم نوشته و نام کتاب را پیشنهاد کرد که سخت می‌پسندم و البته بیش از همه از مادرم که مشوقم بوده است.

این مجموعه را تقدیم می‌کنم به مادرم،
توکا و تیرنگ
و یاد پدرم

مانانیستانی

تبرستان

www.tabarestan.info

L
www.estan.info

L
4

زندگینامه

من مانا نیستانی، فرزند منوچهر نیستانی، شاعر و ادیب، برادر توکا نیستانی کاریکاتوریست توانا و باسابقه مطبوعات، متولد ۱۳۵۲ در تهران هستم. سال ۱۳۷۷ از دانشگاه هنرهای زیبای تهران مدرک فوق لیسانس معماری را دریافت کردم اما هیچوقت علاقه‌ای برای ادامه کار در رشته تحصیلی ام نداشتم. فعالیت حرفه‌ای خودم را به عنوان طراح و کاریکاتوریست از سال ۱۳۶۸ با ماهنامه صنعت حمل و نقل آغاز کردم و پس از آن در چندین مجله ادبی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی ادامه کار داده‌ام. از جمله پیام امروز، آدینه، ایران فردا، صنعت فردا، جهان کتاب، اقتصاد ایران، فصلنامه بانک صادرات، رسانه، بورس، کیهان کاریکاتور و... از سال ۷۶ کار در روزنامه را با روزنامه زن آغاز کردم و بعد به صورت آزاد با روزنامه‌های صبح امروز، نشاط، خرداد، آزاد و به صورت ثابت با روزنامه آفتاب امروز همکاری داشتم. چند مقام و جایزه داخلی و خارجی هم در زمینه کاریکاتور به دست آورده‌ام از جمله عنوان چهارمین دوره مسابقات آسمان آبی تهران، مقام

دوم دومین دوره مسابقات آسمان آبی تهران، برگزیده مسابقه مضرات سیگار، برگزیده مسابقه نشریه شکار و طبیعت، نفر دوم مسابقه کاریکاتور وزارت مسکن با موضوع خانه، نفر دوم مسابقه نشریه گل آقا با موضوع بمب اتمی، برگزیده بخش نهایی کاریکاتور دنباله دار مسابقة ماروستیکای ایتالیا (۱۹۹۸)، دیبلم افتخار از مسابقة بین المللی نشریه پژواشانگران با موضوع هولیگانیسم (آشوبگری) در فوتیال (تهران ۱۹۹۸) دیبلم افتخار چهارمین دوره سالانه کاریکاتور تهران (۱۹۹۹).

همچنین در ششمین دوره جشنواره مطبوعات عنوان اول بخش تصویری (کاریکاتور) را کسب کردم (۱۳۷۸).

خندیدن قدغن نیست

لوبیس بونوئل می‌گوید:

سورثالیسم به من آموخت که انسان هرگز آزاد نیست و با اینهمه، برای چیزی که نمی‌تواند وجود داشته باشد مبارزه می‌کند و این، یک تراژدی است.
انسان معاصر، انسان همانه با آبسورد است؛ تعلیقی برزخ و دوزخ، بی هیچ نشان و شناسه‌ای از رهایی در برون و درون. این همانه‌گی و برزخ زیستی، محصول تولید انبوه و مصرف انبوه‌تر است و یک انفاق در اینجا، همه چیز را به نفع خود مصادره به مطلوب می‌کند؛ حیرت ممنوع!

راسنی، چه کسی حیرت می‌کند؟

شاید یک پاسخ خیلی خیلی کوتاه به این سؤال این باشد: حیرت خاص کودک و کودکی‌ها و درک صمیمانه و عمیق زیبایی‌هاست. اماً چرا زمانه زمانه حیرت نیست؟ شاید یکی از علت‌هاییش این باشد که همه چیز به وفور در دسترس است و آدم، می‌تواند در یک لحظه، بی‌نهایت تصویر از یک شیء، یک آدم، یک سبب زمینی یا یک کلم را بیند. پس نیازی نیست

که چیزی را با چیزی مقایسه کنی، و وجهه تفارق و تباین چیزهایی را - حداقل - به خودت متذکر شوی.

خوب، وقتی که نمی‌توانیم حیرت کنیم، هوشمندانه‌ترین کار برای انسان خنده‌یدن است؛ خنده‌ای که راه به وجهه کنایی صورت‌ها نیز دارد. چون مضطربکه وجهه کنایی جمیع صورت‌ها در عصر آبسورد است، پس الحمدللہ خنده و خنده‌یدن قلاغن نیست! با این متن می‌توانید این مطلب را در سایر صفحات این وبگاه را بازدید کنید

برشت اما گفته است: آن کس که می‌خندد خبر هولناک لاذخشنیده است!

این جمله برشت جمله‌ای باشکوه و از طرفی بسیار هیستیریک است. یعنی حضرت برشت متوقع بوده‌اند که همه باید در هولناکی خبرها غوطه‌ور باشند؟! یا للعجب، عموم برشت و این حرفا! بگذریم... تفاوت خنده عموبرشت با خنده‌های ما، دقیقاً تفاوت سوپرمارکت‌های دونبش خیابان‌های برلن با سوپر مارکت‌های دونبش در خیابان‌ها و حتی کوچه‌های شهرهای ماست.

با این همه شاید تفکیک ذهن و صورت‌ها در کاریکاتور، و تأویل‌بزیر ساختن آن، همانطور که نوازش گربه‌ای بیهوده می‌نماید، بیهوده باشد. و بیهوده پنداری «هیچ»‌ها، گاه قدر خوب است و ضروری.

گمان غالب، بر این است که کاریکاتور، دعویت عمومی به «خنده» است، اما من خوشت دارم که کاریکاتور را آموزش همگانی خنده بنامم، آموزش همگانی خنده... همین. در کاریکاتور، ما با چند حرکت ذهنی متضاد (Paradoxical) روپروریم: نخستین حرکت، اغراق در موضوعیت بخشیدن جذی به حرکتی کمیک و دیگر، تأویل‌بزیرسازی آن حرکت در زمان. پس هر موضوعی، با هر حرکتی و در هر زمانی، می‌تواند اسباب آموزش خنده همگانی را به همین راحتی فراهم آورد و عمدت‌ترین زوایای پنهان «صورت‌ها» و «زمان» ثبوت‌ناپذیر را در شناسه‌هایی دفورمه نمایش دهد.

بعید به نظر می‌رسد که تیز طبیعی‌های خطوط یک کاریکاتوریست بالبهایی که به خنده‌گشوده می‌شوند و گاه در طنین قهقهه‌ها گم می‌شوند ارتباطی موازن‌های داشته باشد و شاید، خنده و قهقهه، حاصل غفلت از چیزی باشد که کاریکاتوریست به آن اندیشه‌ید و آن را شکار کرده است. از نظر دور نداریم، گرایشاتی که بر ساخته از نیاز ~~جمهومی~~ به خنده و خنده‌ید است، گرایش عمده کاریکاتورهای ما را به سمت وسوی انگیزش‌های کمیک ~~جمهومی~~ راند. با این حال اطمینان دارم که کاریکاتوریست‌های ما، اگرچه به این نیاز زمان و زمانه پاسخی درخواهی تأمل داده‌اند اما چیزی را که بُوی اصالت دارد، به نفع چیزی دیگر به نام «سیاست» در «عصر سرسام» کنار نگذاشته‌اند. «خلاف آمد عادت»‌های مانا نیستانی، حکایت شکارچی هوشمندی است که با حرکت بر لبه تیز تیغ روح خود، محکومان و قربانیان چیزی به نام زندگی را به تأمل و خنده بر «هیچ» می‌خوانند؛ محکومان و قربانیانی که خود، هم شکارند و هم شکارچی. به نظر شما خنده‌دار نیست؟

شاهرخ تندرو صالح

تبرستان

www.tabarestan.info

فصل اول:

خشونت طلبی، خردستیزی

تبرستان

www.tabarestan.info

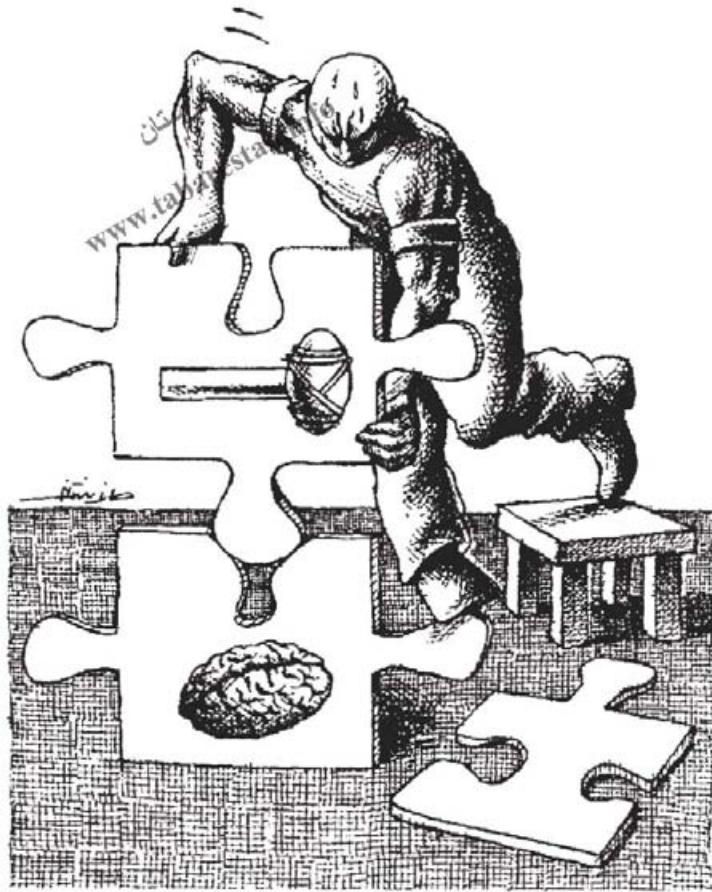

Javisa

تبرستان
www.tabarestan.com

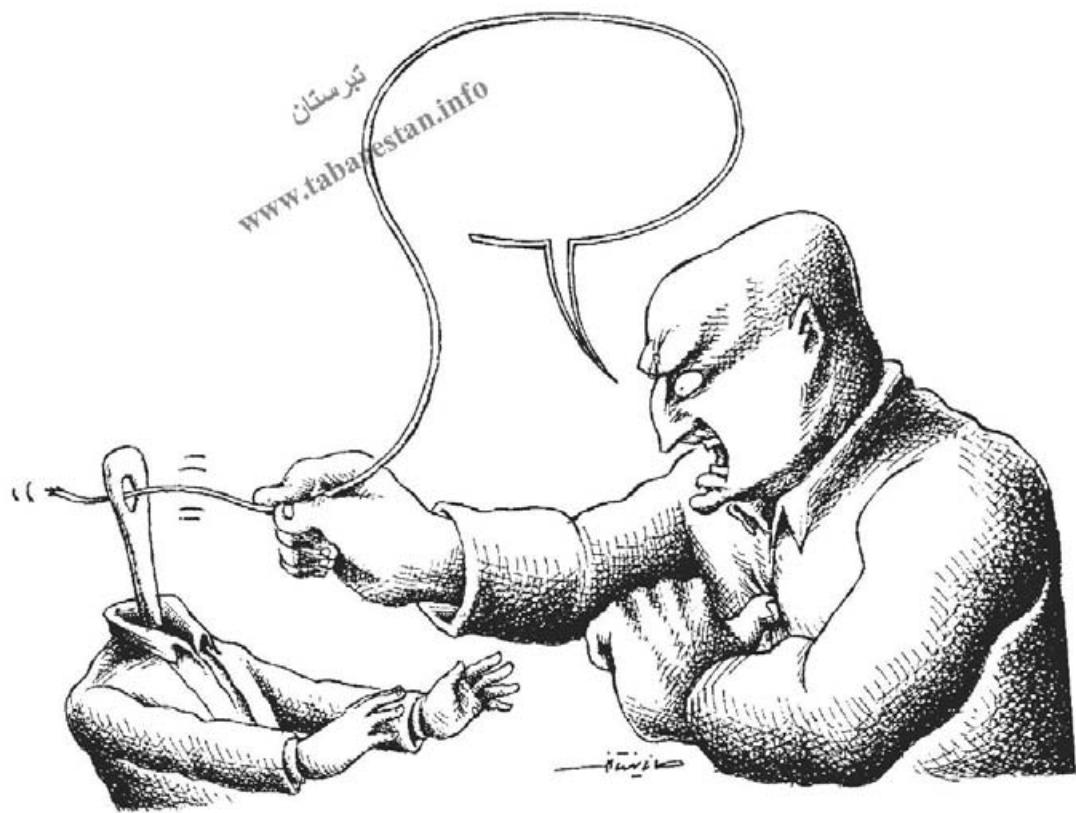

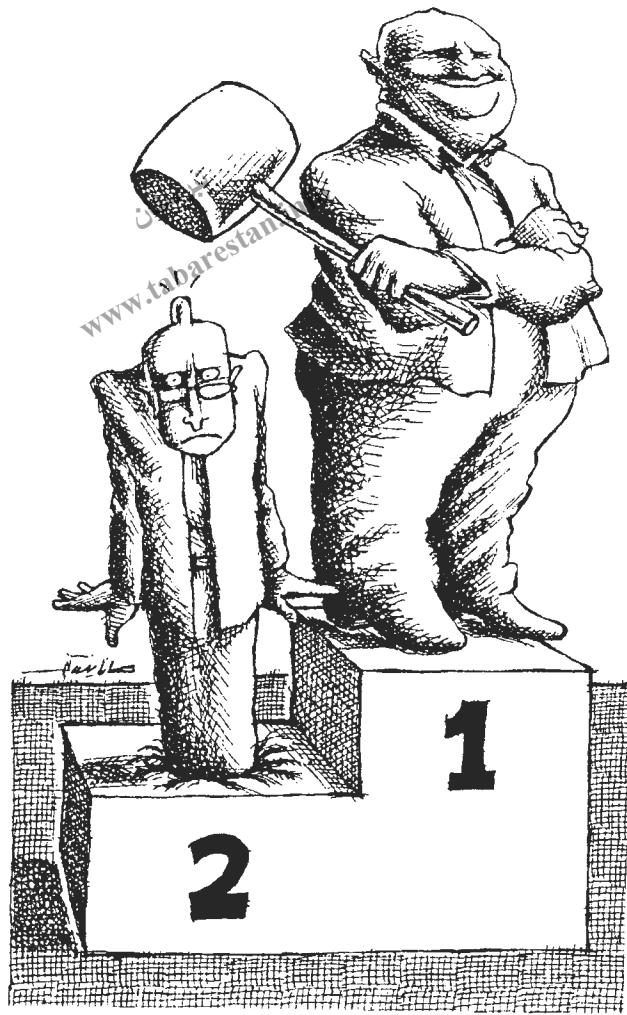

حسینی

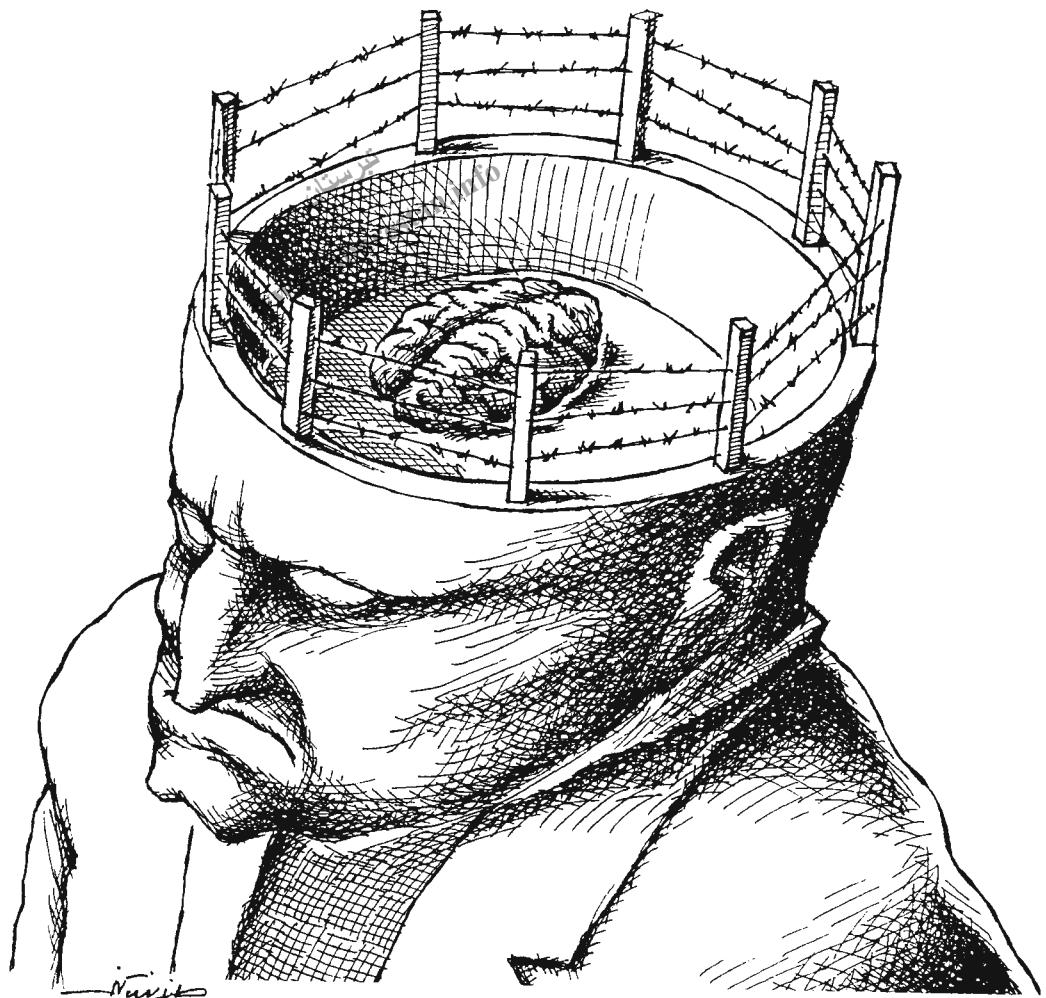
www.tabarayan.info

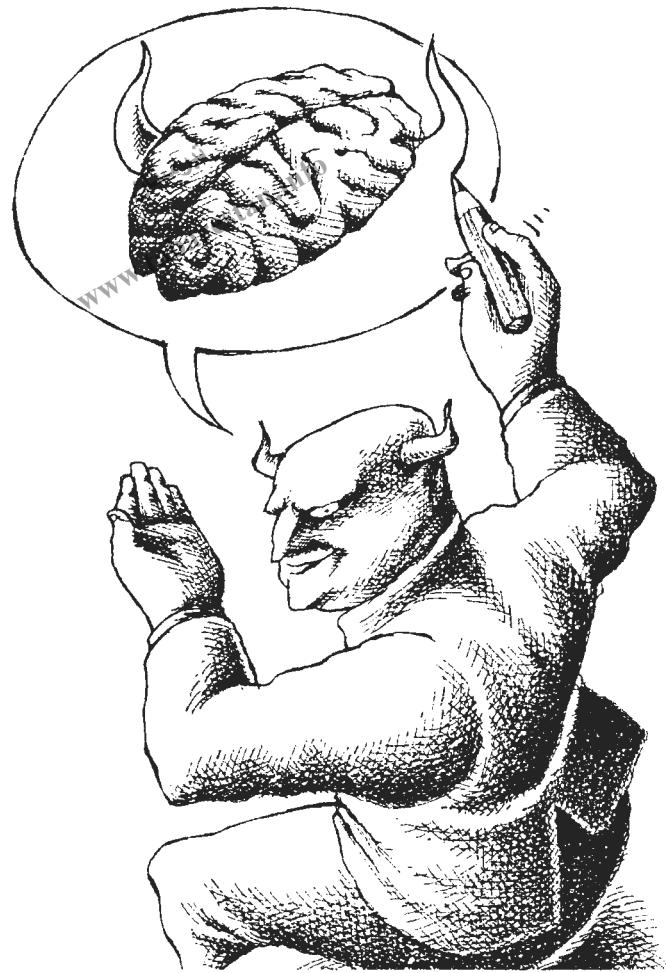

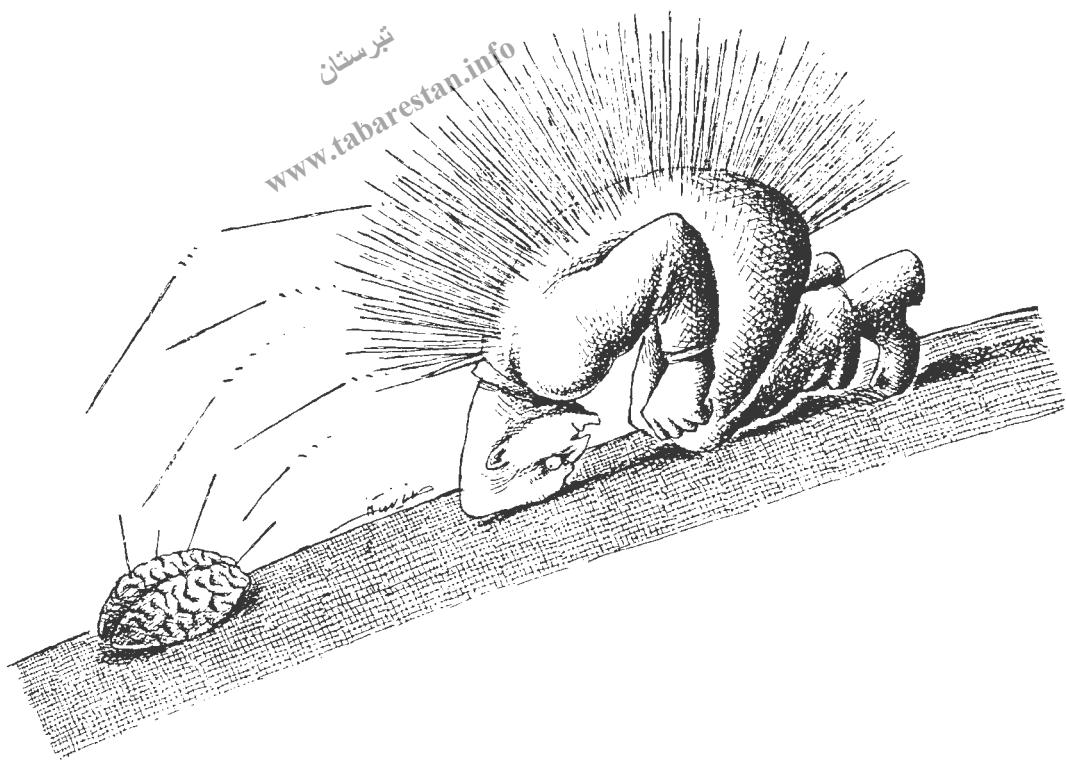

www.tabarestan

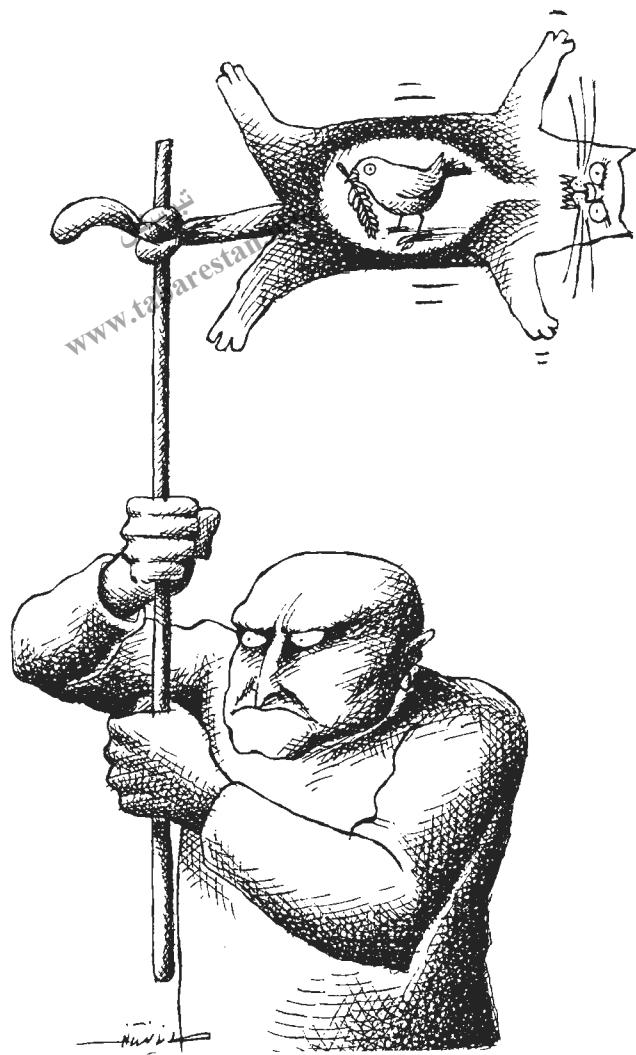

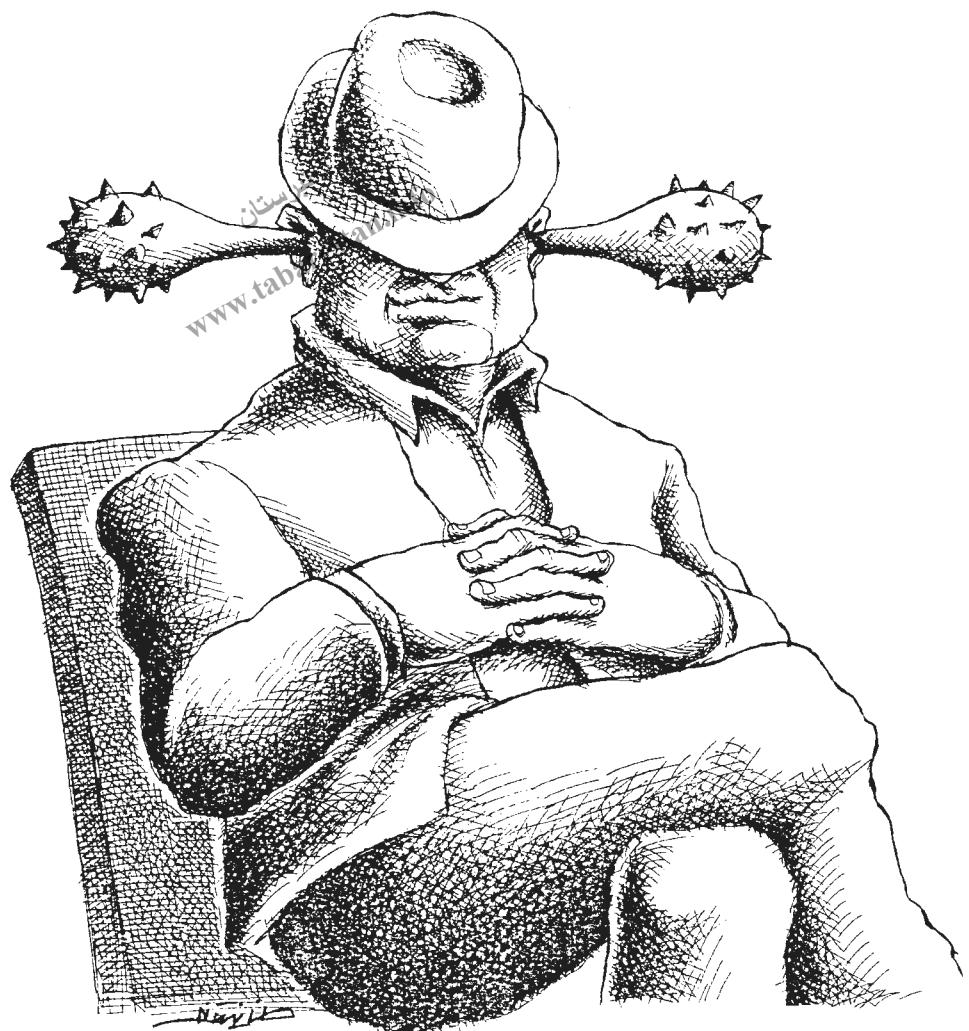
تبرستان
www.tabarestan.info

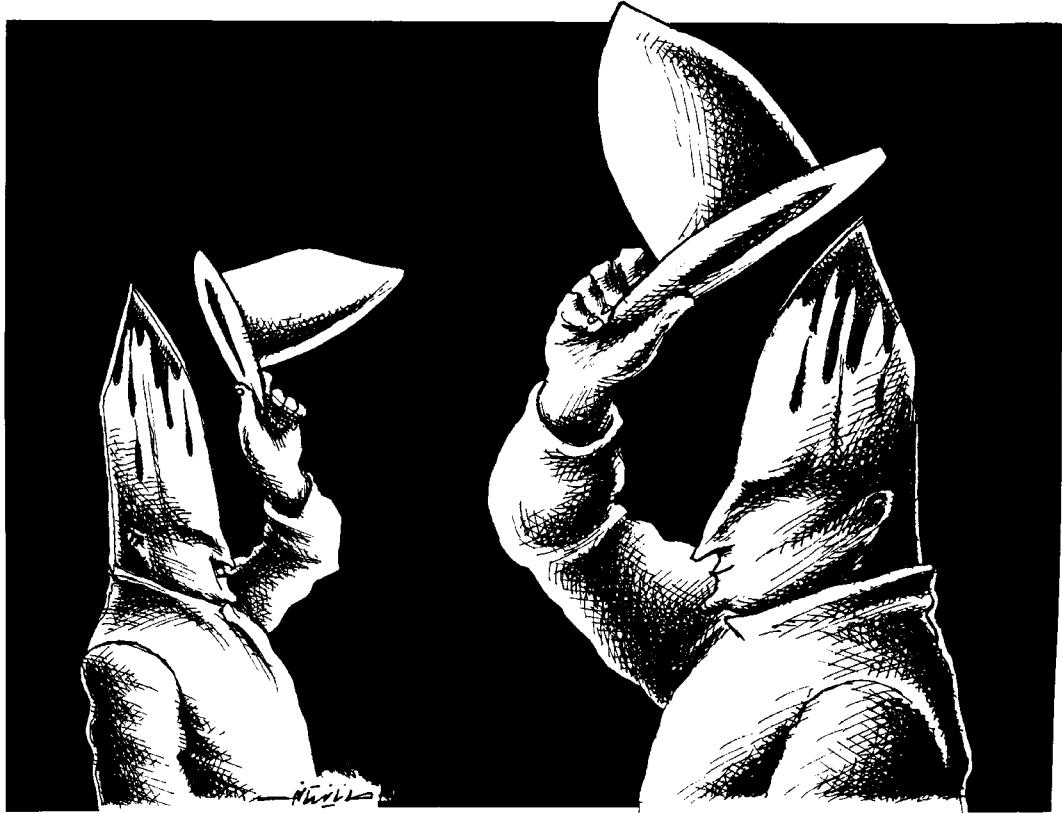

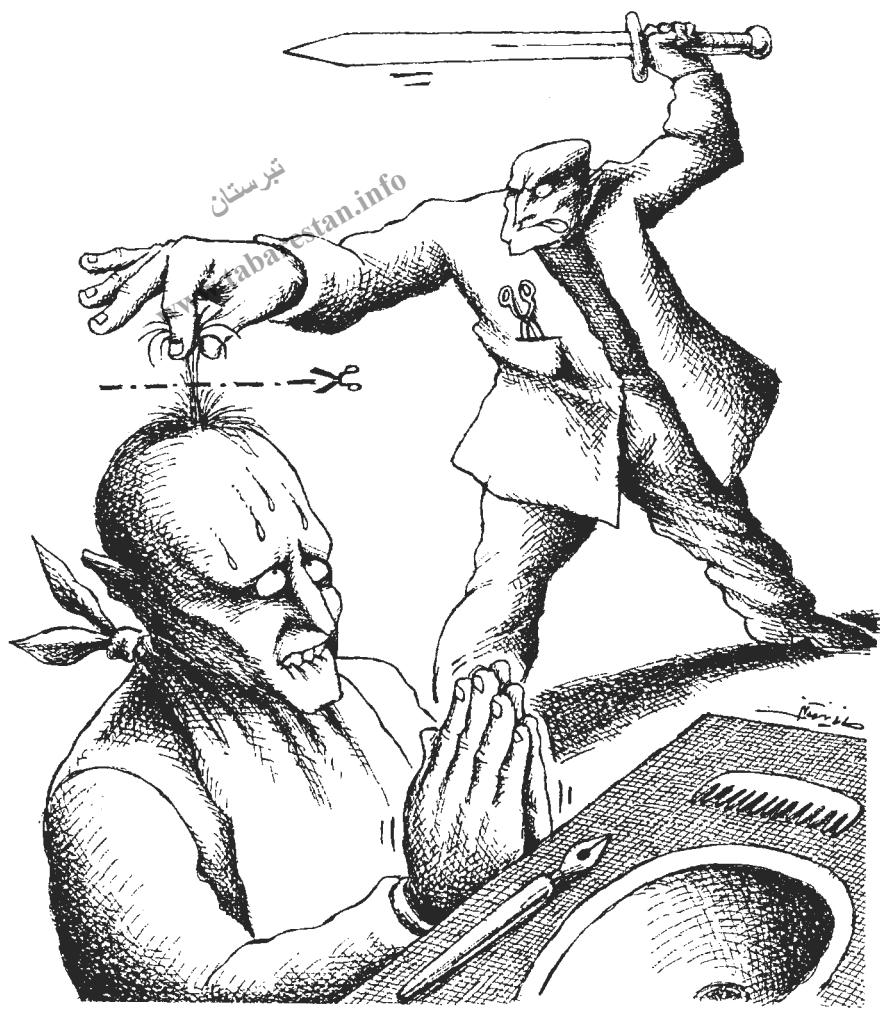
تبرستان
www.tabarestan.info

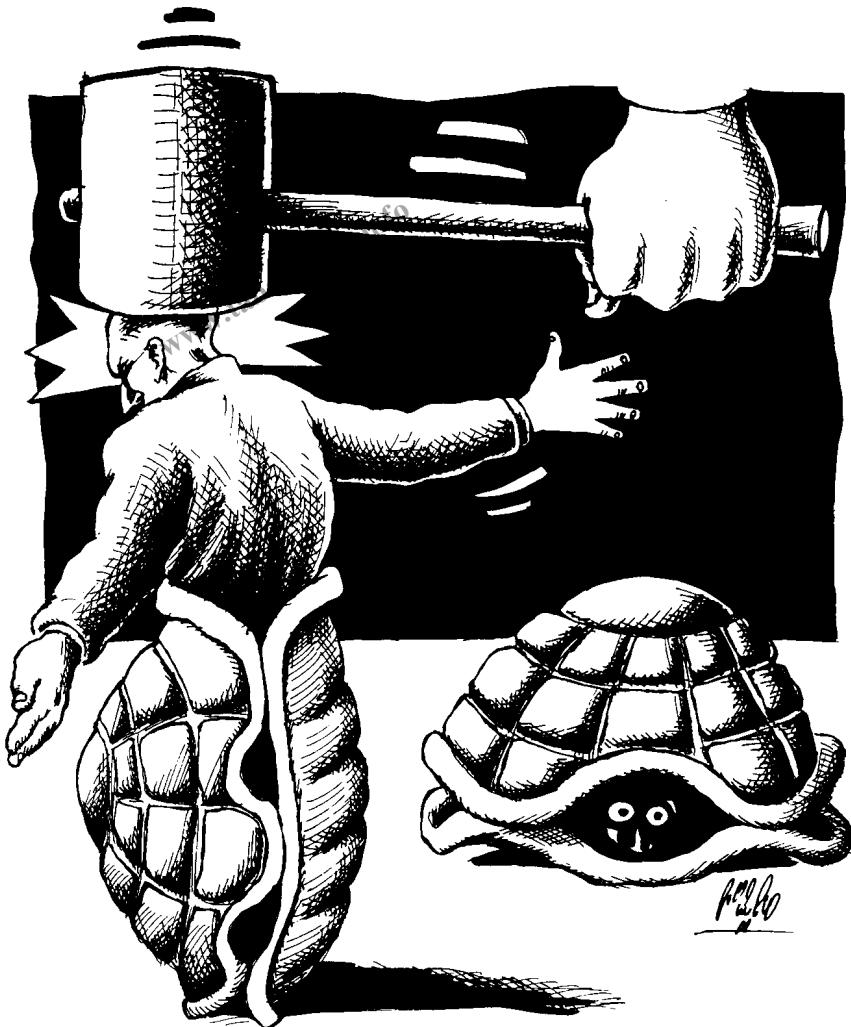
www.tazarestall.it

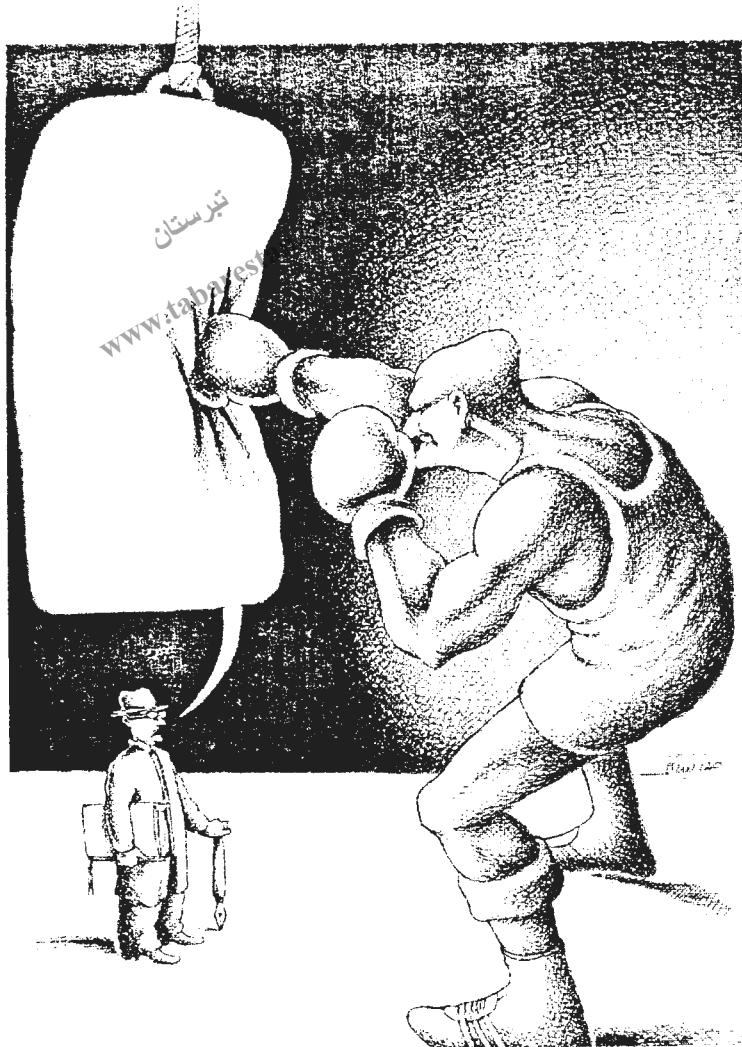

تبرستان
www.tabarestan.info

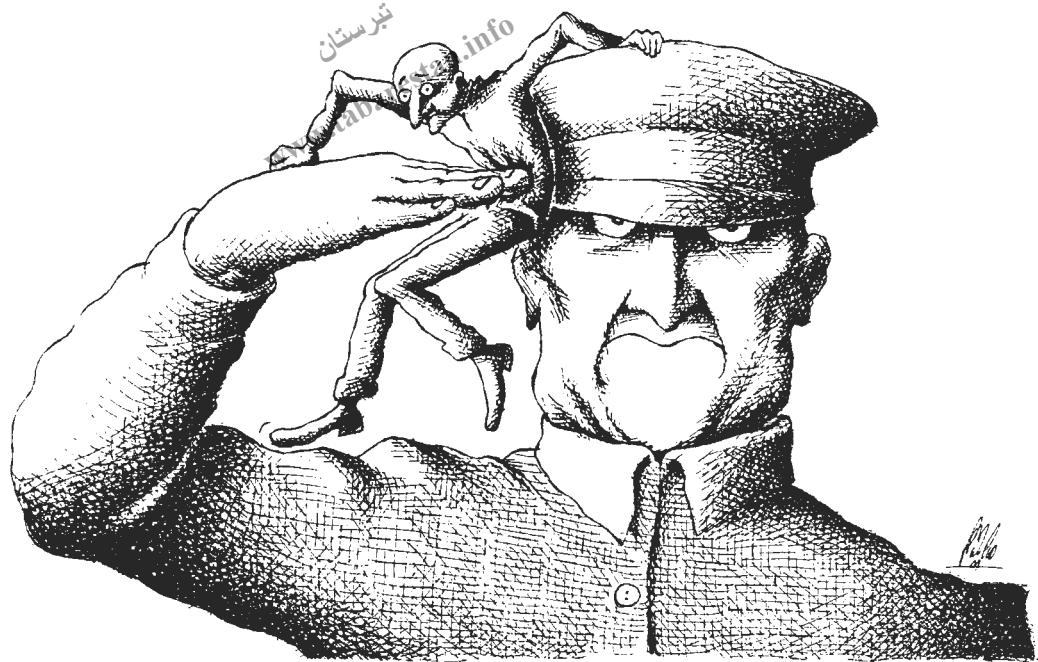

تبرستان
www.tabarestan.com

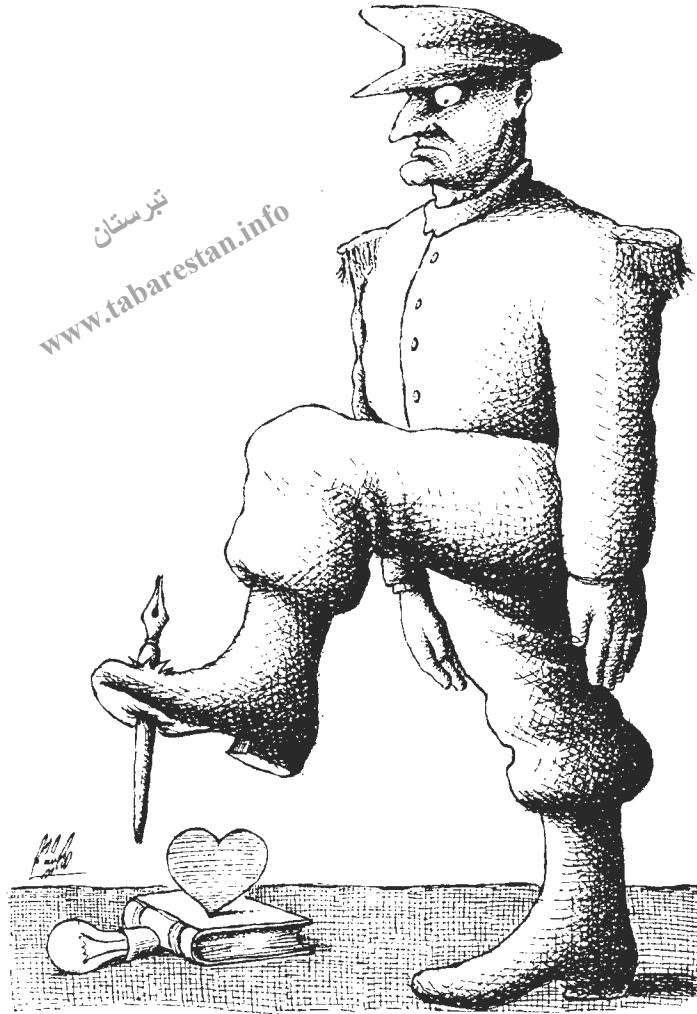

www.tibarestan.info

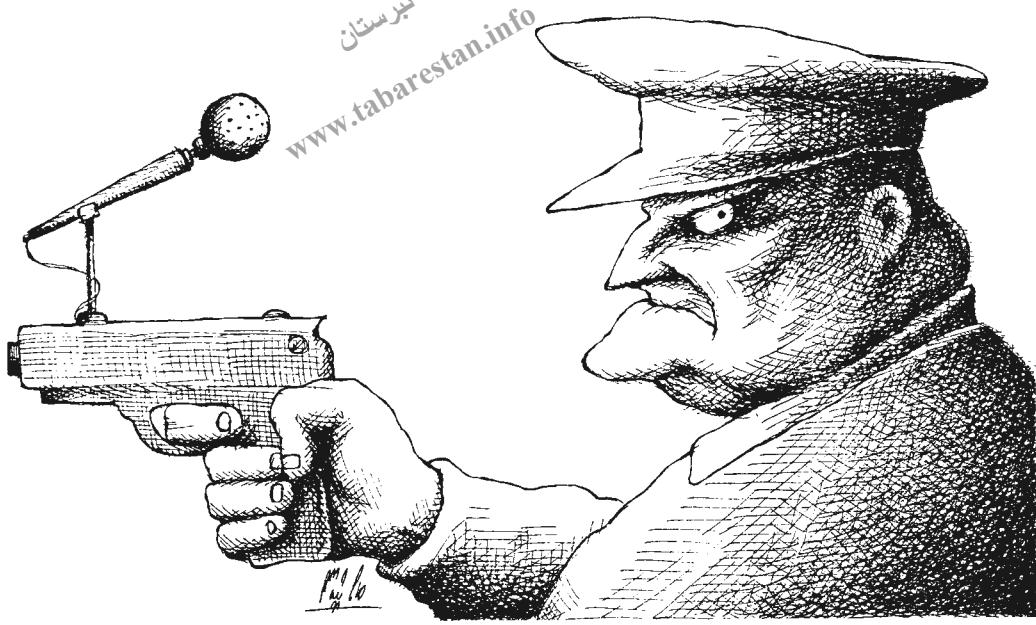

تبرستان
tabarestan.info

Farshad

تبرستان
www.tabarestan.info

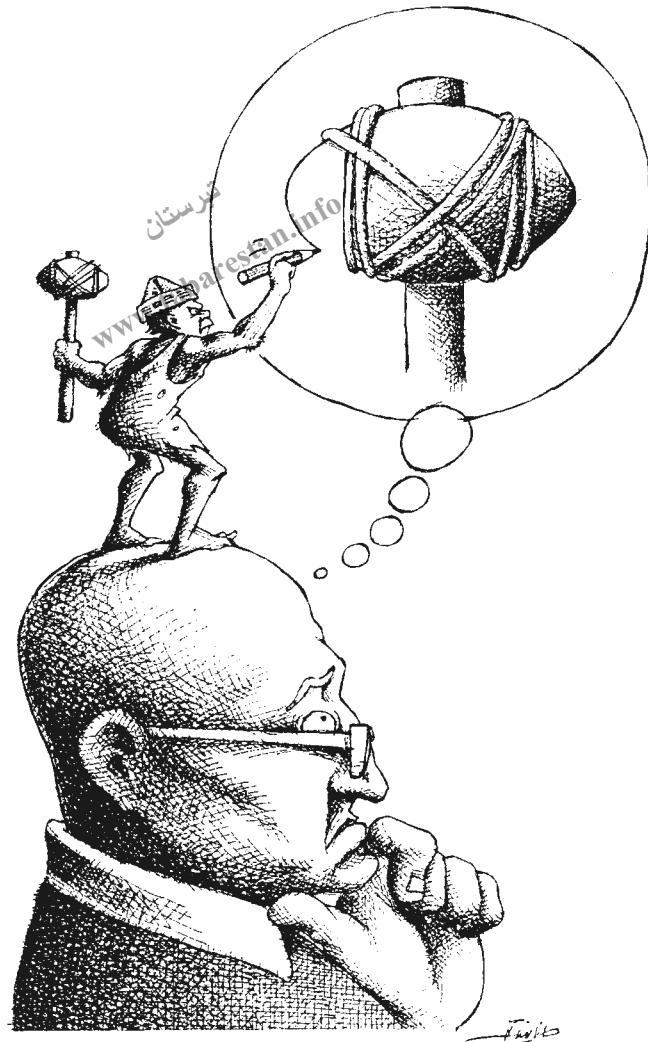
تبرستان
www.tabarestan.info

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران

tabarestan.info

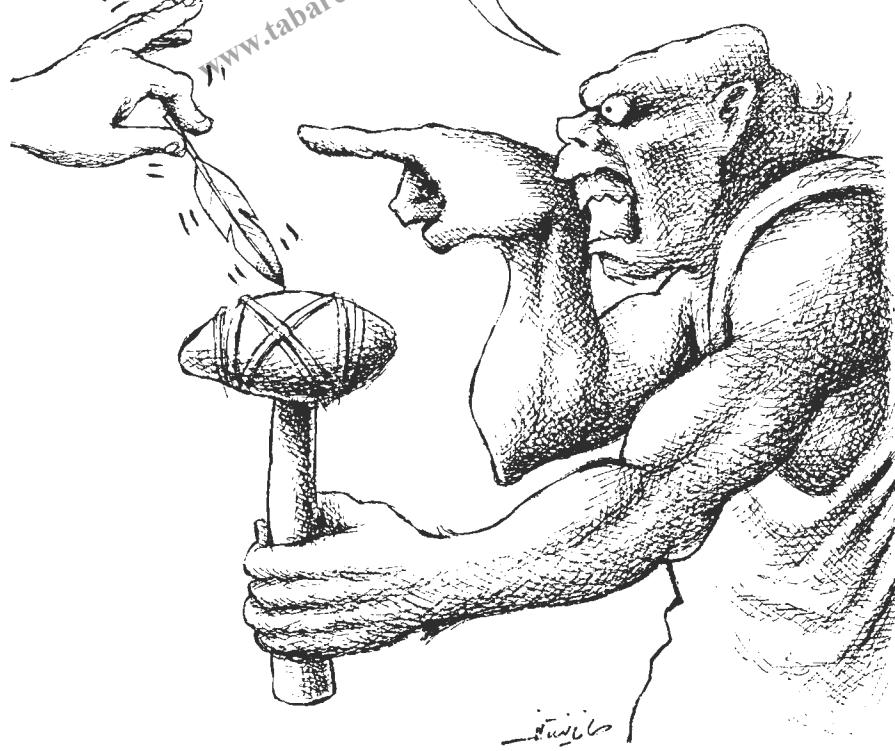
پرسان
www.parsan.info

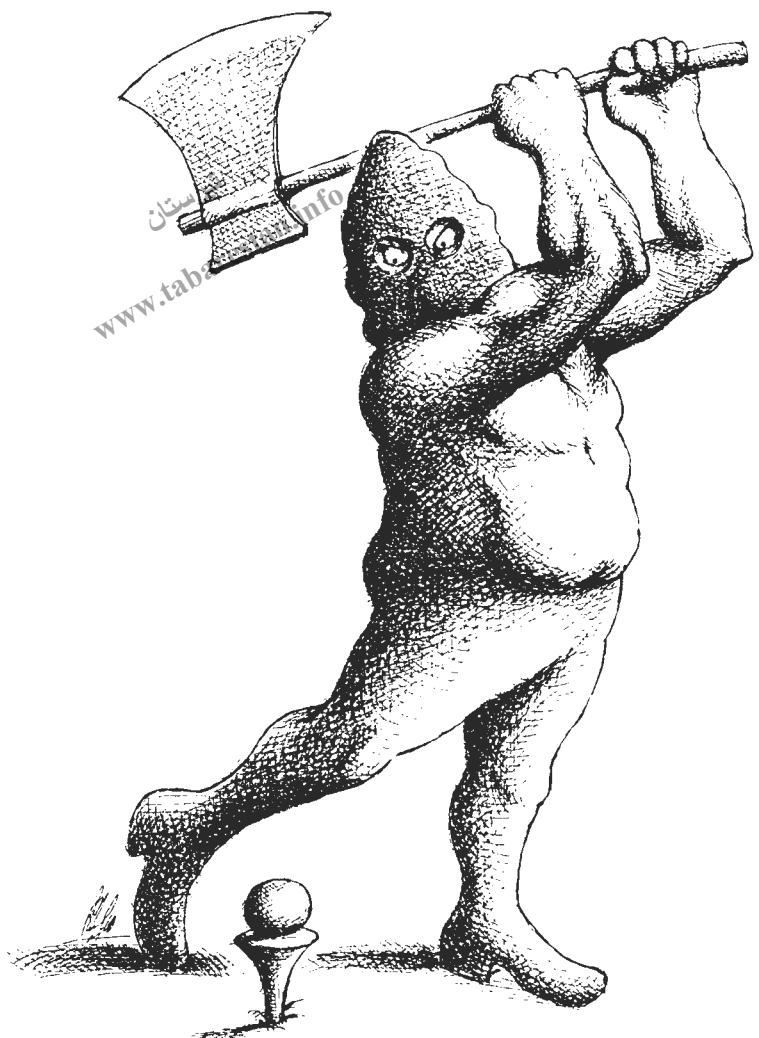
تبرستان
www.tabarestan.info

—Amir

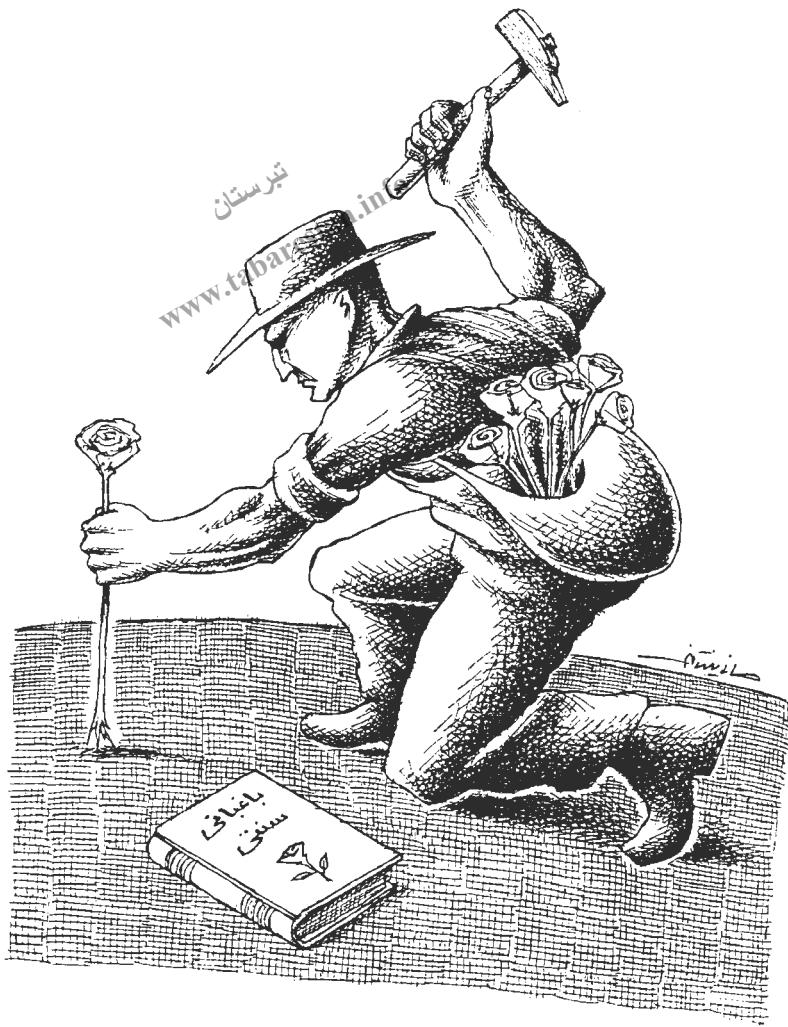
فَاسْتَسْتَ!

تبستان
www.tabarestan.info

www.taban.info

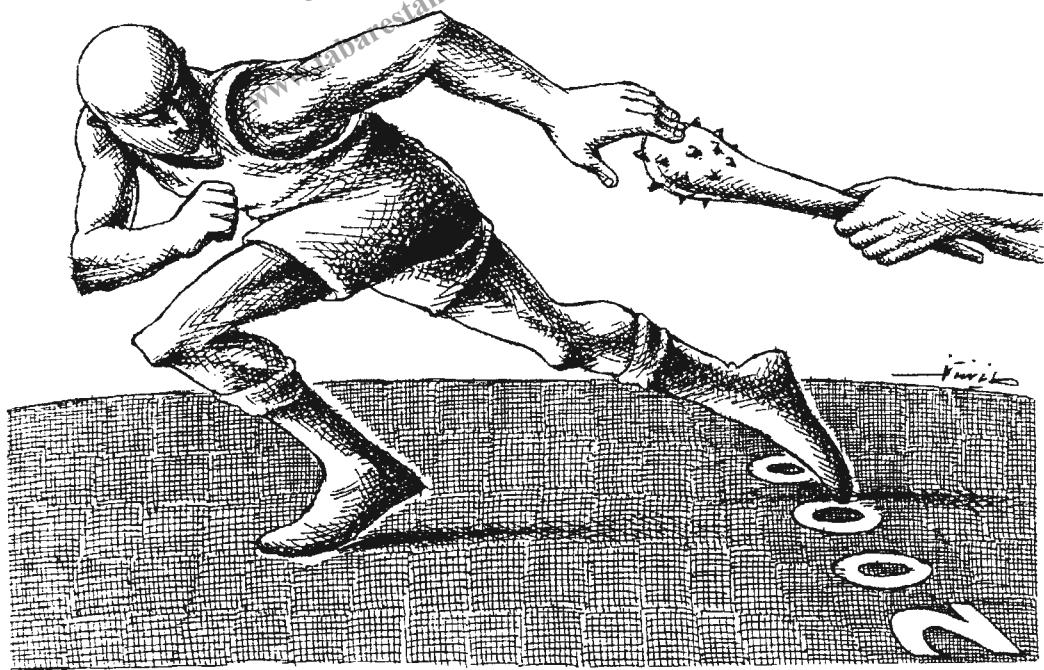

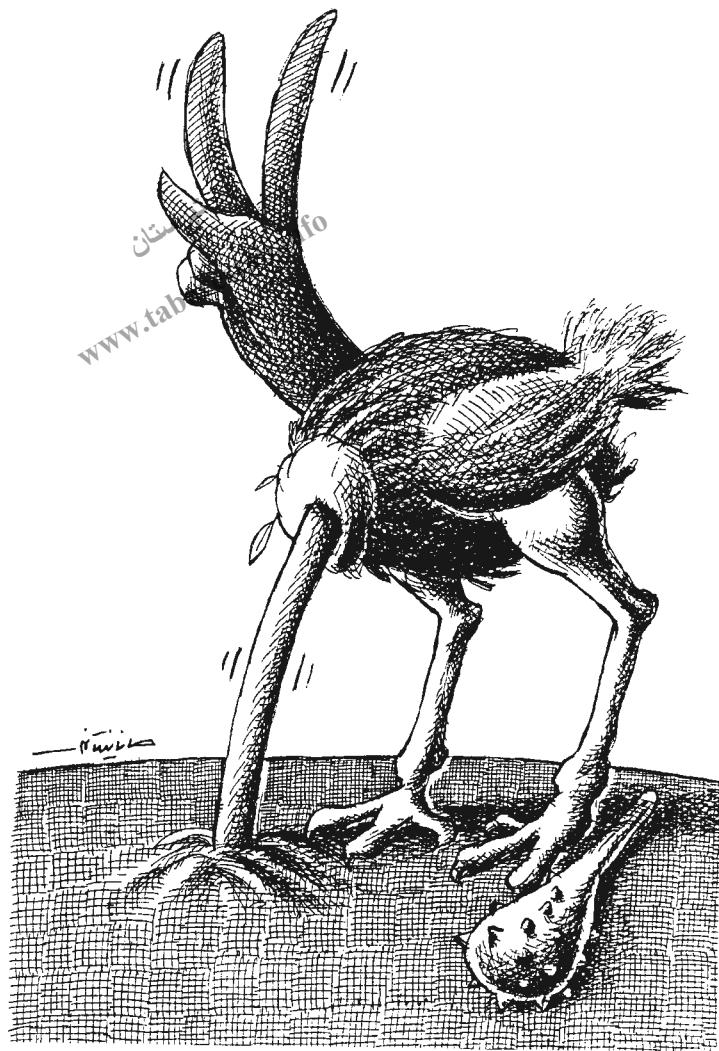
تبرستان
www.tabarzin.info

تبرستان

tabarestan.info

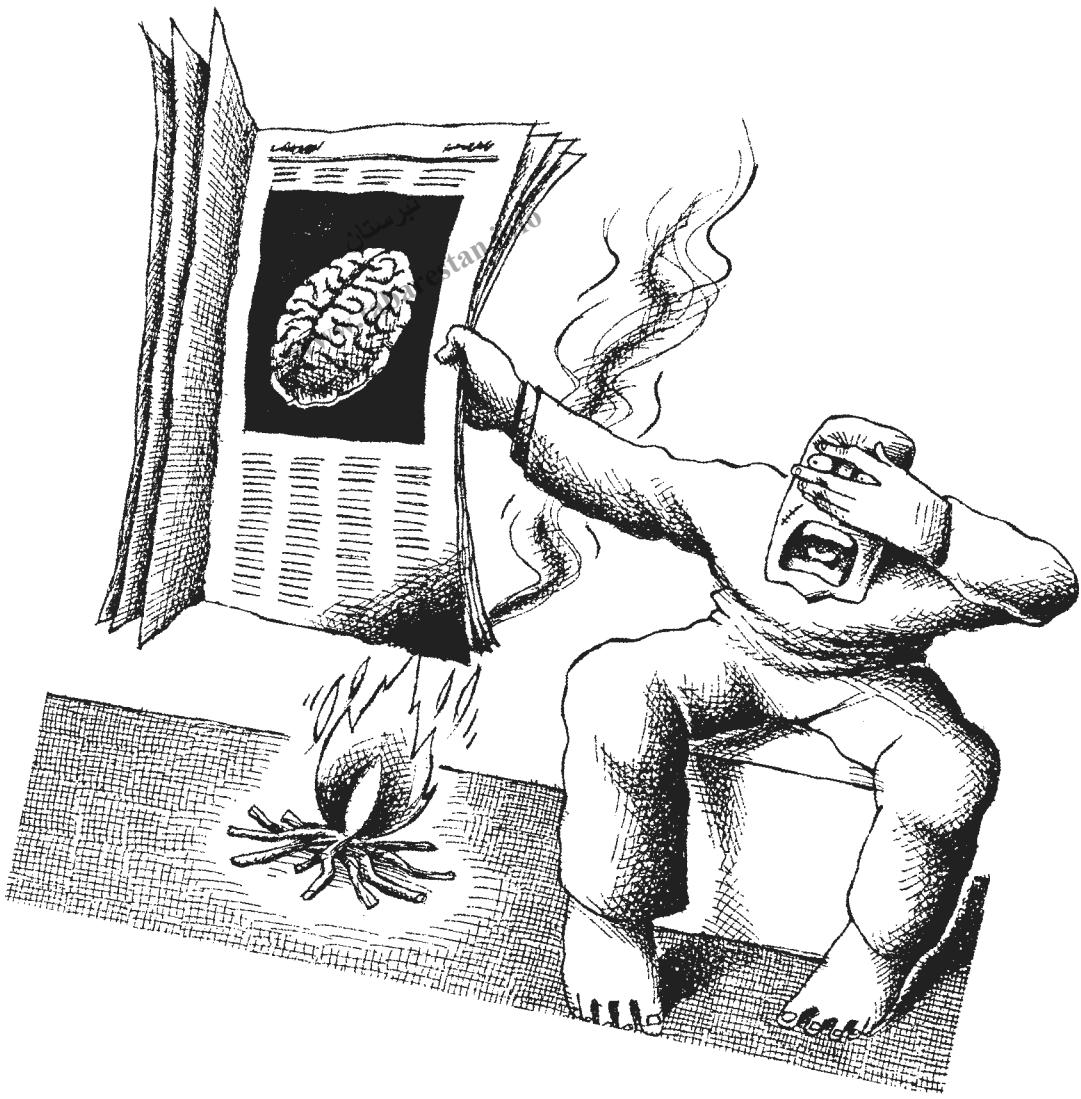

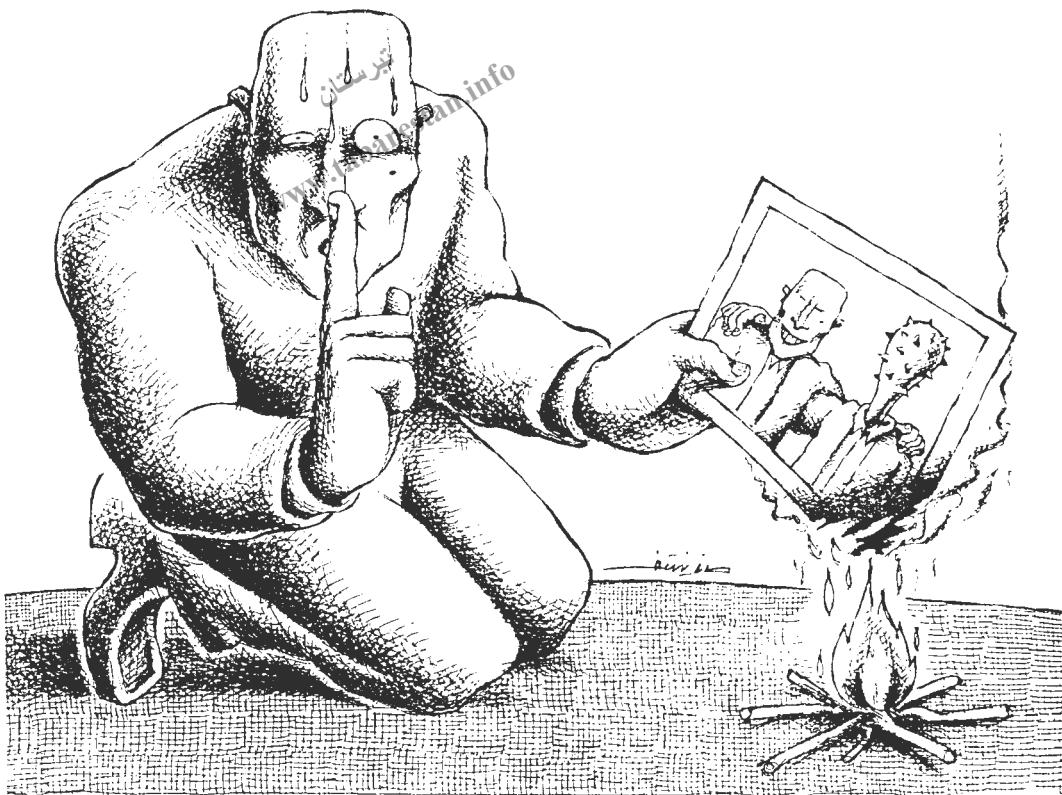
www.taboo

www.tibarestan.info

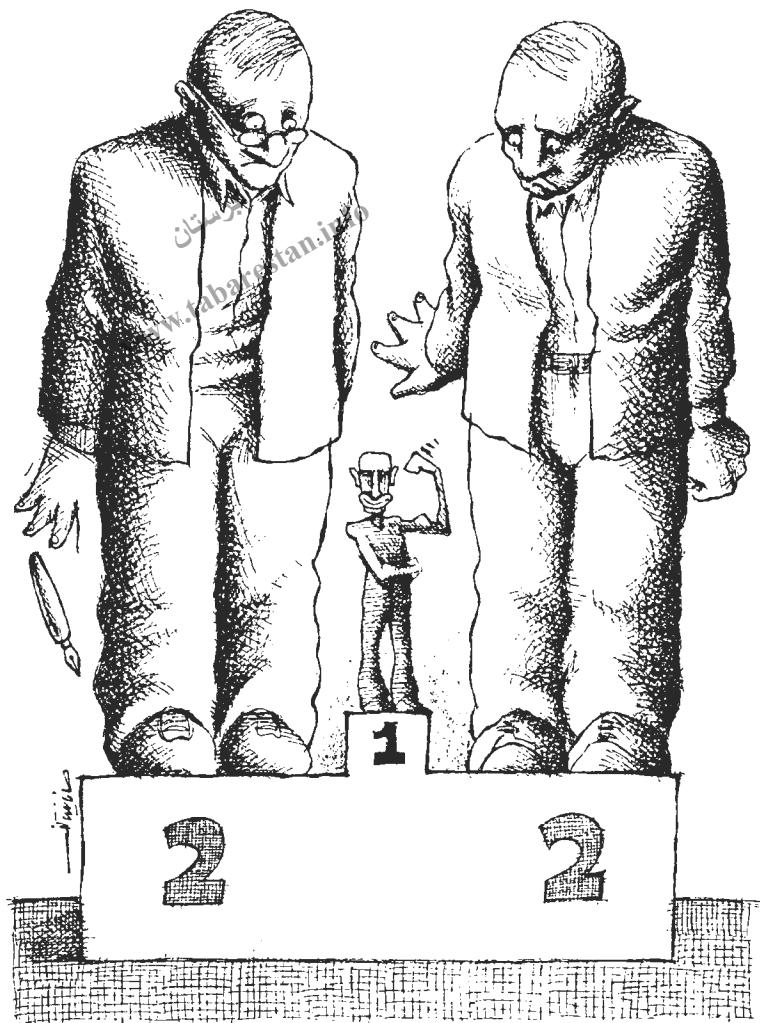

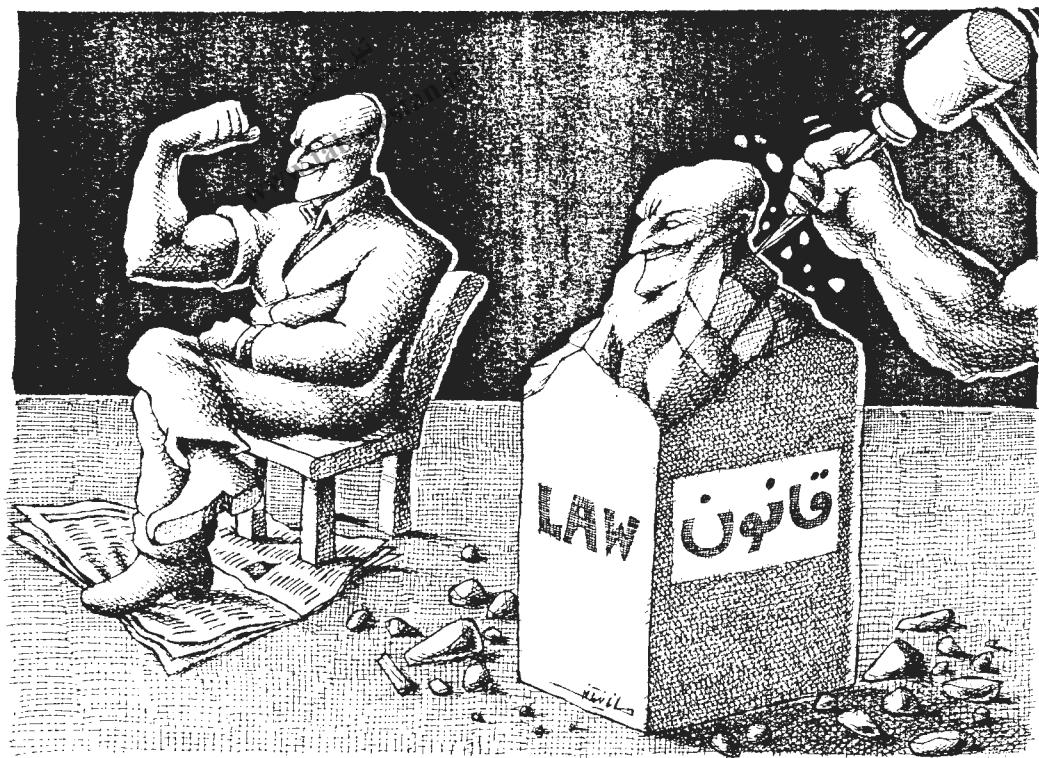

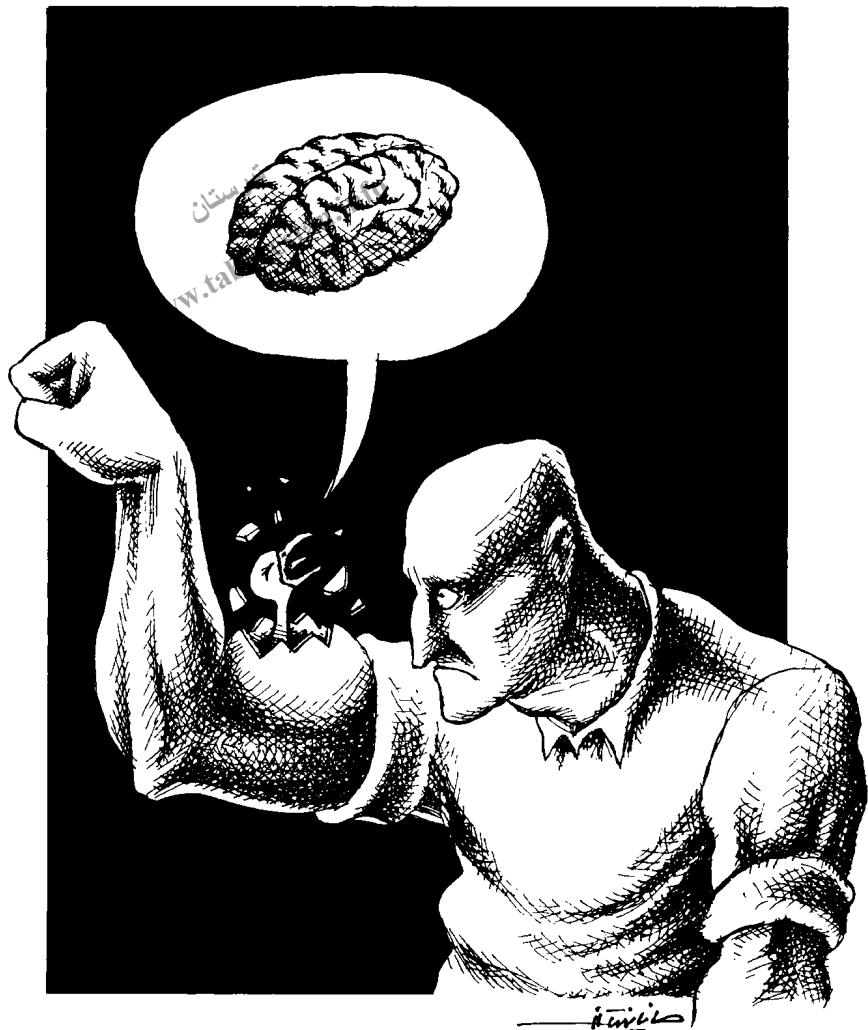

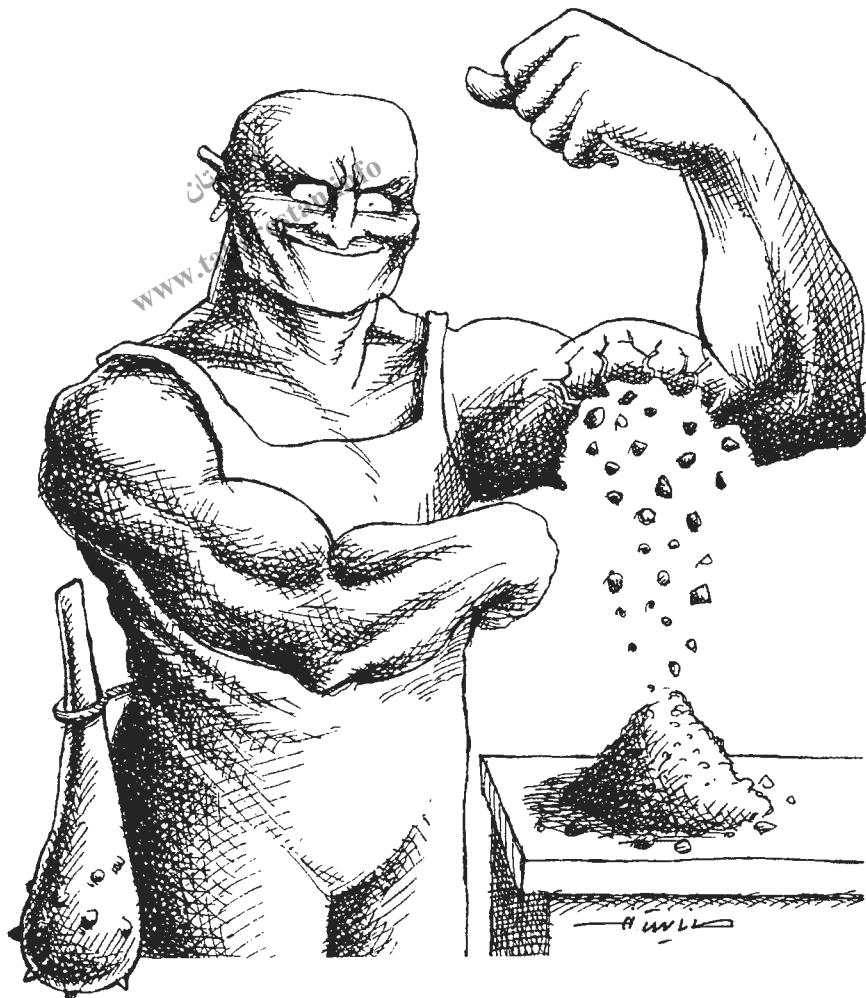
تبرستان
www.tabarestan.com

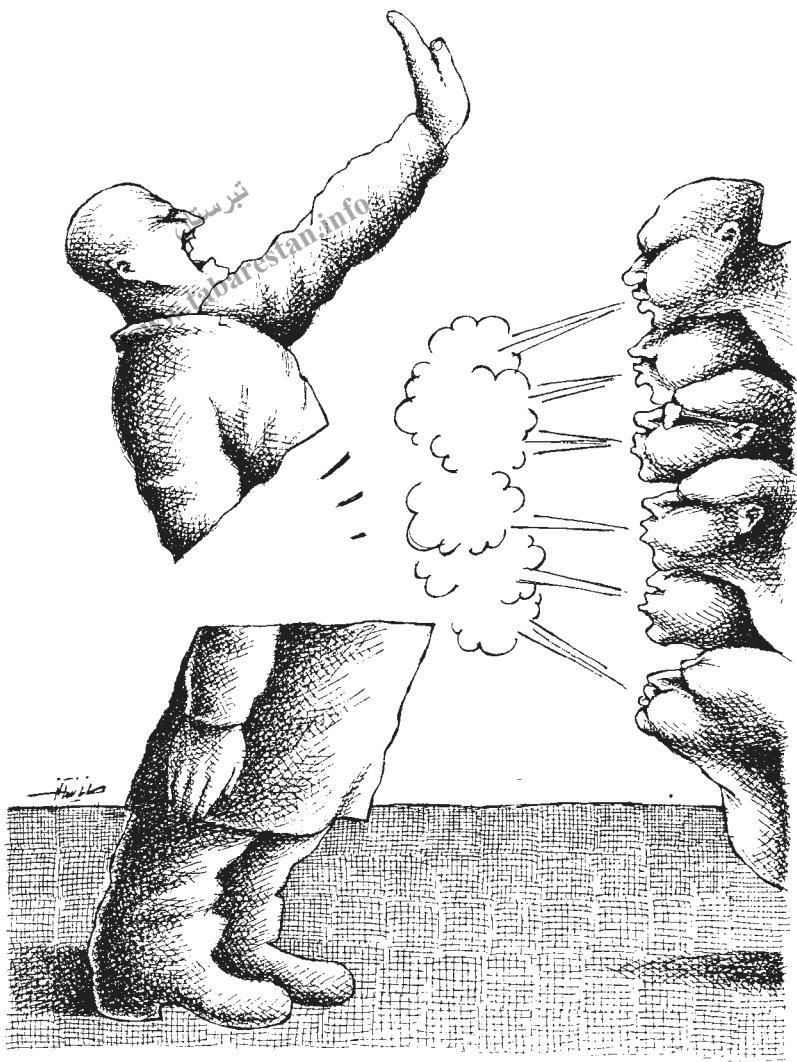

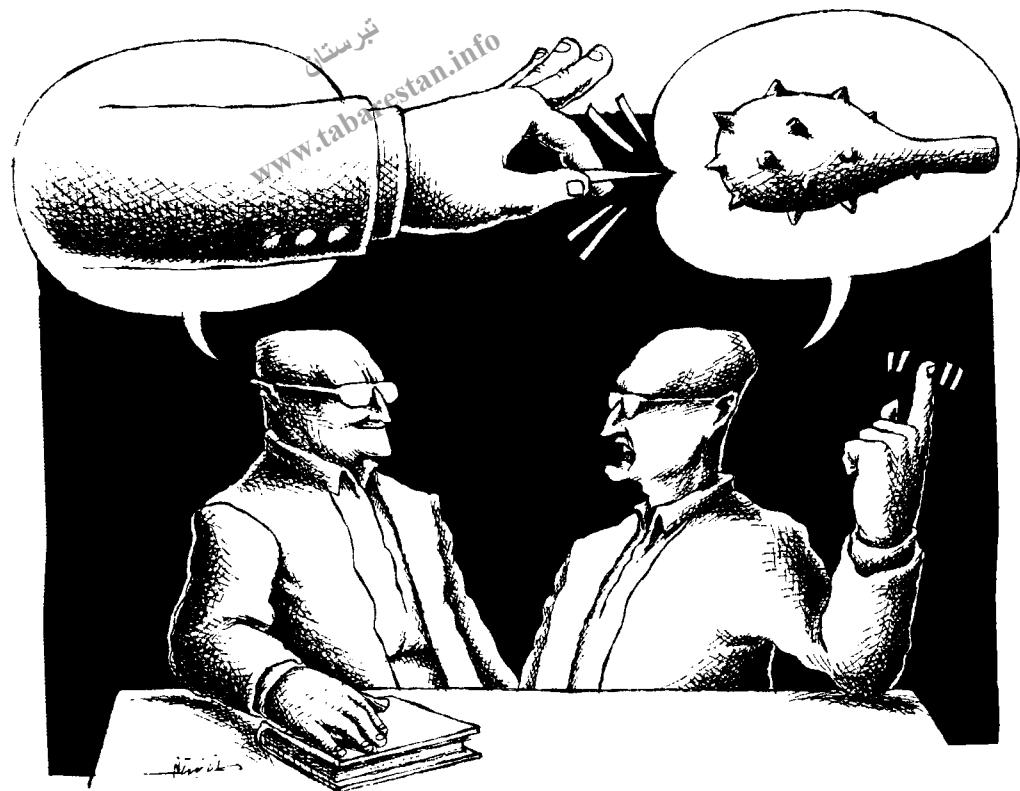
www.tabarestan.info

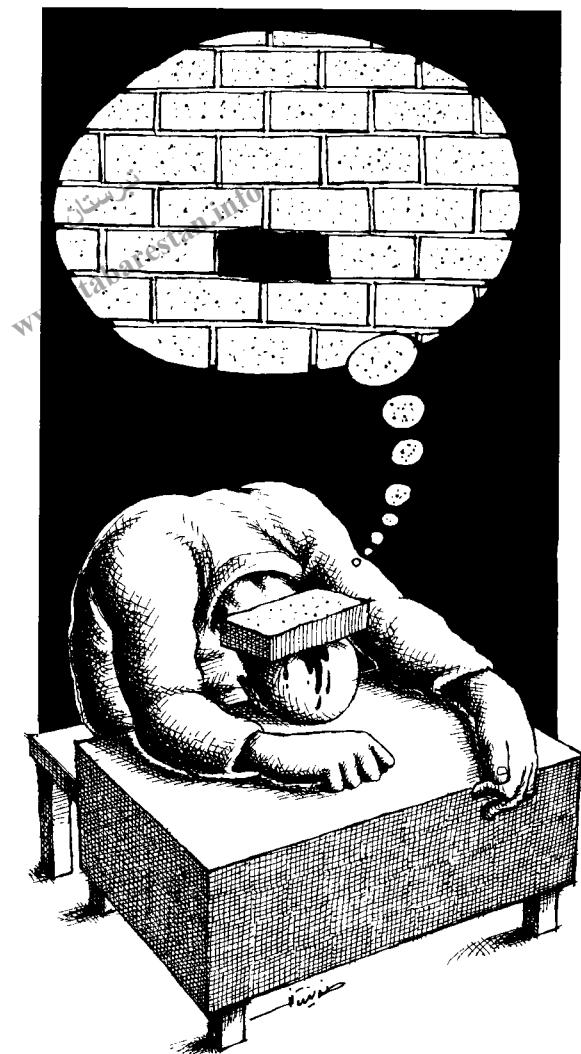

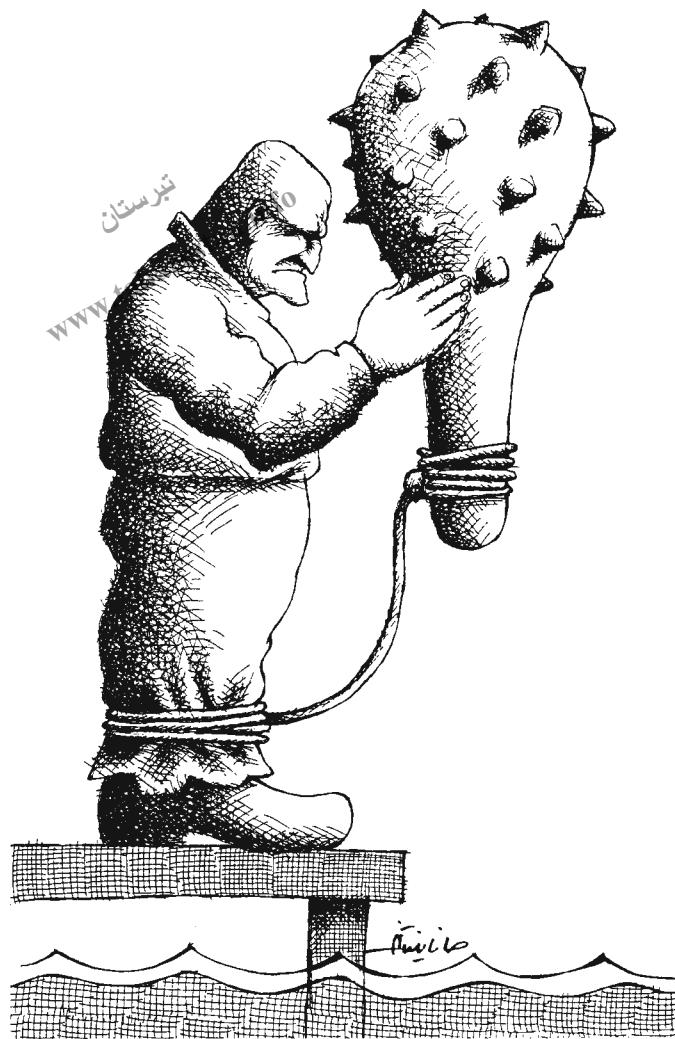

تبرستان
www.tabarestan.info

www.tabarestan.info

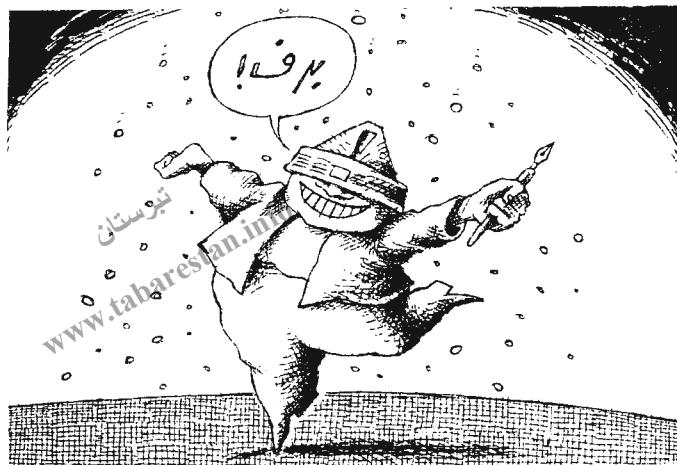
تبرستان

www.tabarestan.info

فصل دوم:
تحديد مطبوعات

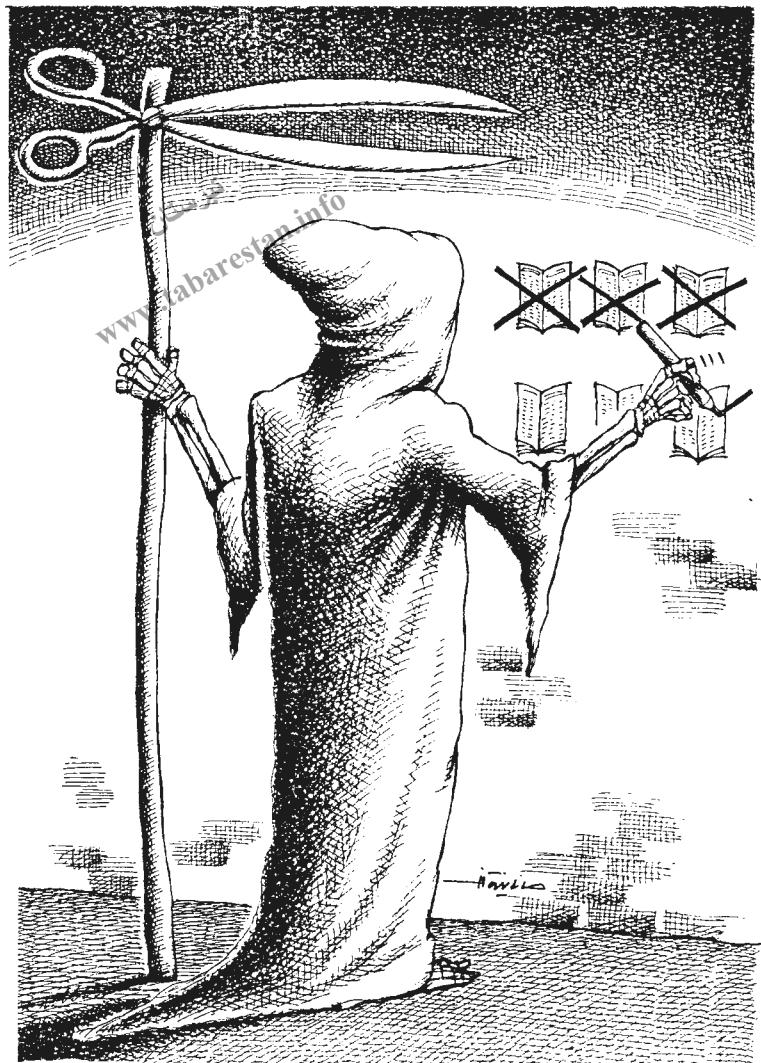
تبرستان

www.tabarestan.info

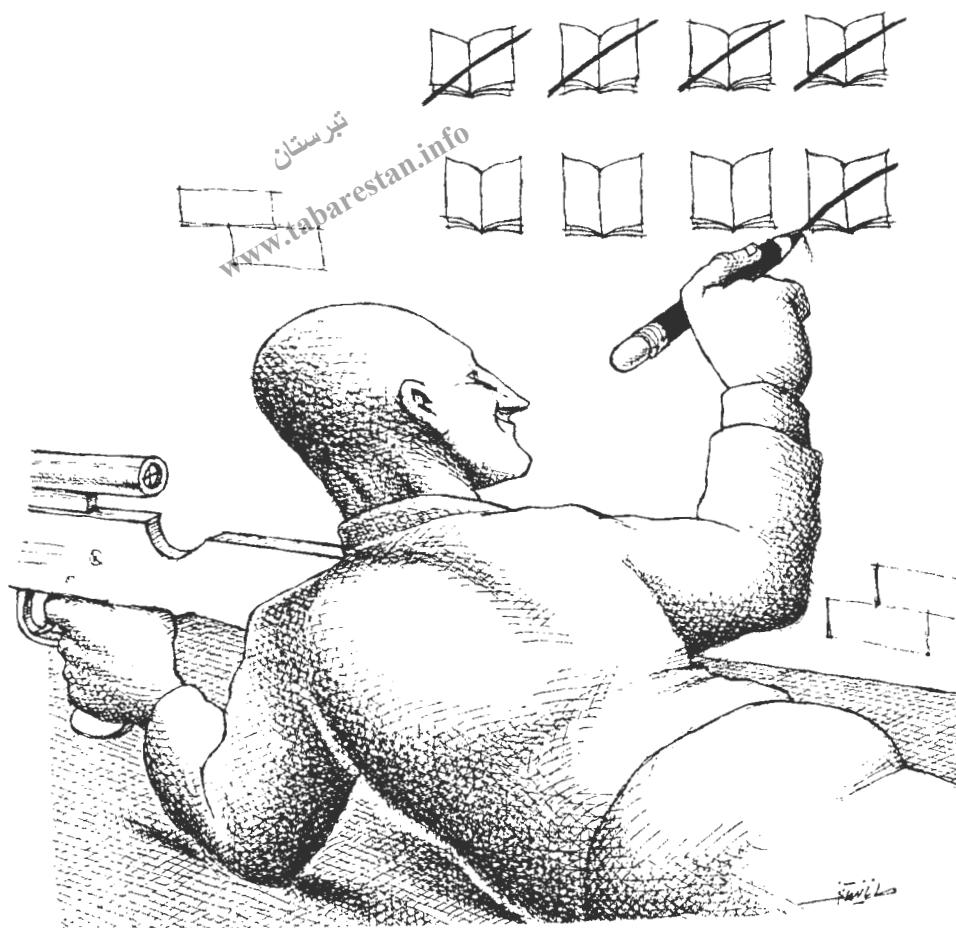

تباهستان
www.taharestan.in

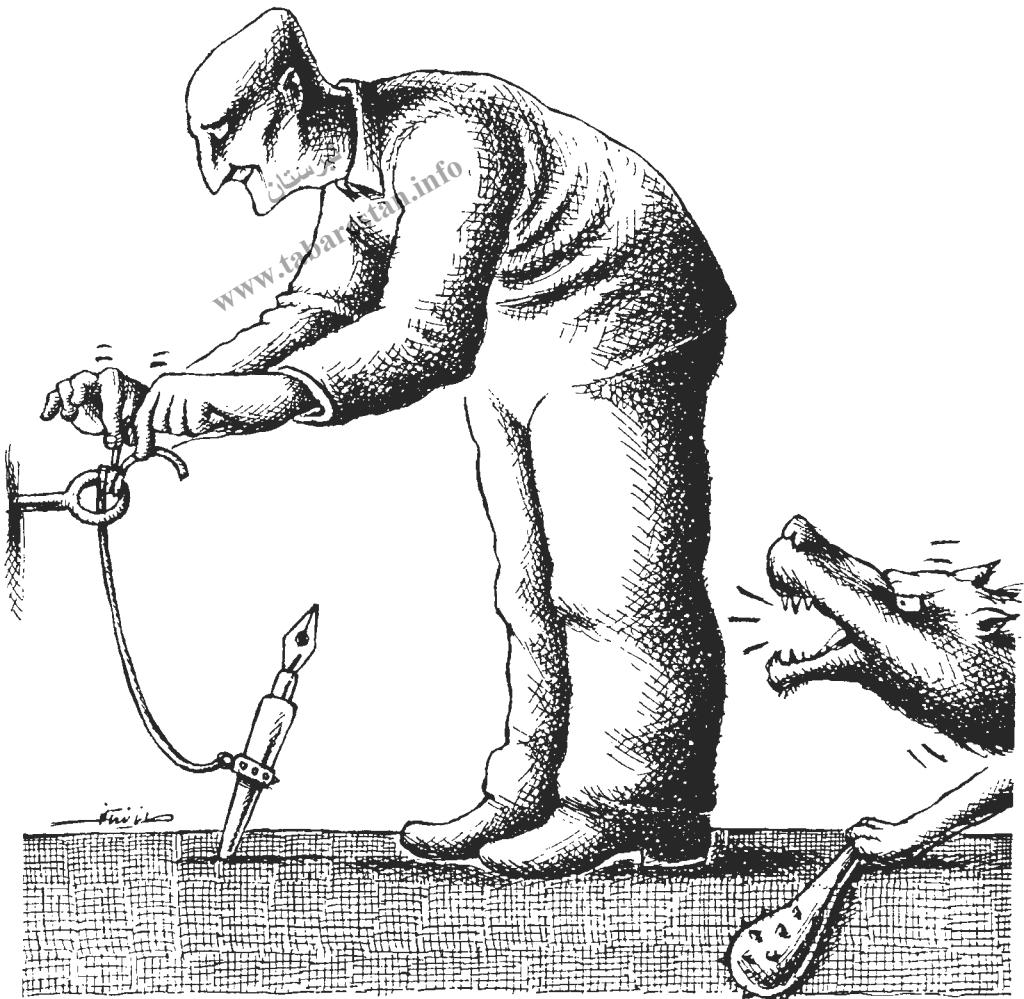

www.tabarestan.info

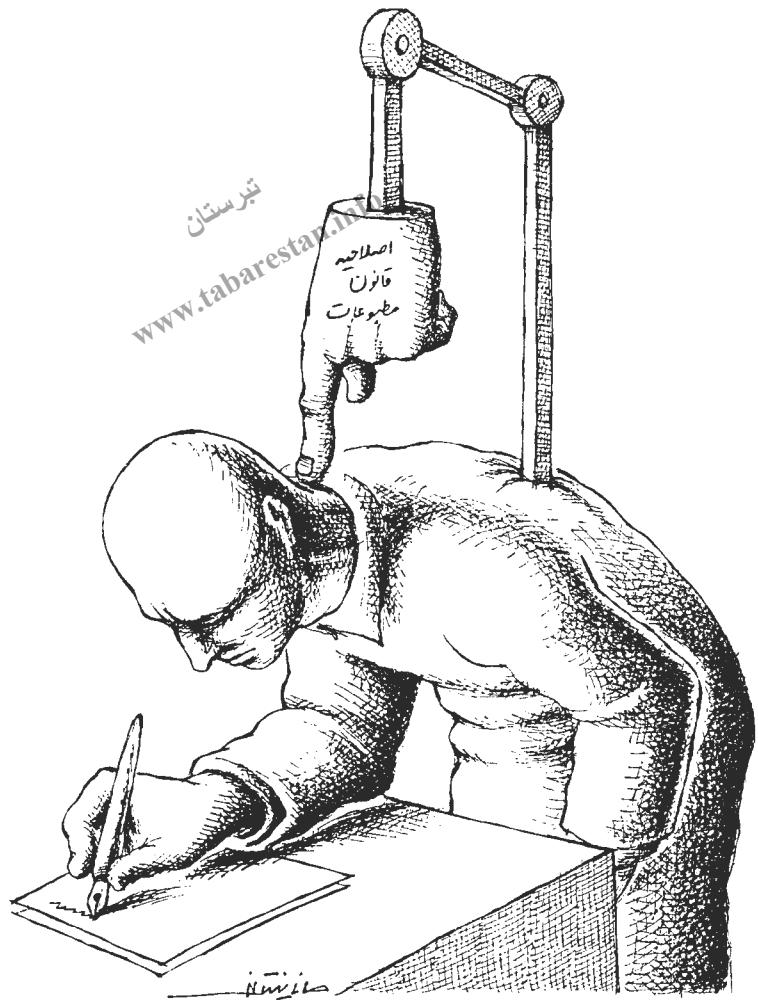

تبرستان
www.tabarestan.info

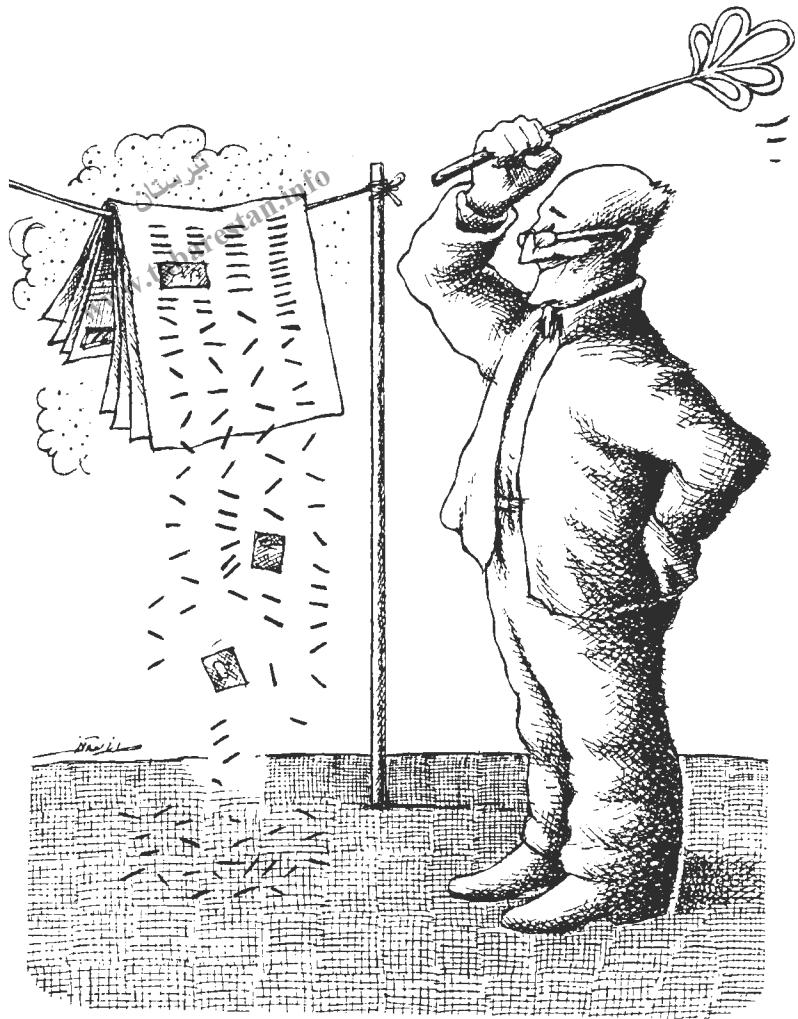
Fariba

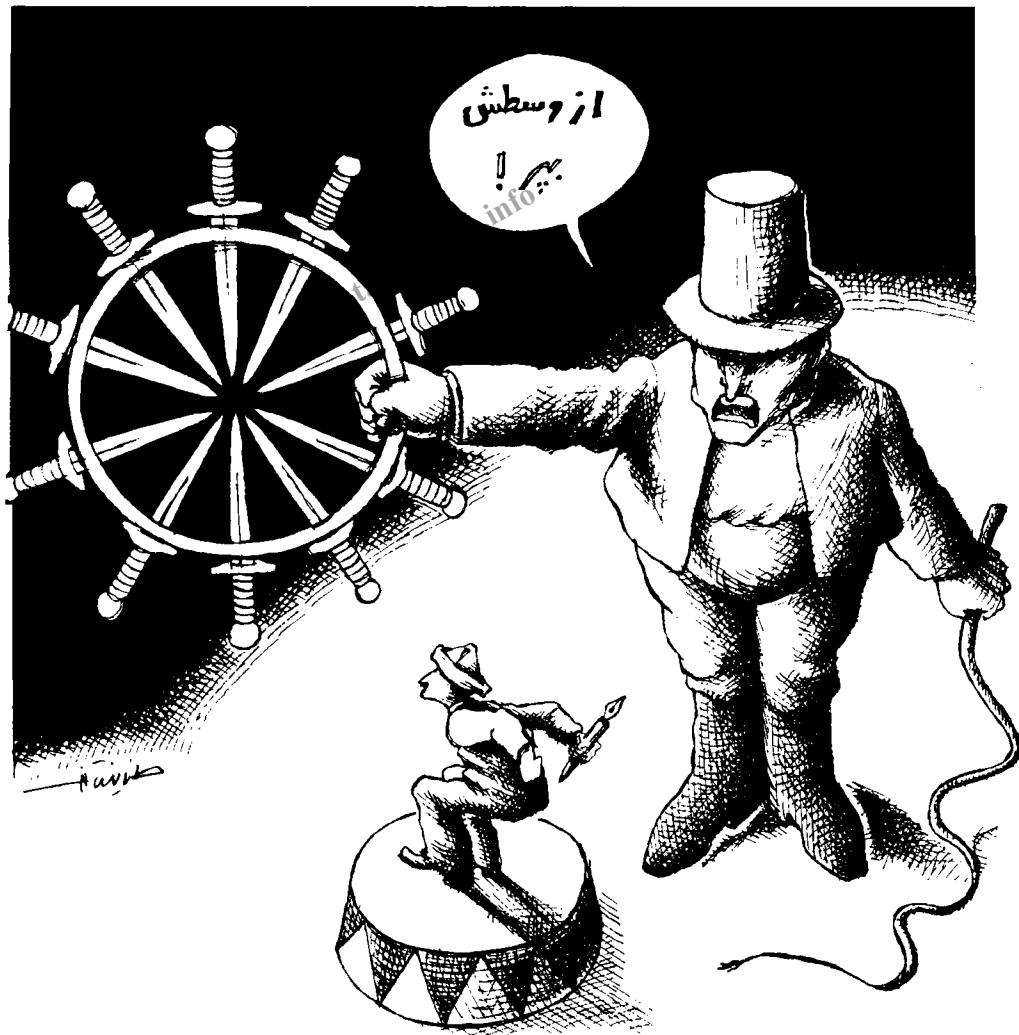

www.tabarestan.info

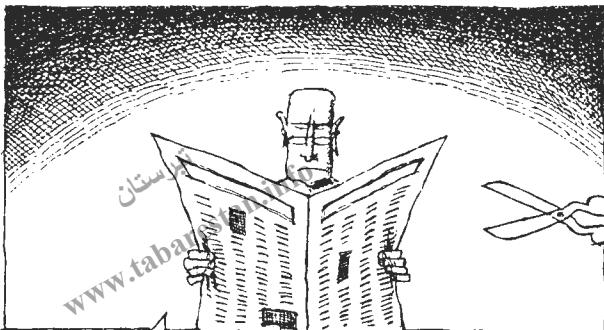
تبرستان
www.tabarestan.info

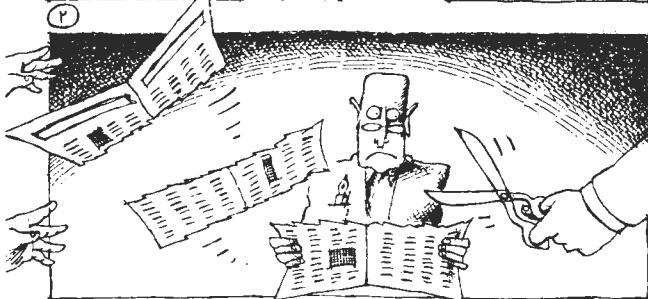

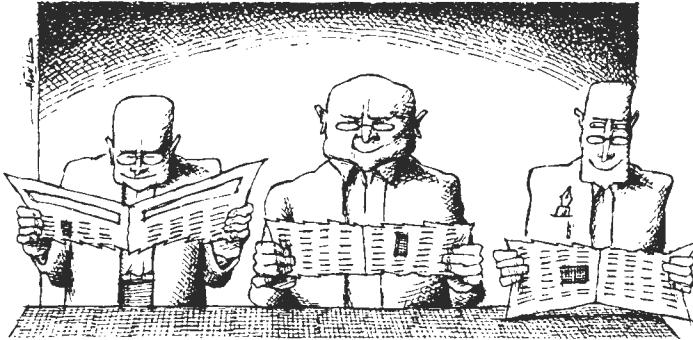
۱

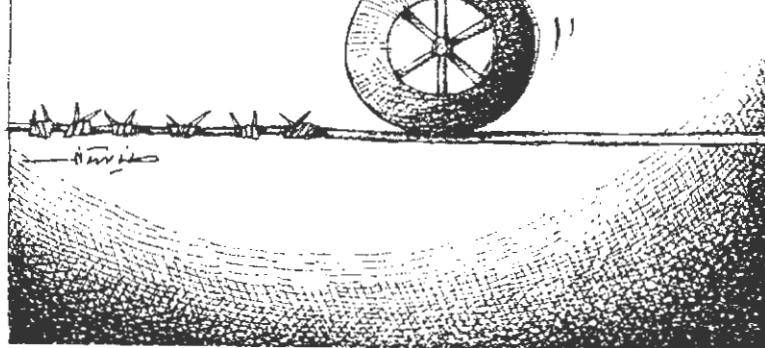
۲

۳

تبرستان
www.tabarestan.info

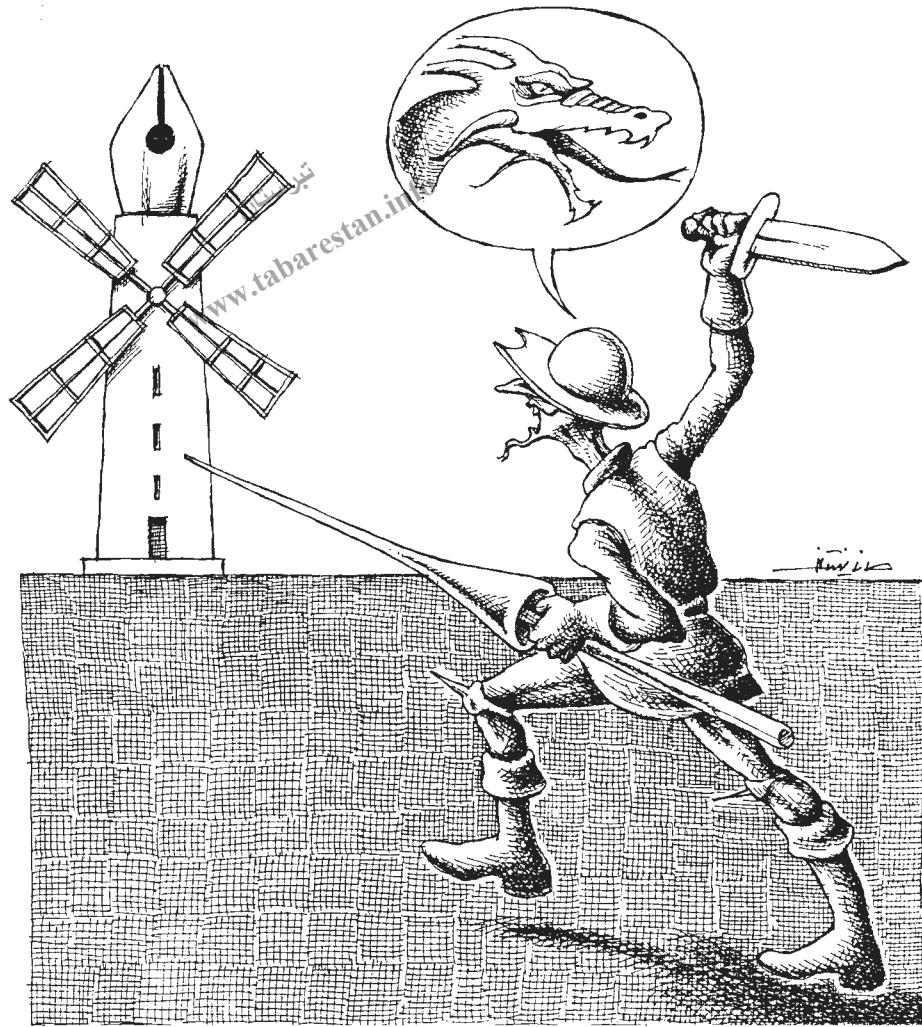

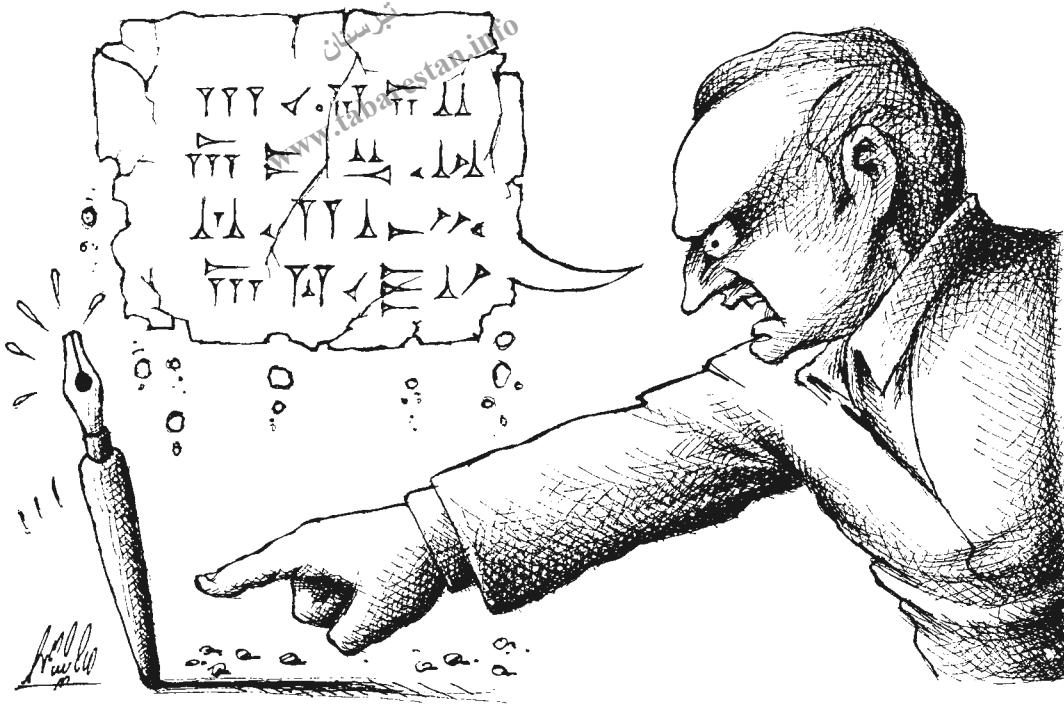

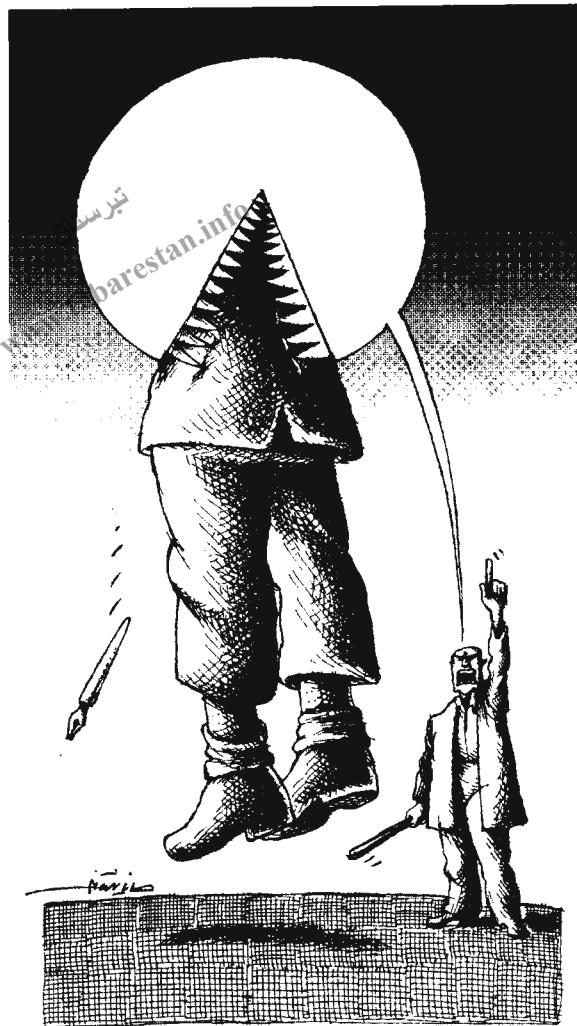
تبرستان
www.tabarestan.ir

Hamid

www.tabarestan.in

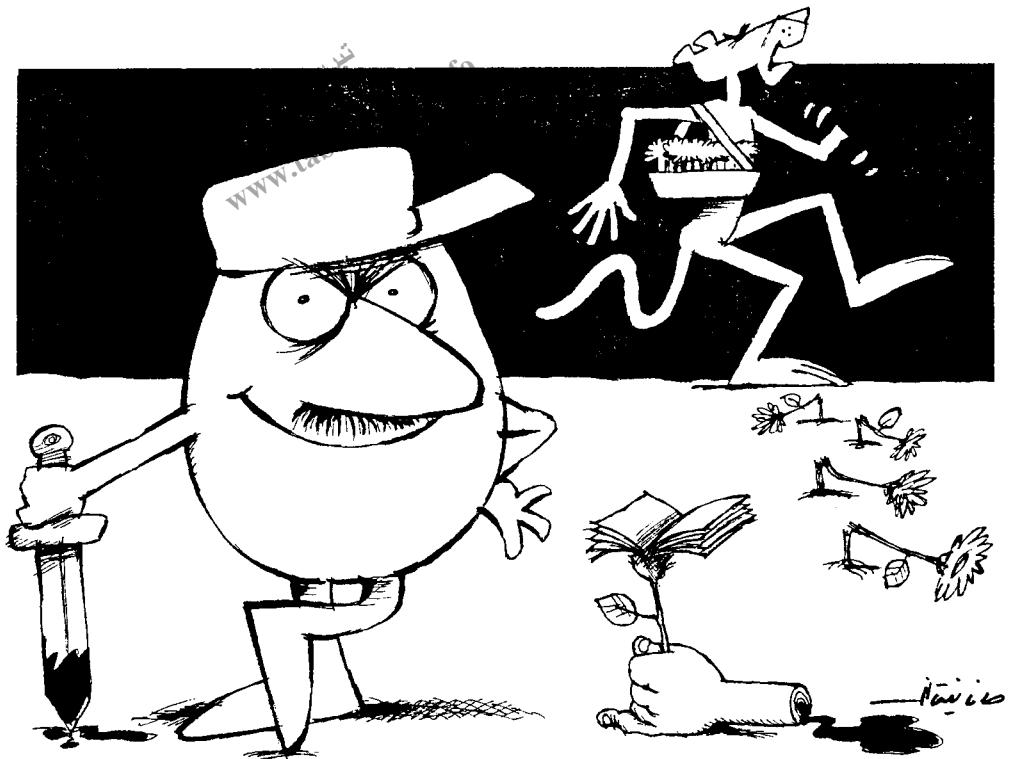

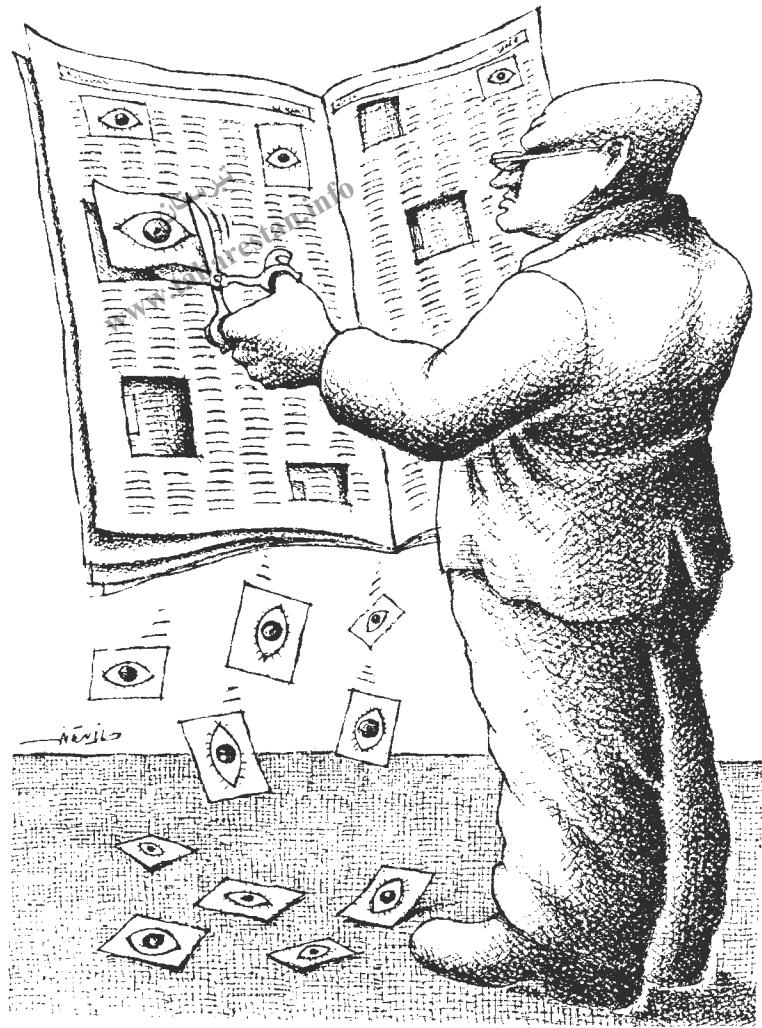
تبرستان
barestan.info

Rassoul

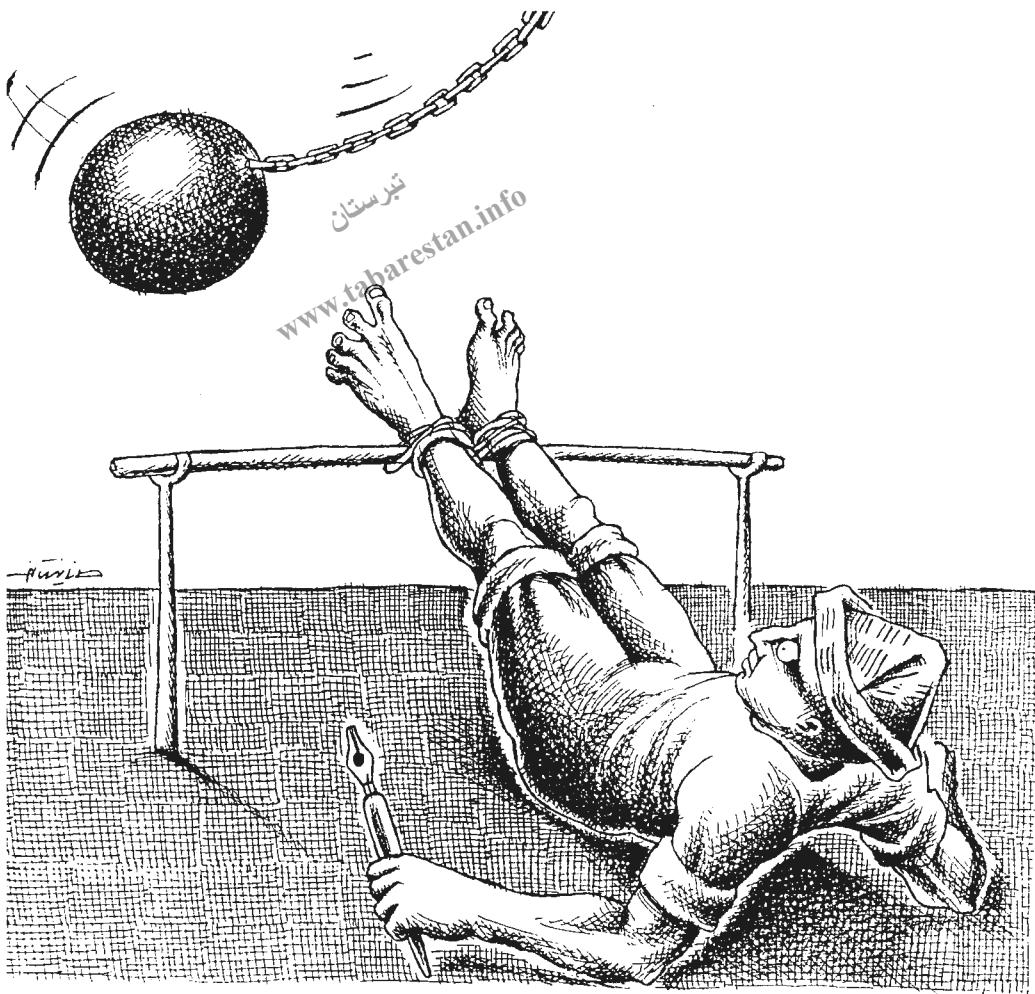

www.abare

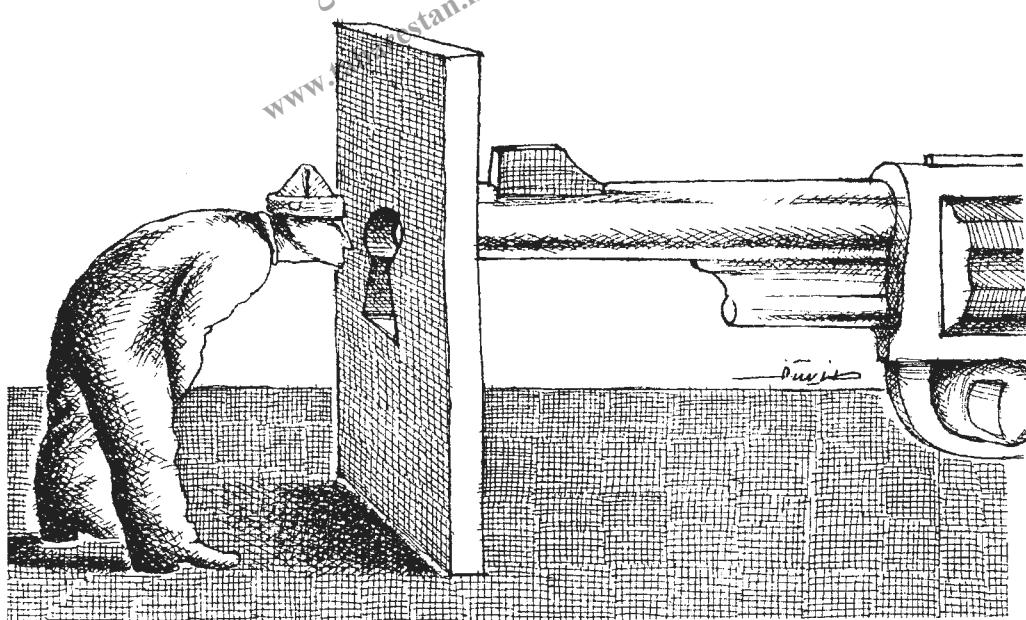

تبرستان
www.tabarestan.info

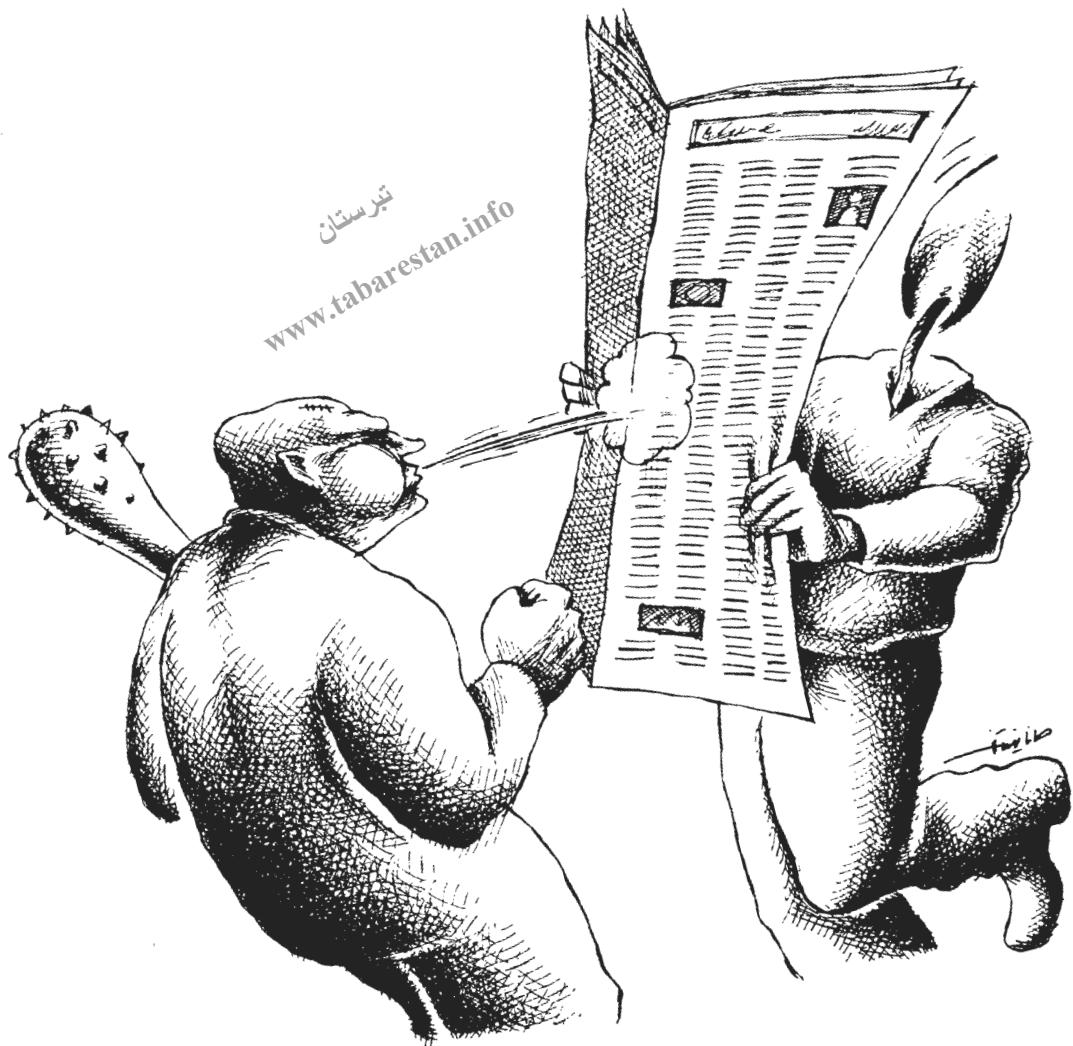

تبرستان
www.tabarestan.info

برسان
www.tabarestan.info

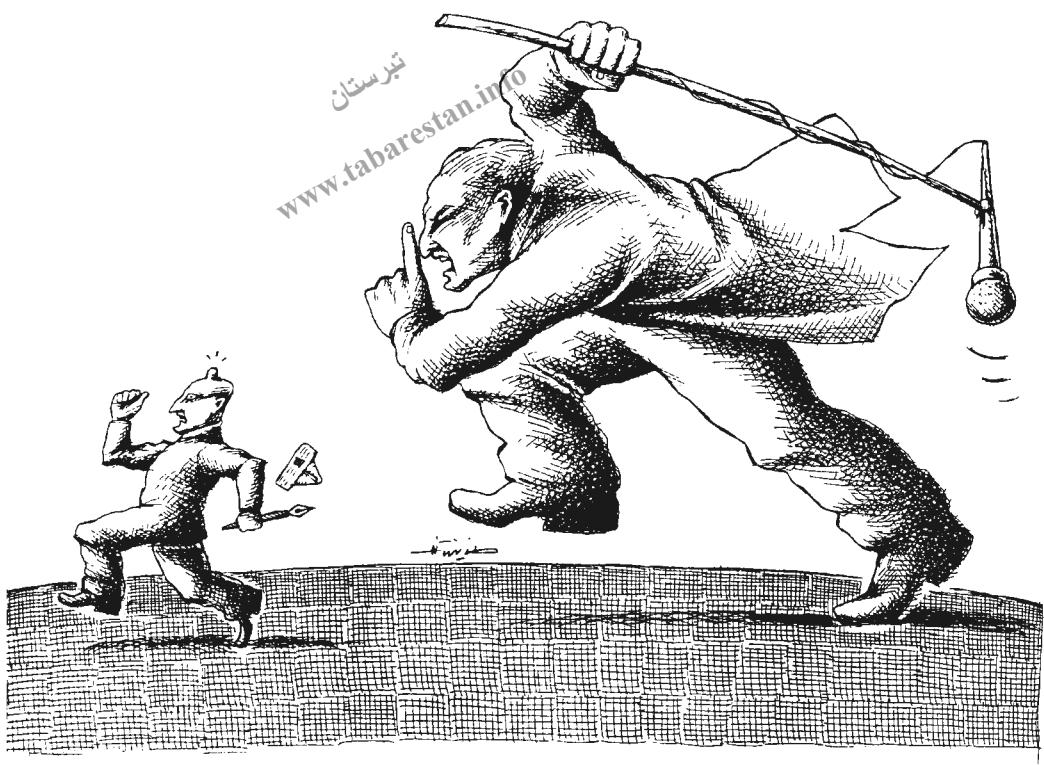

تبرستان
www.tabarestan.info

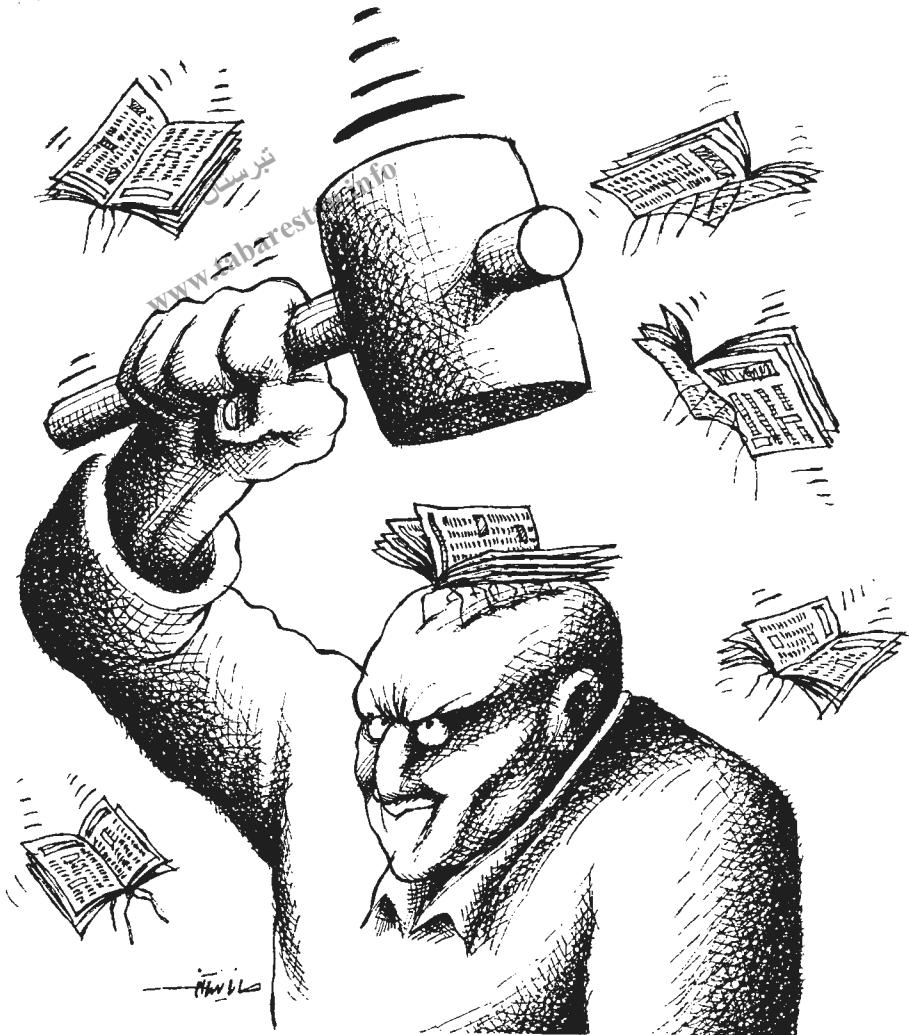

www.tubars.info

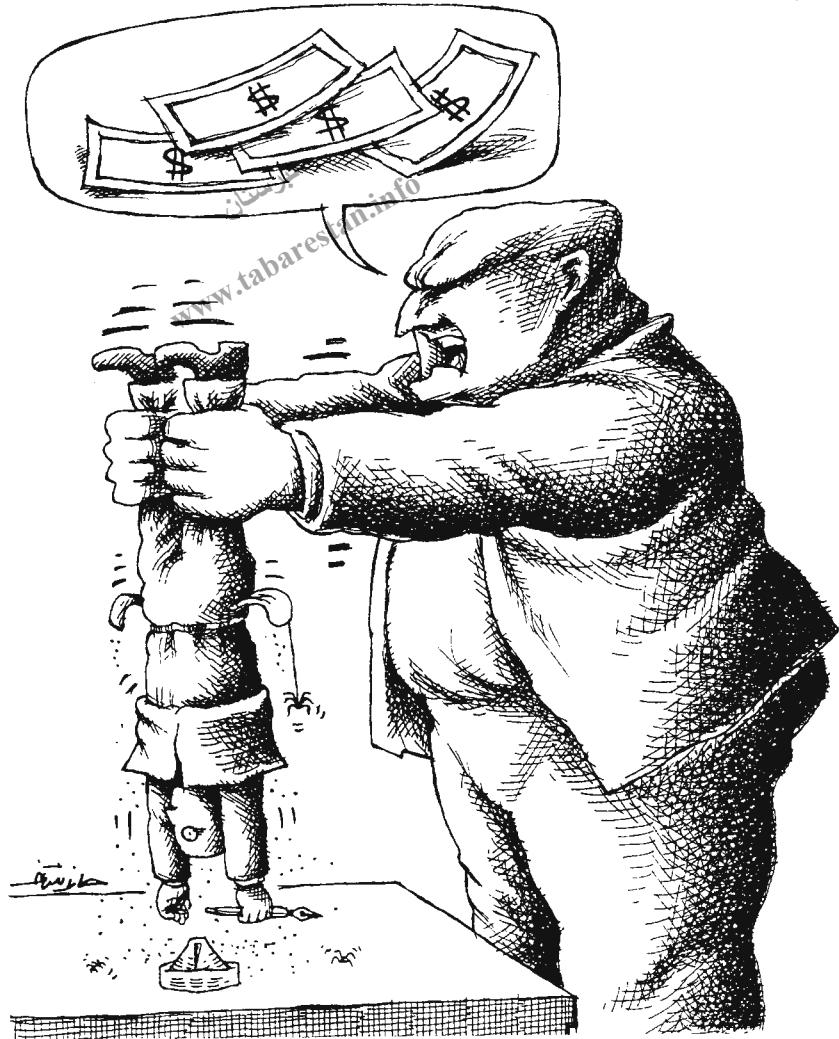

تبرستان
www.tabarestan.info

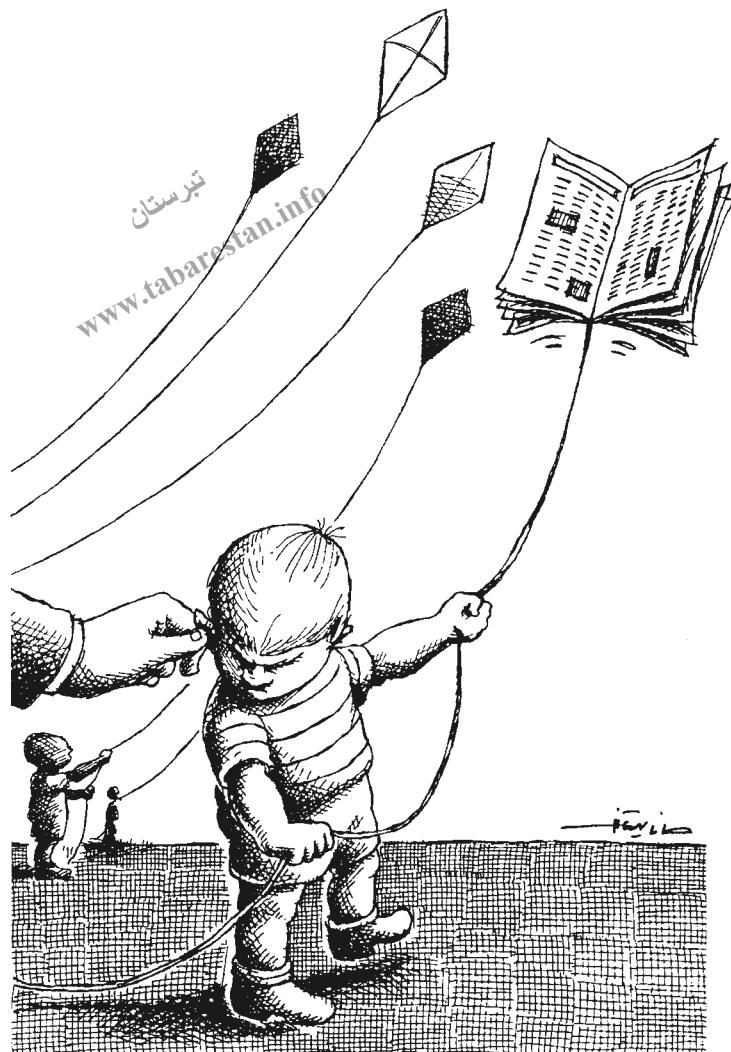

mario

www.albareste.info

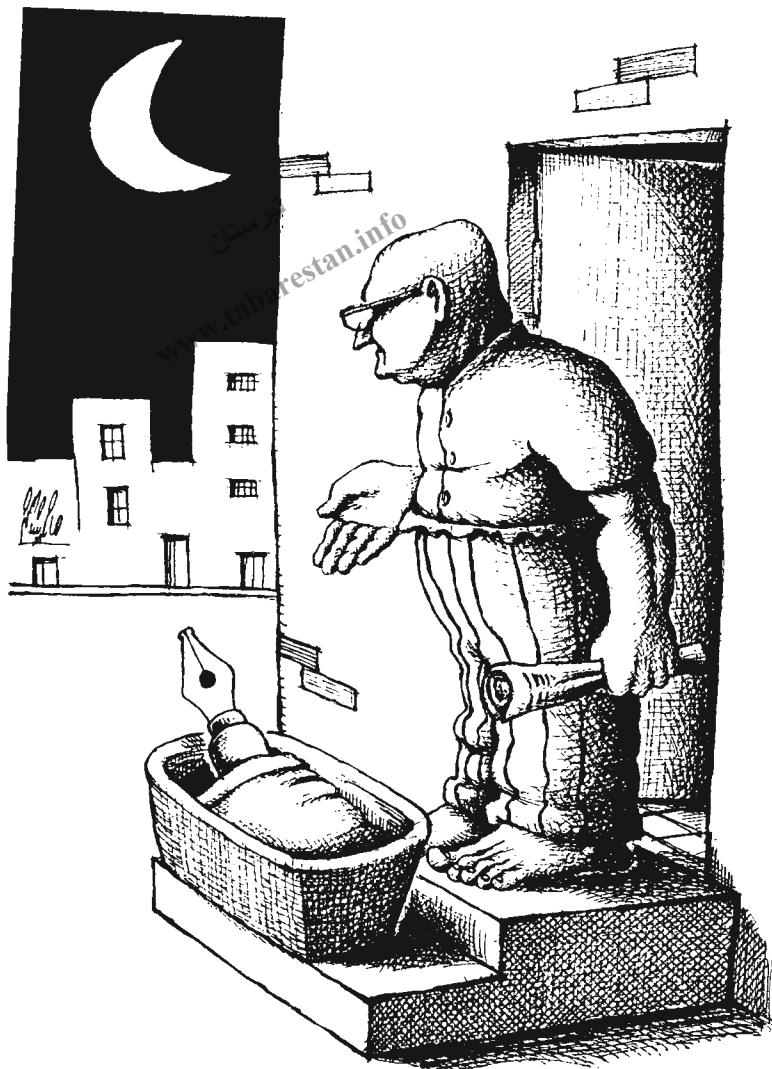
www.tabarestan.info

تبرستان

www.tabarestan.info

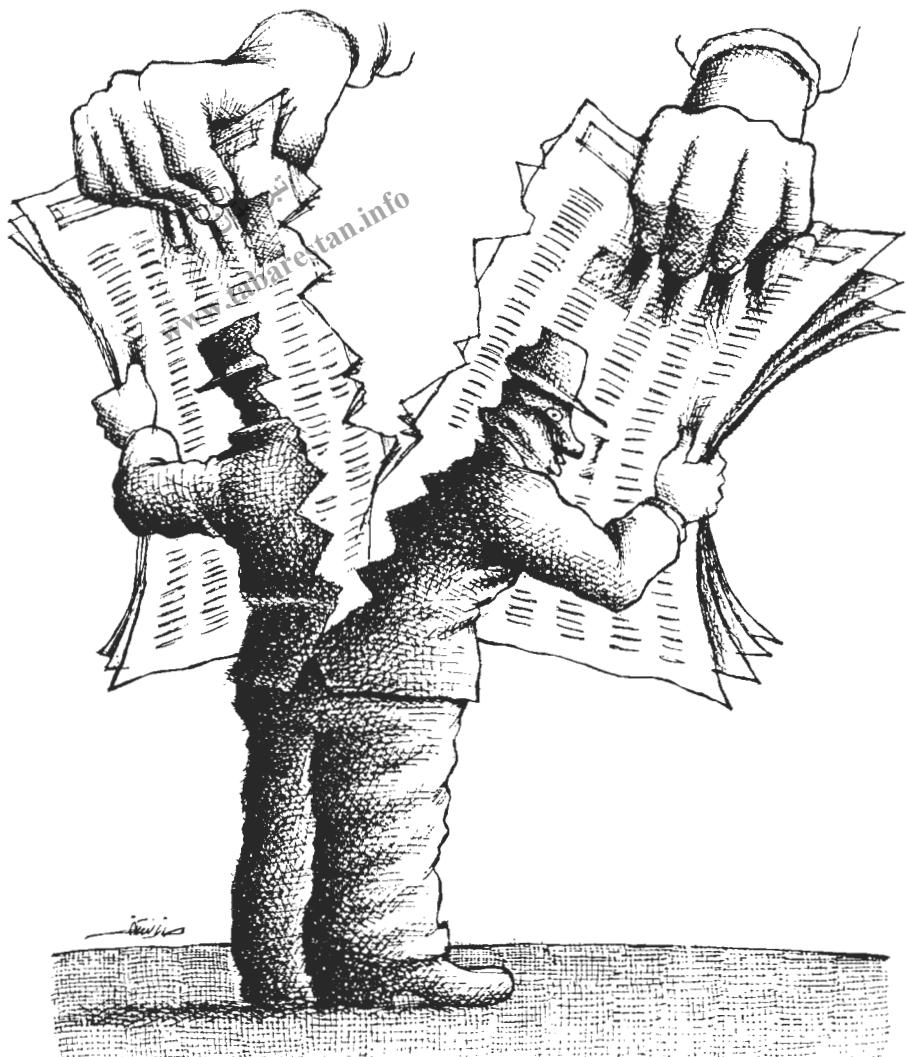
Farid

www.tabarestan.info

www.marestan.info

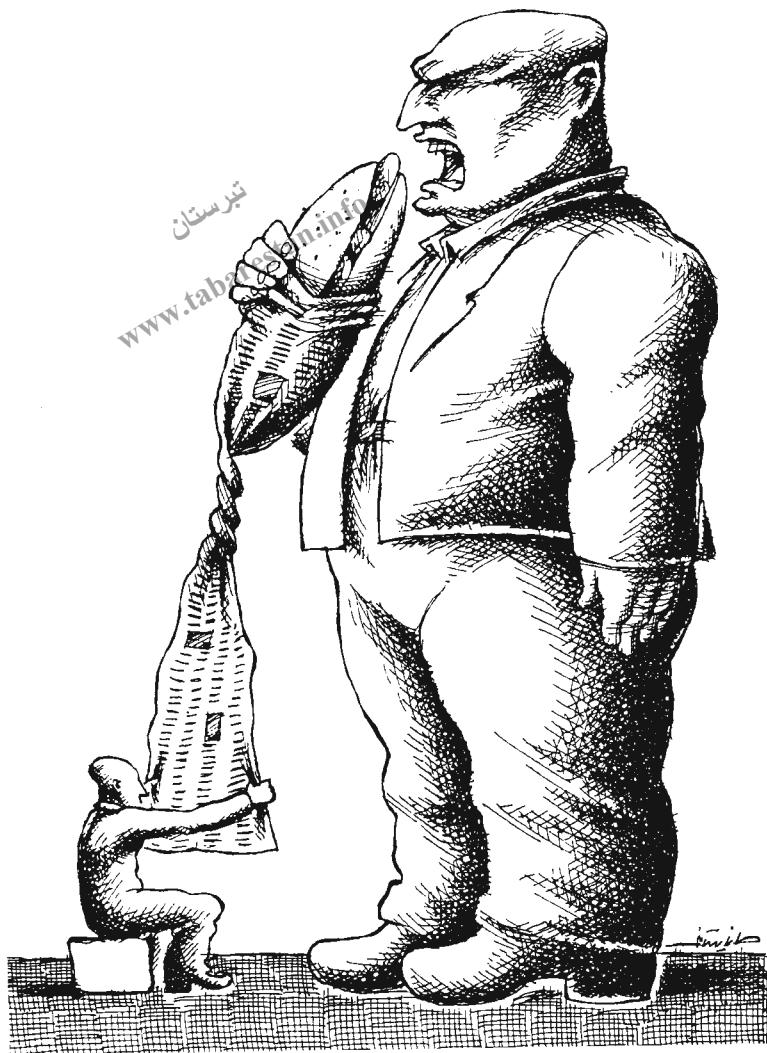

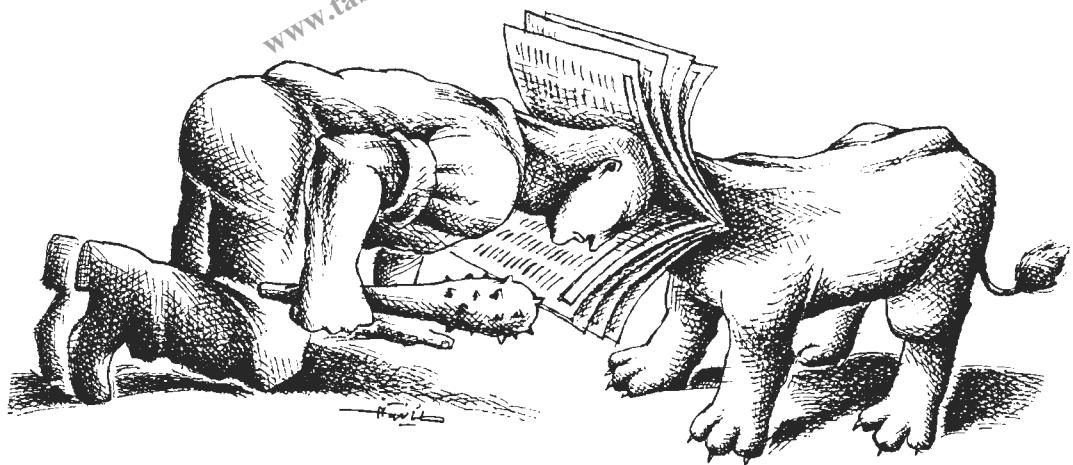
nuris

www.alabatstar.info

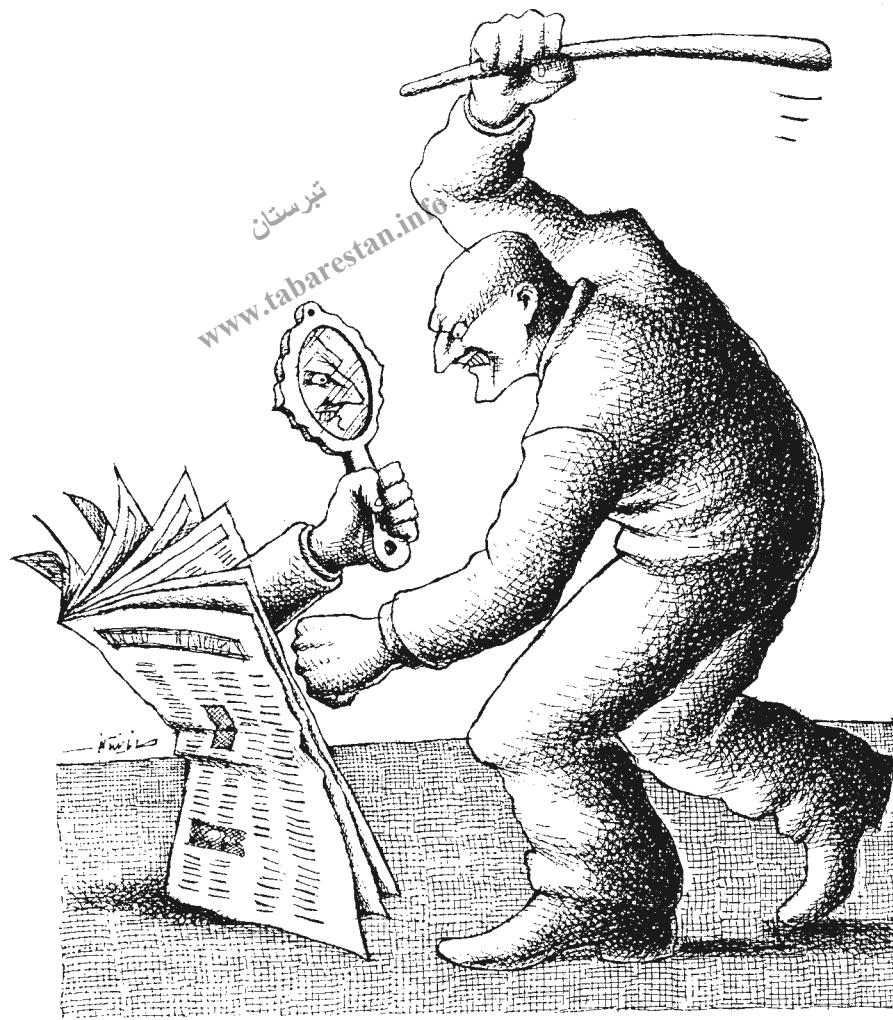

tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

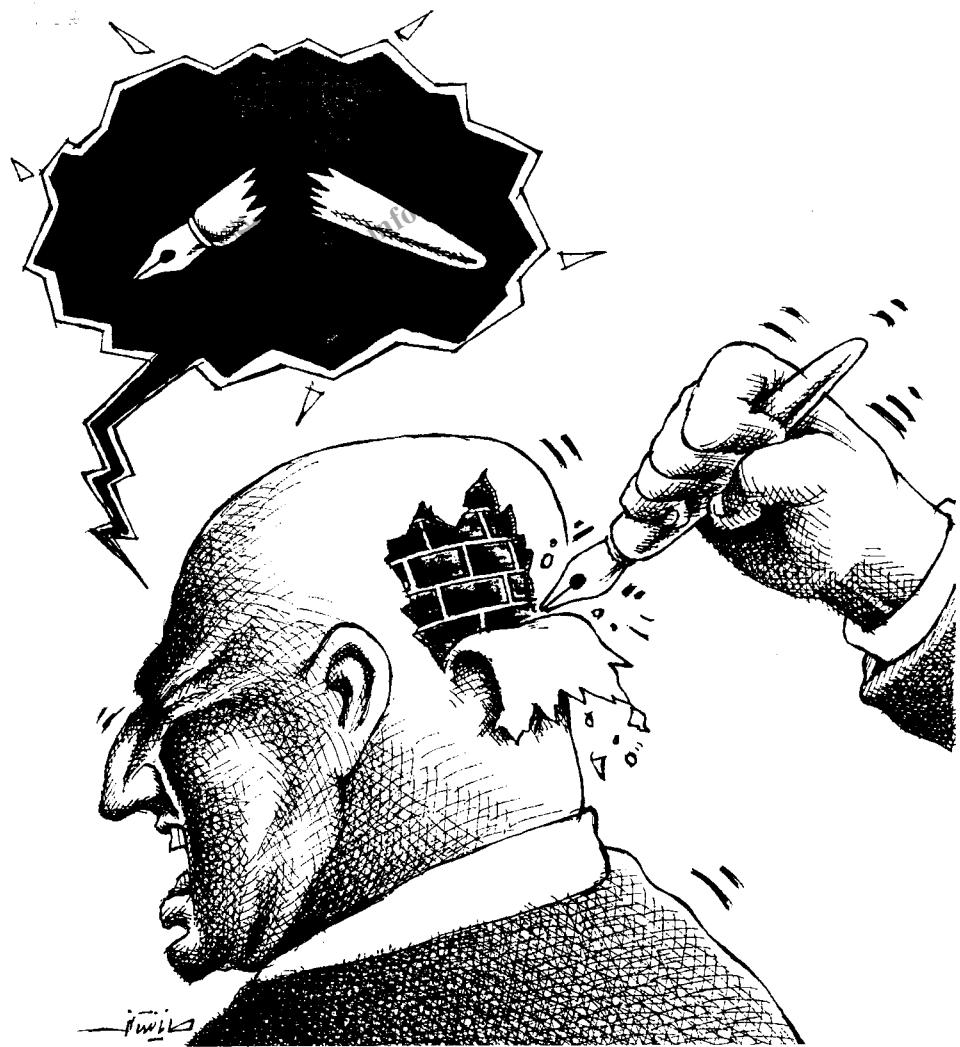

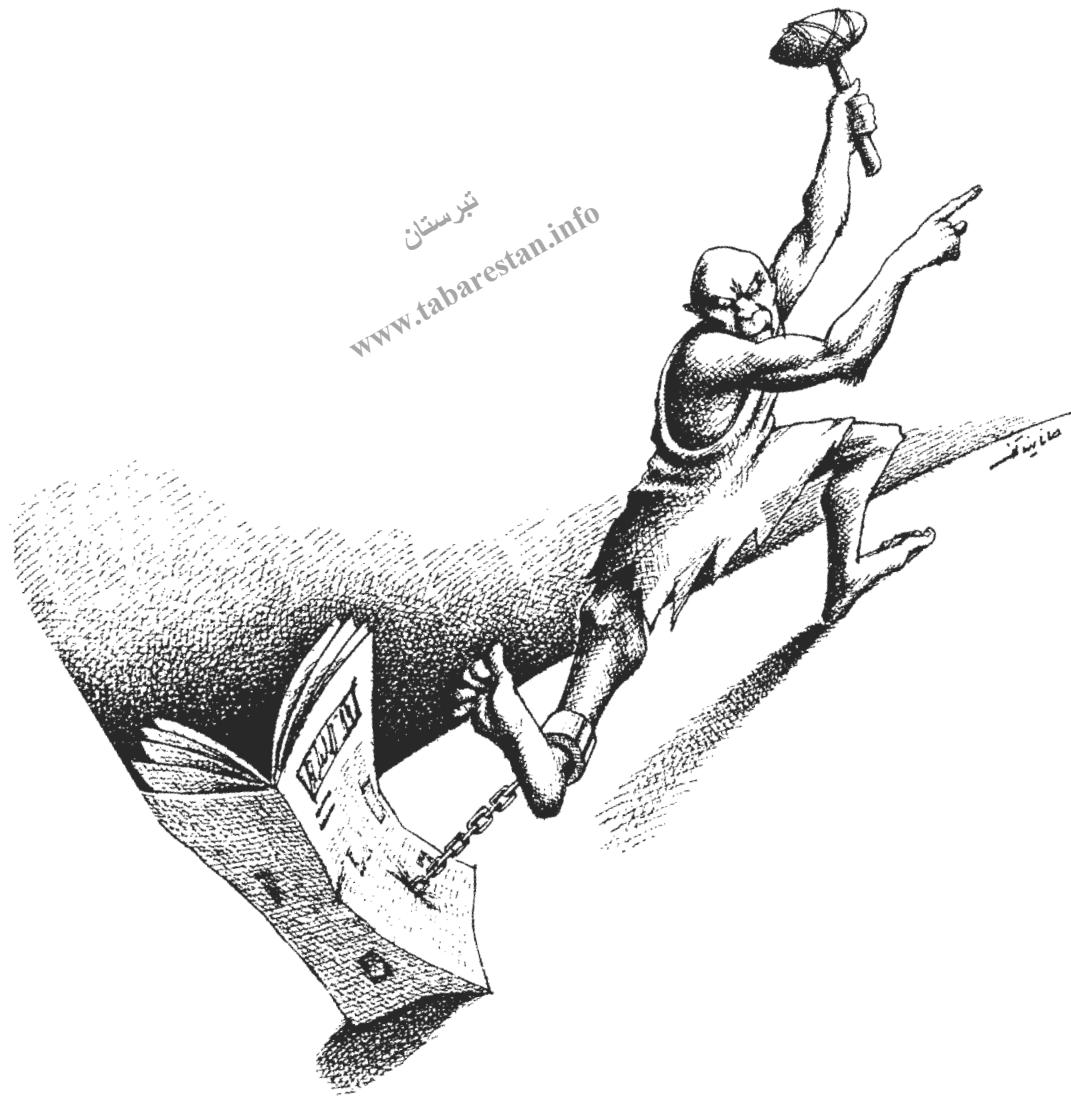
تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان

www.tabarestan.info

هادی طبرستان

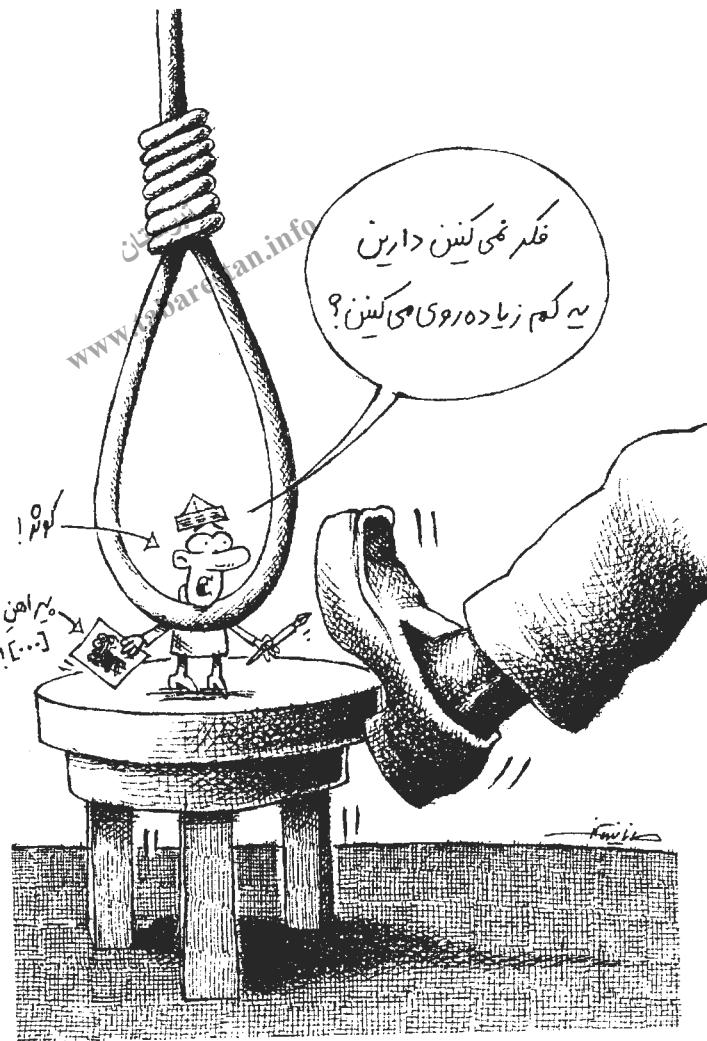
تبرستان

www.tabarestan.info

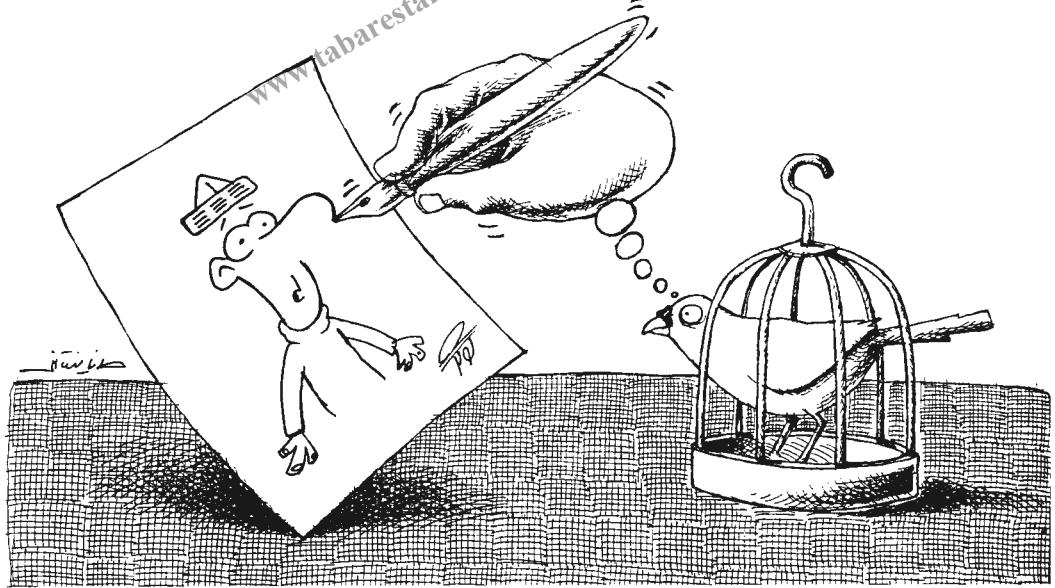
فردوسی

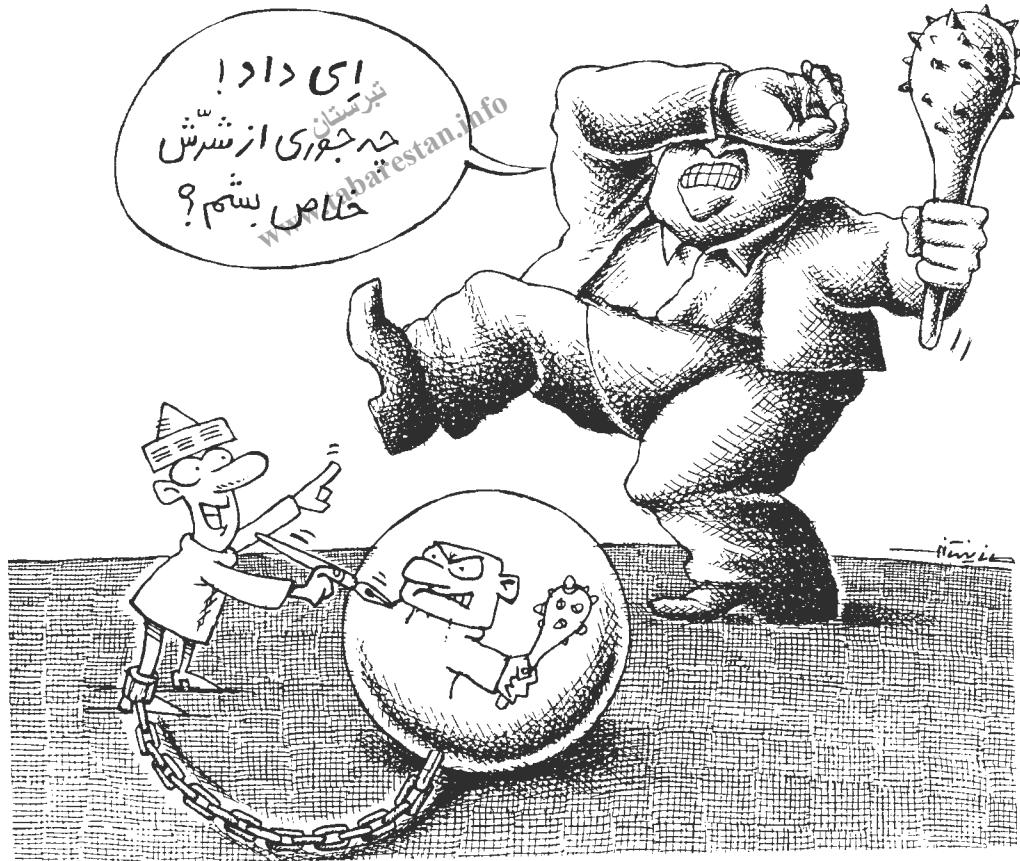
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فُلْهَرْ نَمِيَ لَسَنْ دَارِين
هَمْ زِيَادَهُ رُوْيِ اجْهَيَ لَسَنْ؟

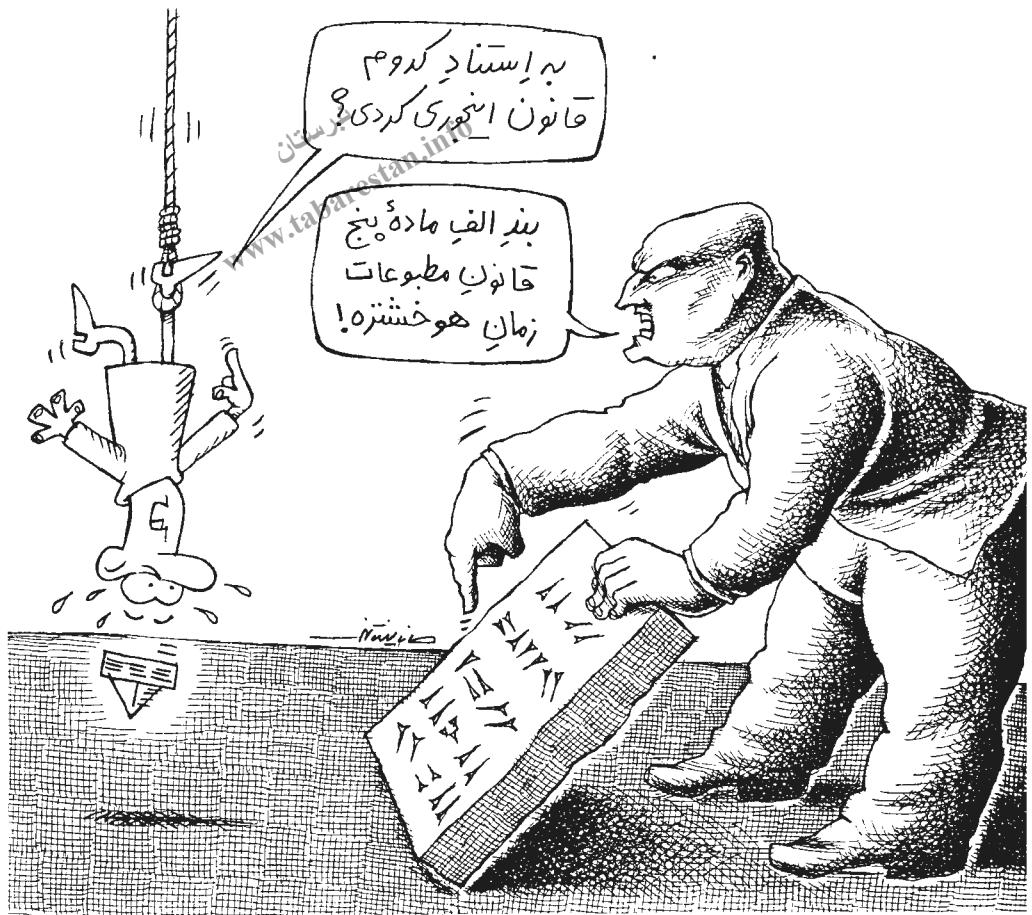

تبرستان
www.tabarestan.info

ای داد!
تبرستان
حجهوری از شش
خلاص بشم؟

www.tabarestan.info

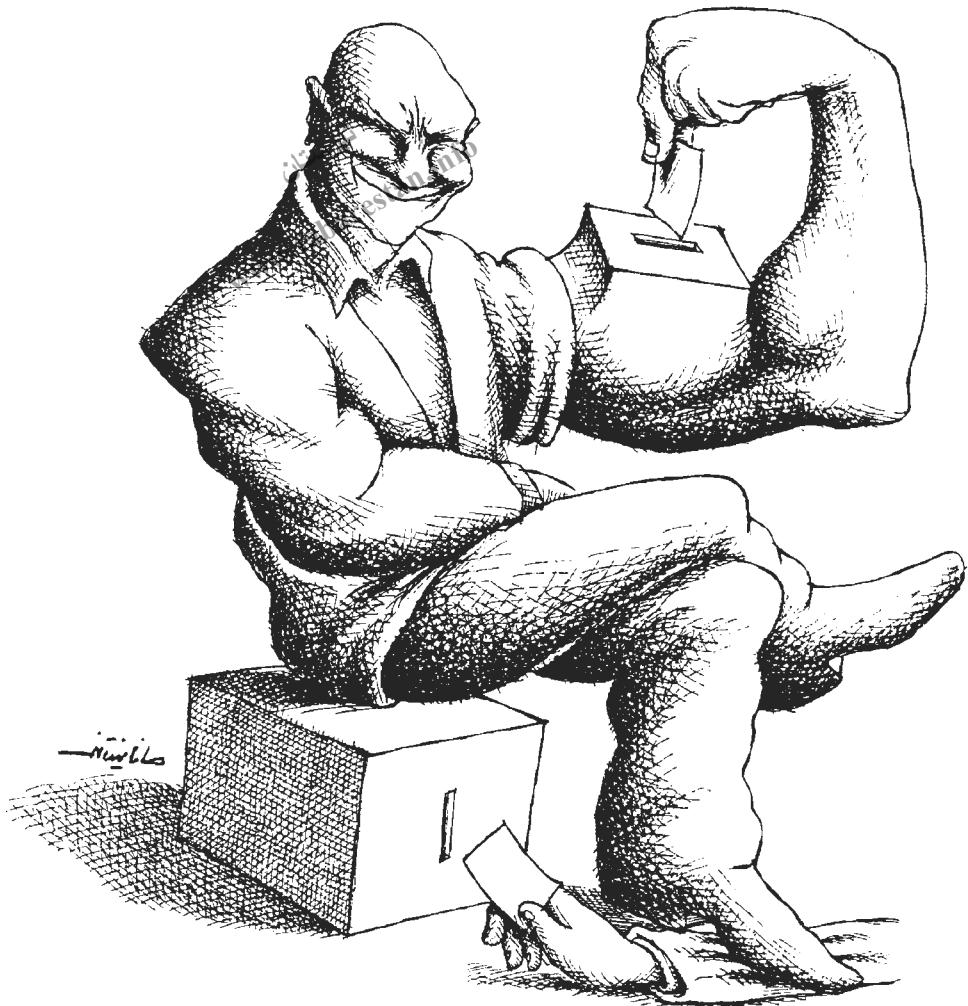
تبرستان
www.tabarestan.info

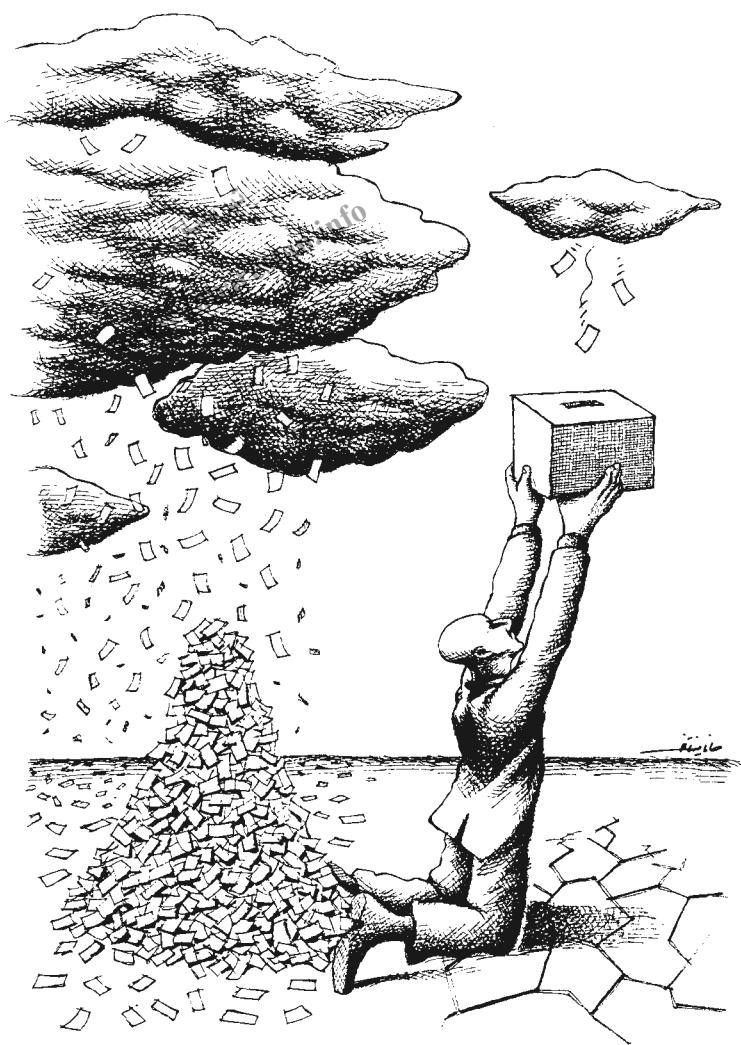
فصل سوم:

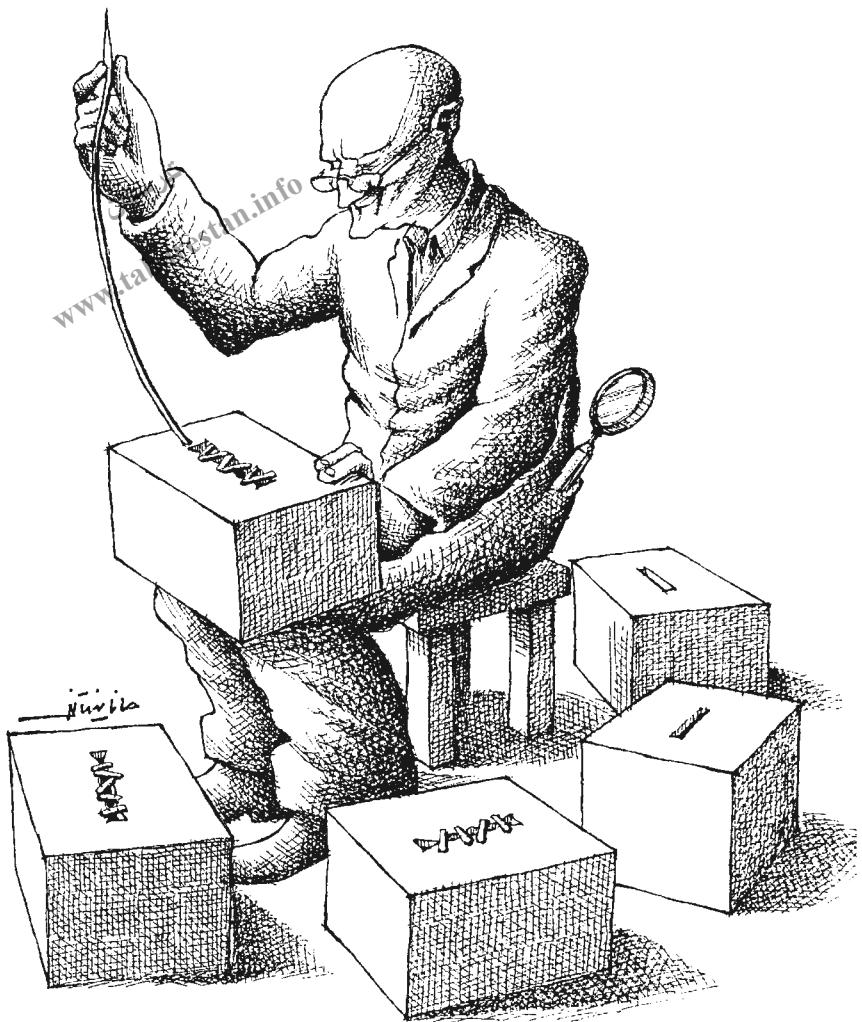
انتخابات

تبرستان

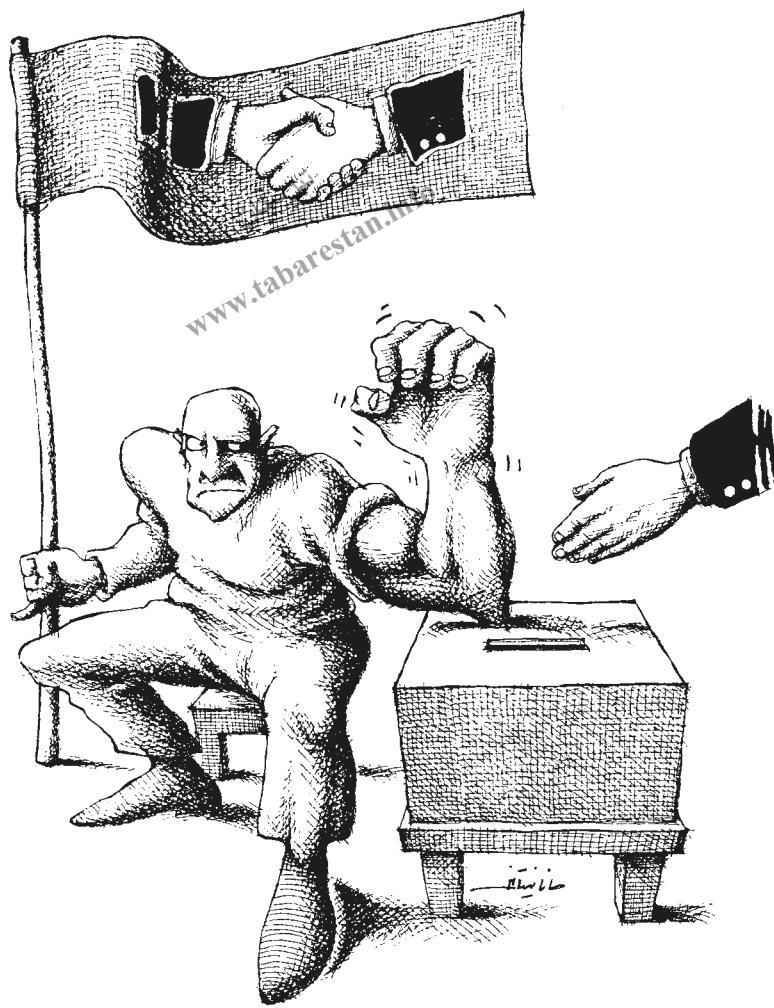
www.tabarestan.info

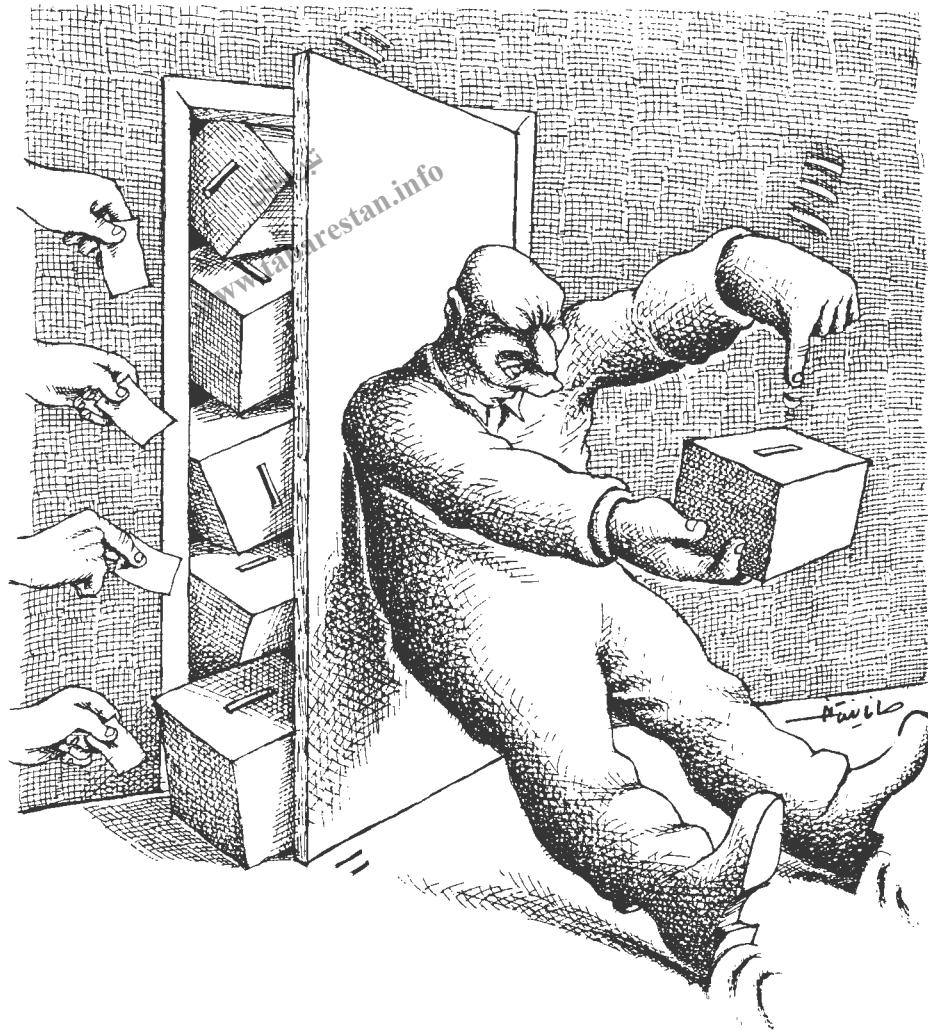

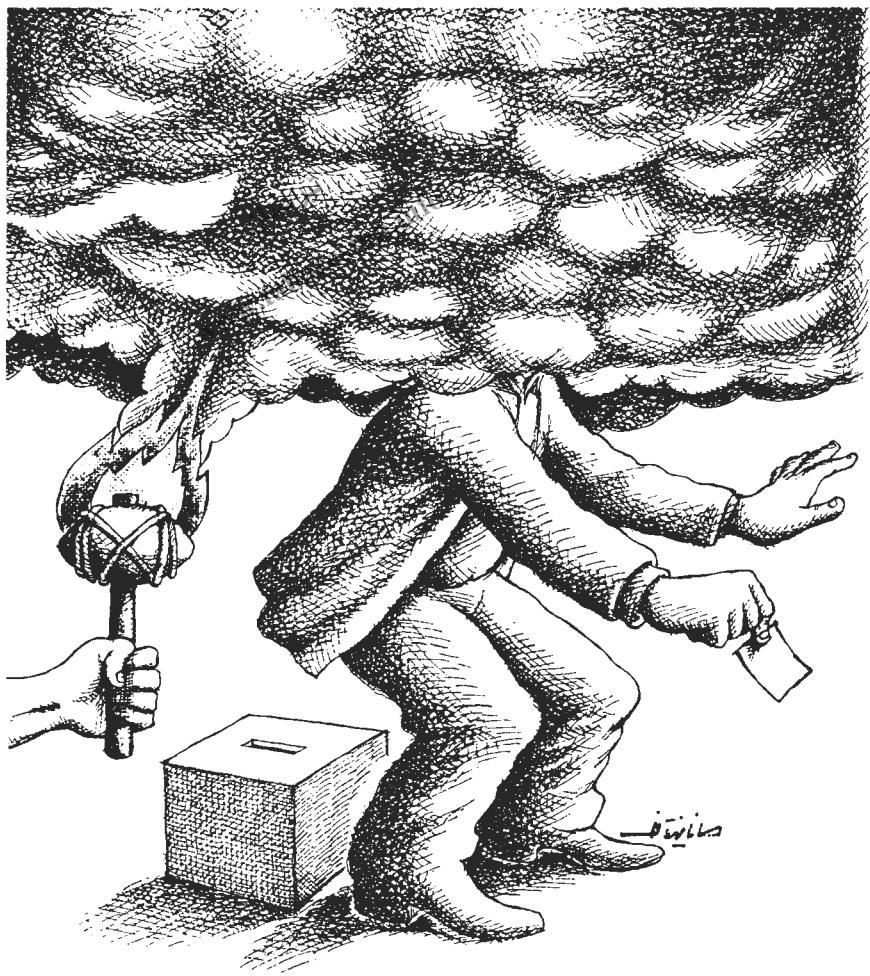
www.tatjasten.info

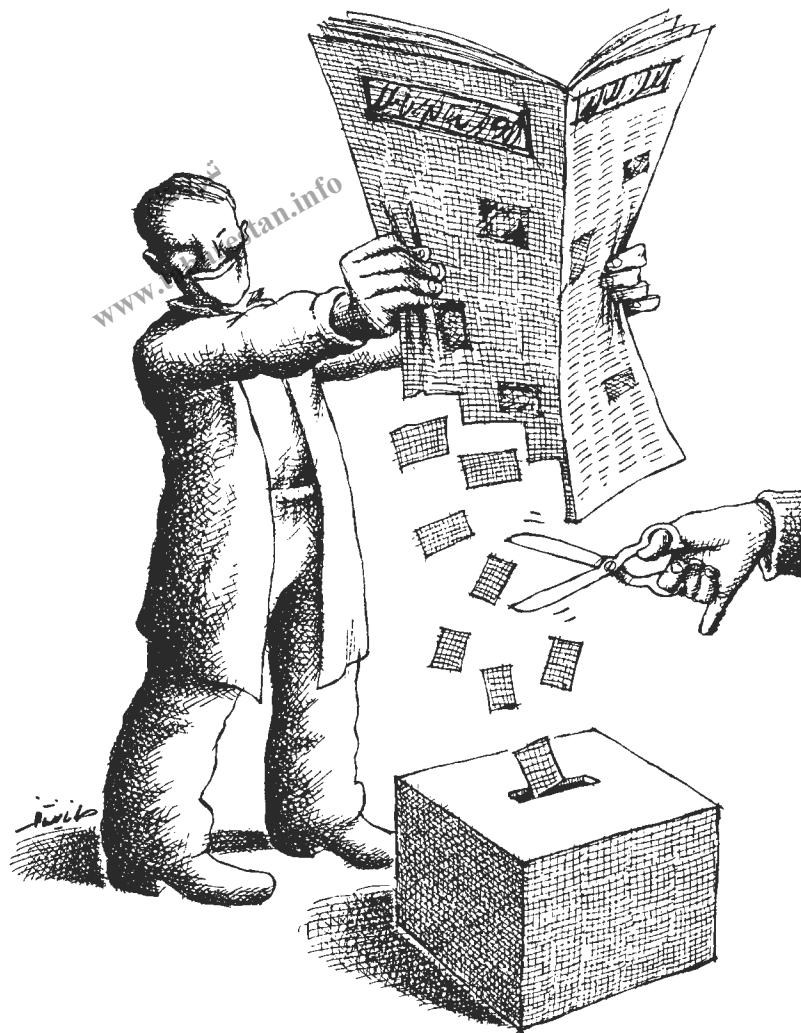

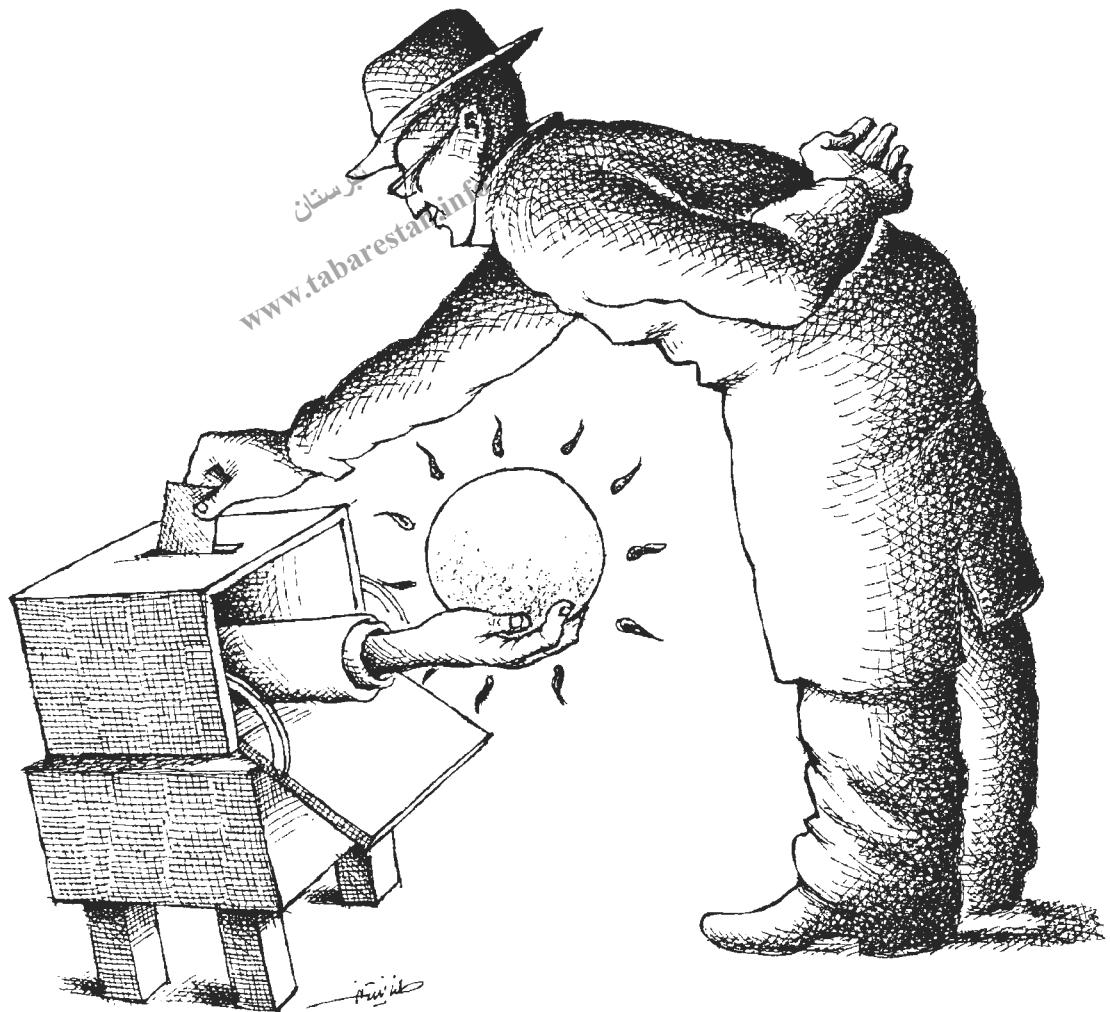
www.tabarestan.ir

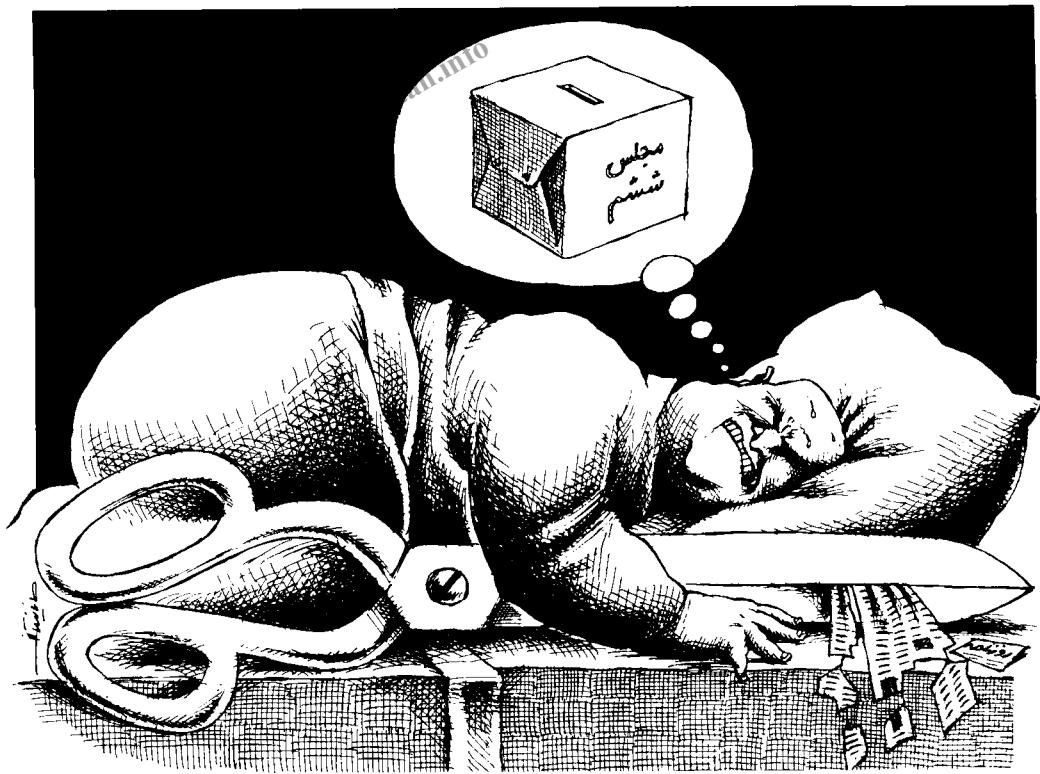

www.tajarestan.info

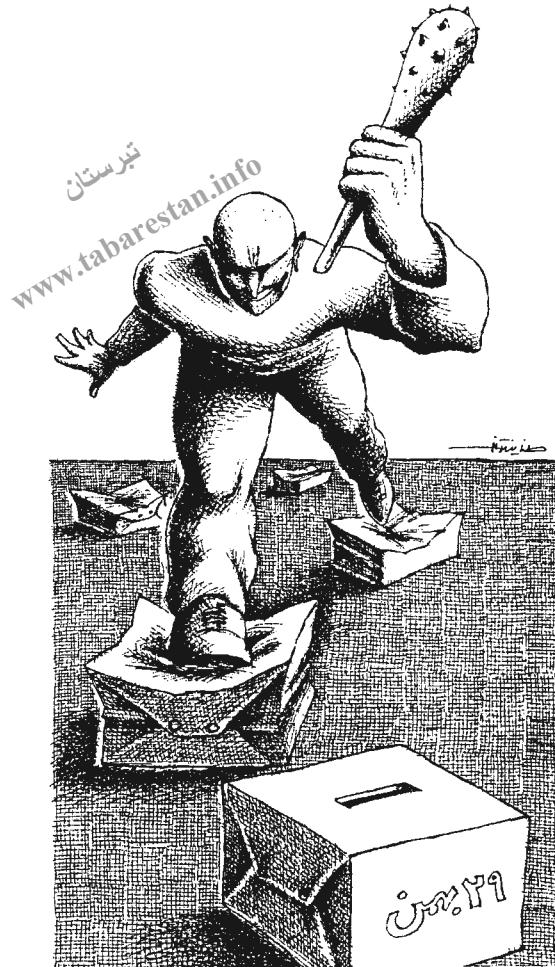

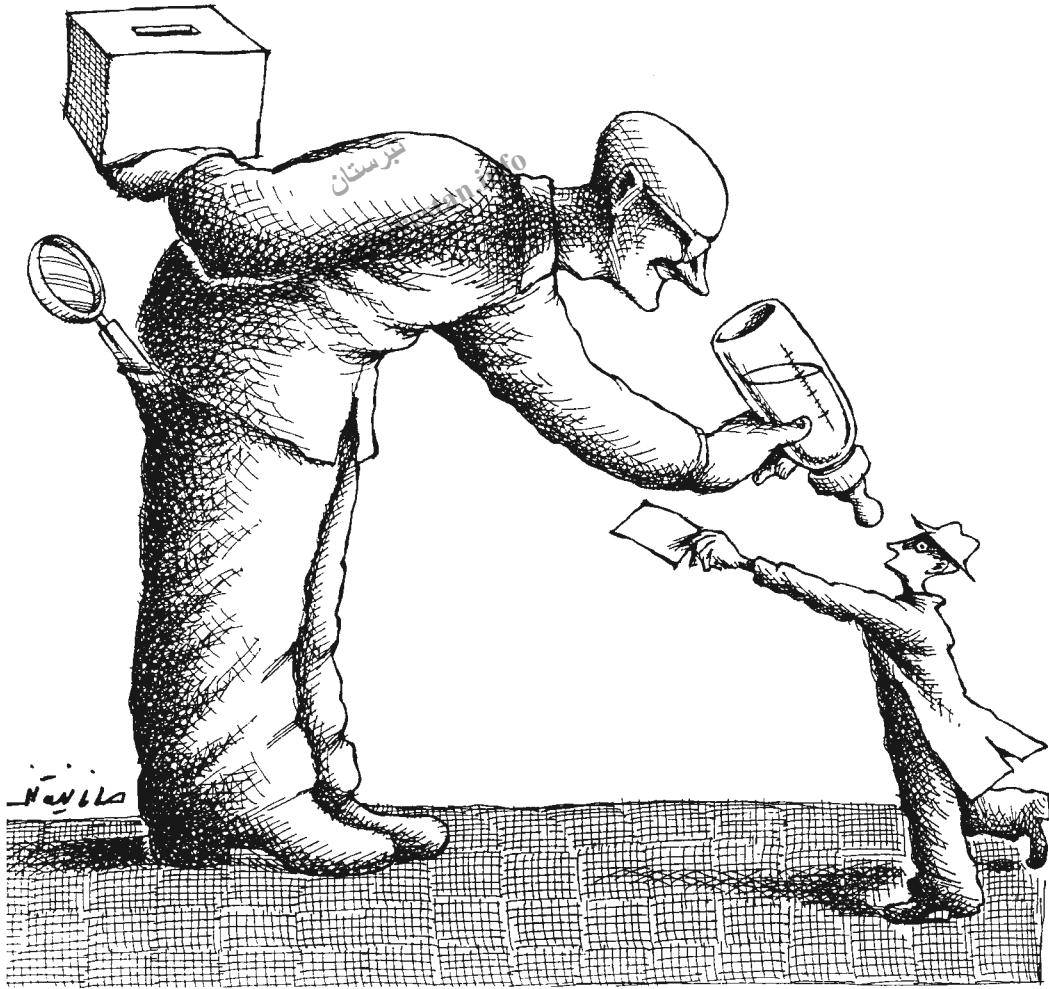

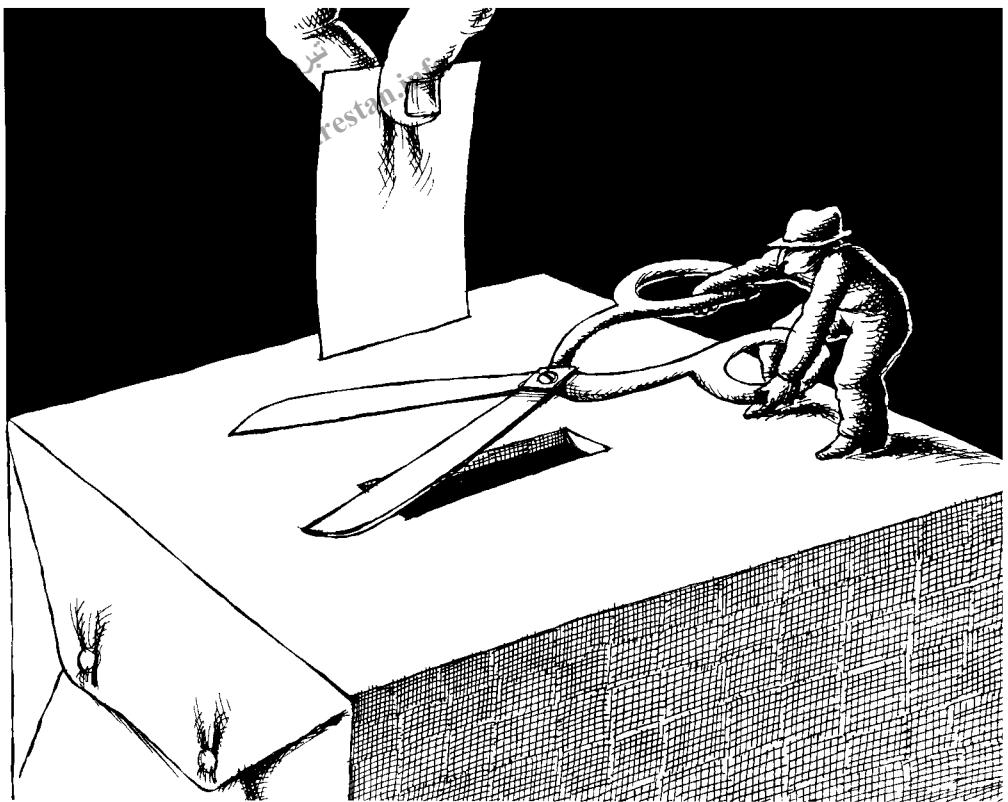

www.karikatur.info

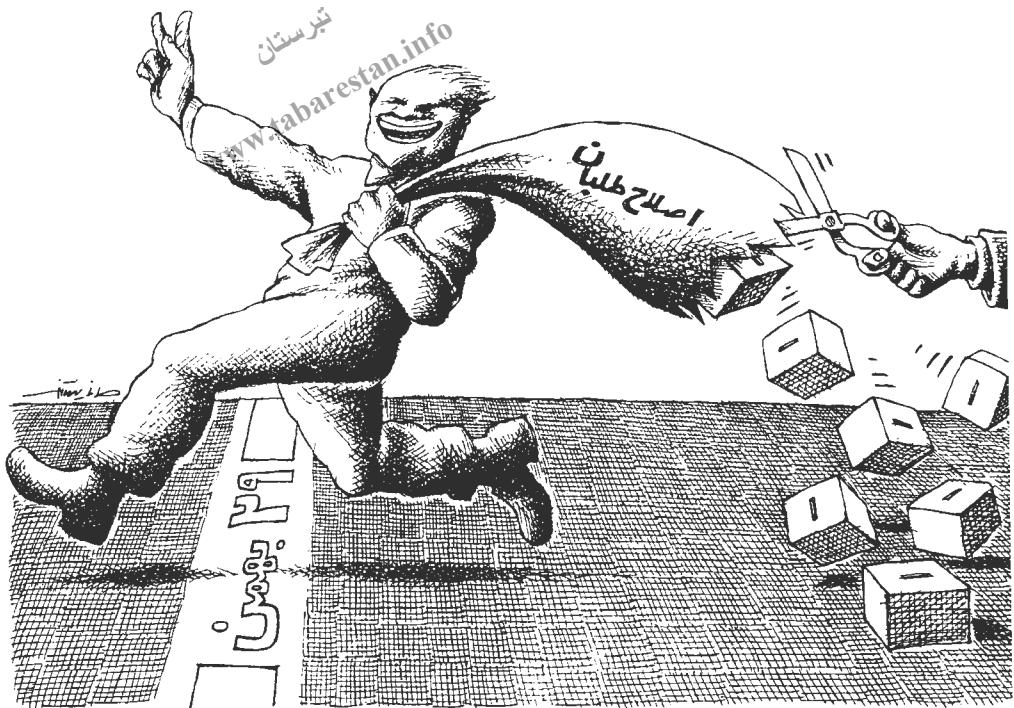

تبرستان
www.tabarestan.info

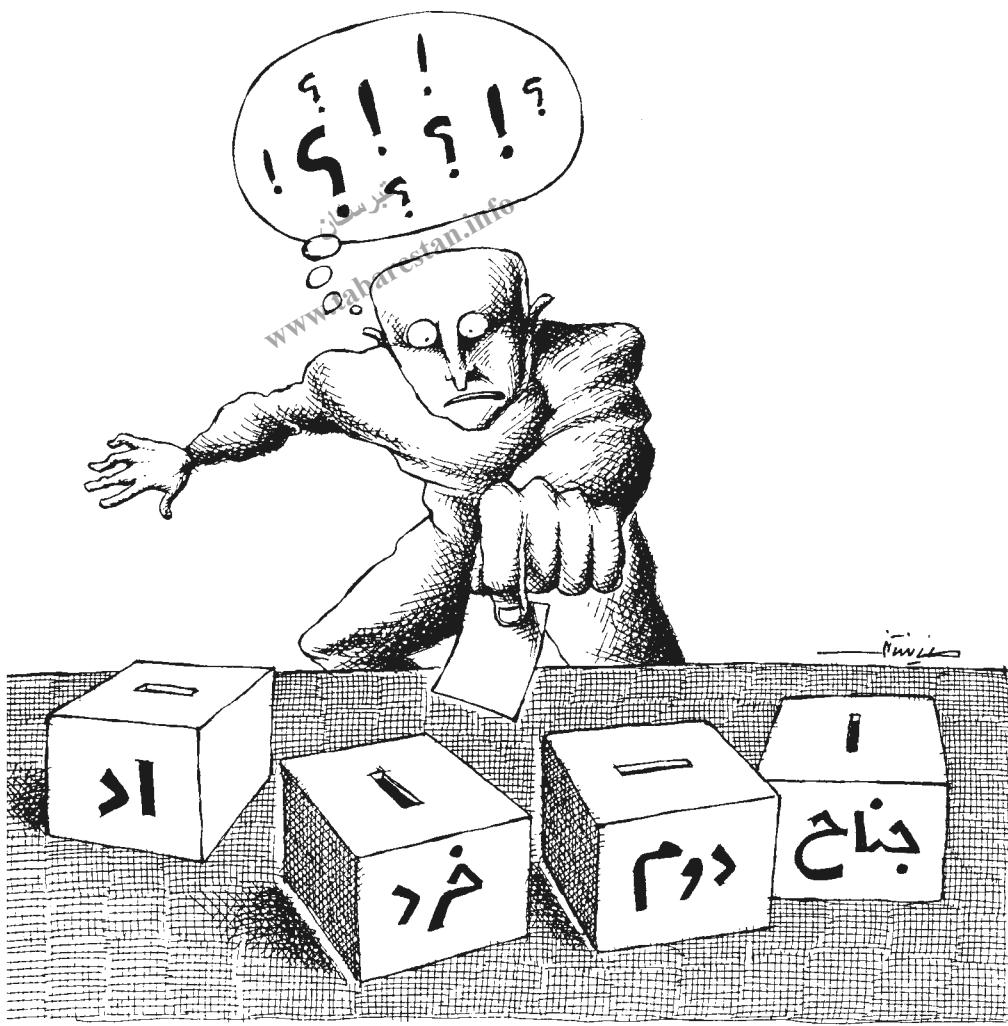

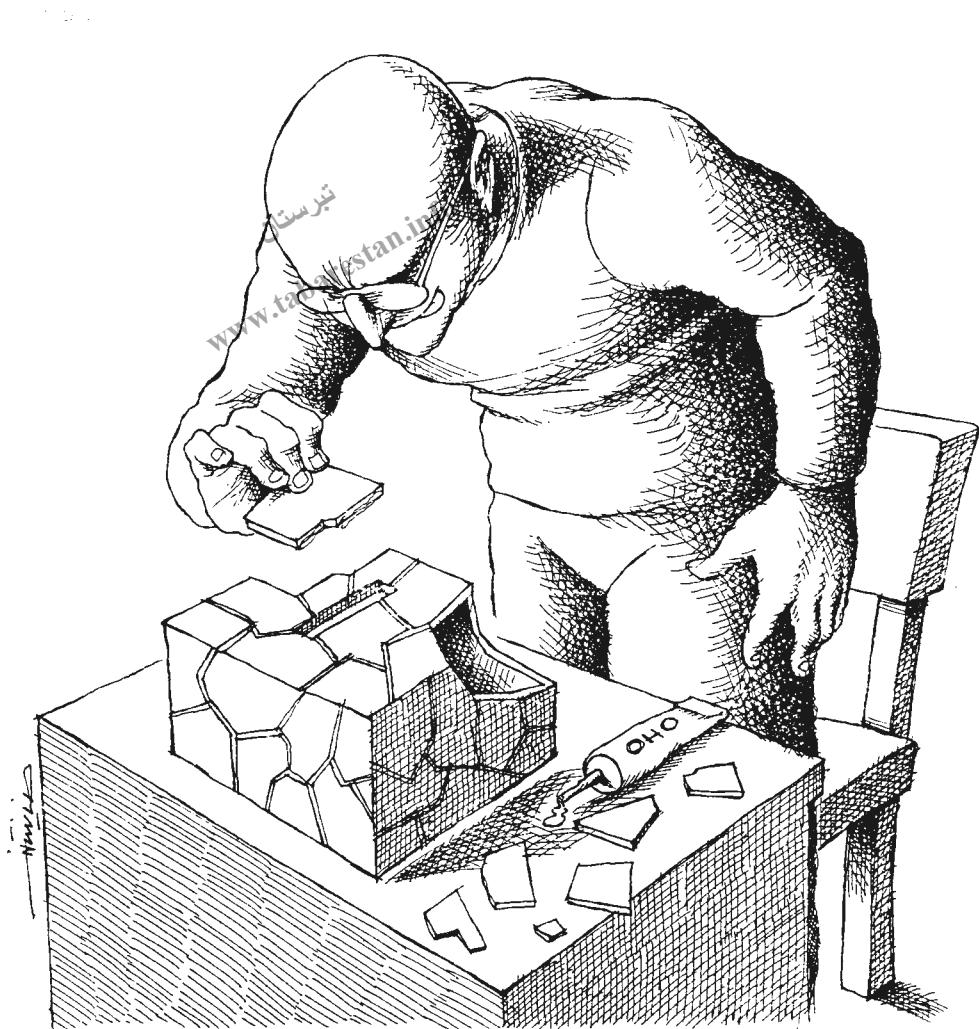

تبرستان

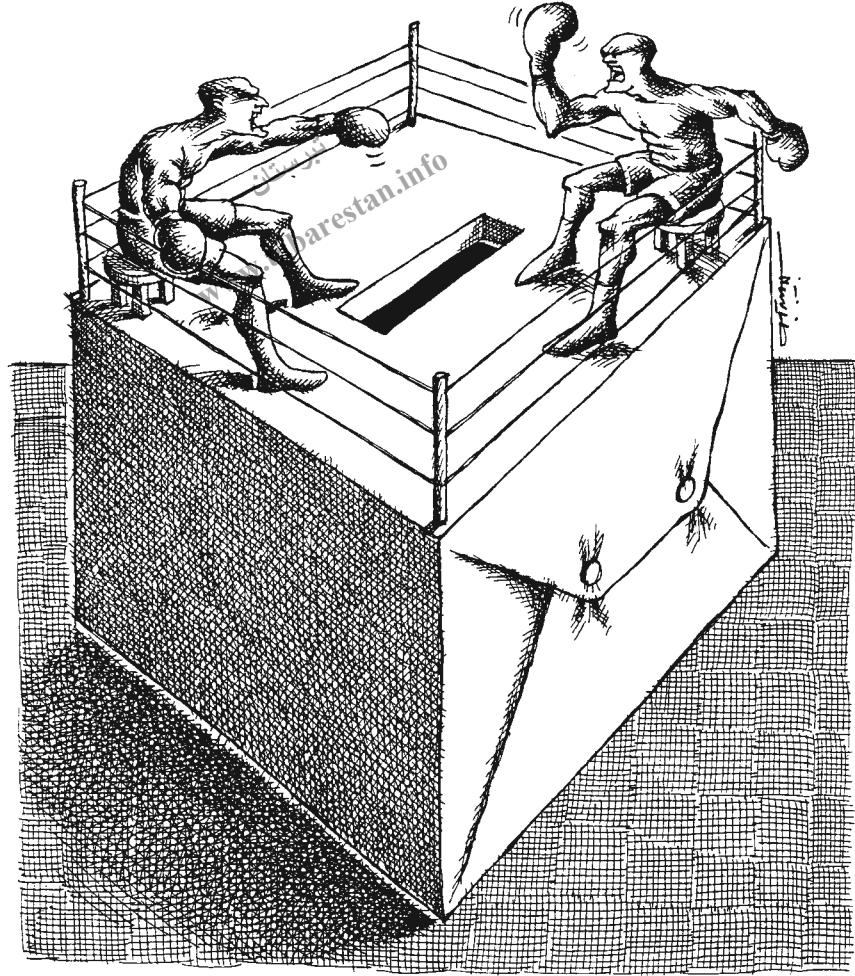
www.tabarestan.info

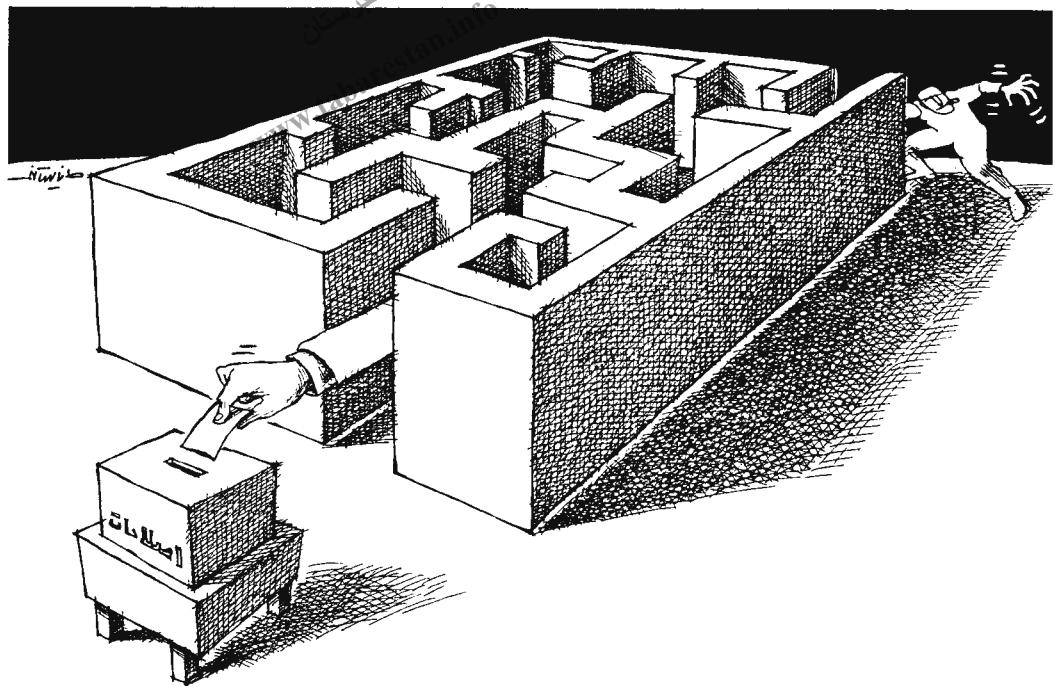
www.aharstan.info

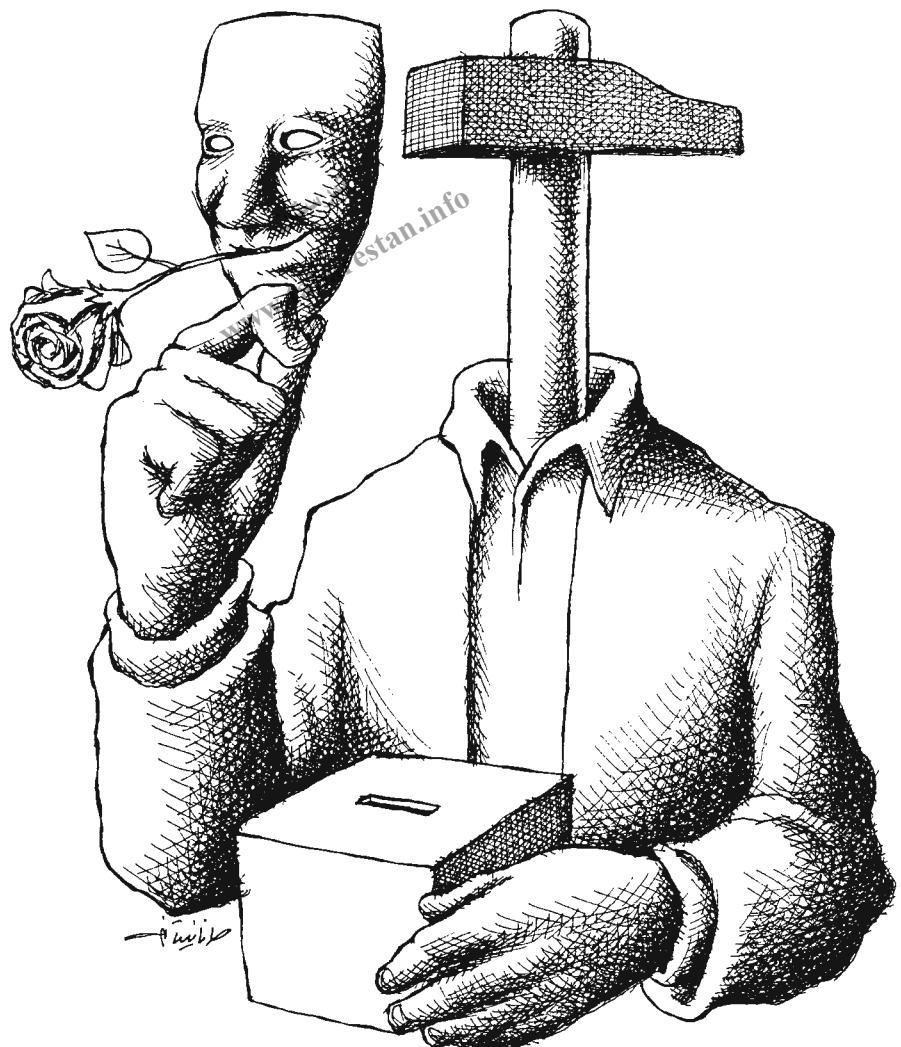

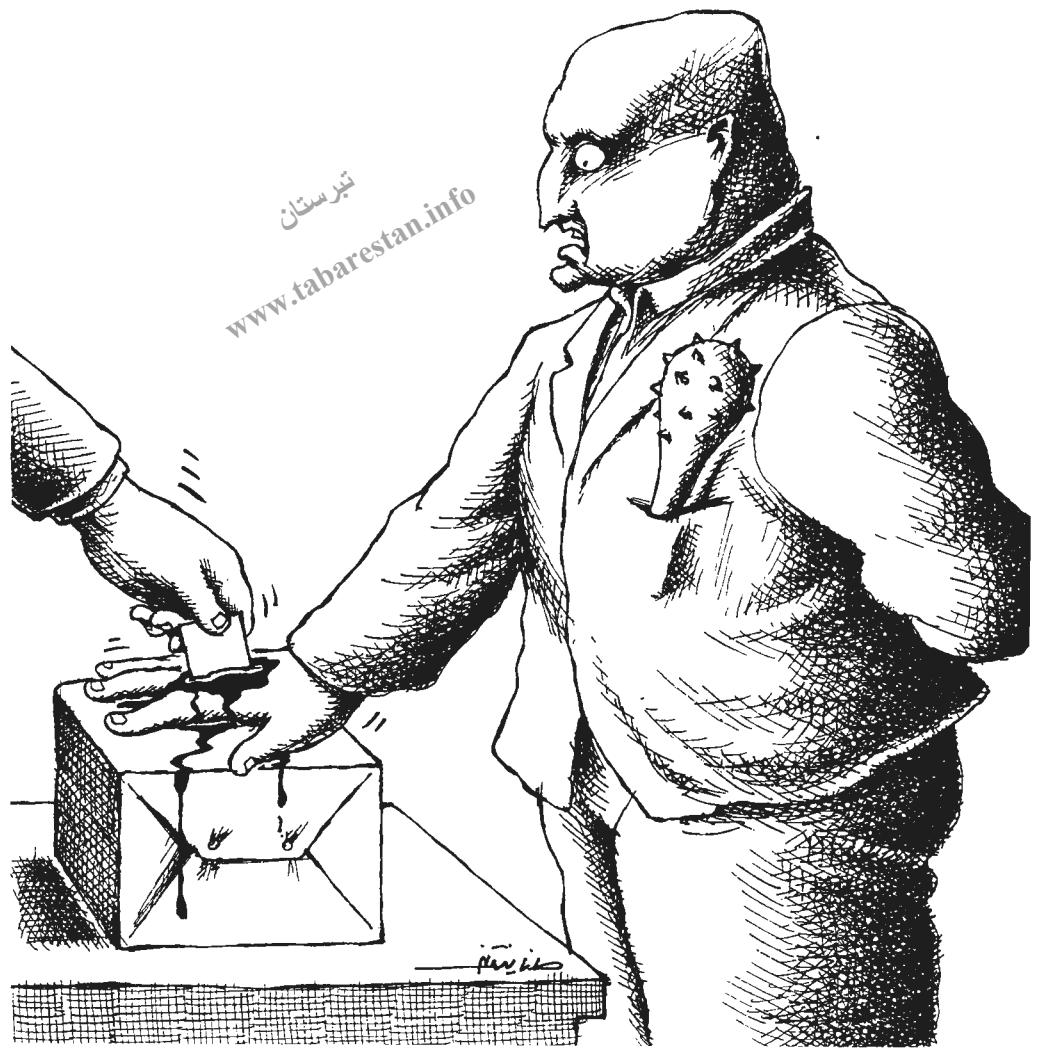
تبرستان
www.tabarestan.info

barestan.info

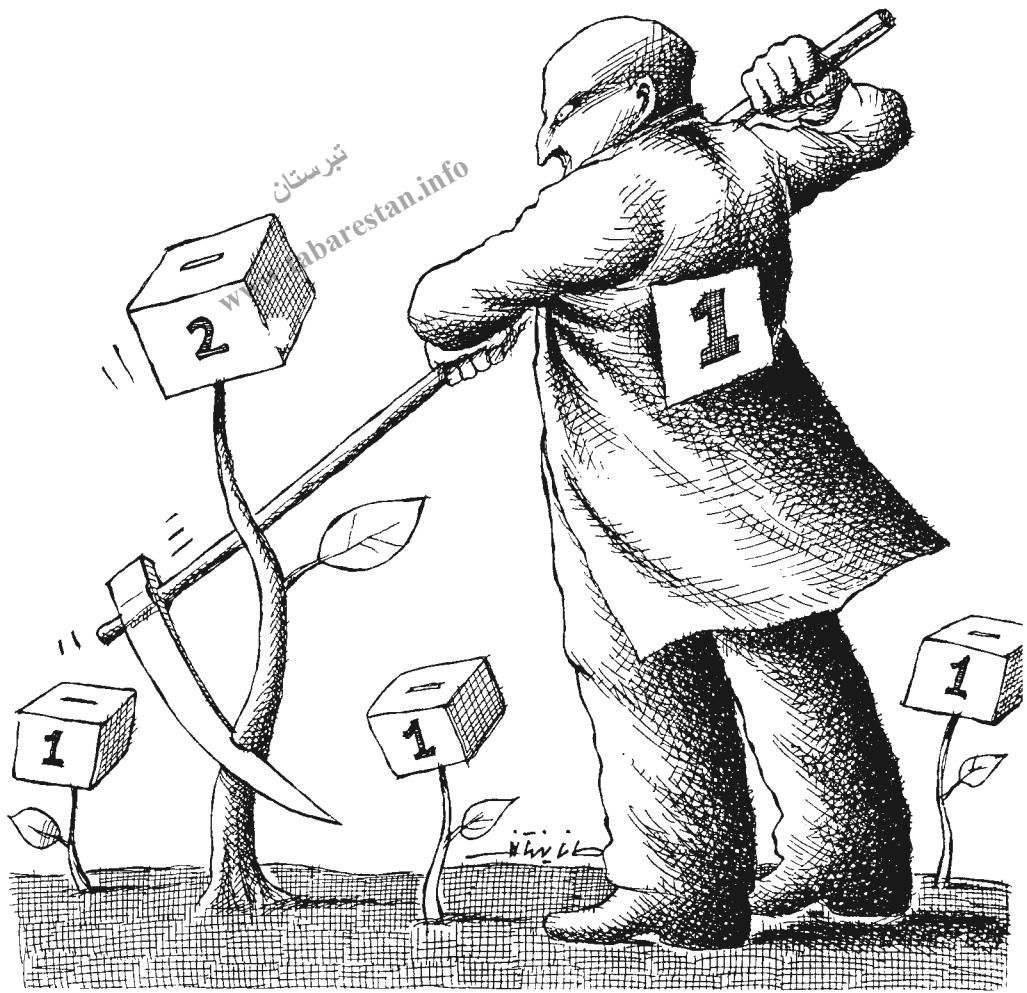

تبرستان

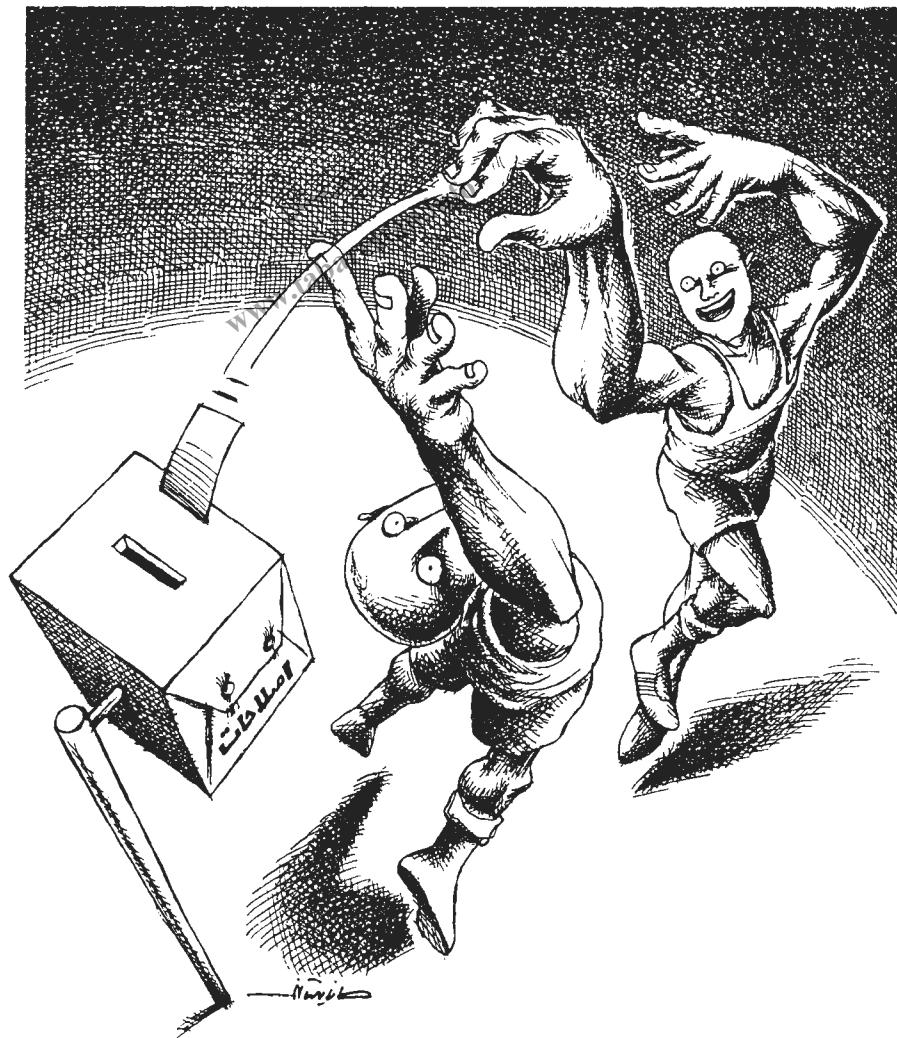
www.tabarestan.info

پرسیک

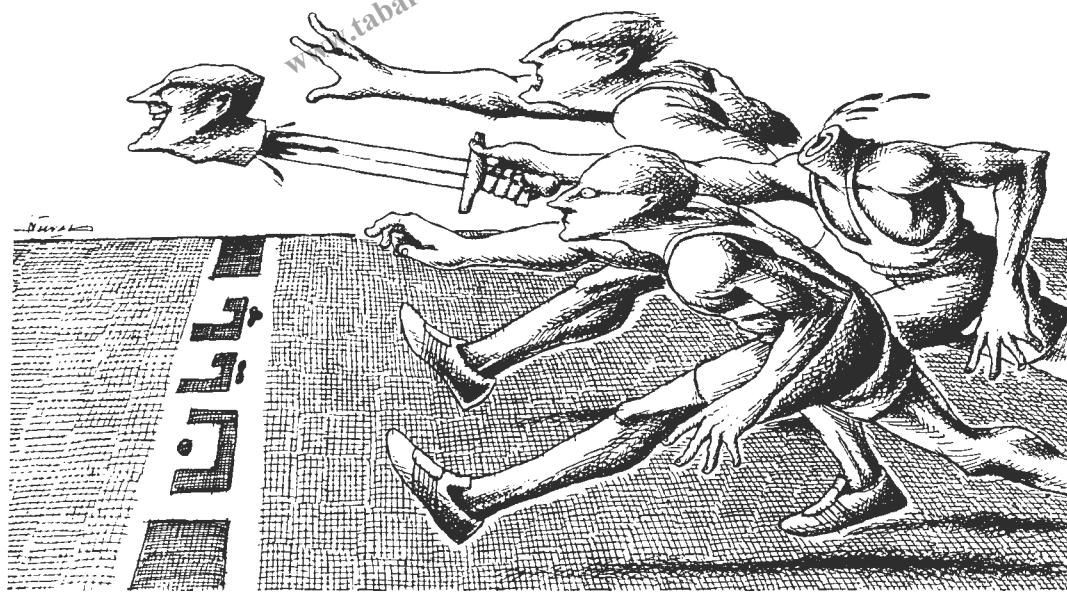

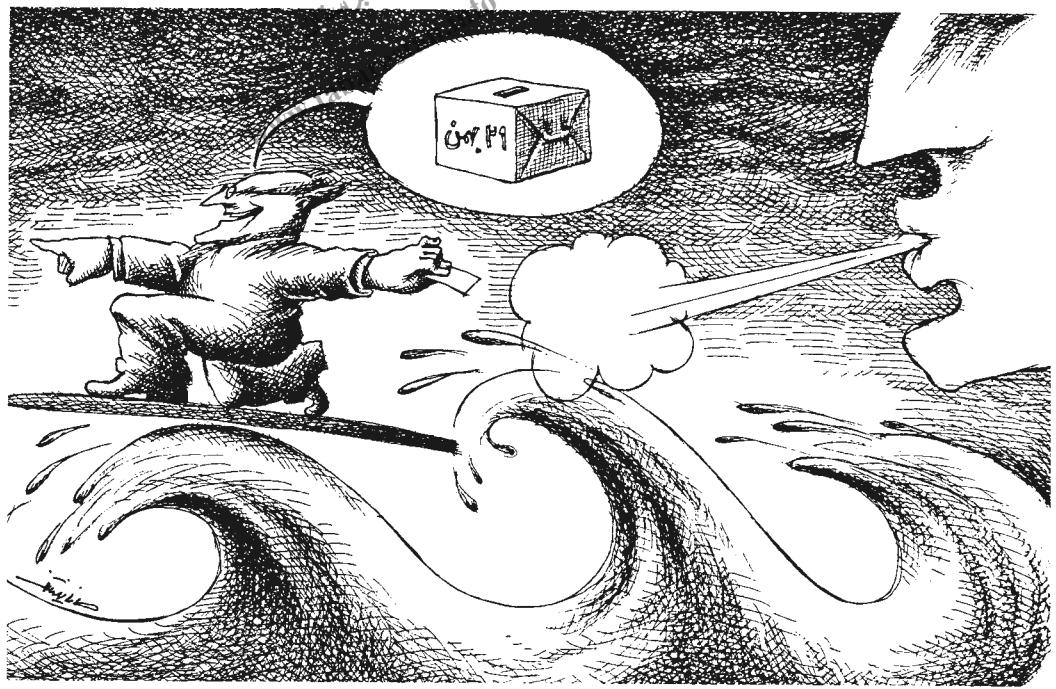
تبرستان
www.tabarestan.info

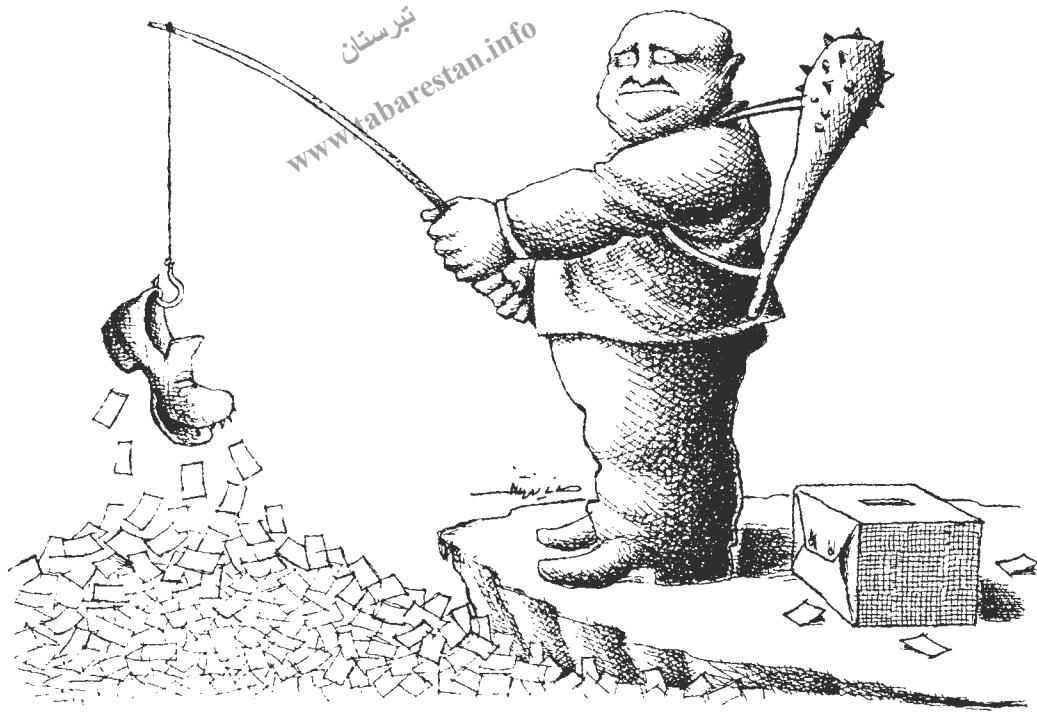

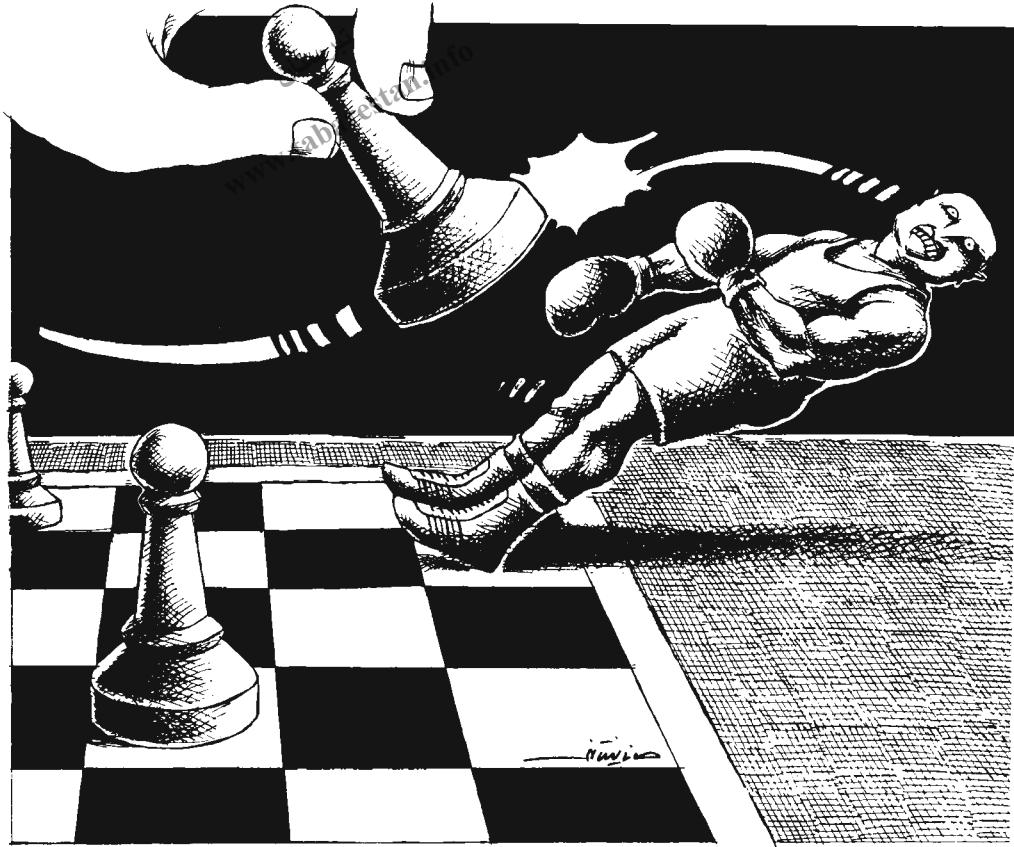
تبرستان
www.tabarestan.info

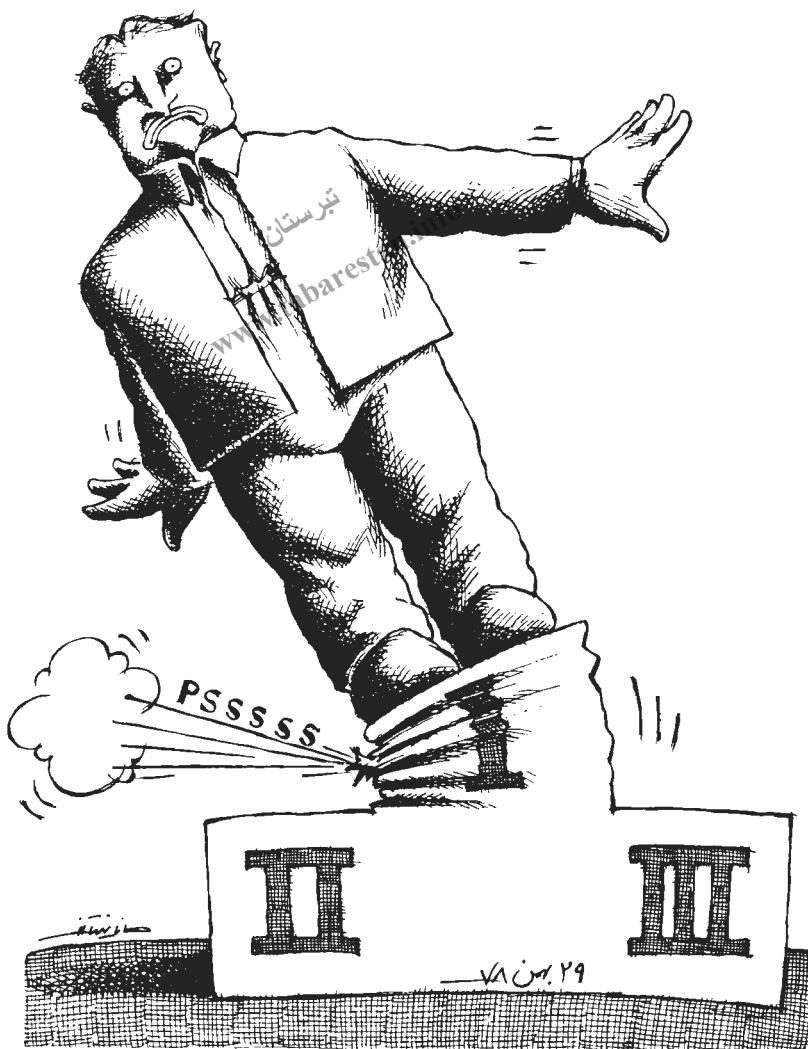

تبرستان

www.tabarestan.info

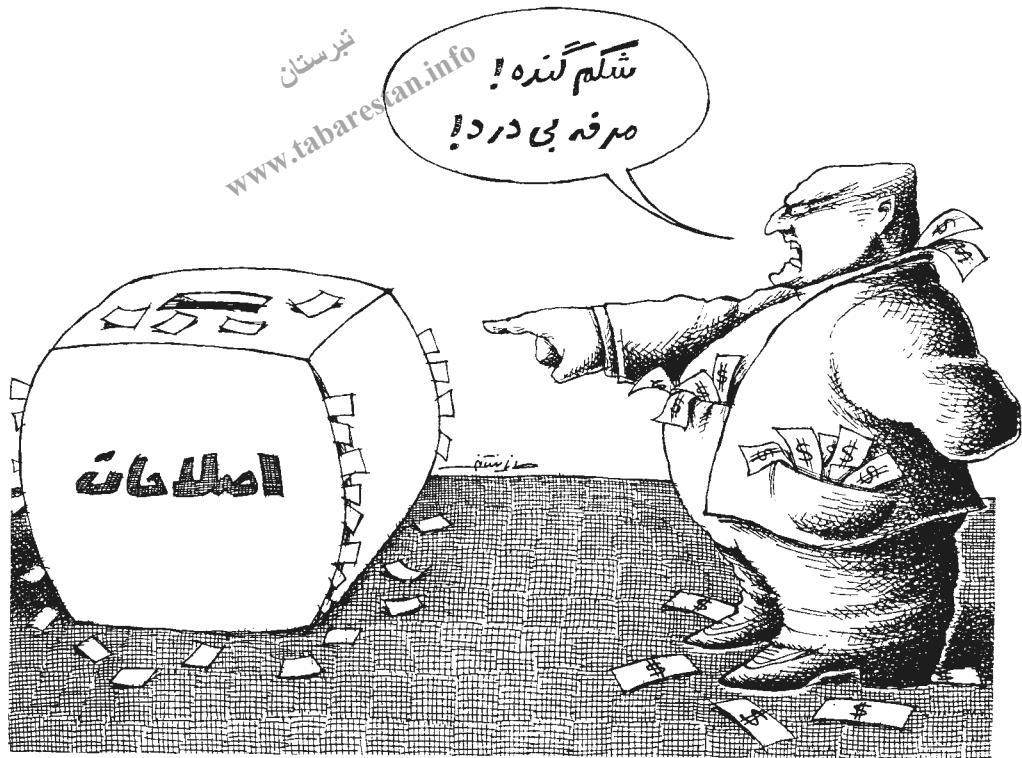

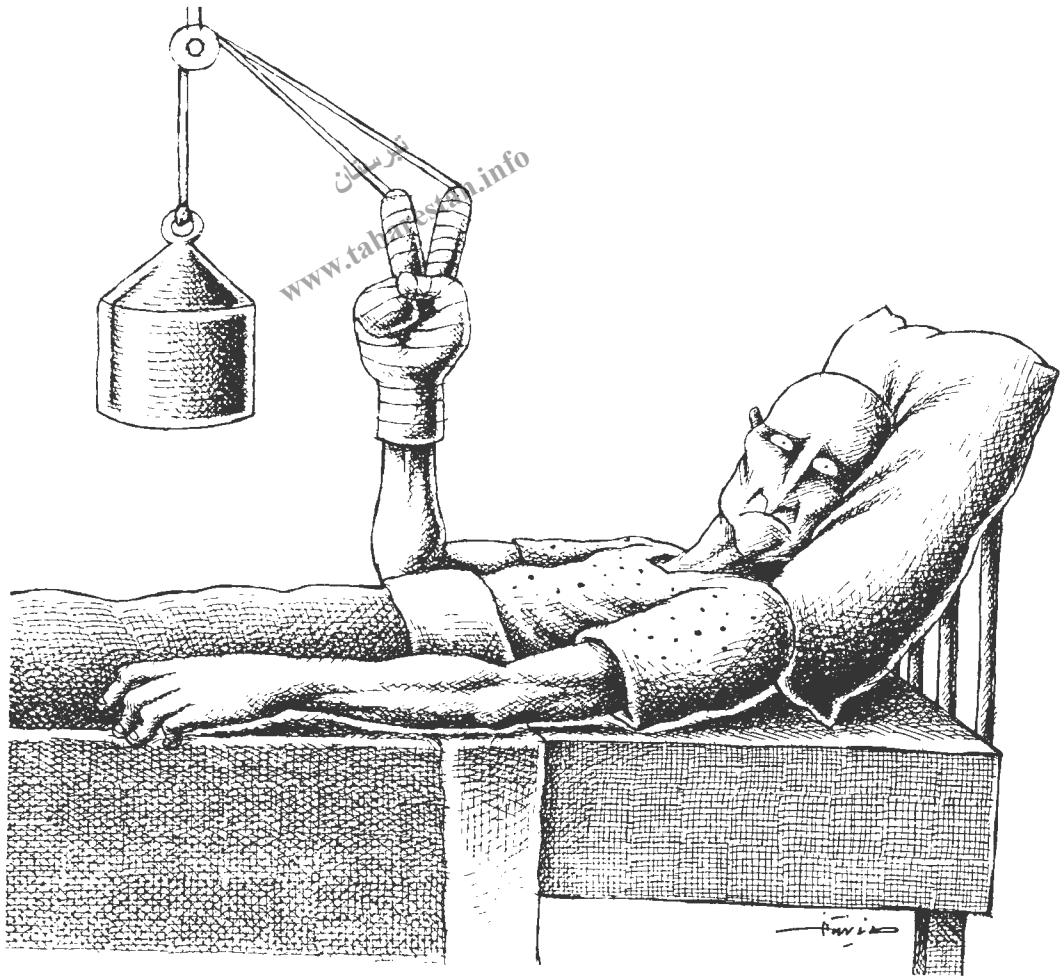
www.labateira.info

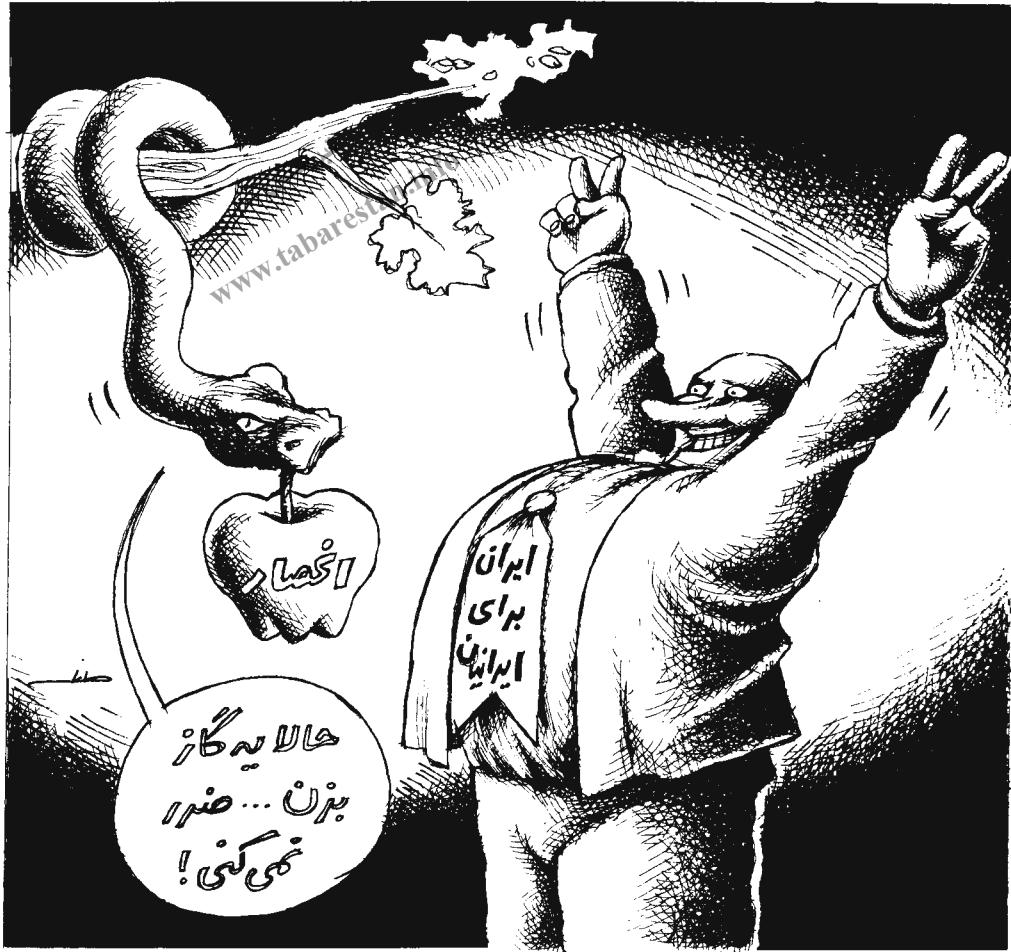
تبرستان
www.tabarestan.com

۱۴۰۱/۰۶/۲۹

www.tahneesh.info

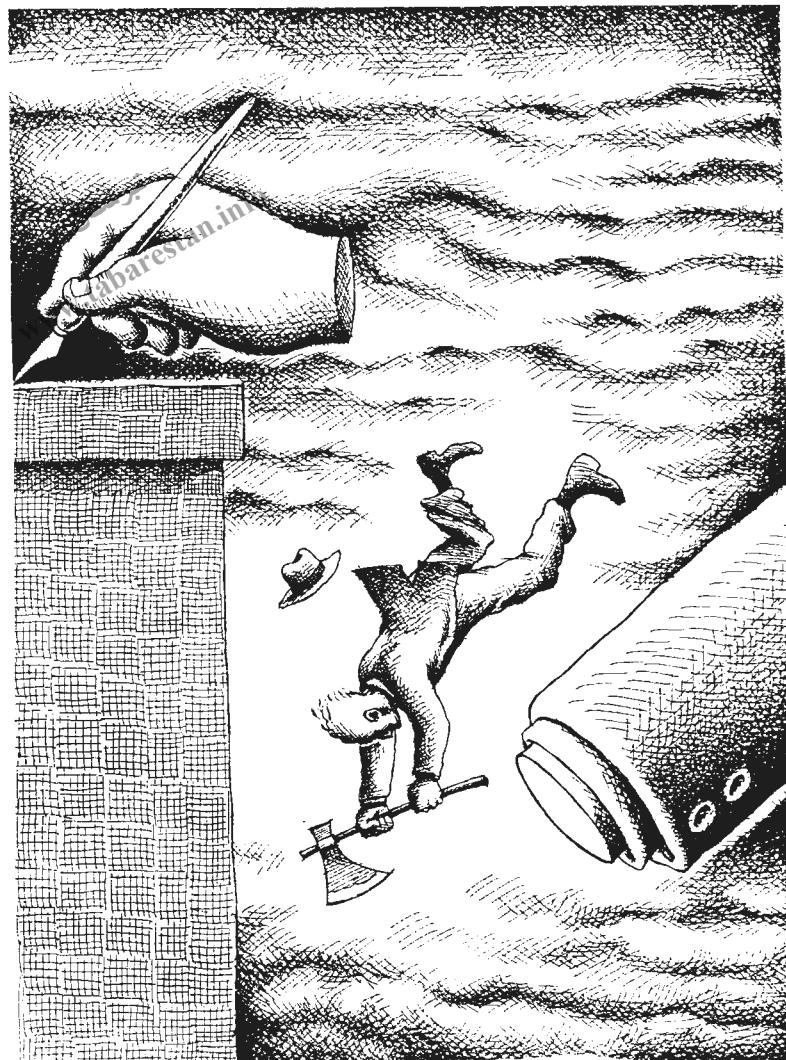

www.tabarestan.info

فصل چهارم: قتل‌های زنجیره‌ای

تبرستان

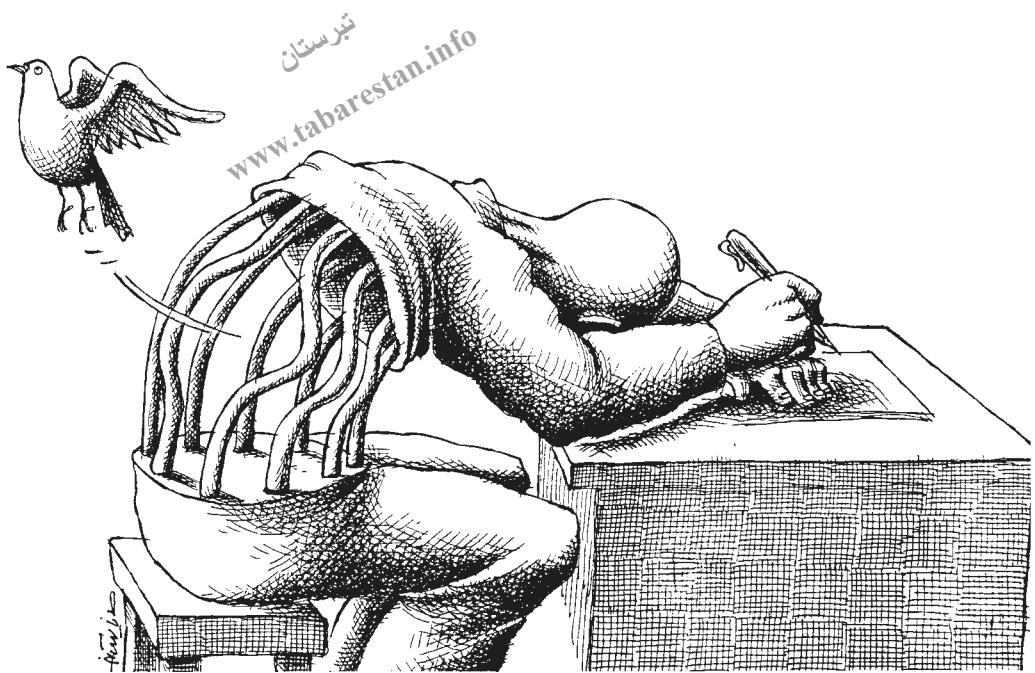
www.tabarestan.info

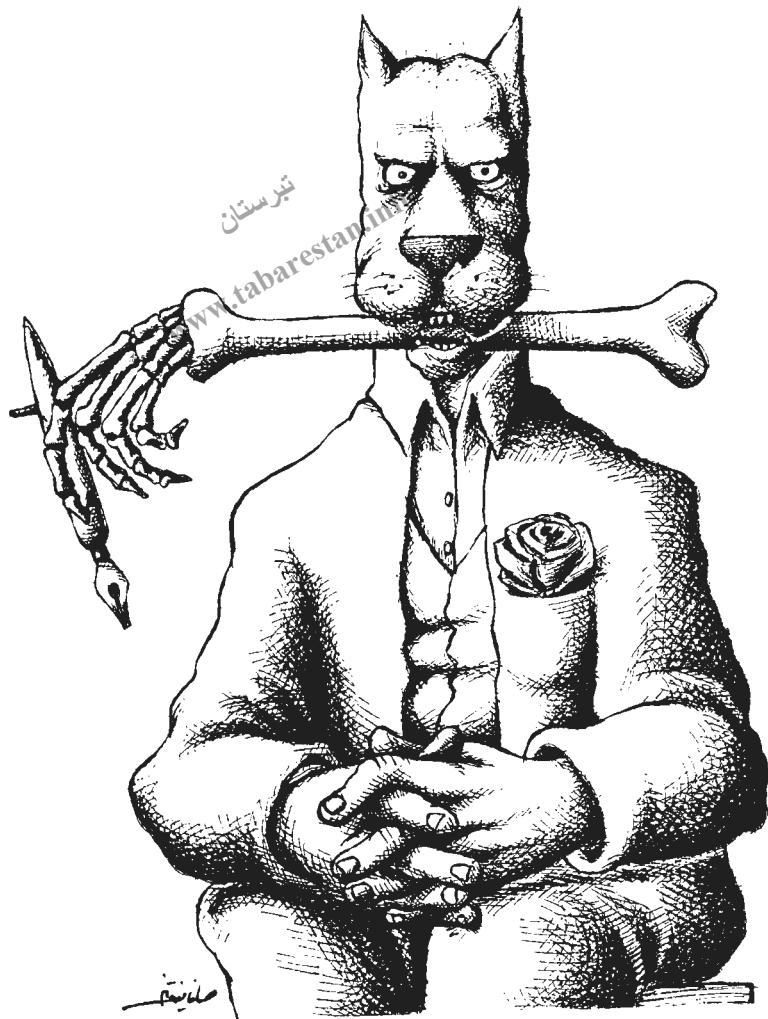
www.tabarestani.info

tabarestani

تبرستان

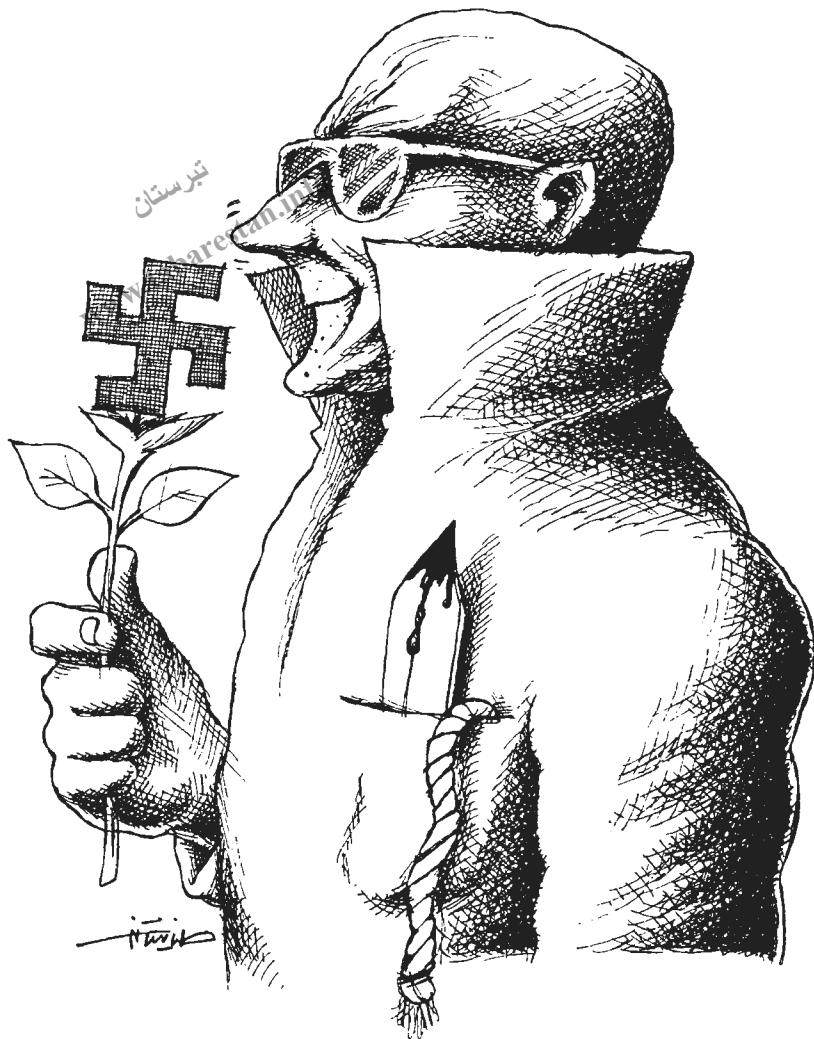
www.tabarestan.info

تبرستان

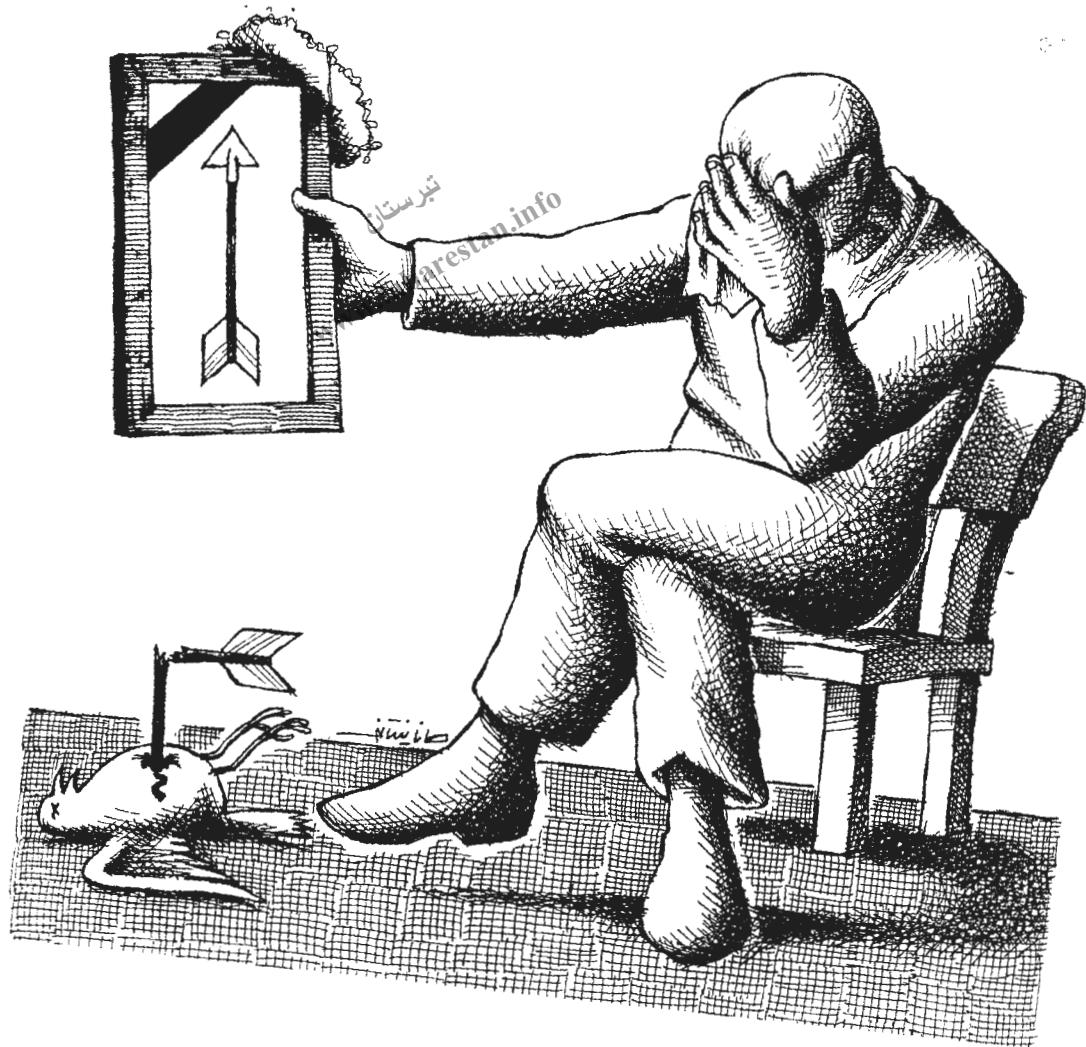
www.tabarestan.info

جیله

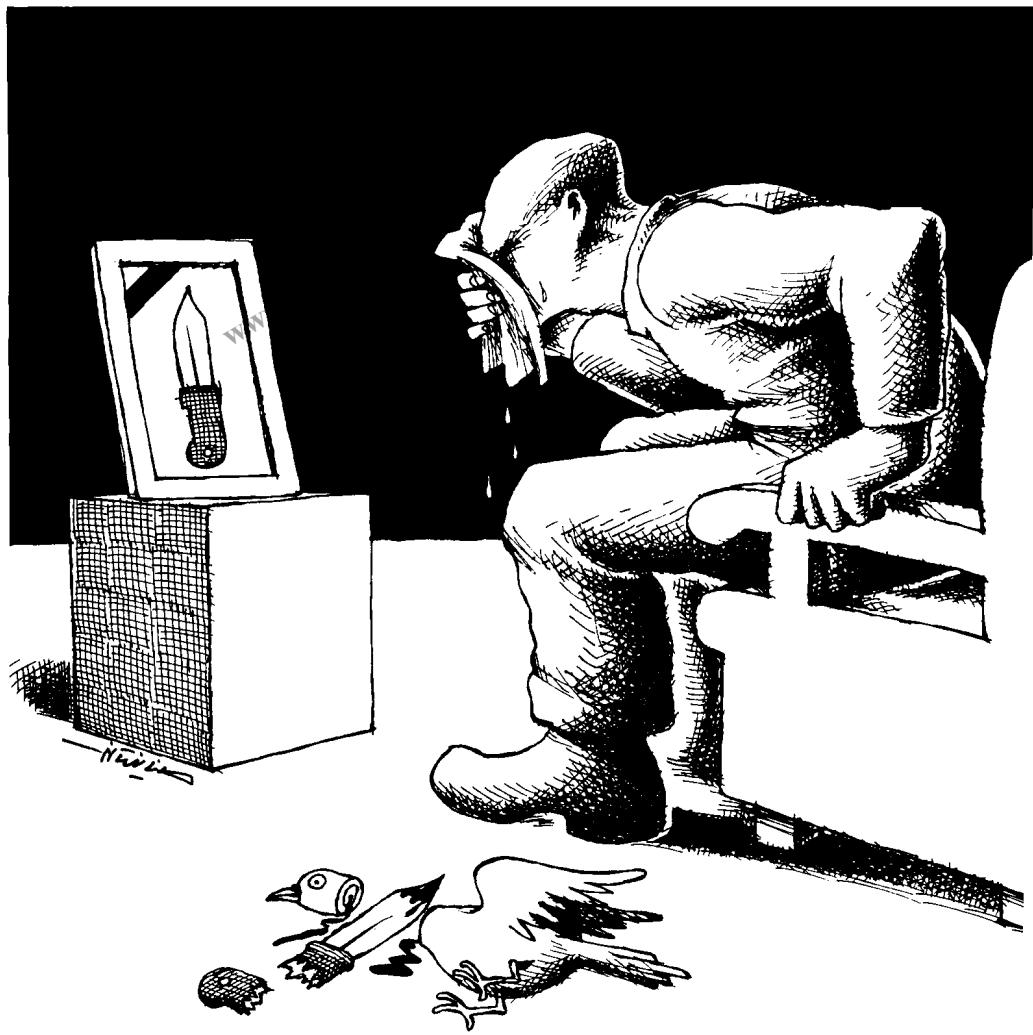

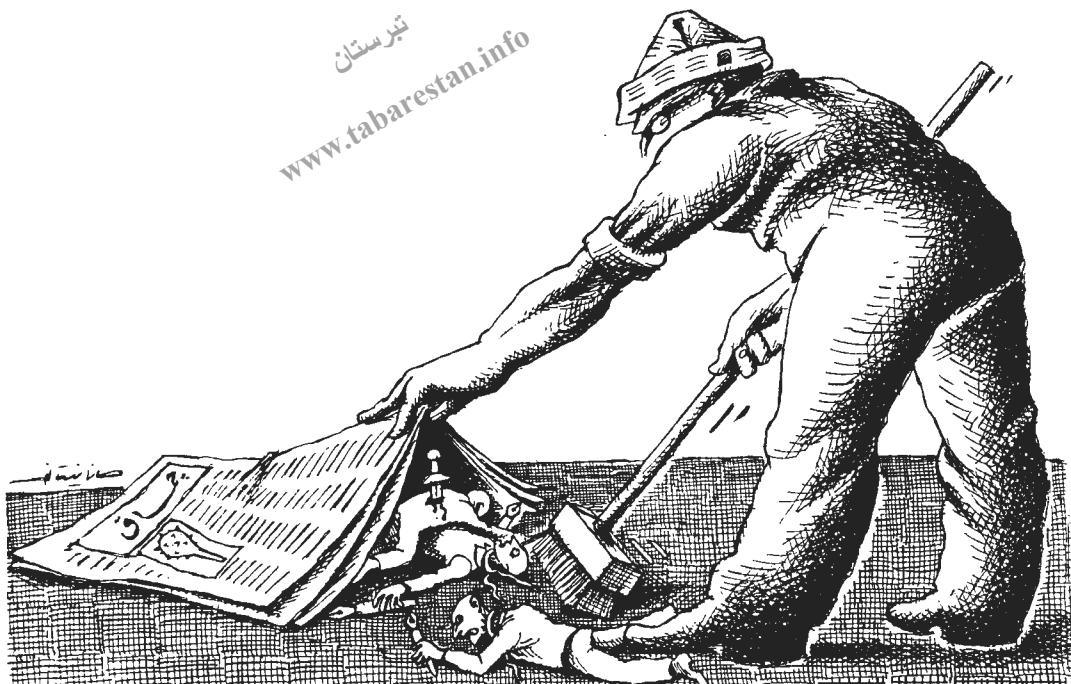
تبرستان

www.tarstan.ir

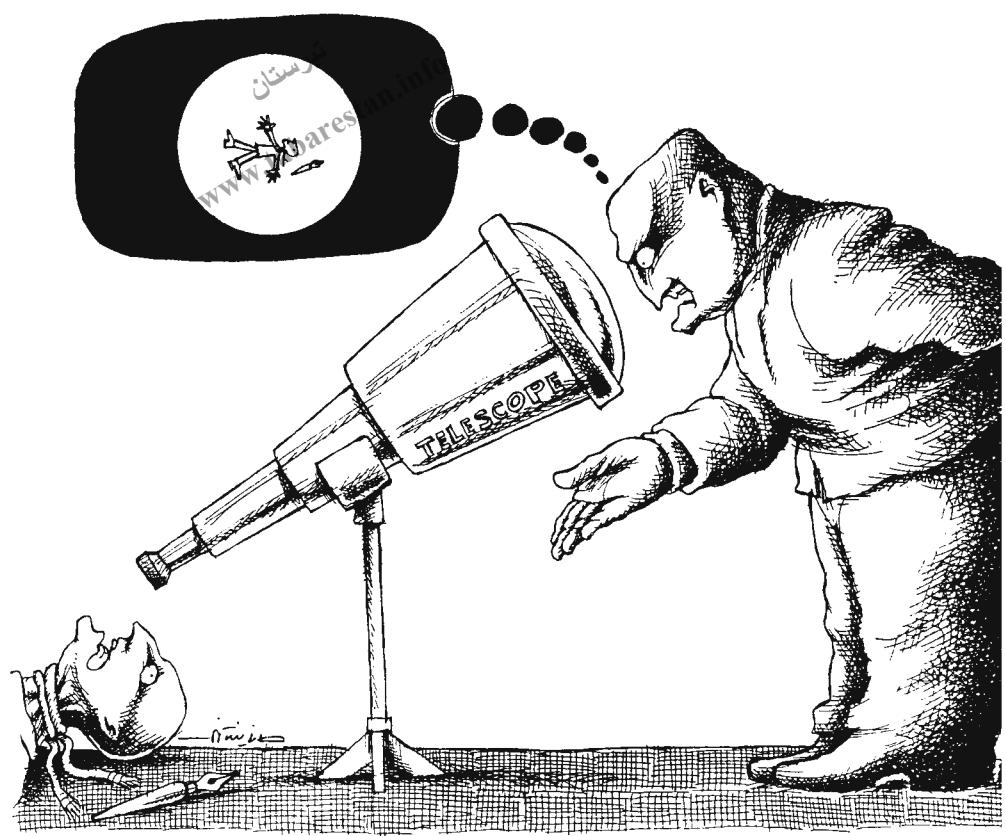

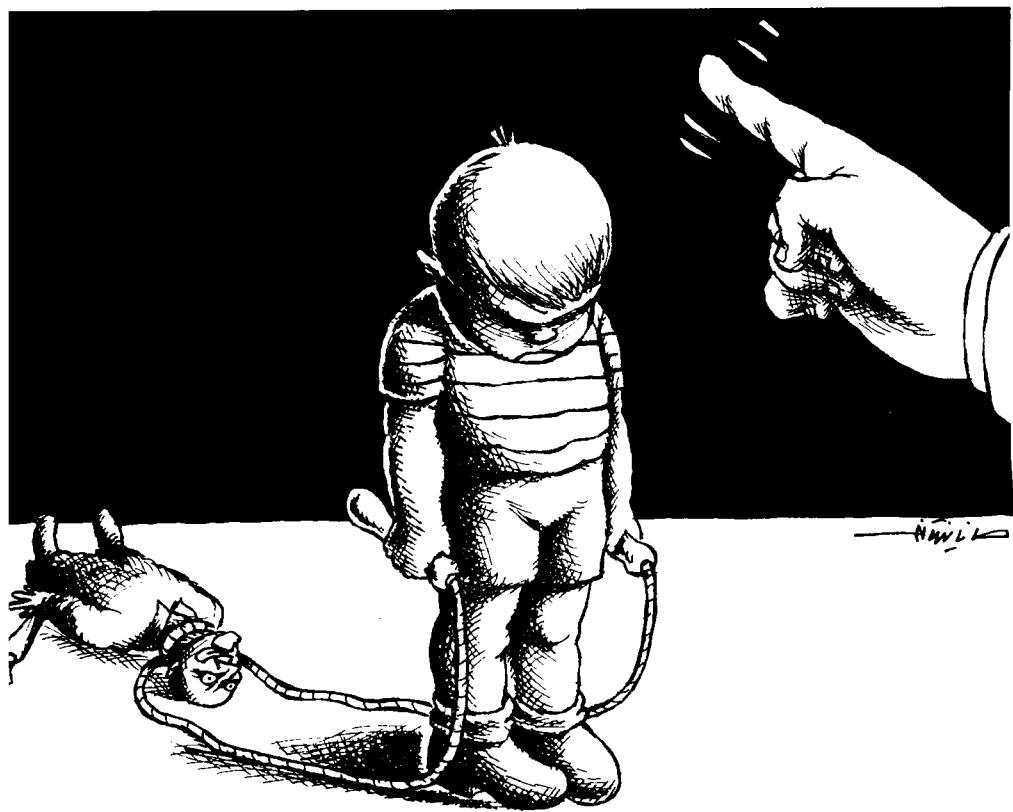
نیستان
narestan.info

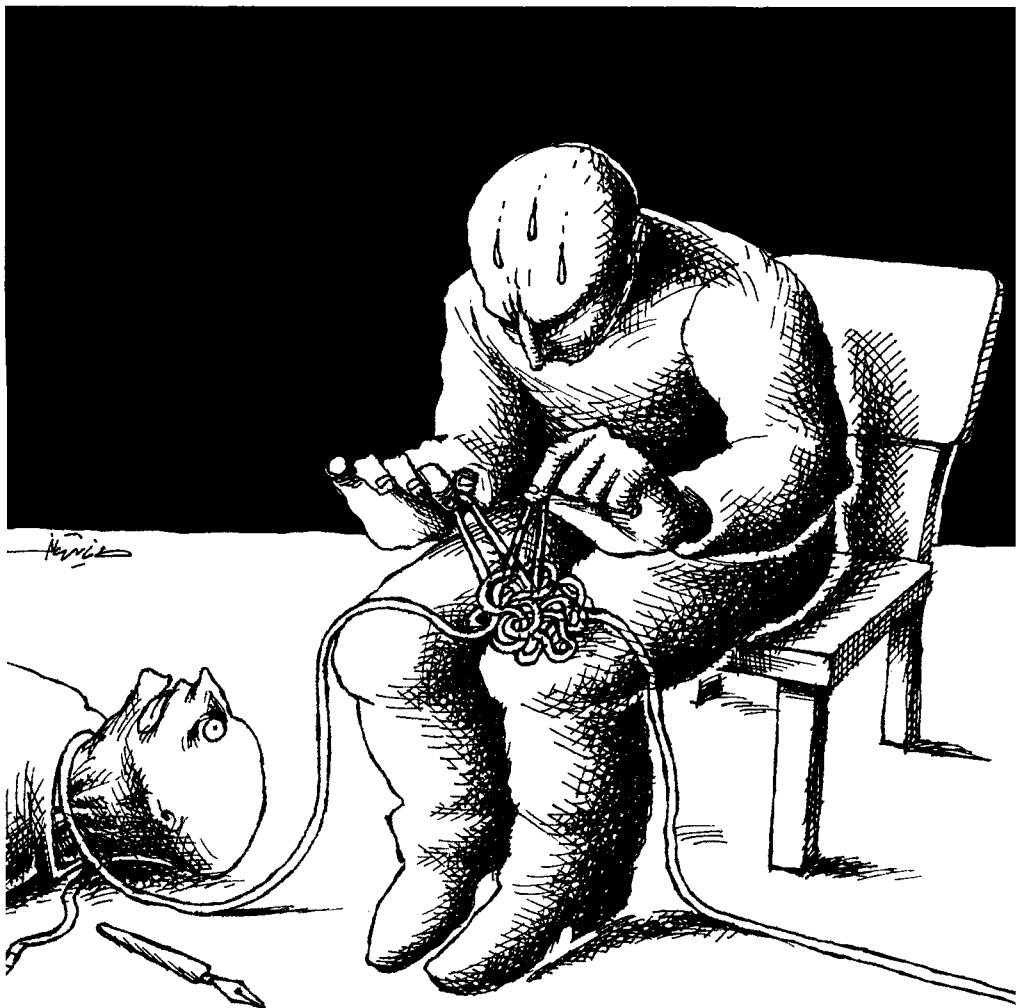

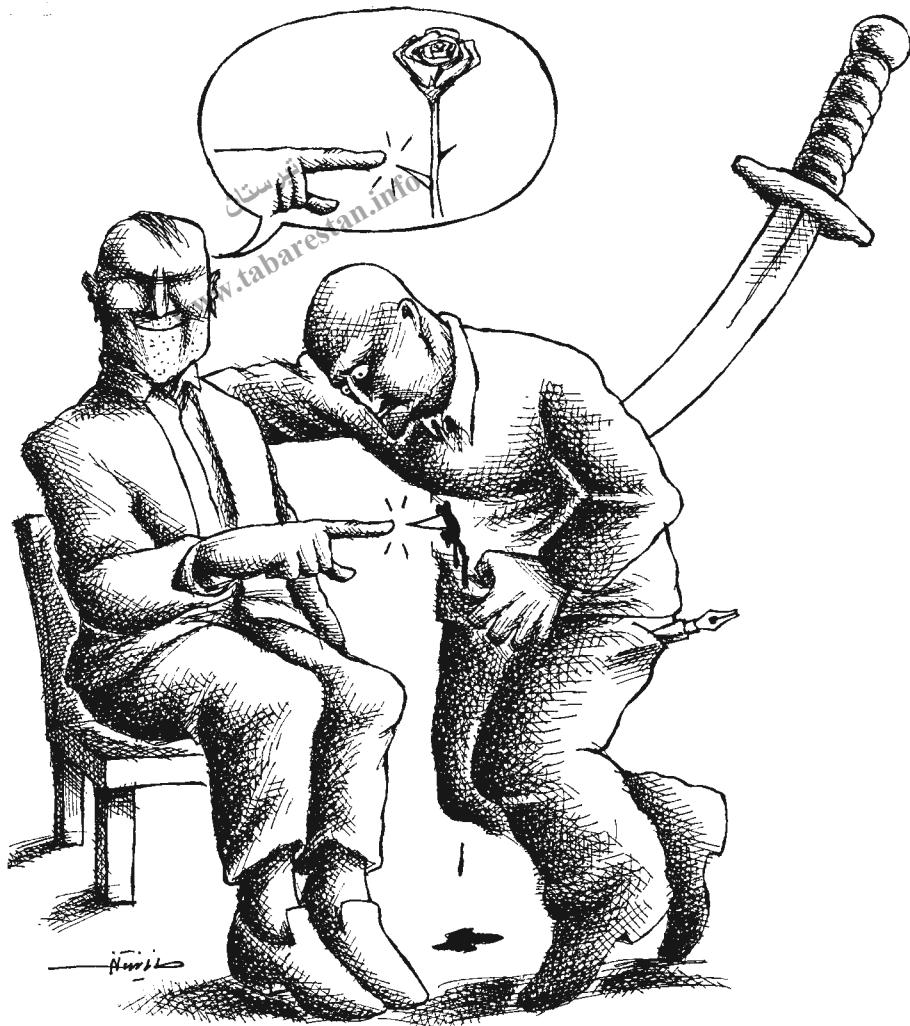
تبرستان
www.tabarestan.info

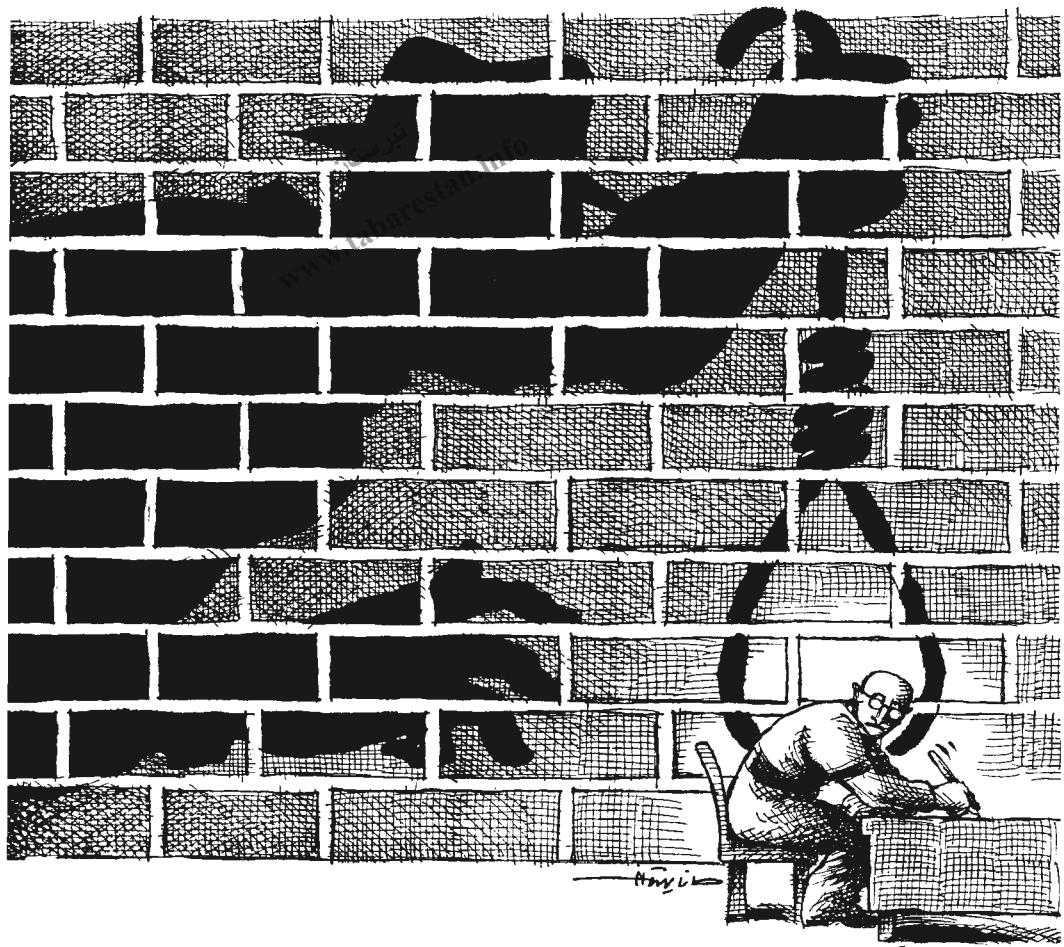

www.tabaresan.info

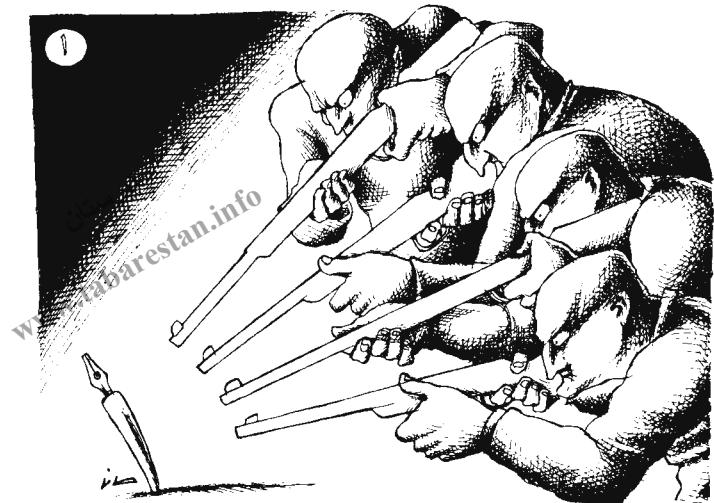

تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان

www.tabarestan.info

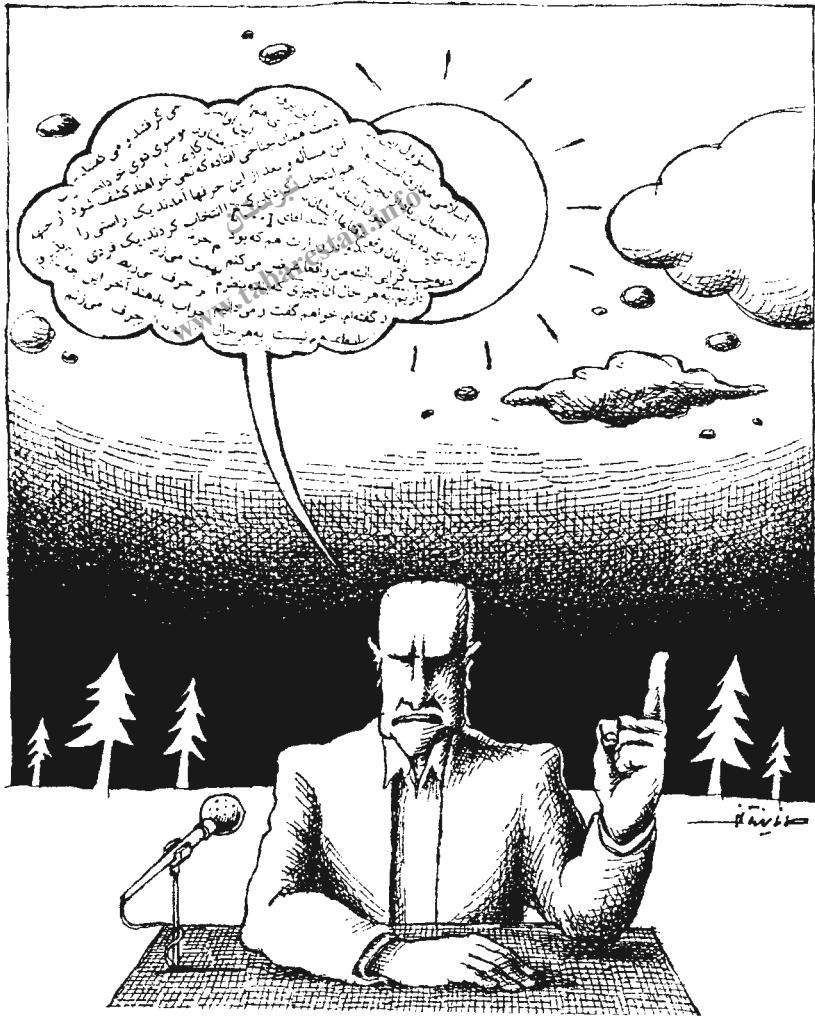
فصل پنجم:
سیاستمدار

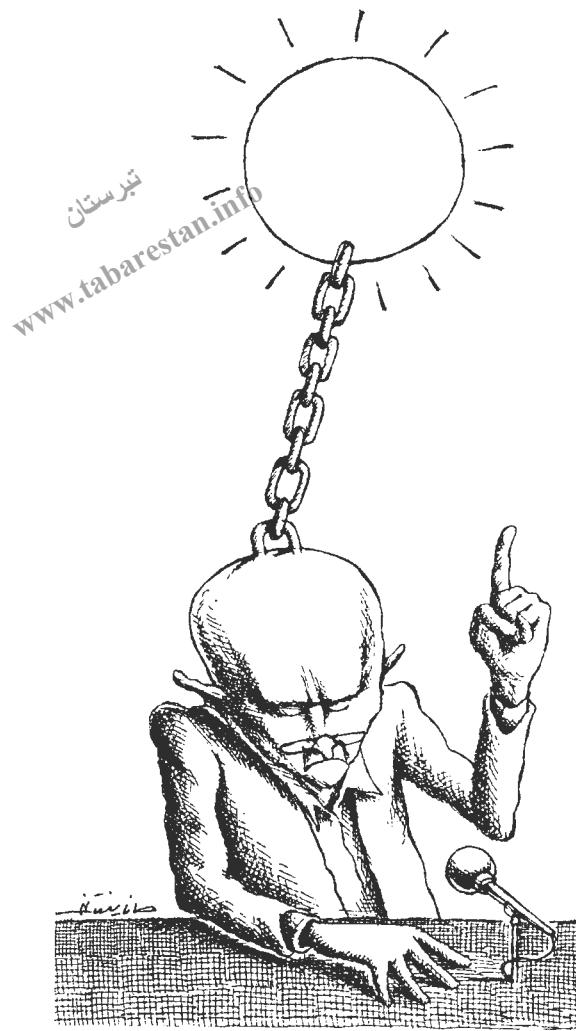
تبرستان

www.tabarestan.info

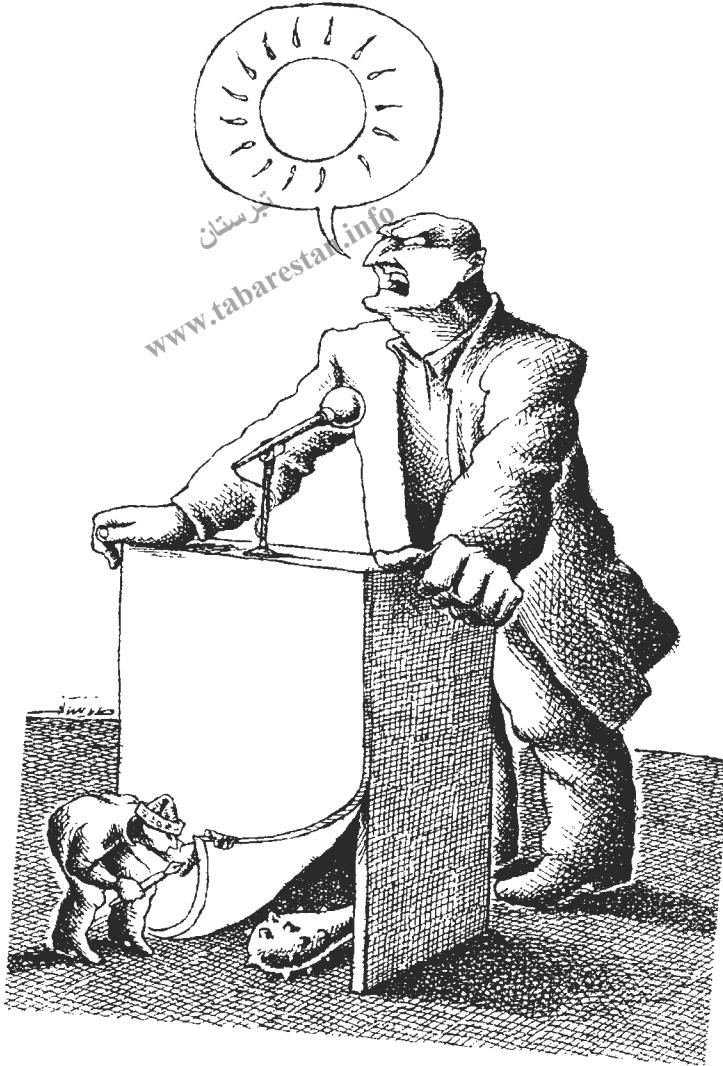

www.karikatyrka.info

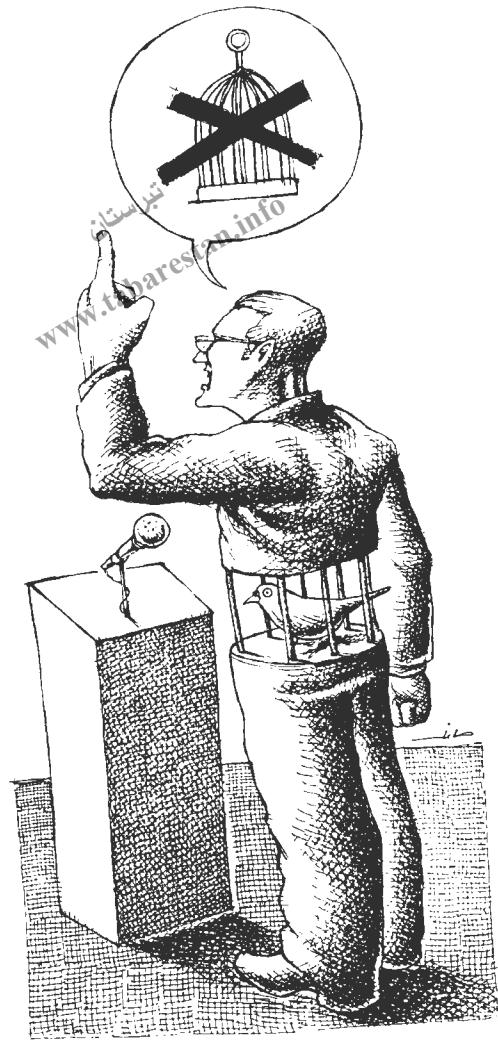

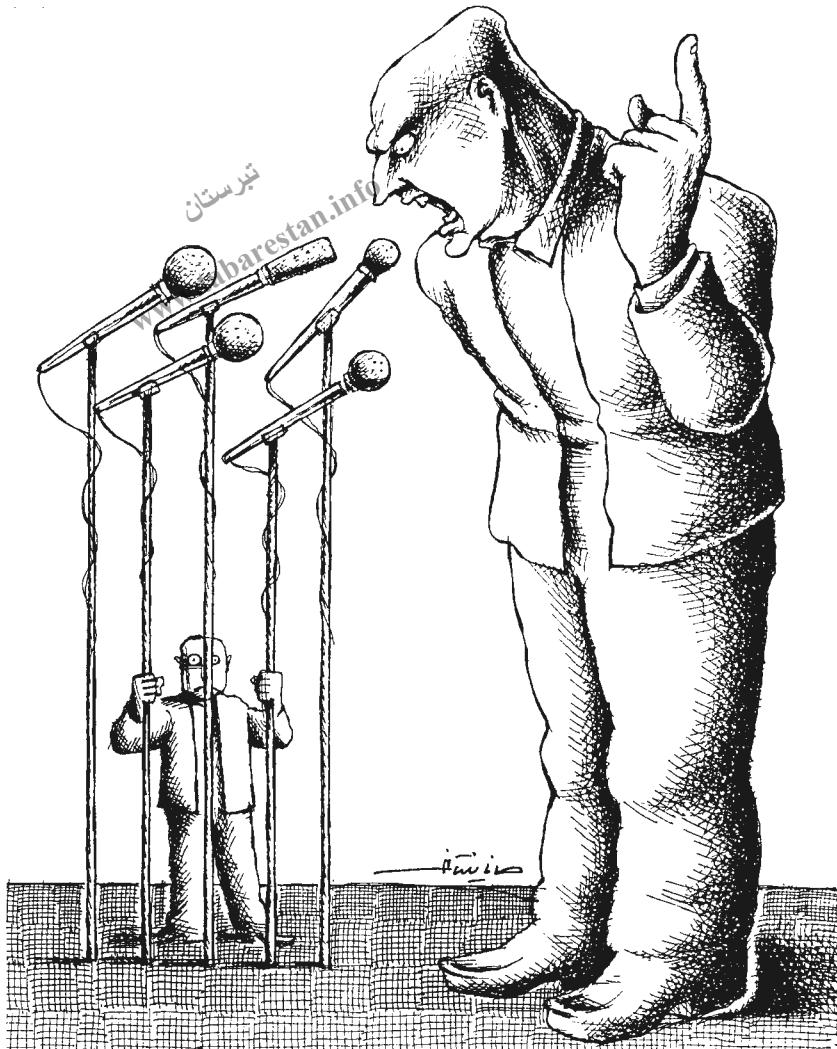
تبرستان
www.tabarestan.info

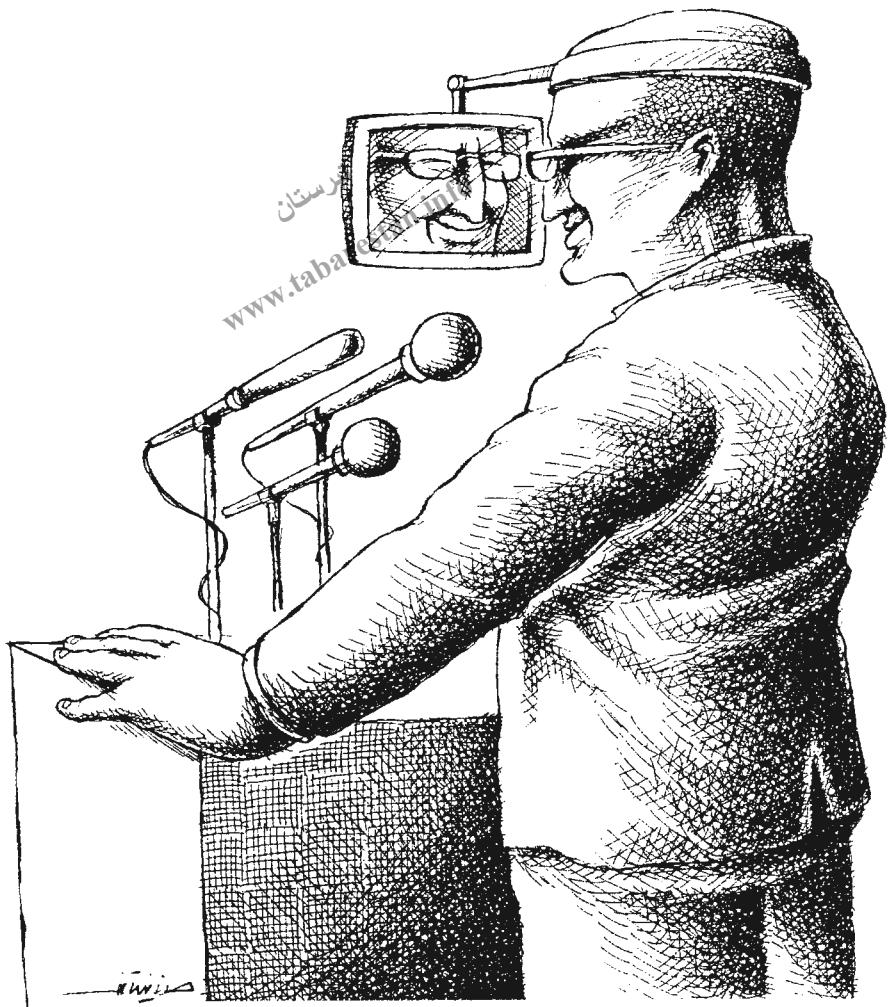

www.tbarestan.info

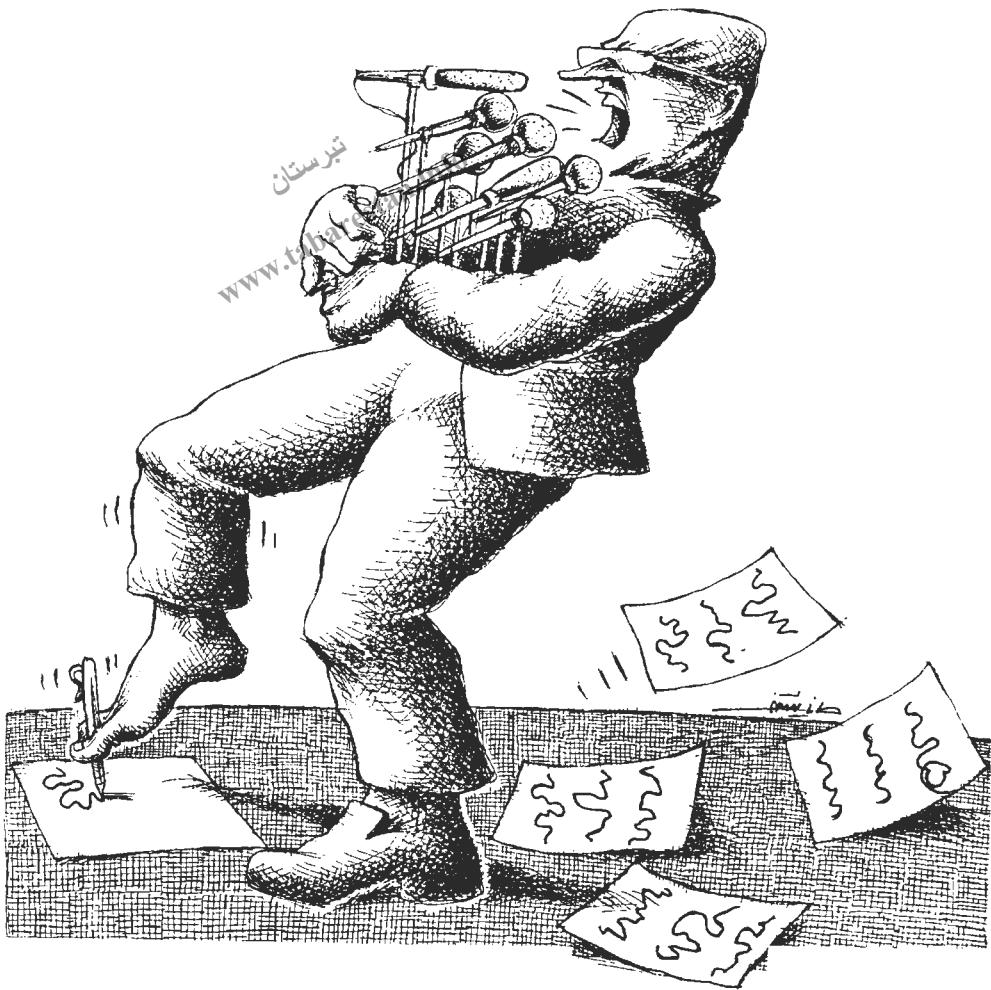

برستان
www.barestan.info

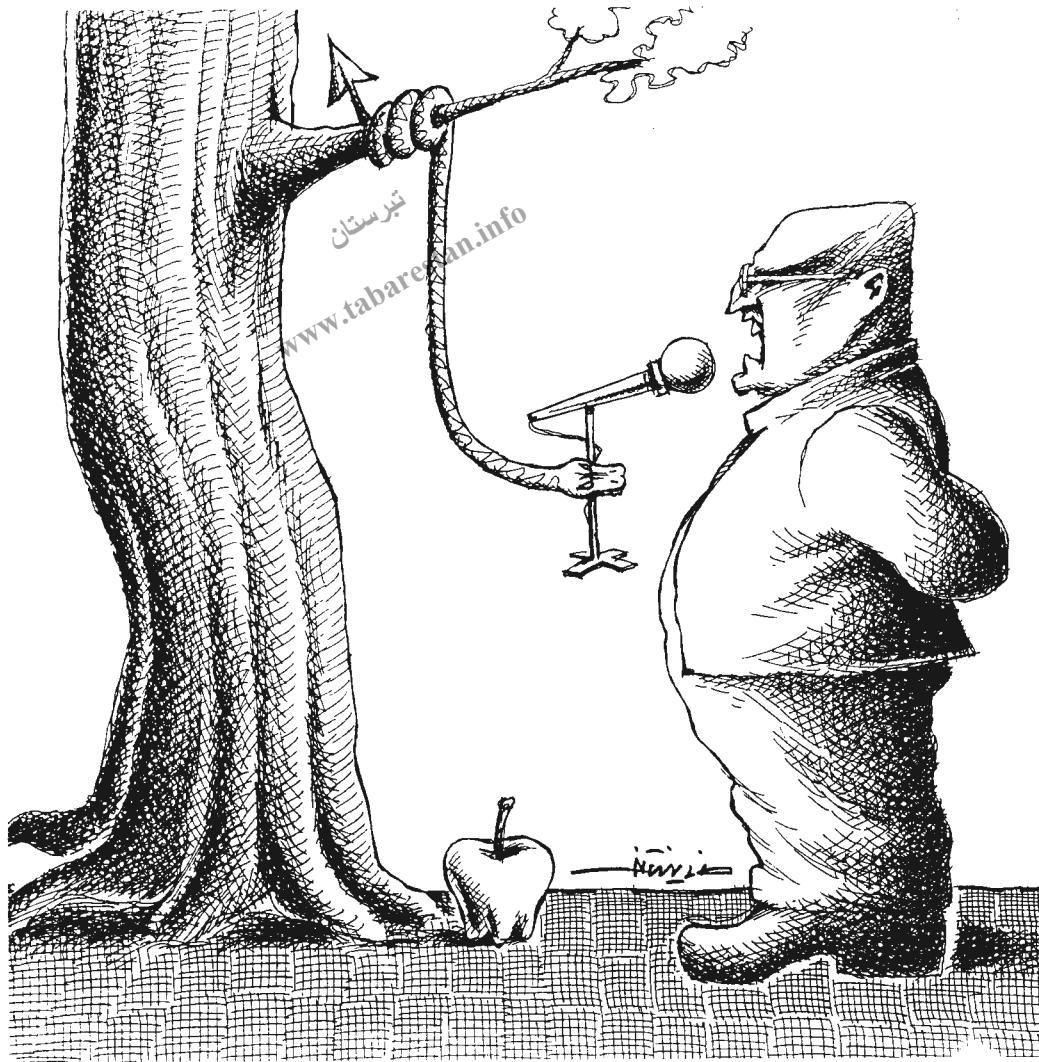

www.tabae.com

کاریکاتور

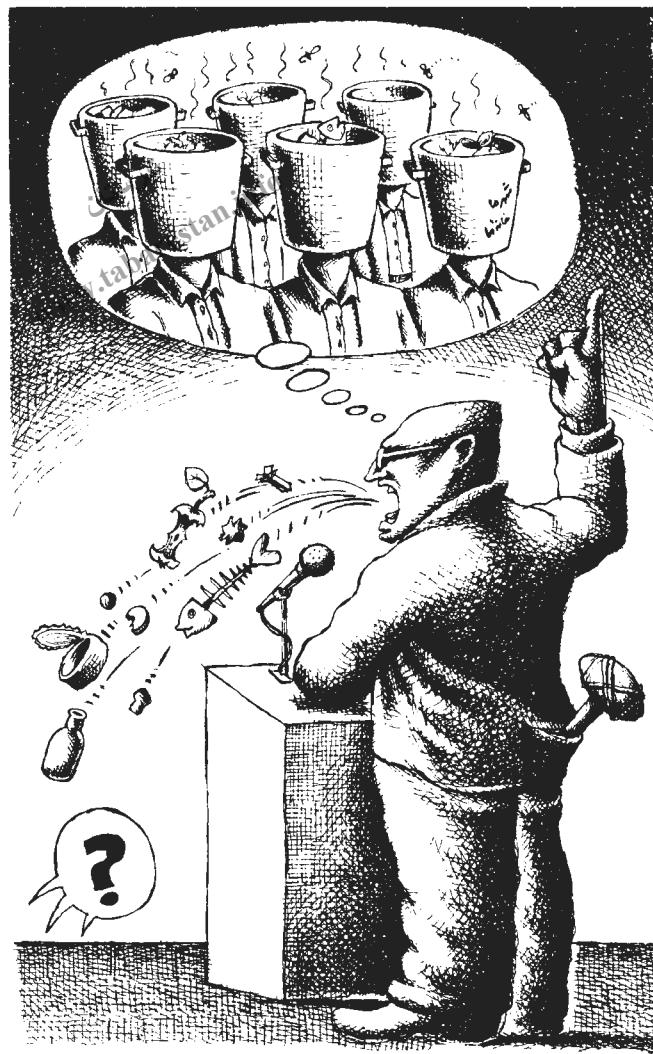

تبرستان
www.tbstan.org

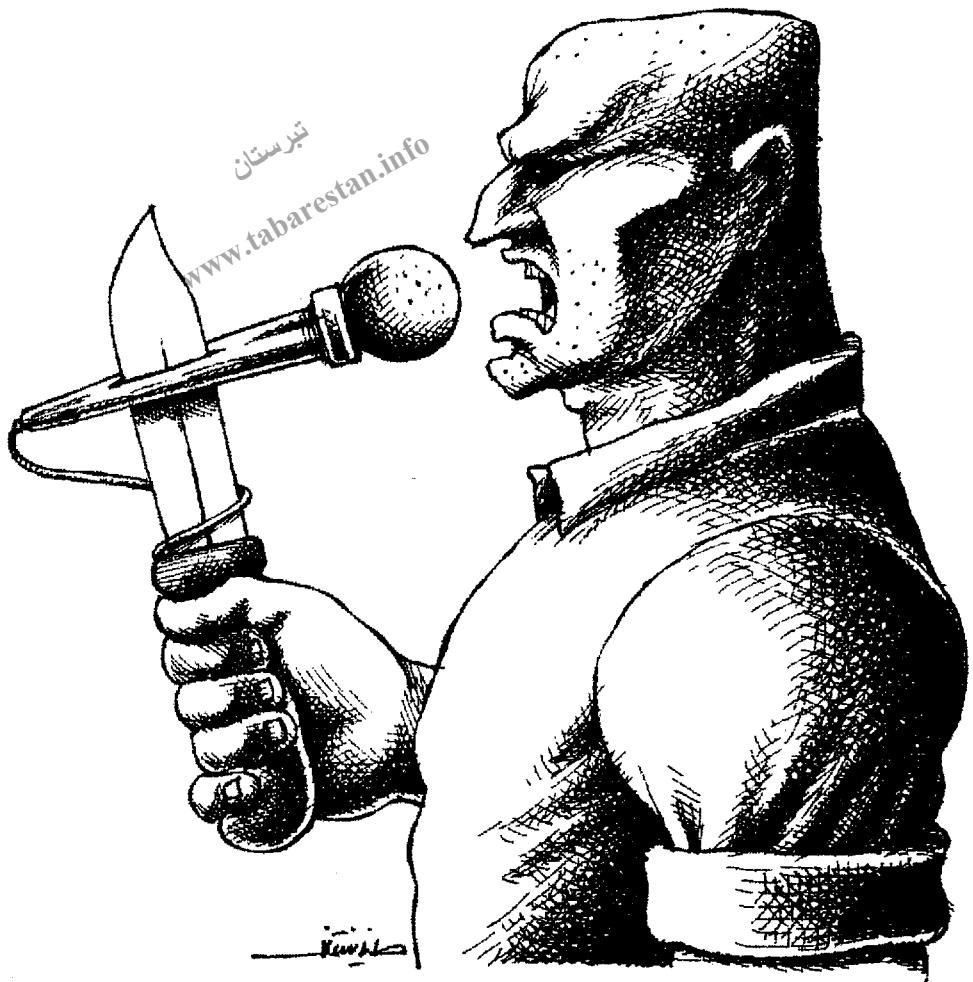
تبرستان

www.tabarestan.info

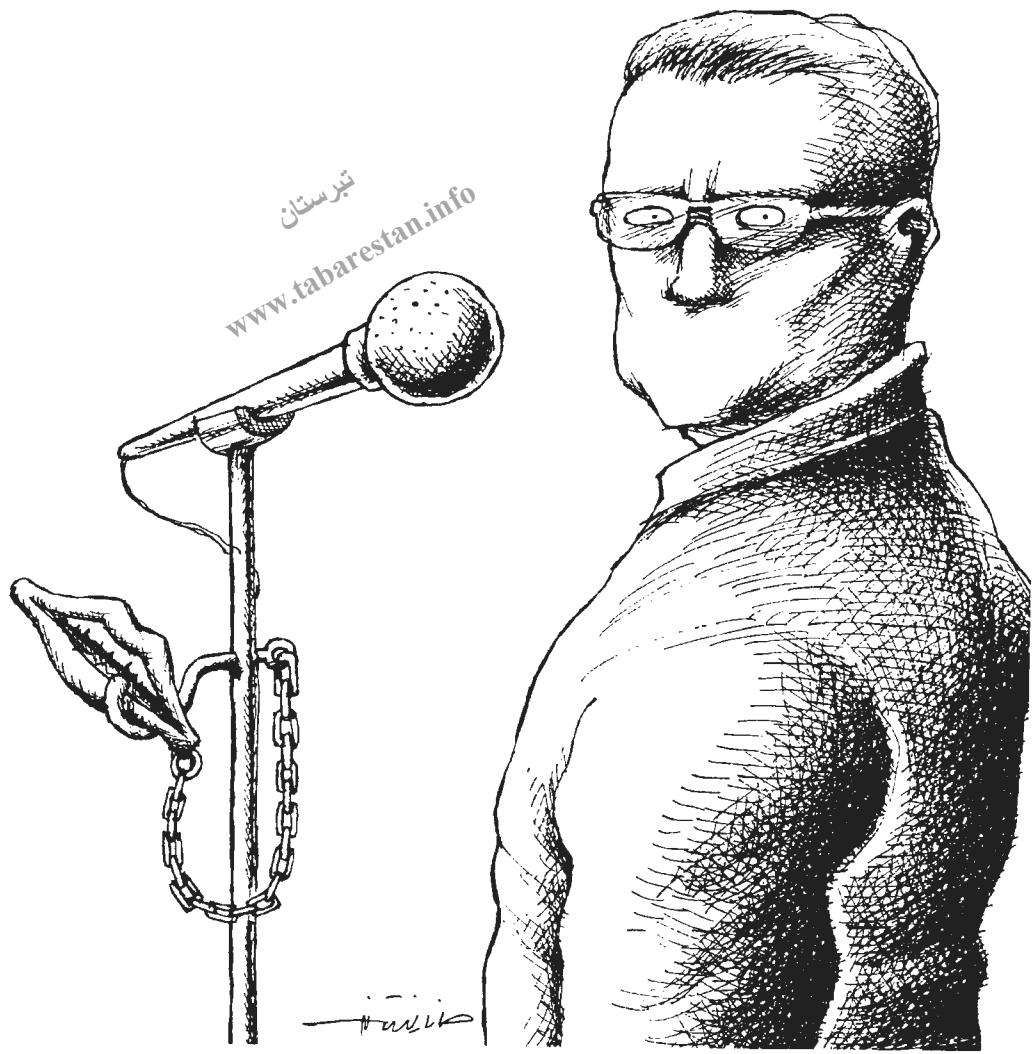

تبرستان
www.tabarestan.info

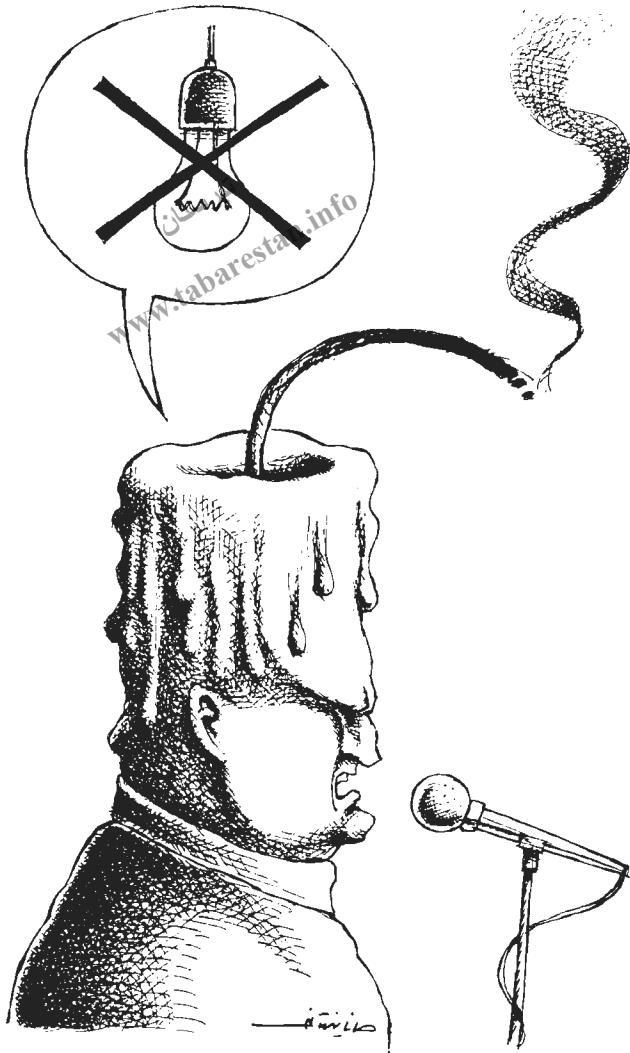

تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

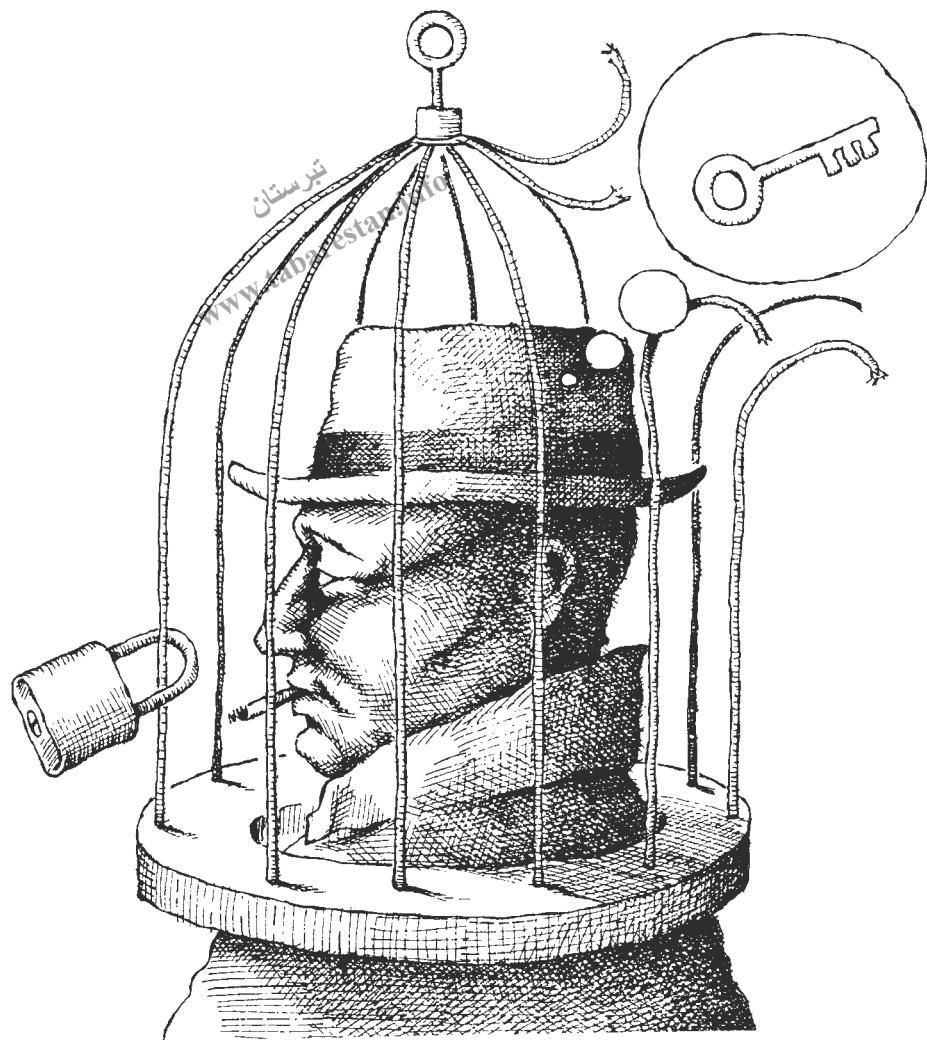

www.tabarestan.info

فصل ششم:
آزادی بیان

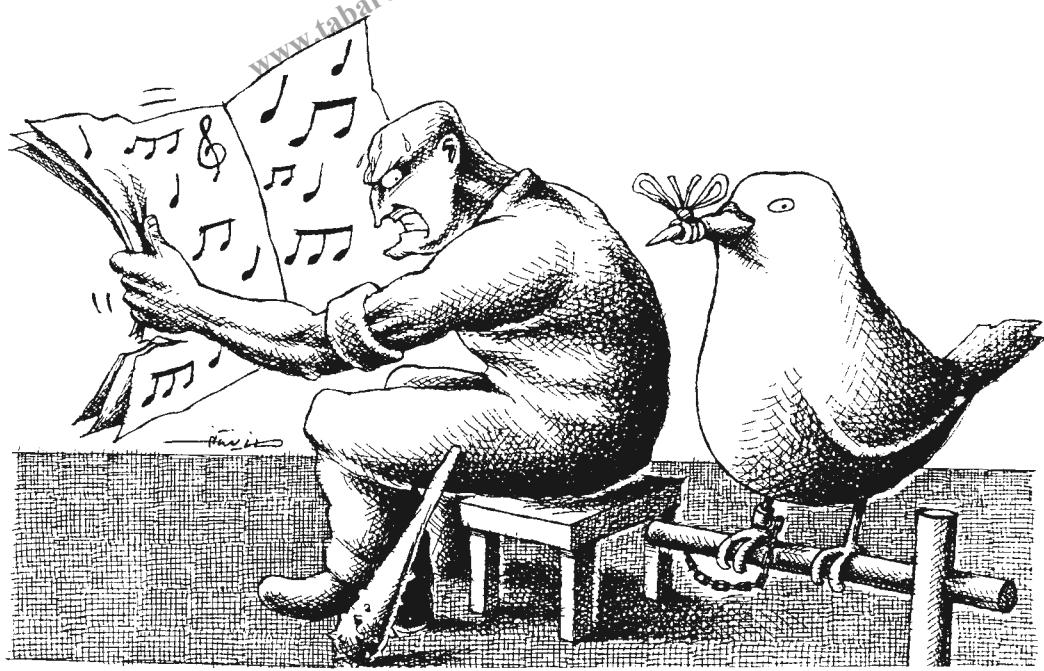
تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

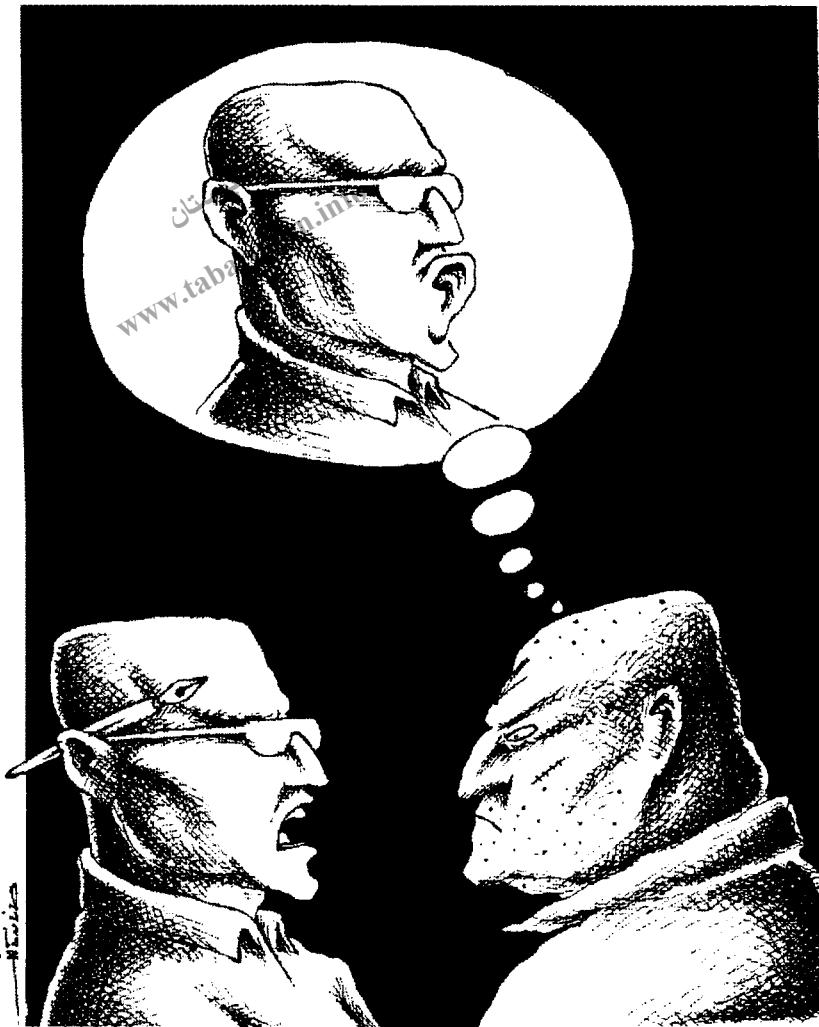

تبرستان

www.tabarestan.info

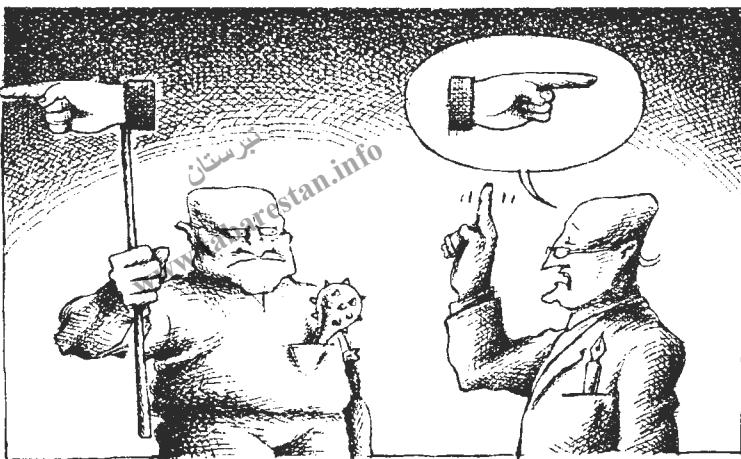

تبرستان
www.tabarestan.info

www.taban.ir

①

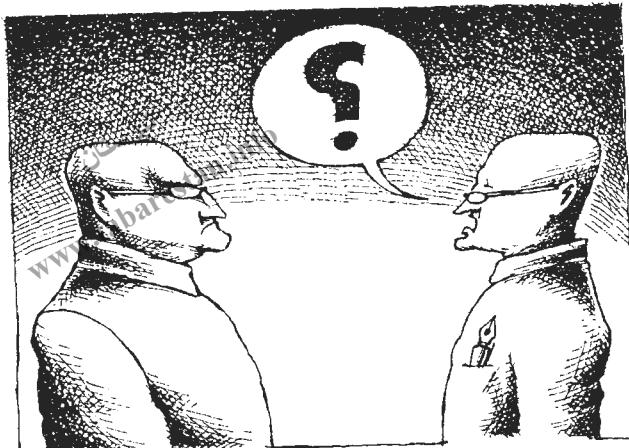

②

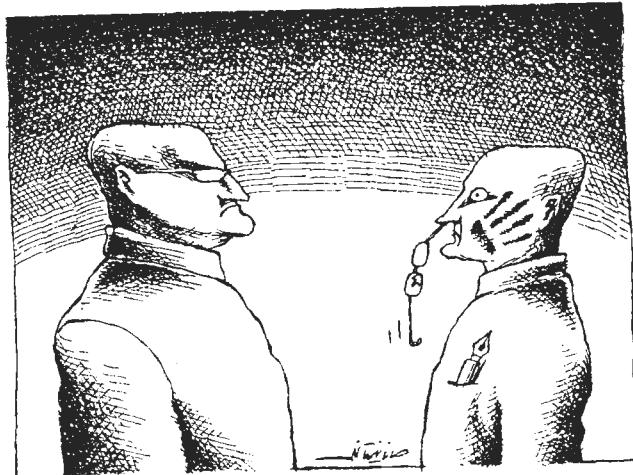
سؤال

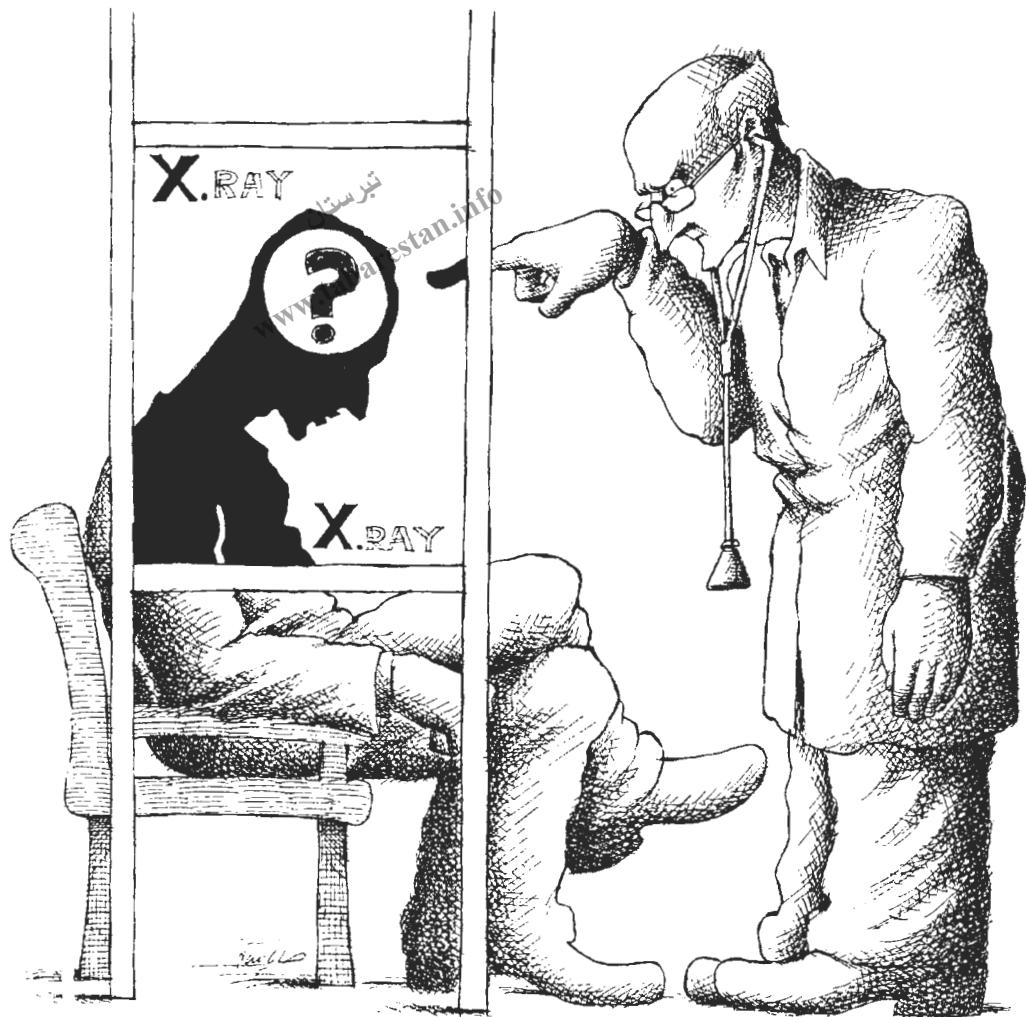
①

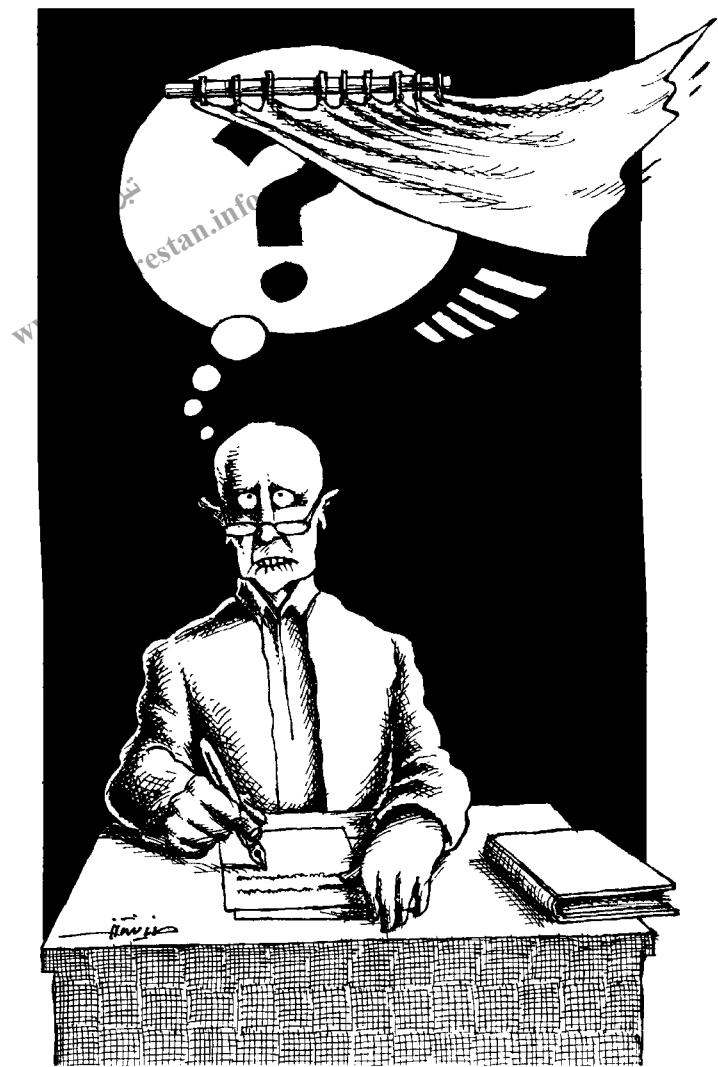

جواب!

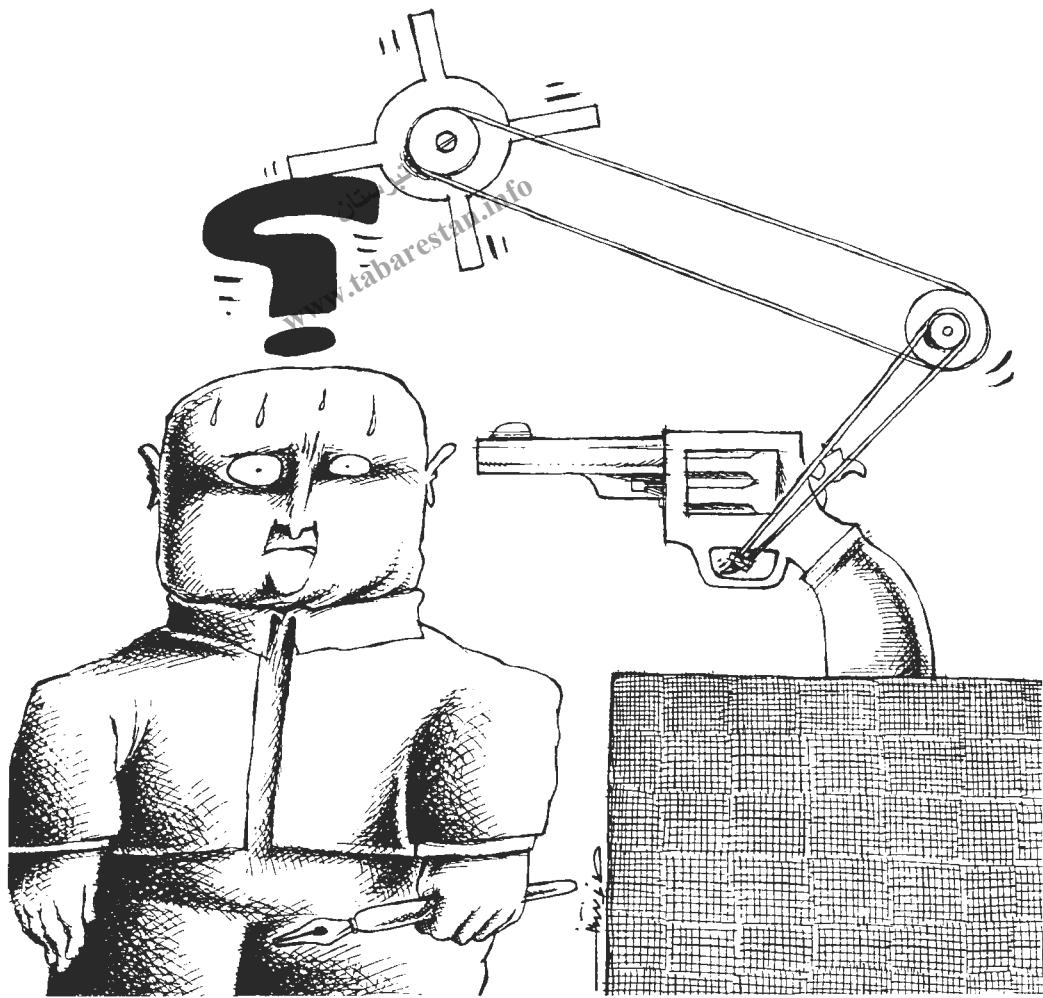
②

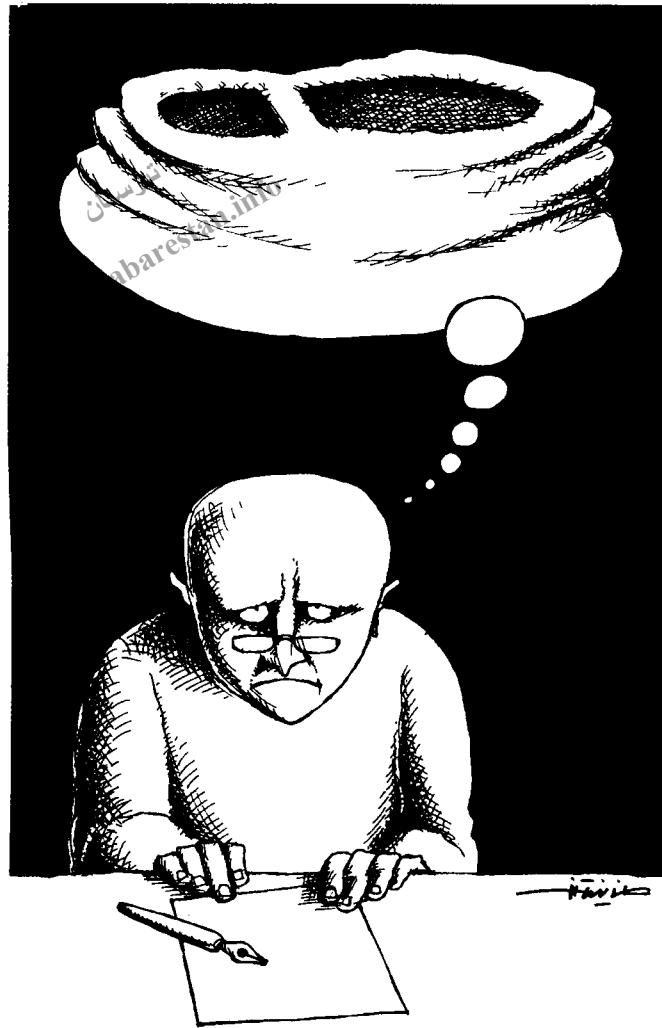

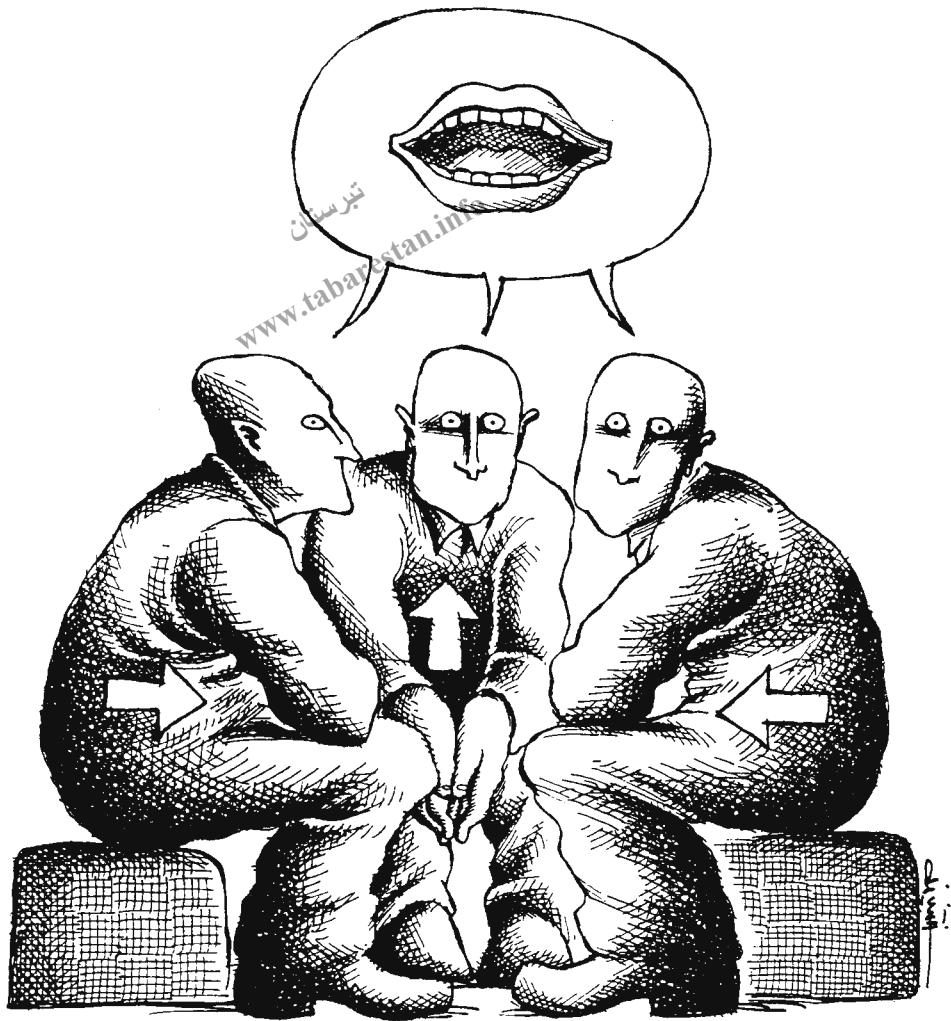
www.estan.info

www.tabarestan.info

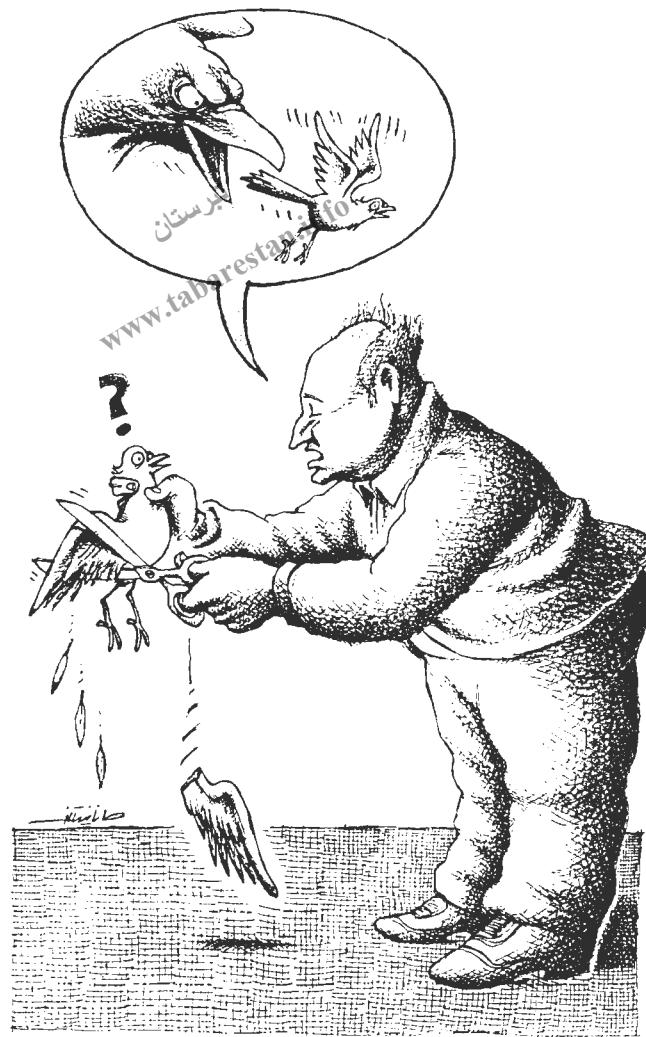
www
abaresde.info

تبرستان
www.tabarestan.info

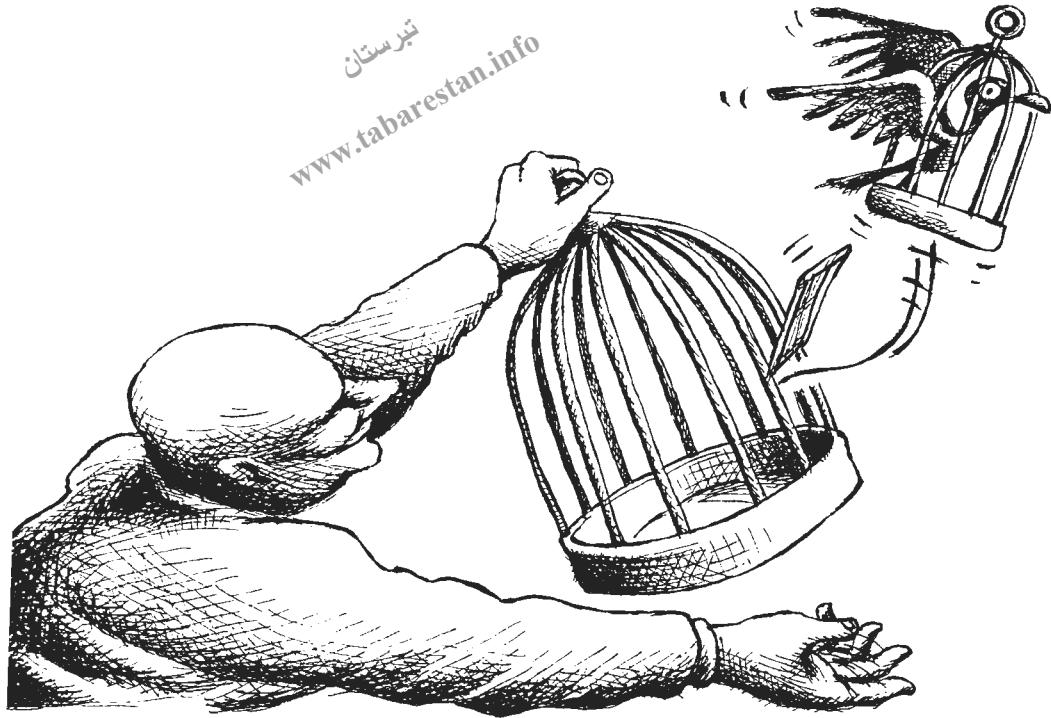

تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

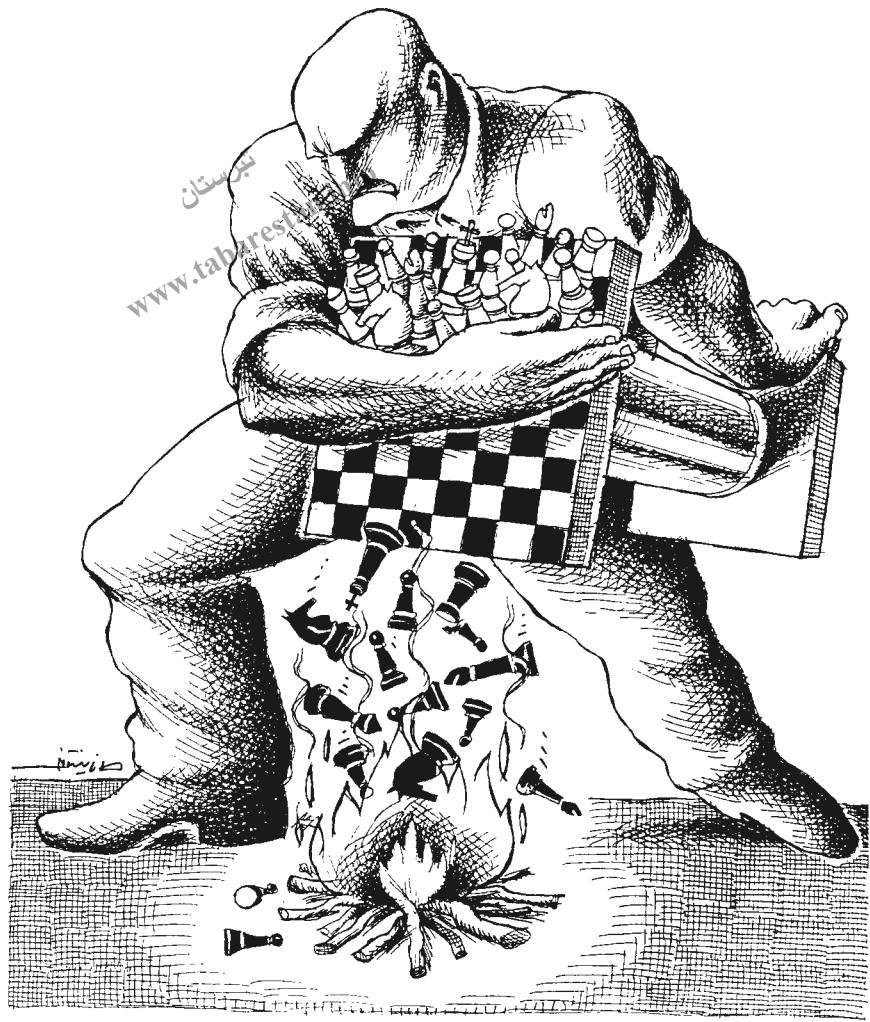
تبرستان

www.tabarestan.info

فصل هفتم:

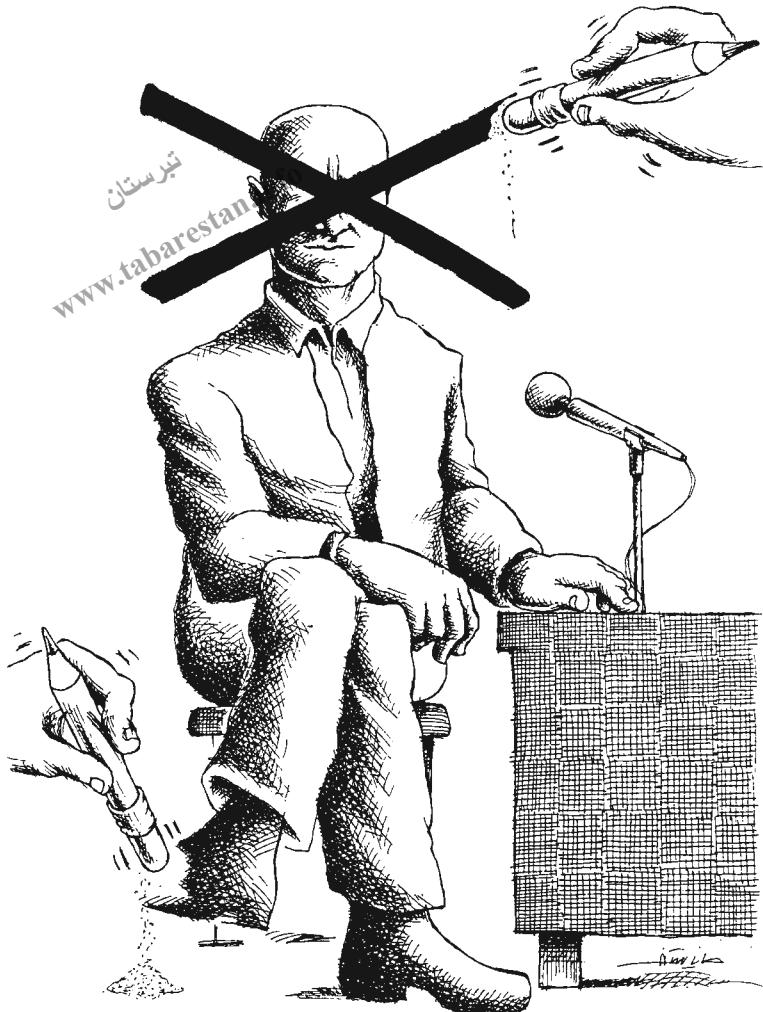
حذف

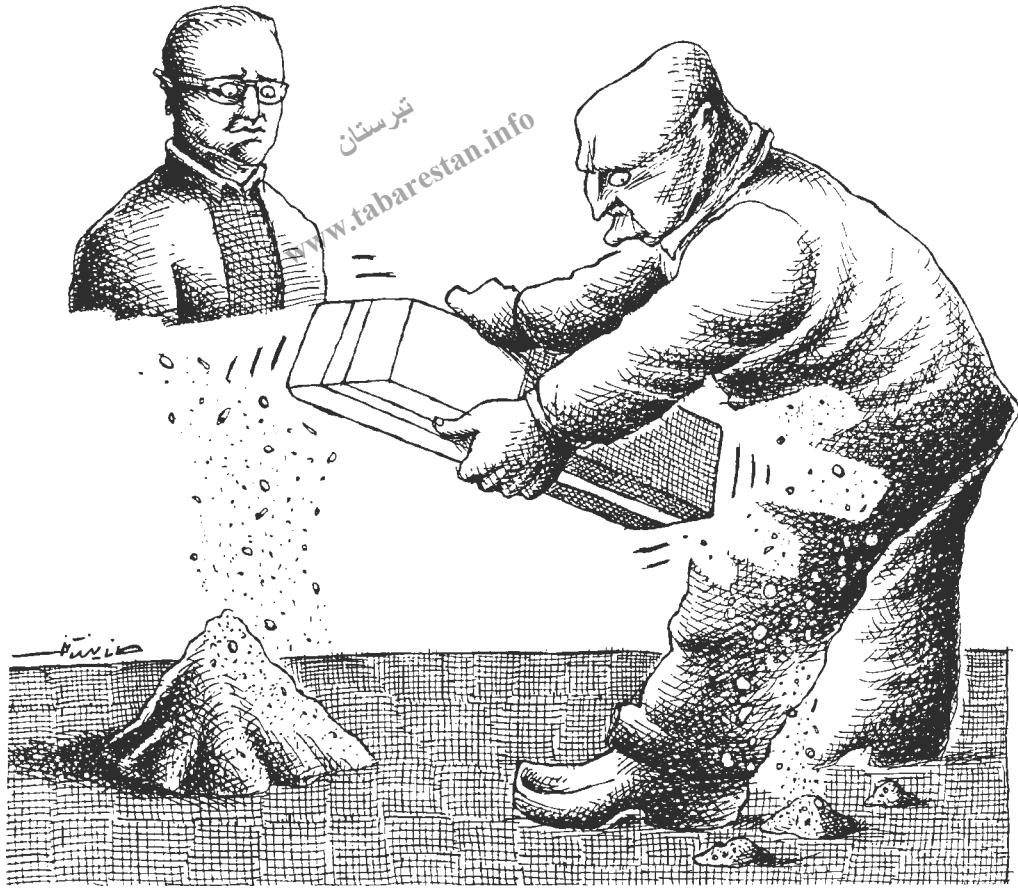
تبرستان
www.tabarestan.info

www.tabarestan

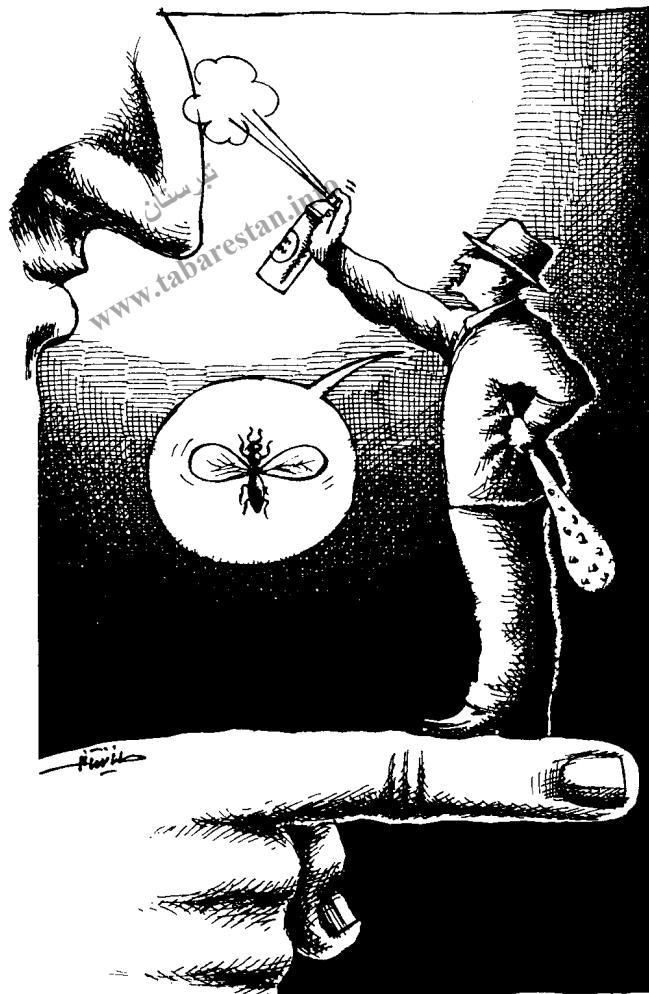

تبرستان

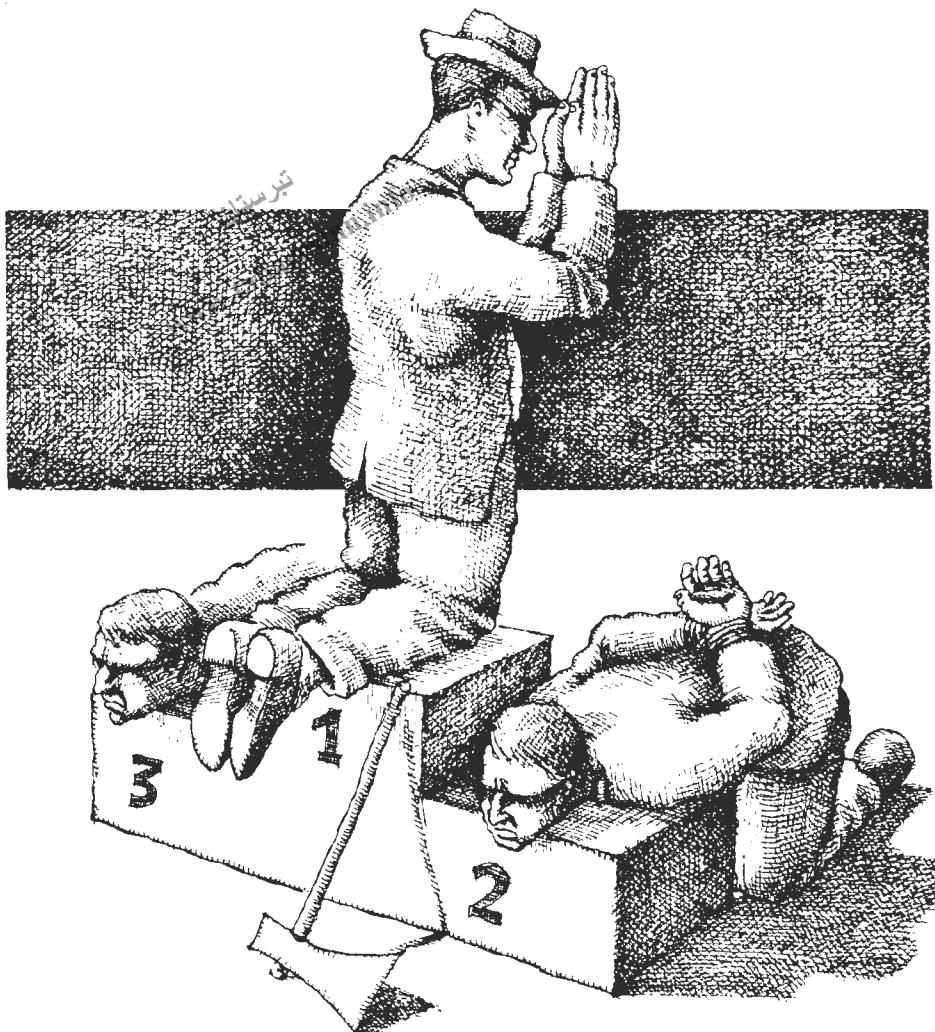
www.tabarestan.info

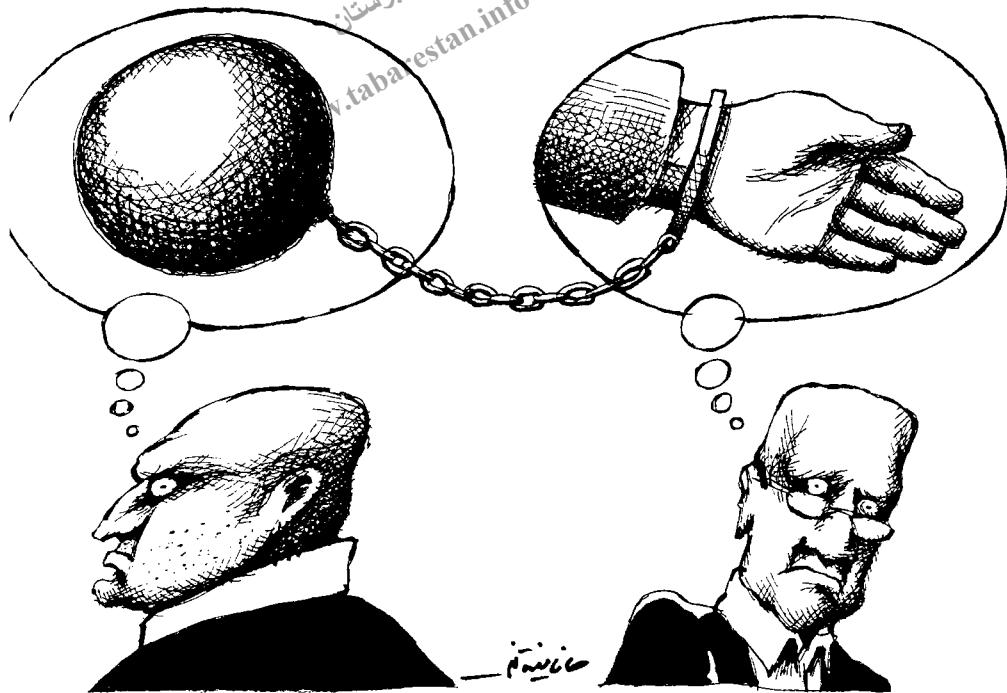

تبرستان
www.tabarestan.info

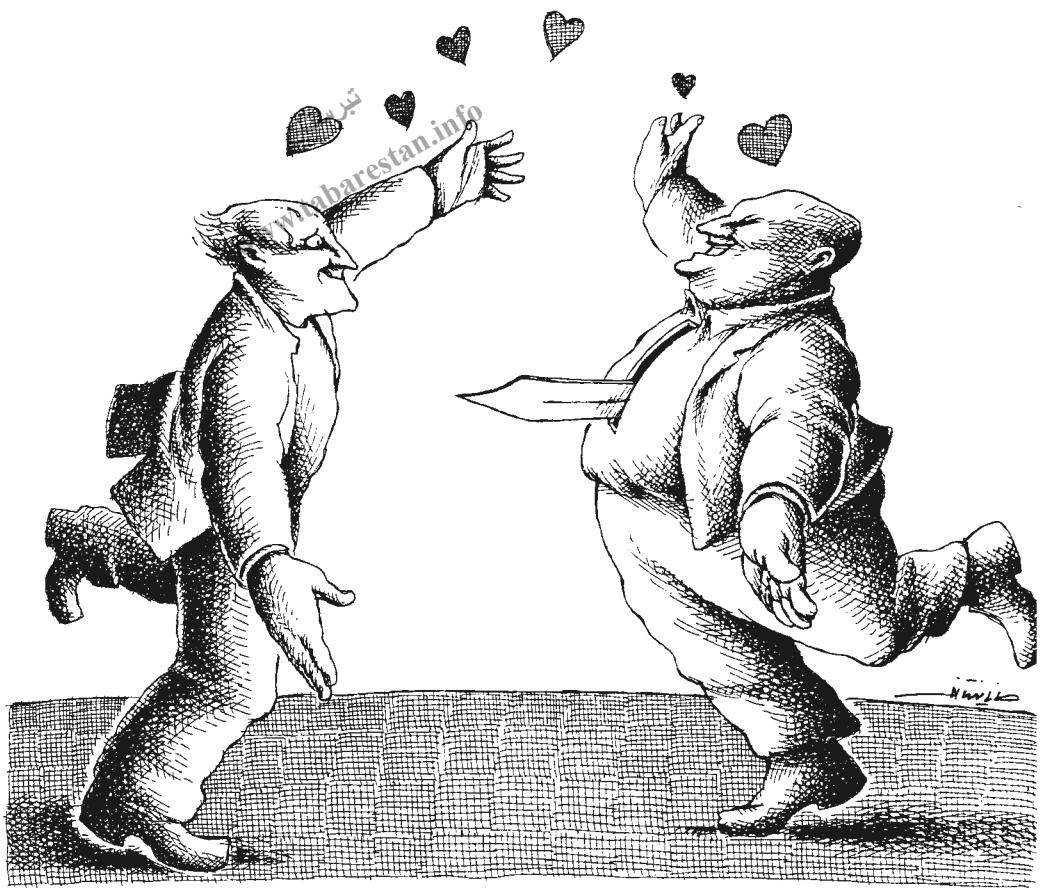

! گروه ایجاد

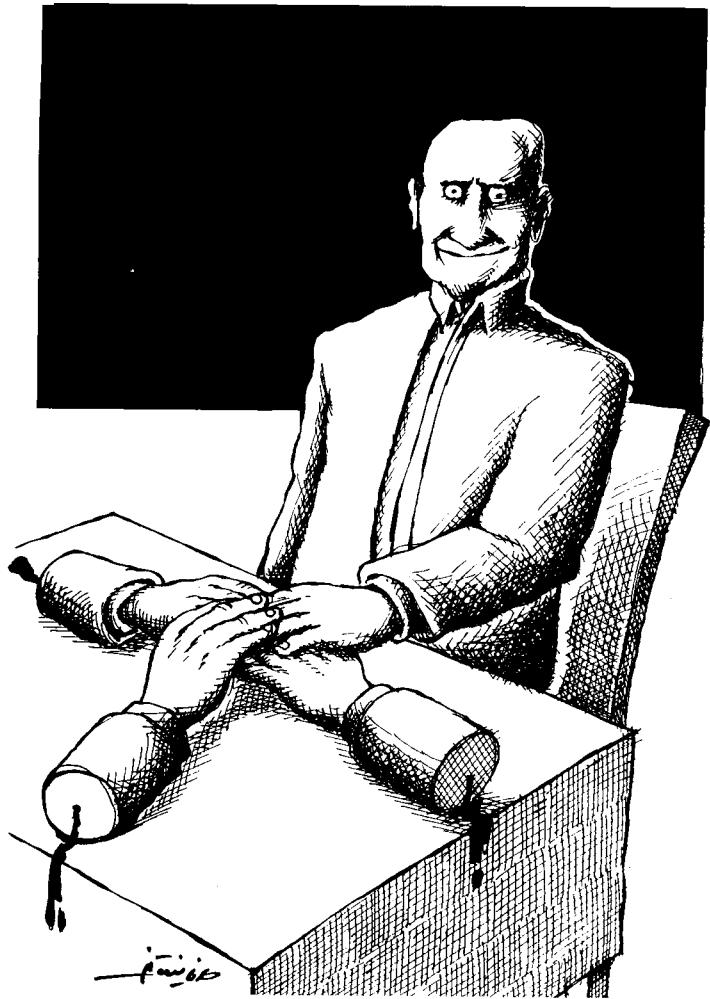
تبرستان
www.tabastan.info

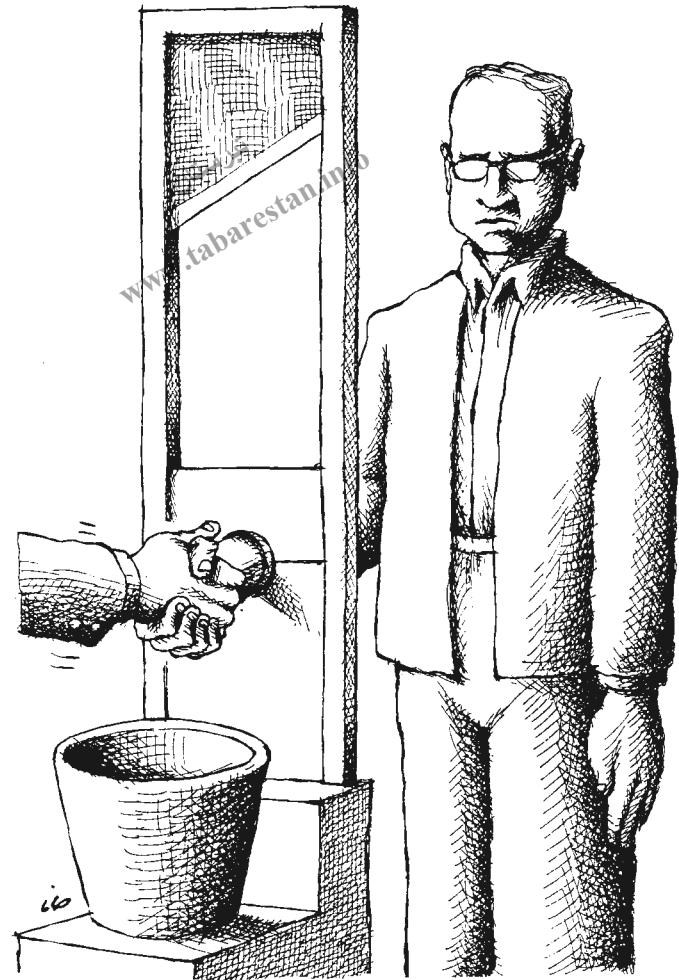
www.barestan.info

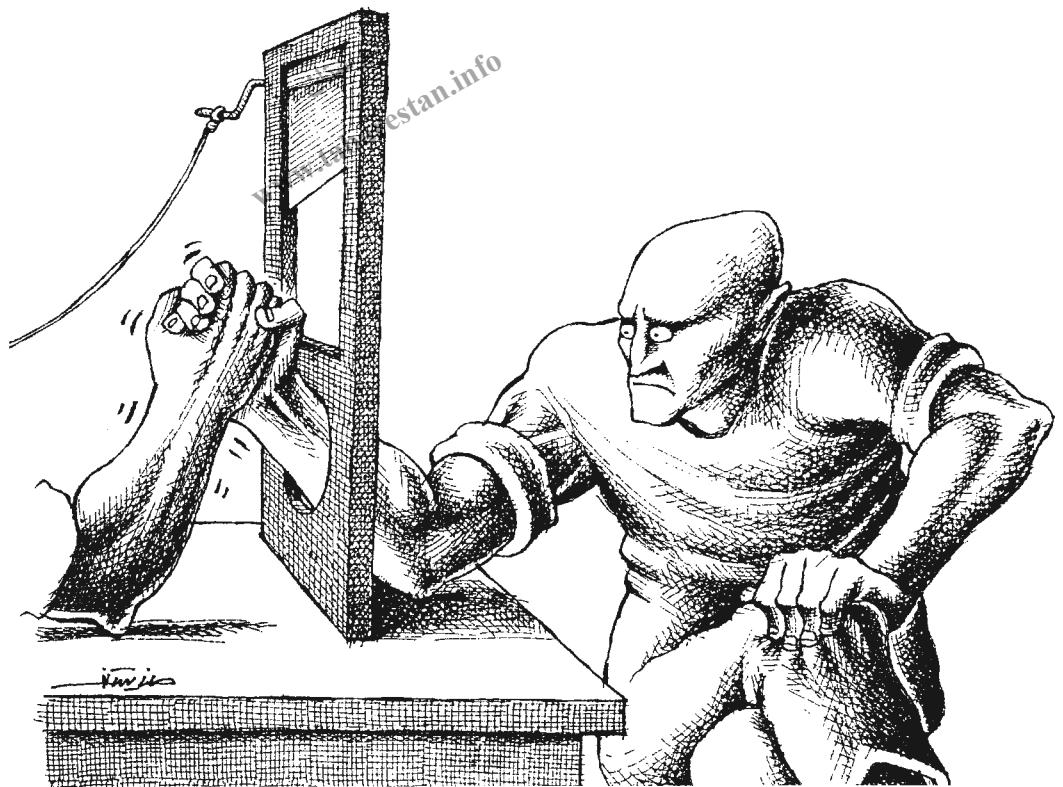
تبرستان
www.tabarestan.info

finis

www.tabarestan.info

XKris estan.info

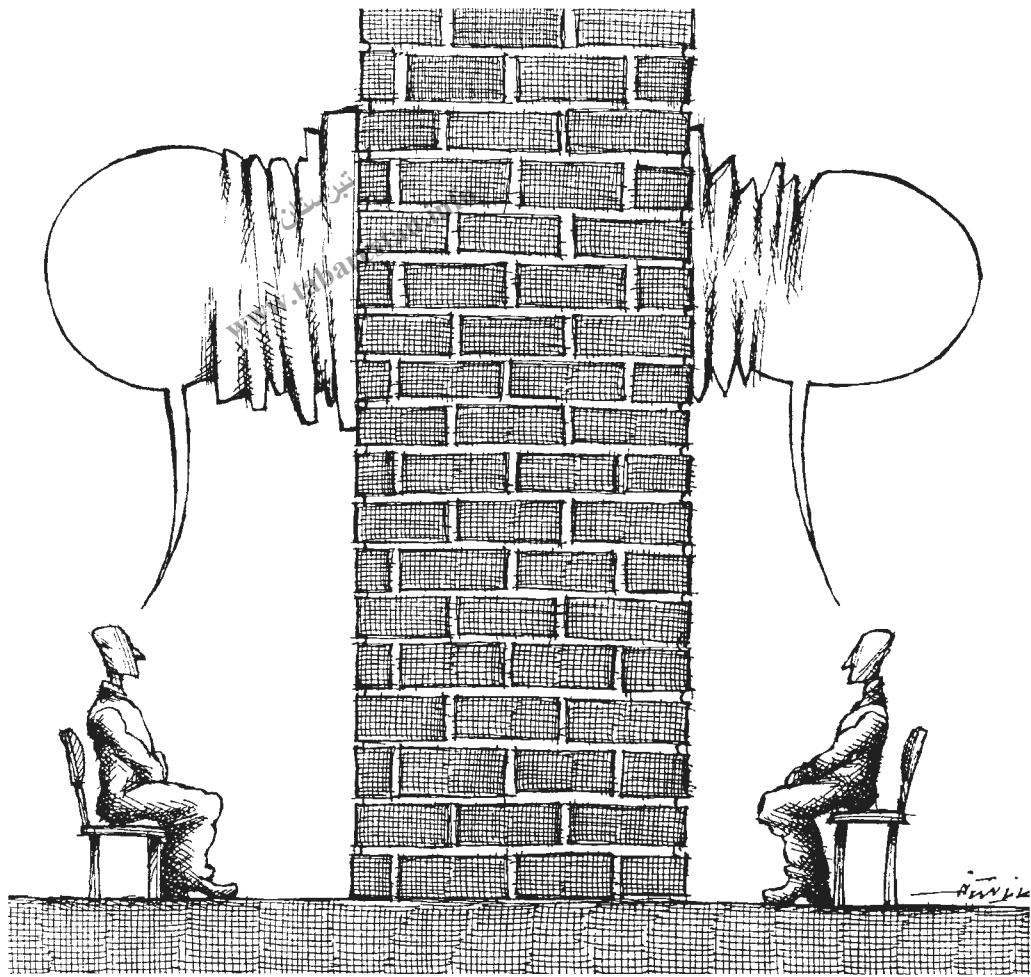

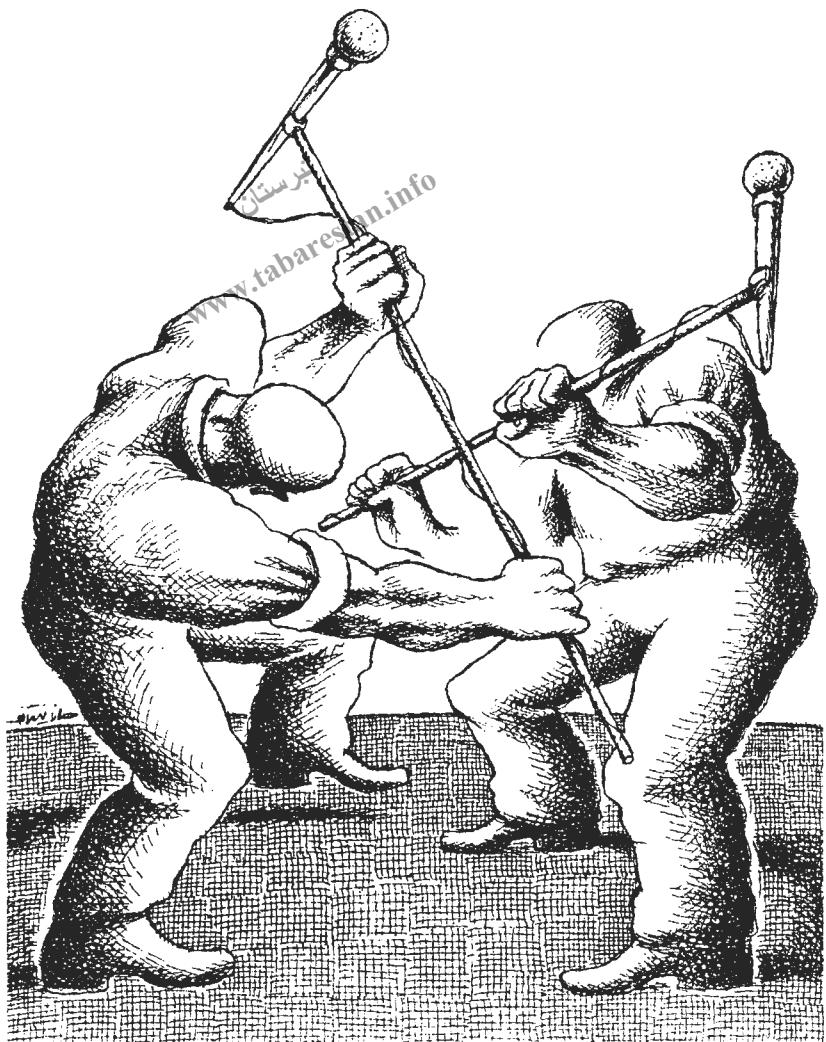
www.tabarestan.me

فصل هشتم:

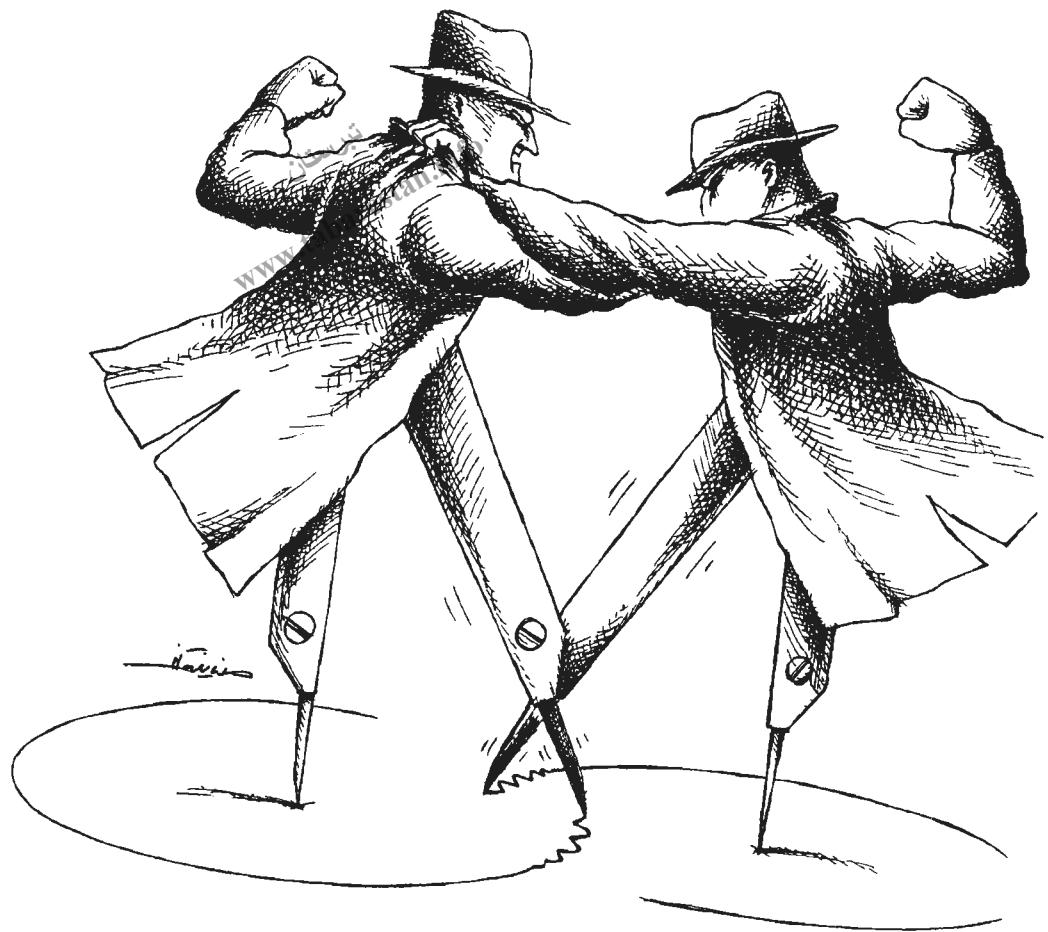
دوجناح

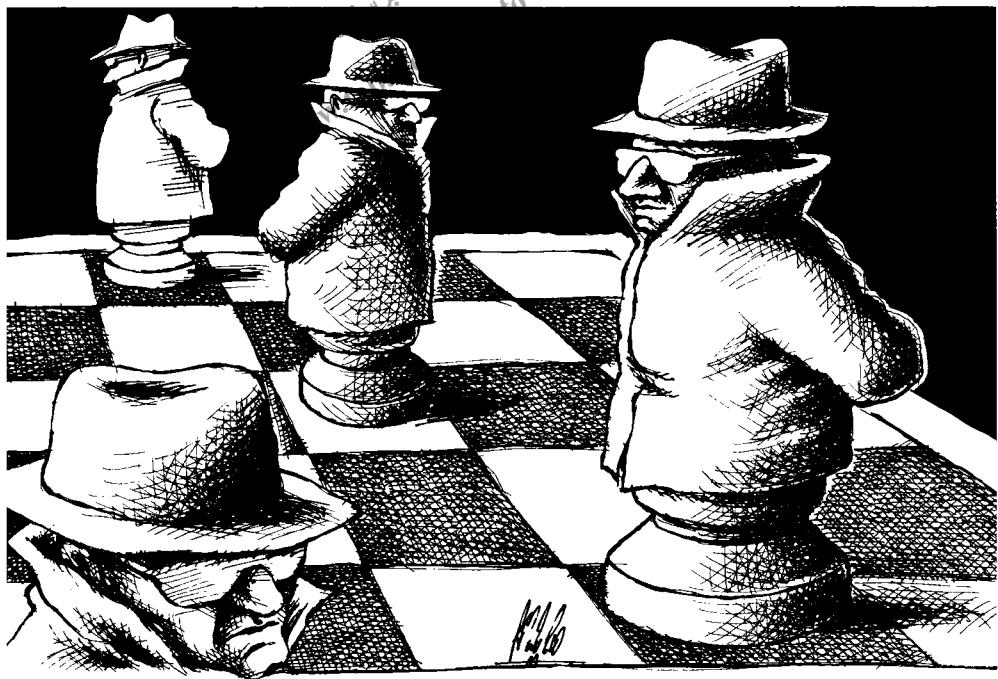
تبرستان
www.tabarestan.info

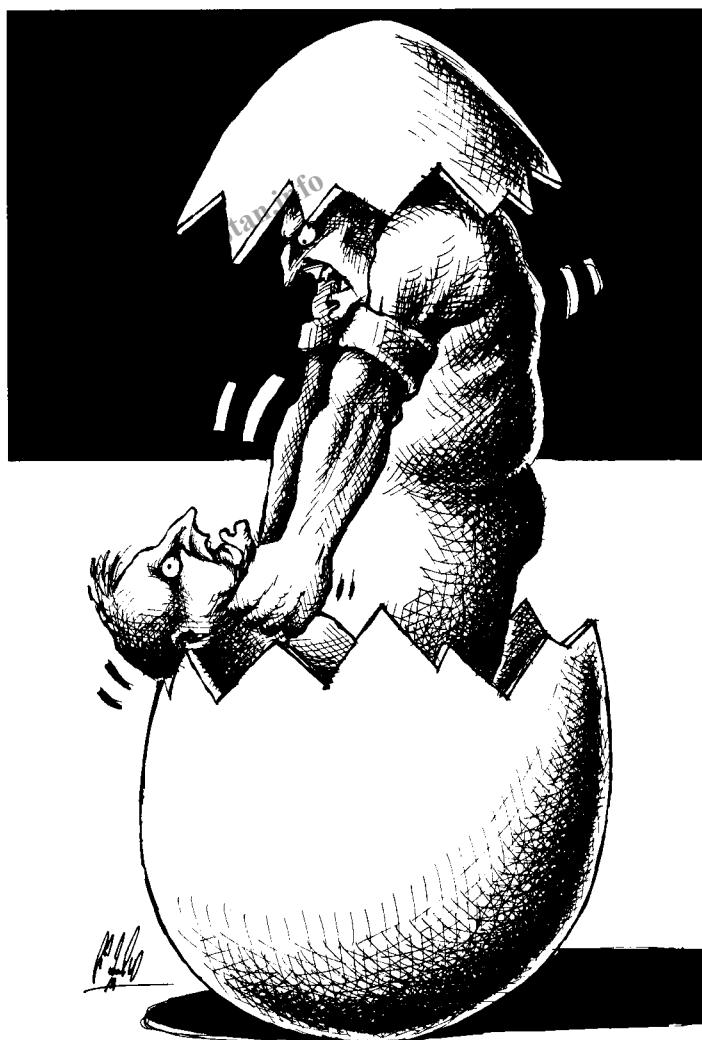

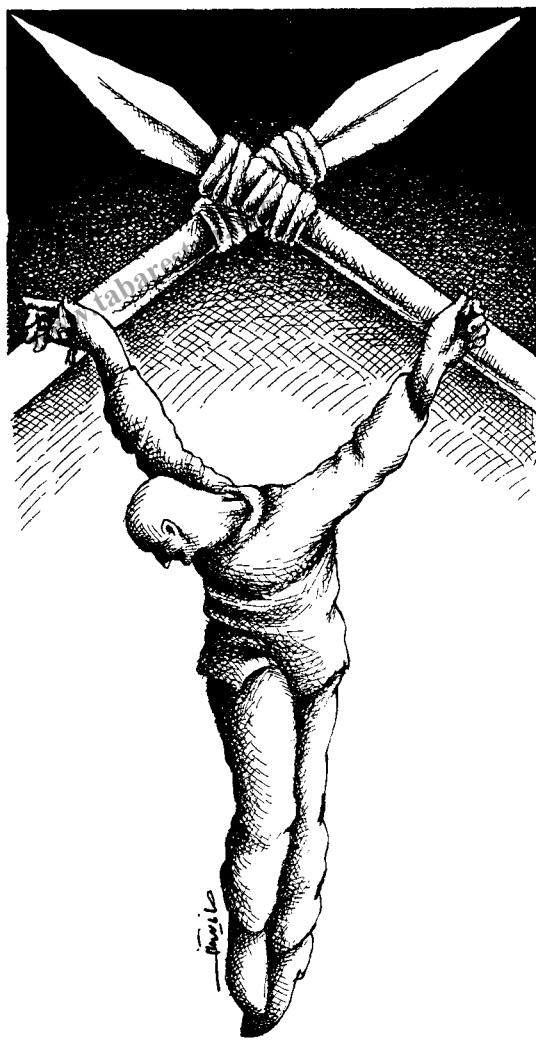

www.tabaresan.info

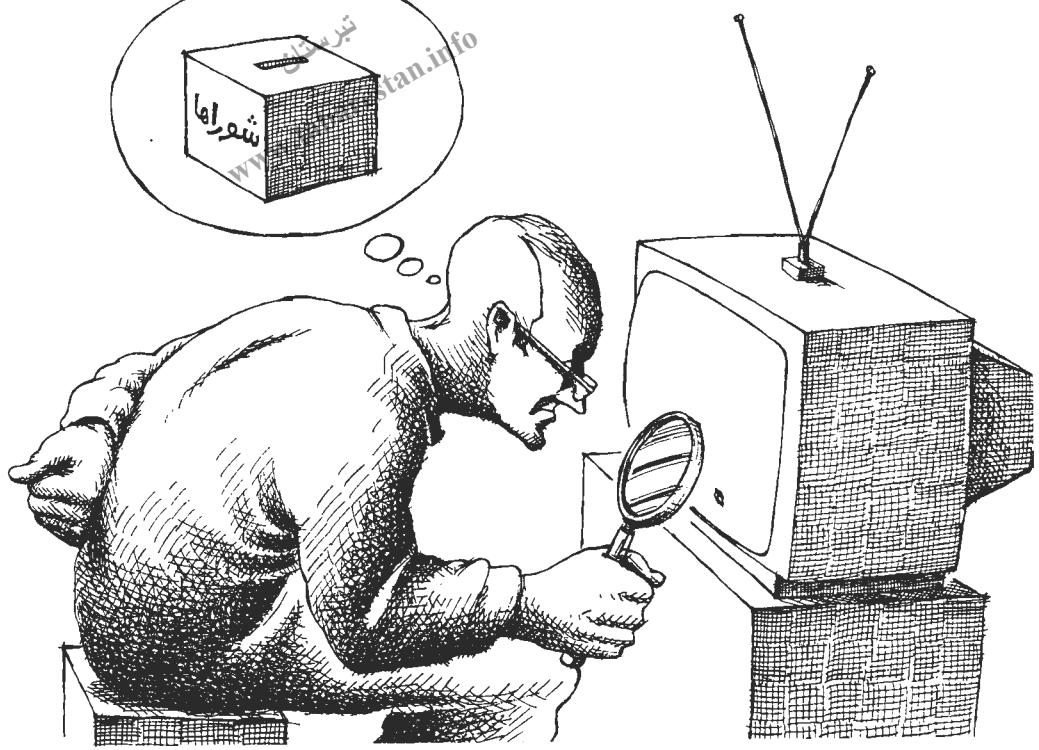

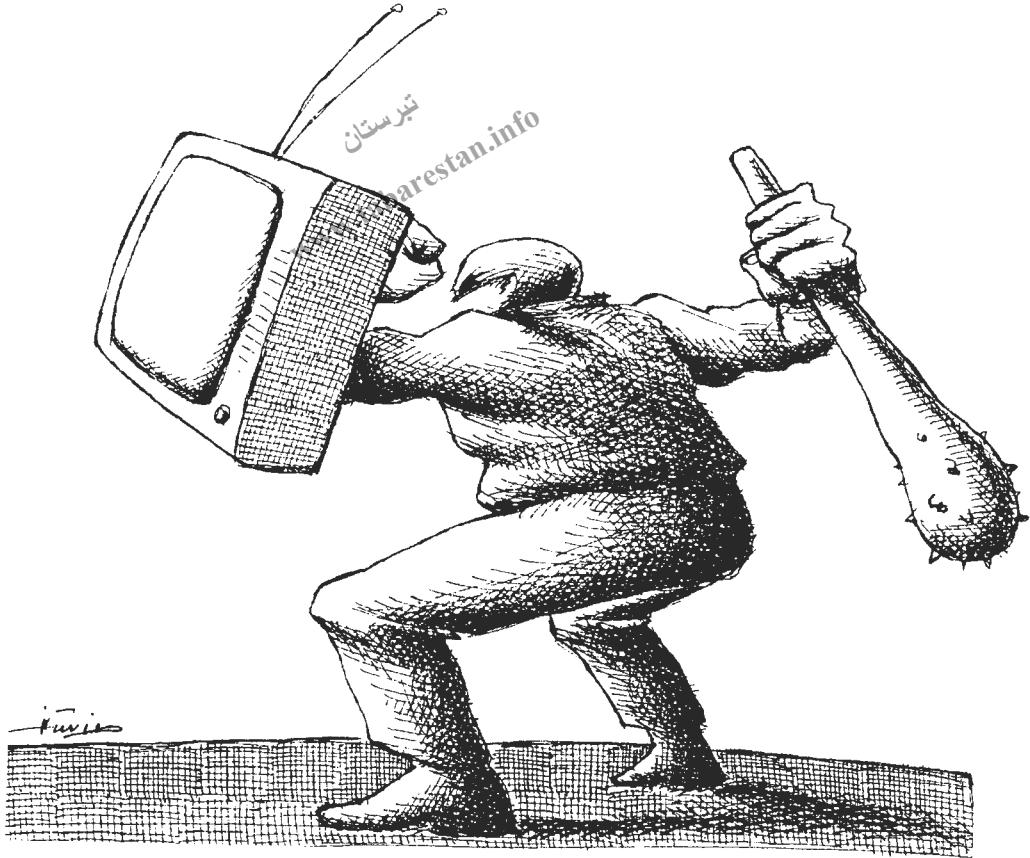

فصل نهم:

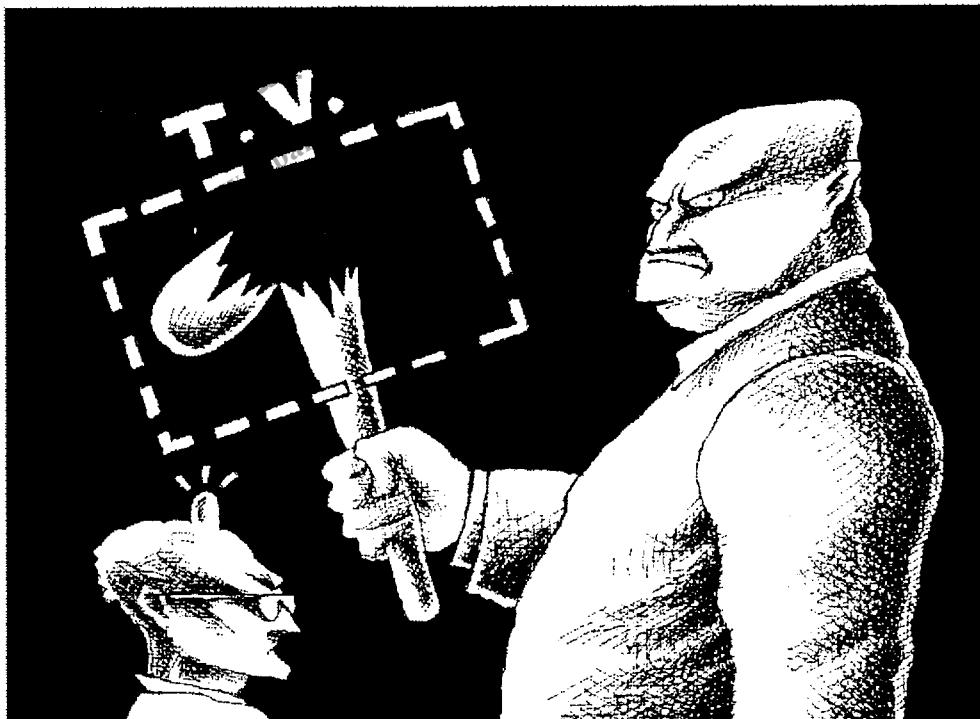
تلویزیون

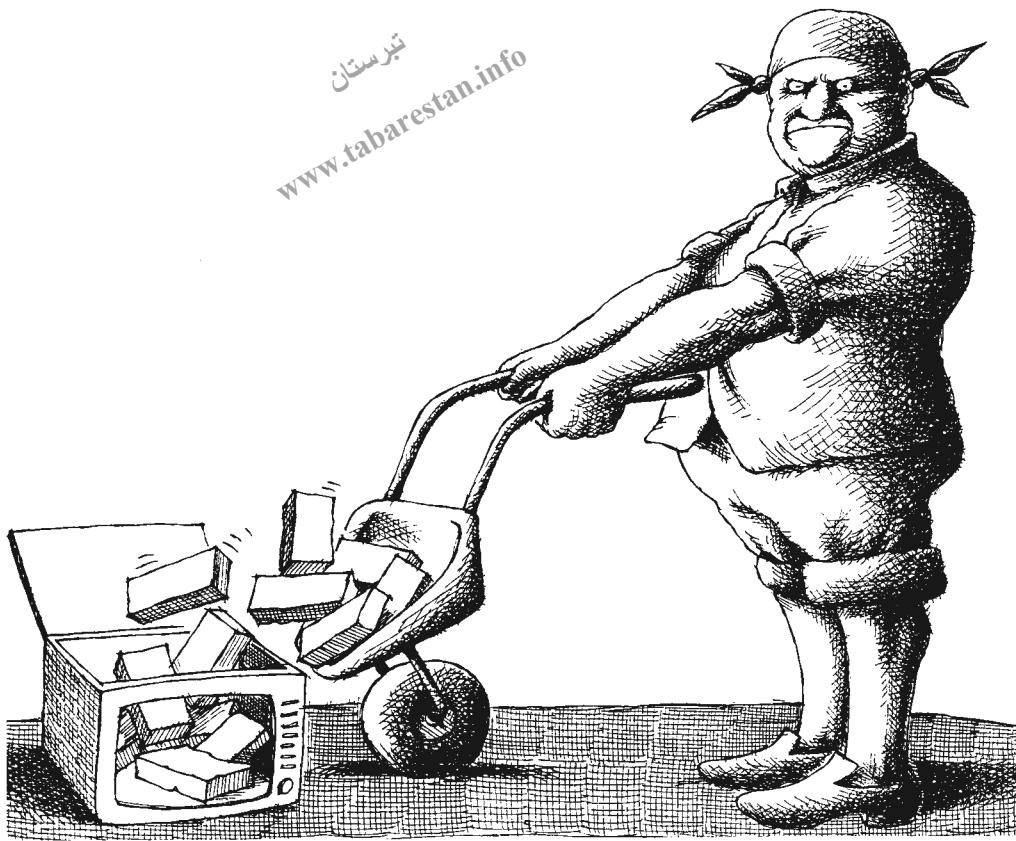
تبرستان
www.tabarestan.info

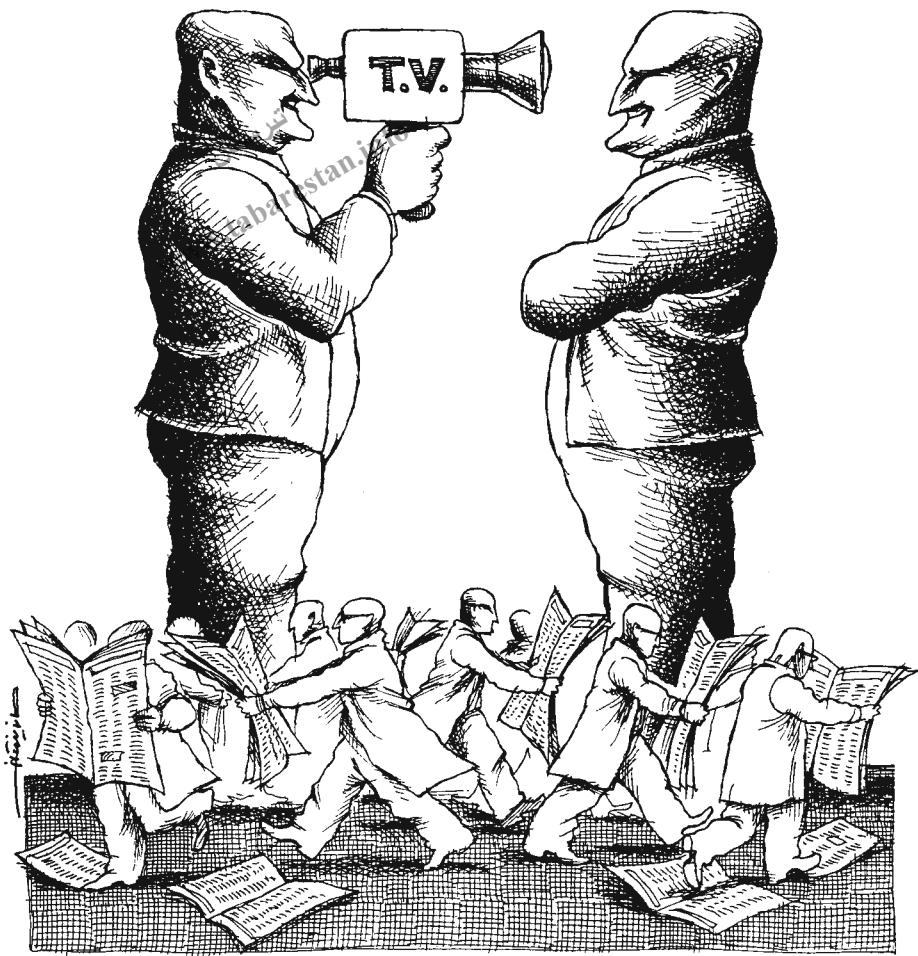

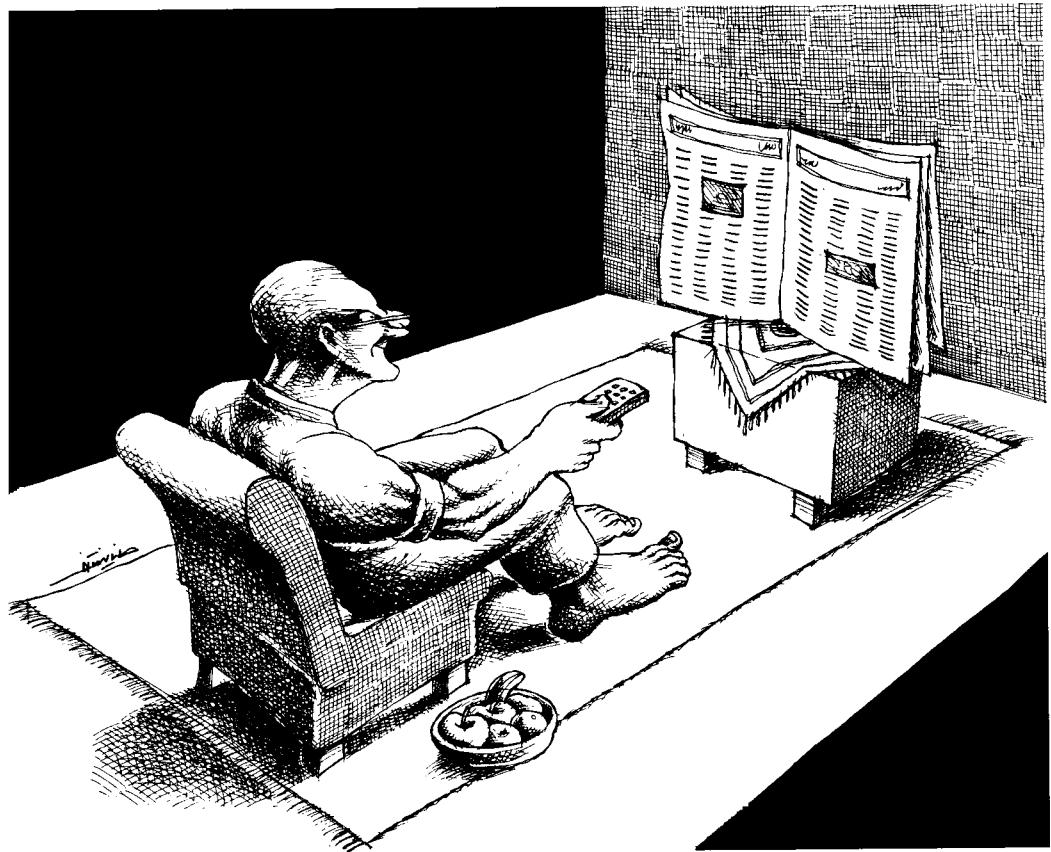
تبرستان
Tibrestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

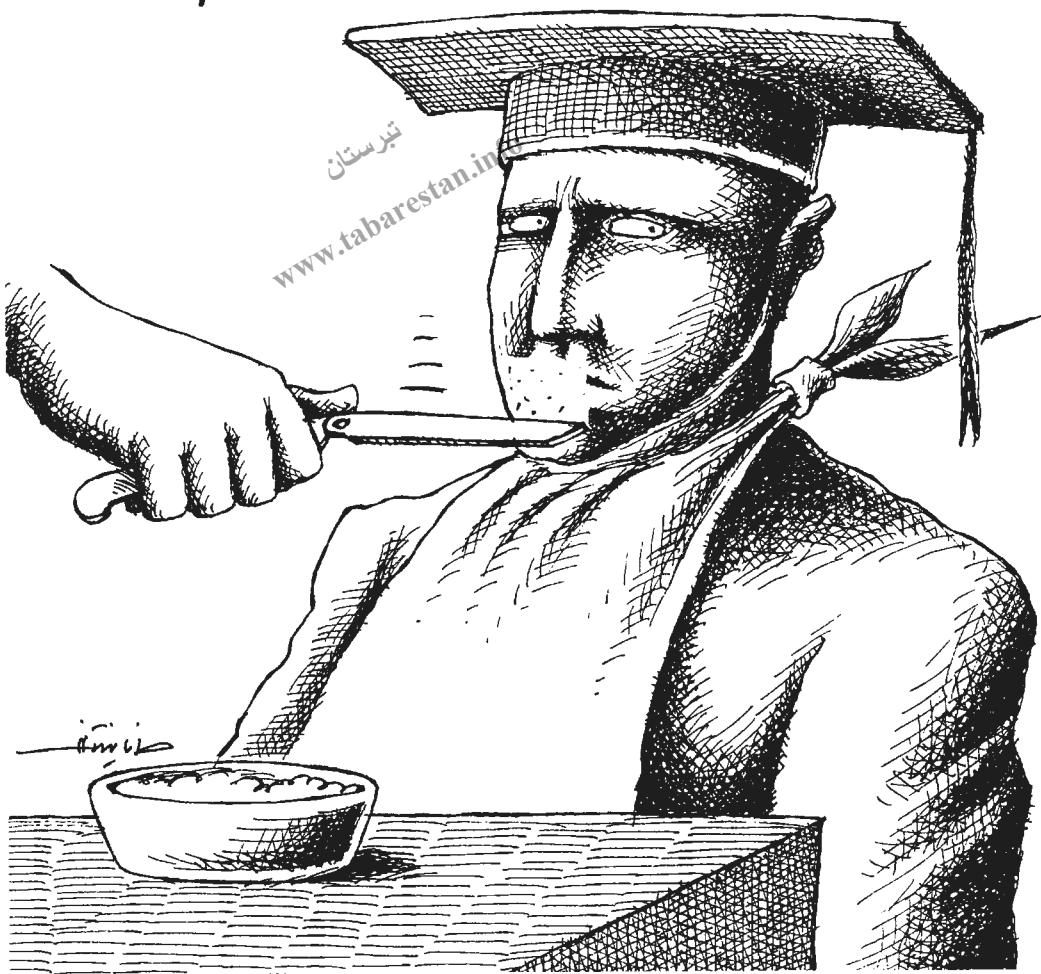

فصل دهم:

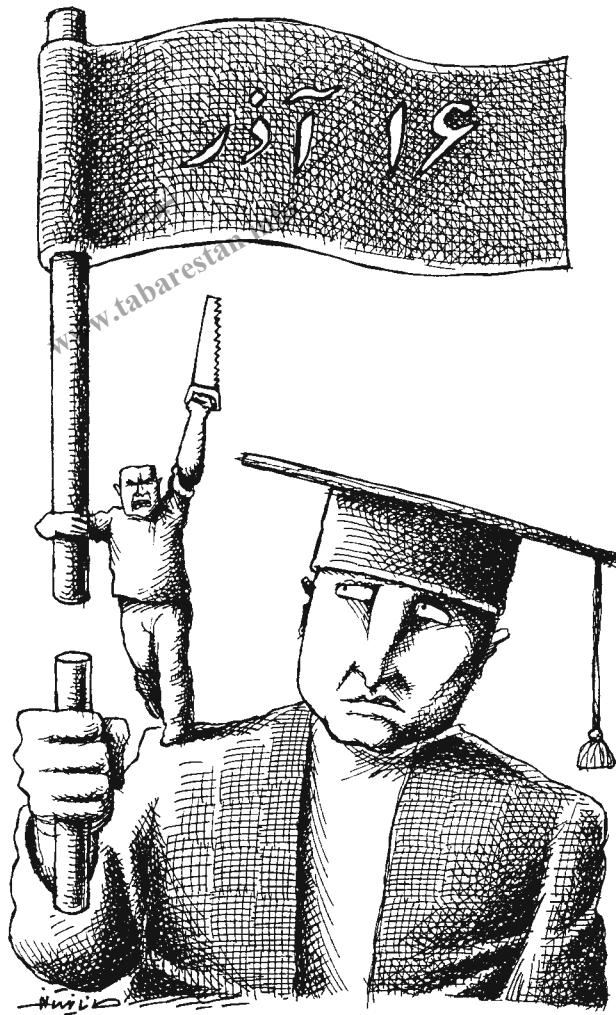
دانشجو

تبرستان

www.tabarestan.info

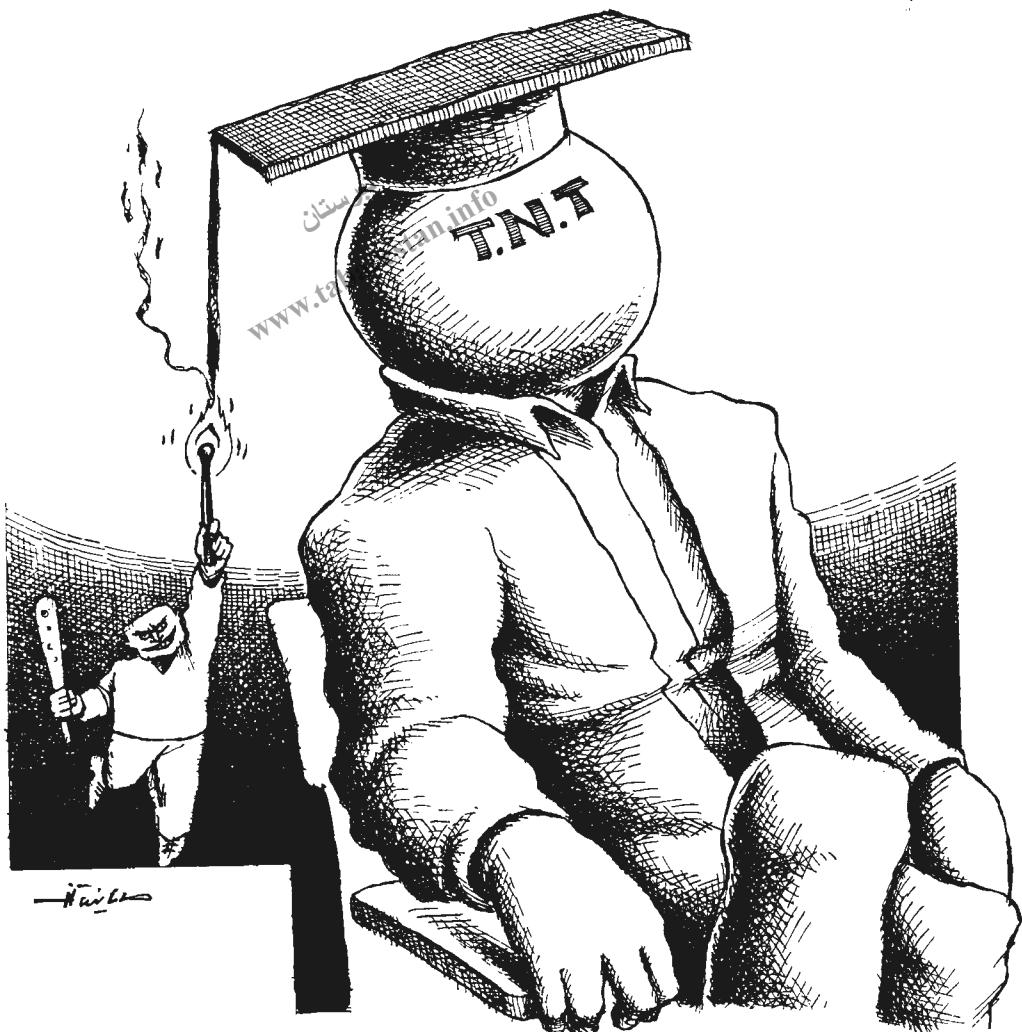

تبرستان
www.tabarestan.info

www.tabarestan

ستان
www.tasman.info

فصل یازدهم:
کمی هم عدالت!

تبرستان
www.tabarestan.info

تبرستان

tebarestan.info

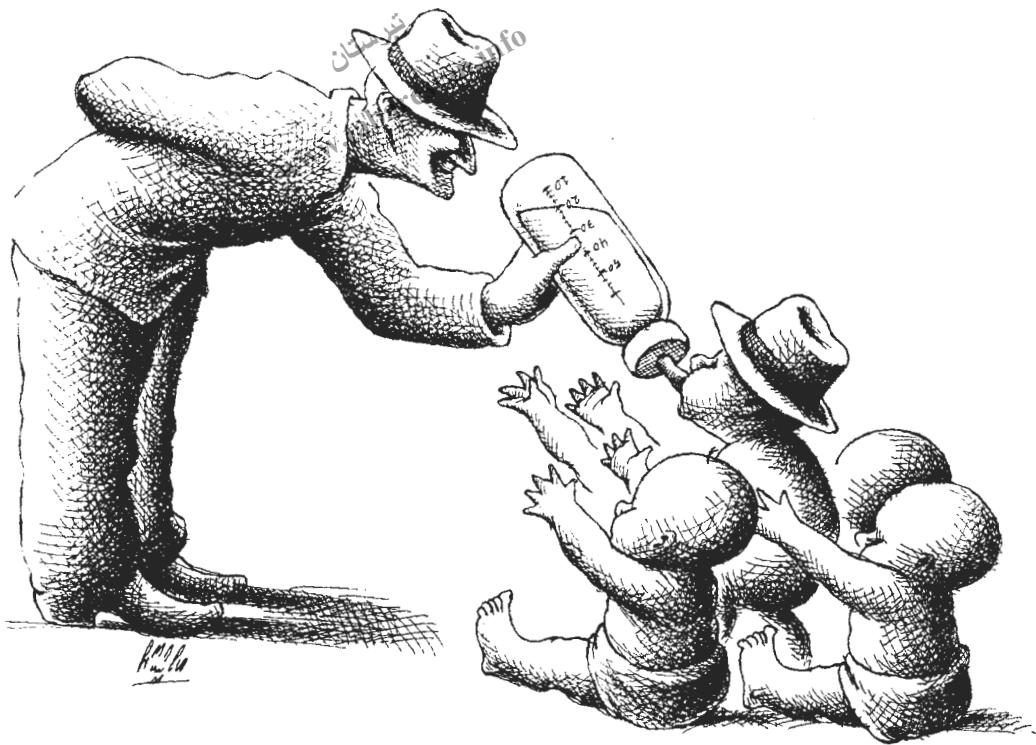
www.tartan.info

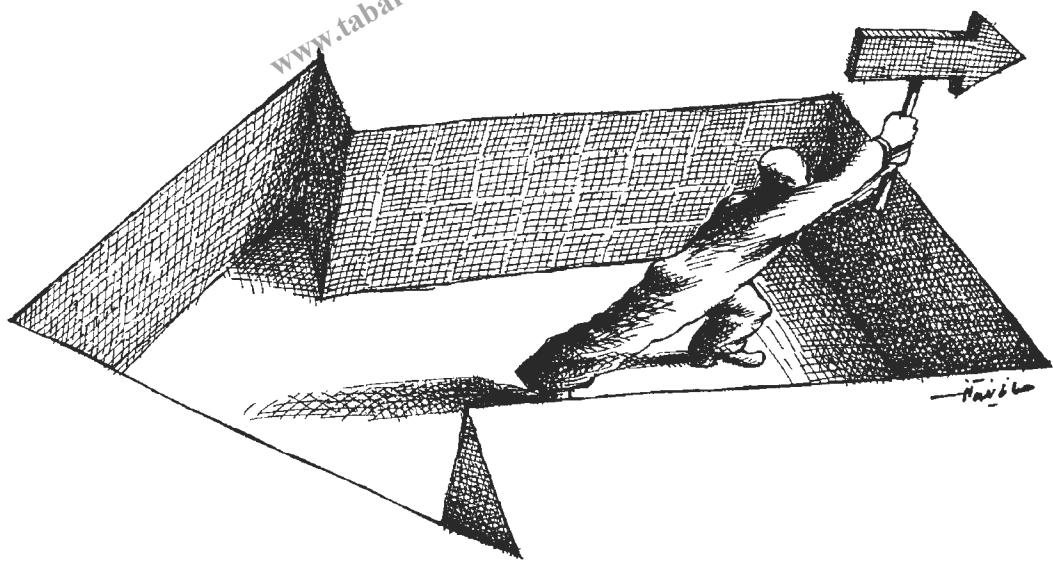
فصل دوازدهم:
متفرقه ها

تبرستان
www.tabarestan.info

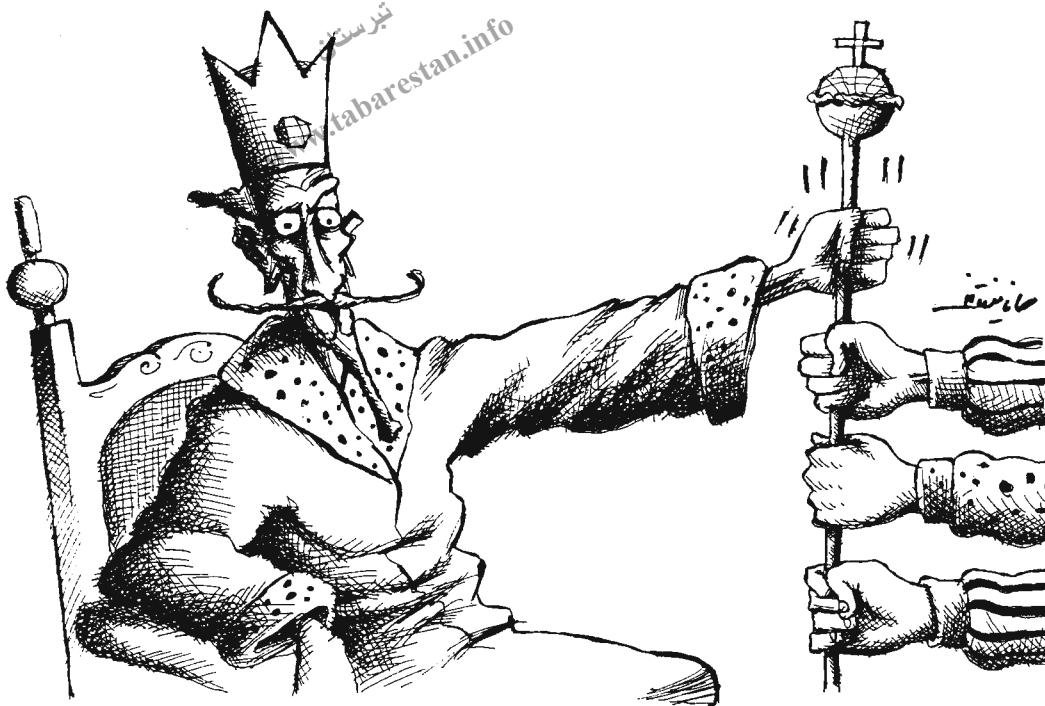
www.krestan.in

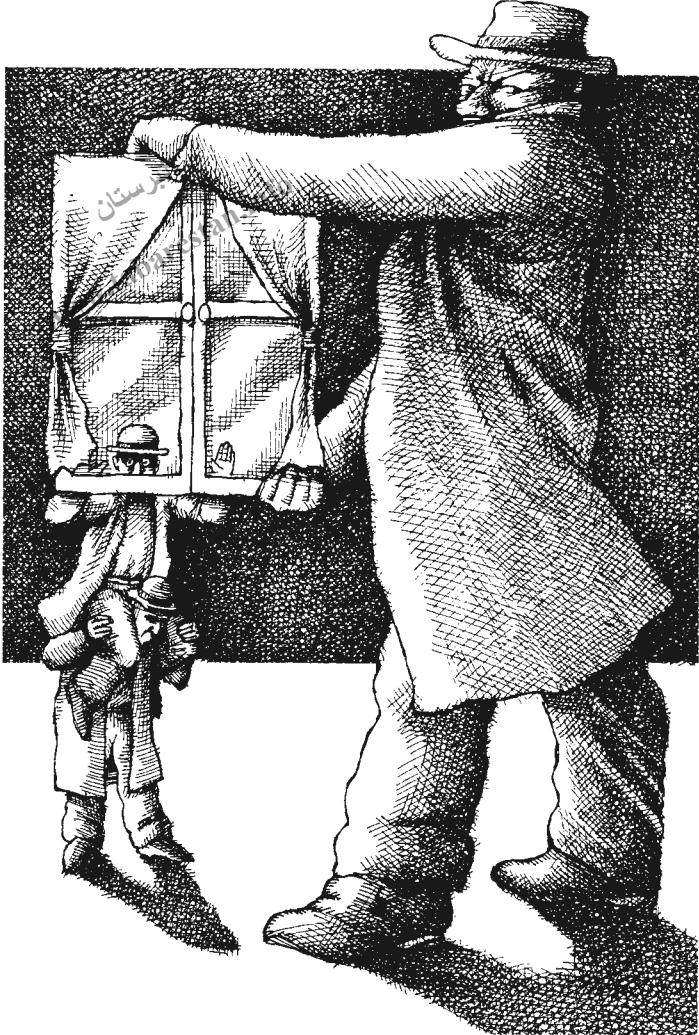

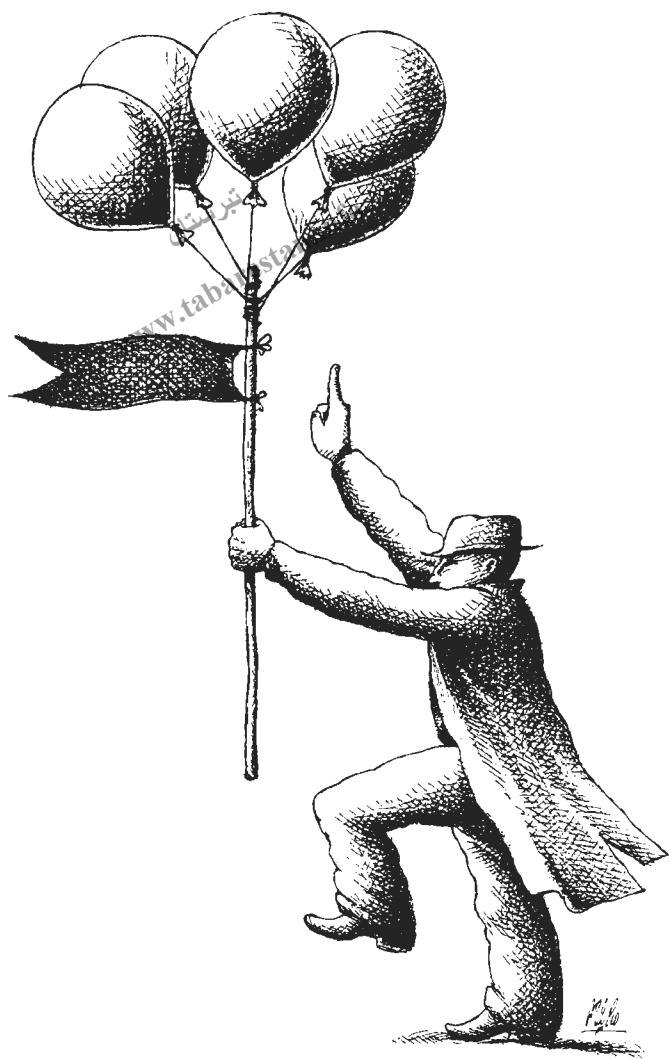
تبرستان
www.tabarestan.info

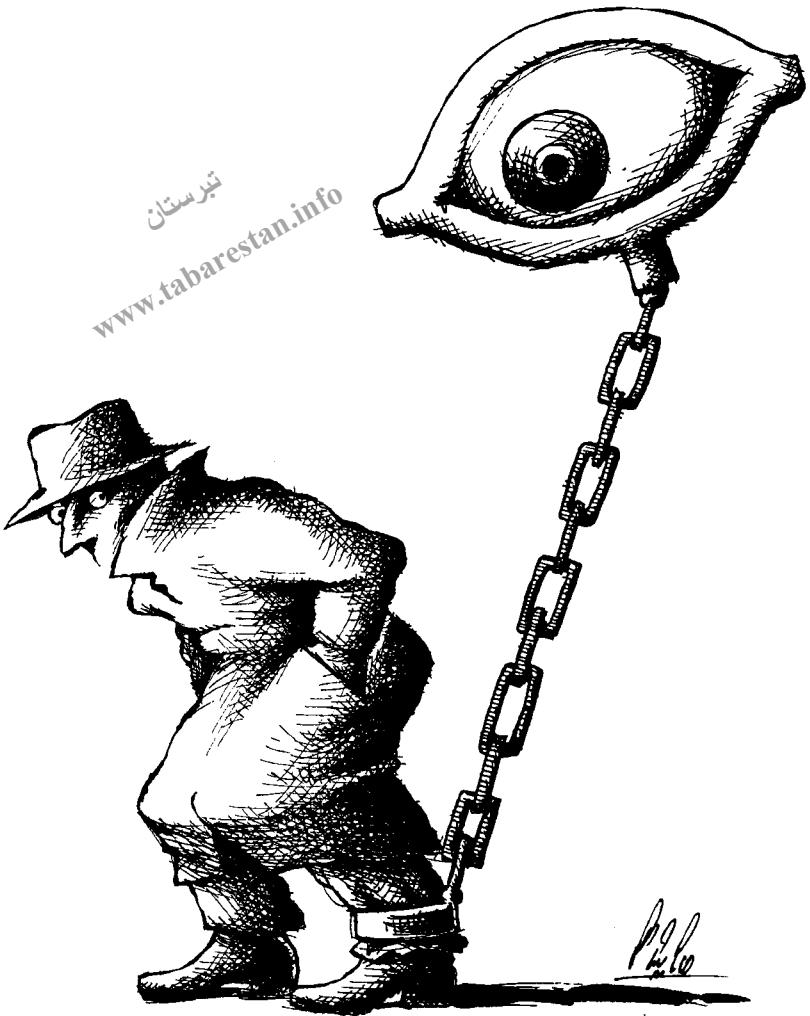
پاریس

۱۰۰

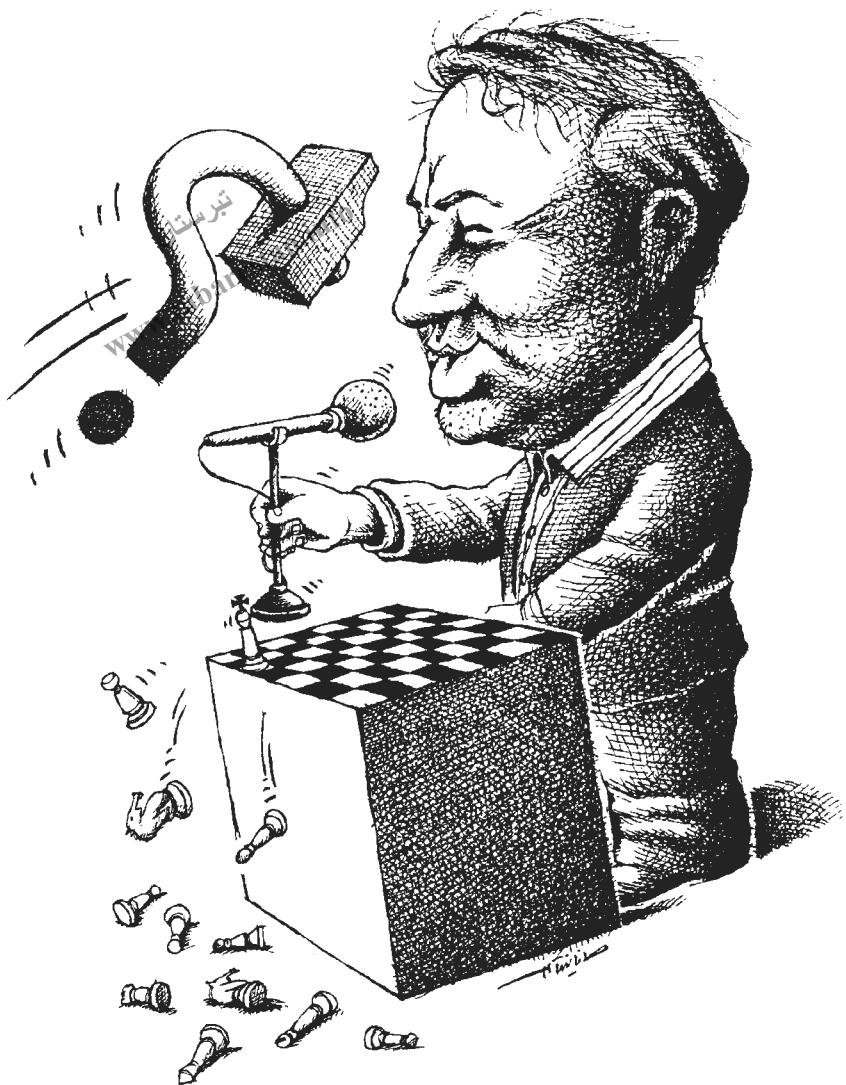

تبرستان
www.tabarestan.info

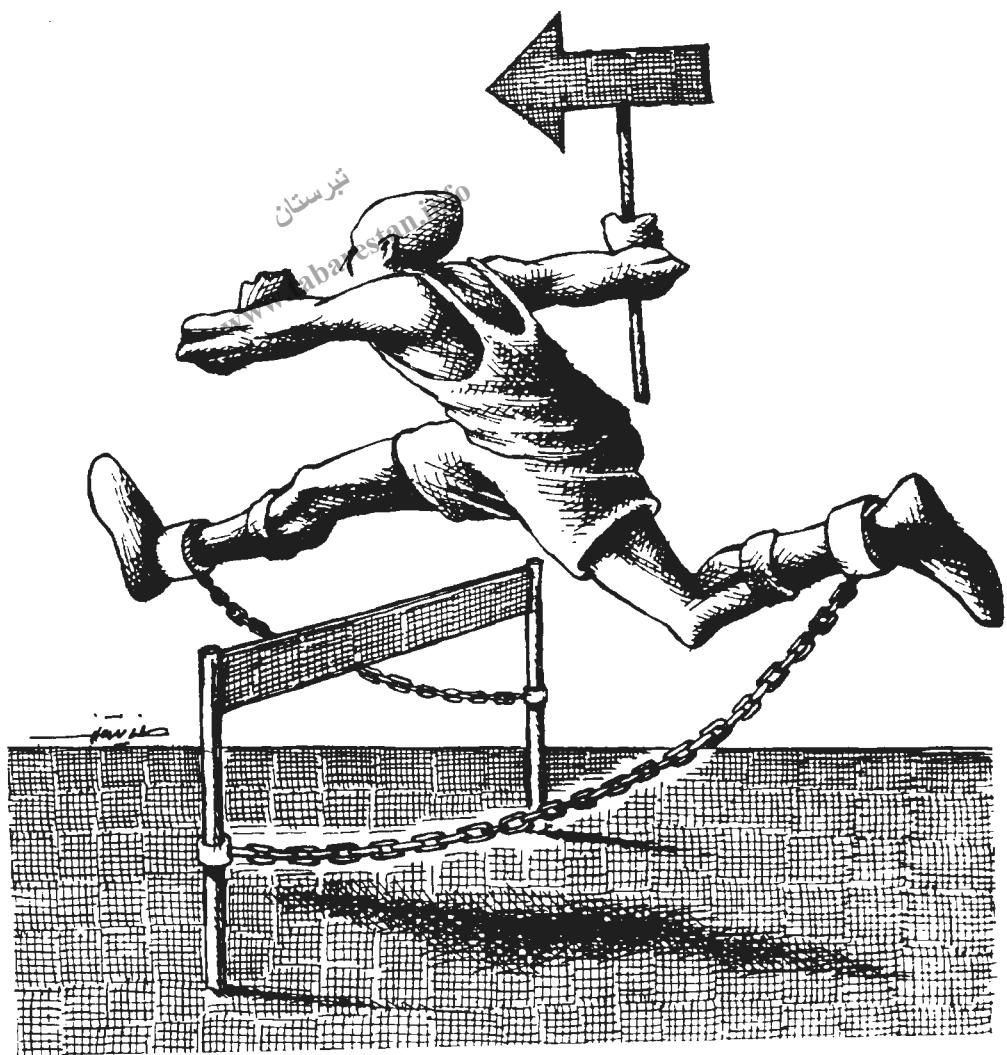

www.tabarestan.com

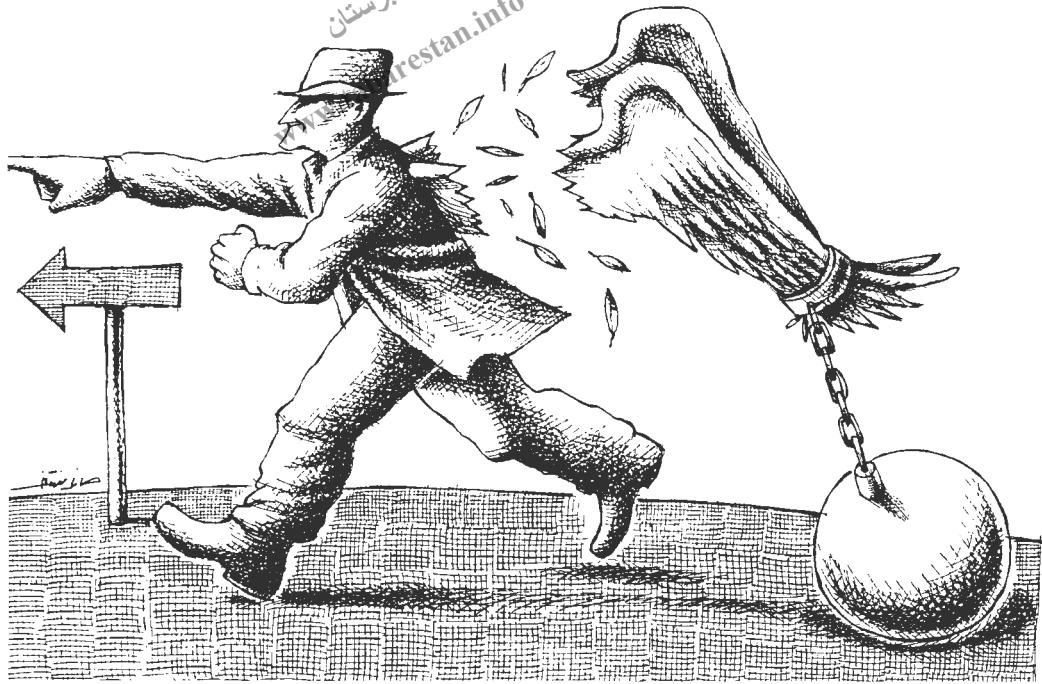

تبرستان
www.tabarestan.info

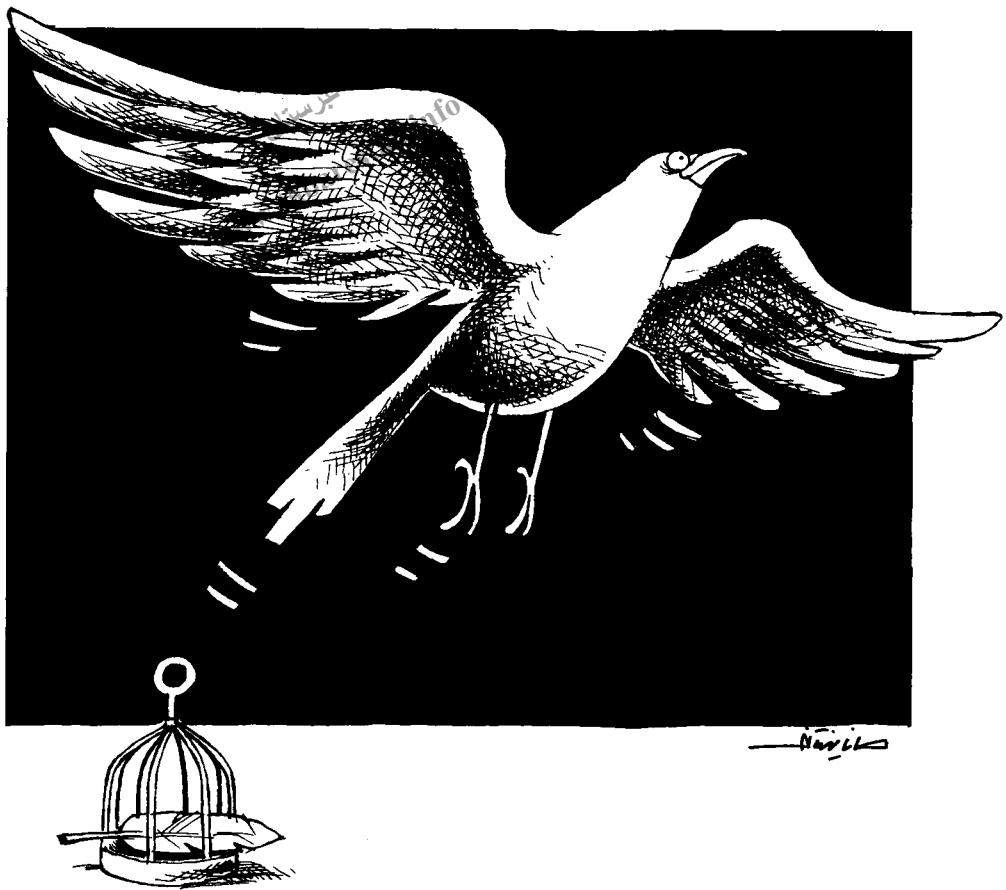

تبرستان
tabarestan

تبرستان
www.tabarestan.info

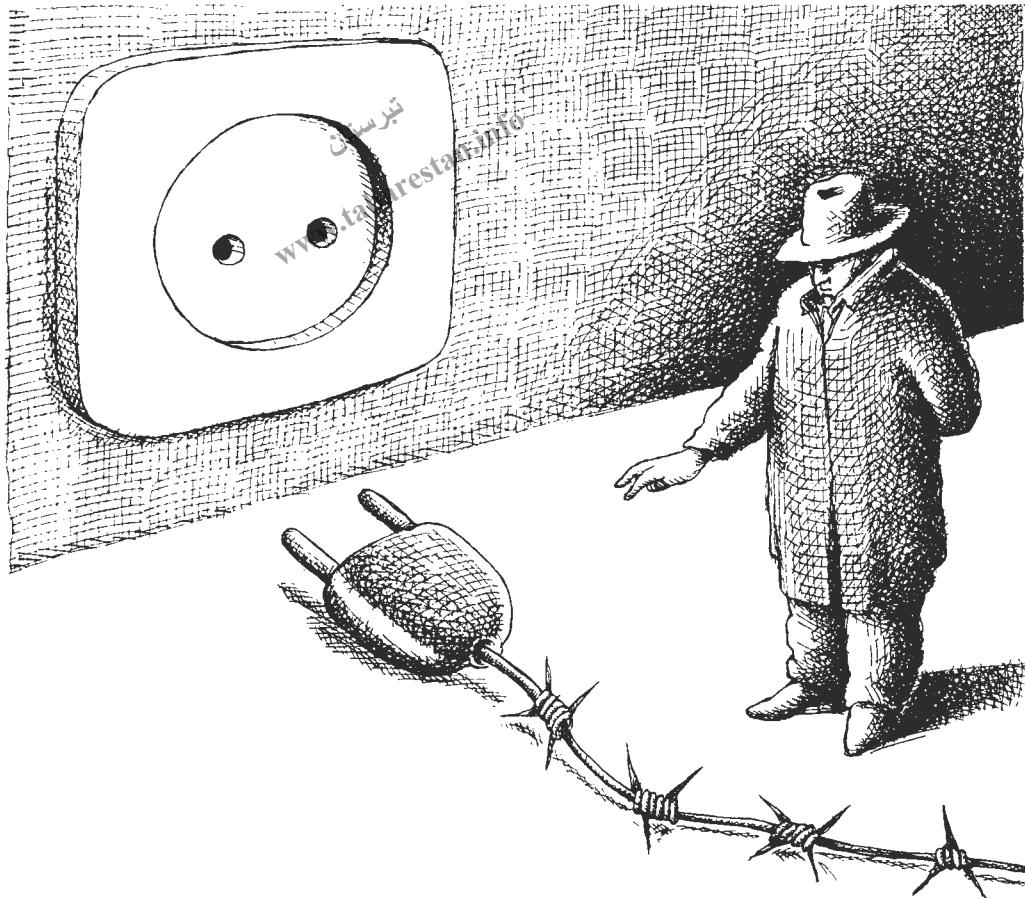

www.tiran.info

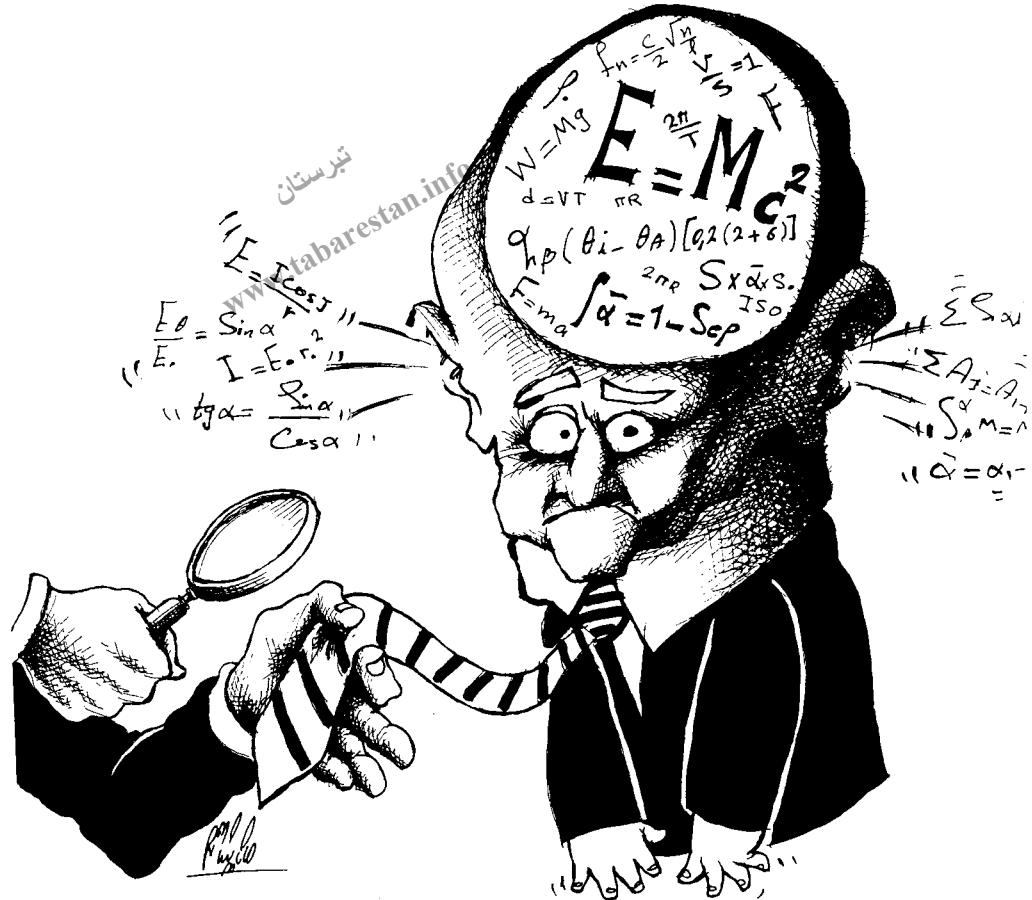
—Anil

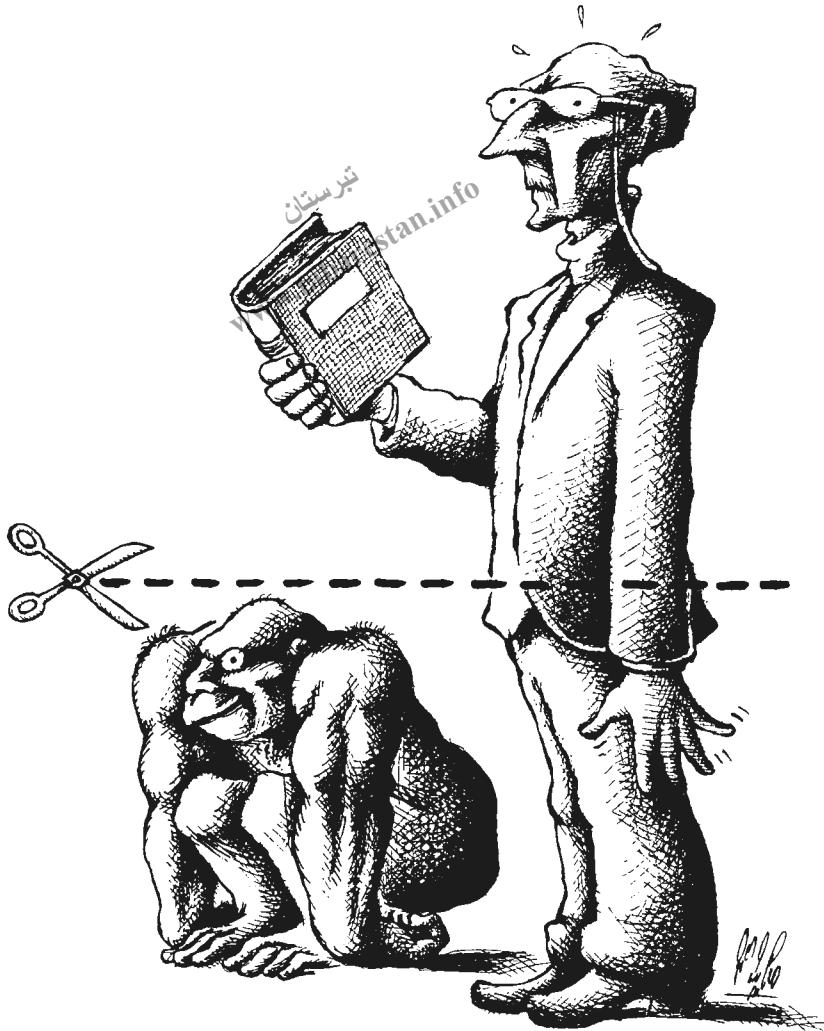

تبرستان
www.tabarestan.info

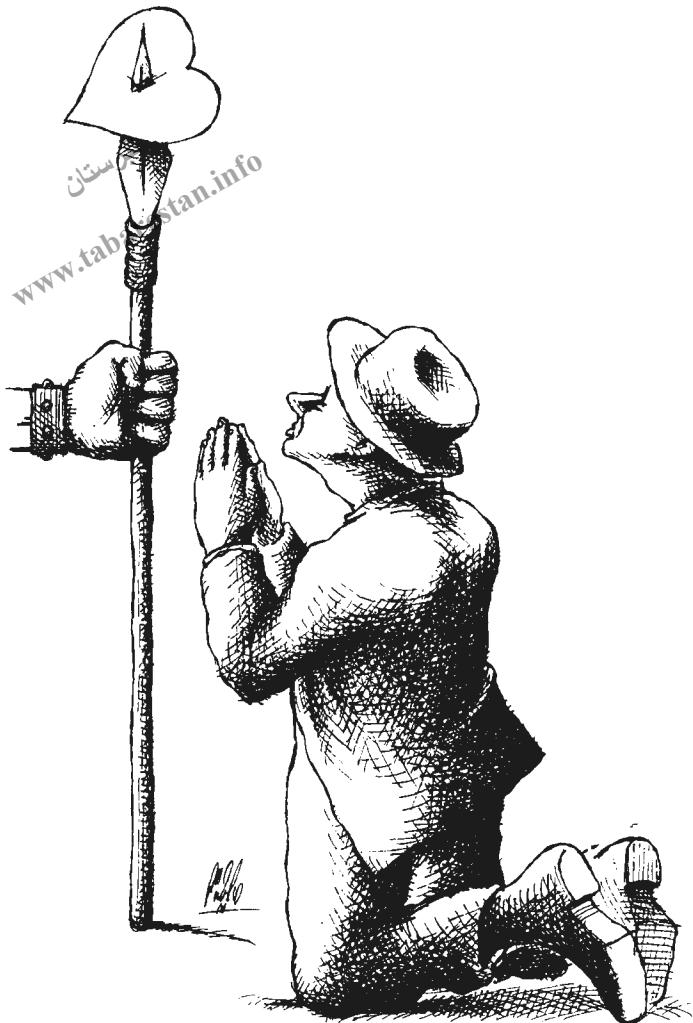
بررسی
www.tarestan.info

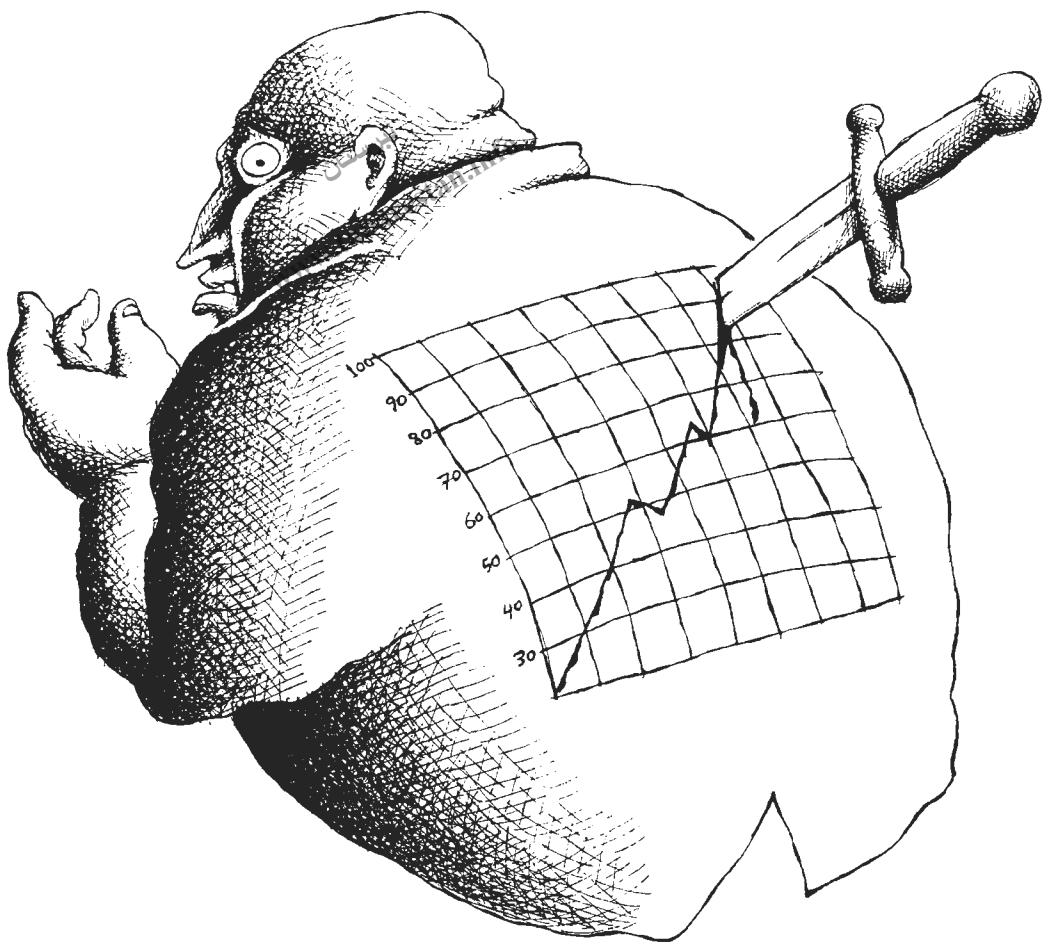

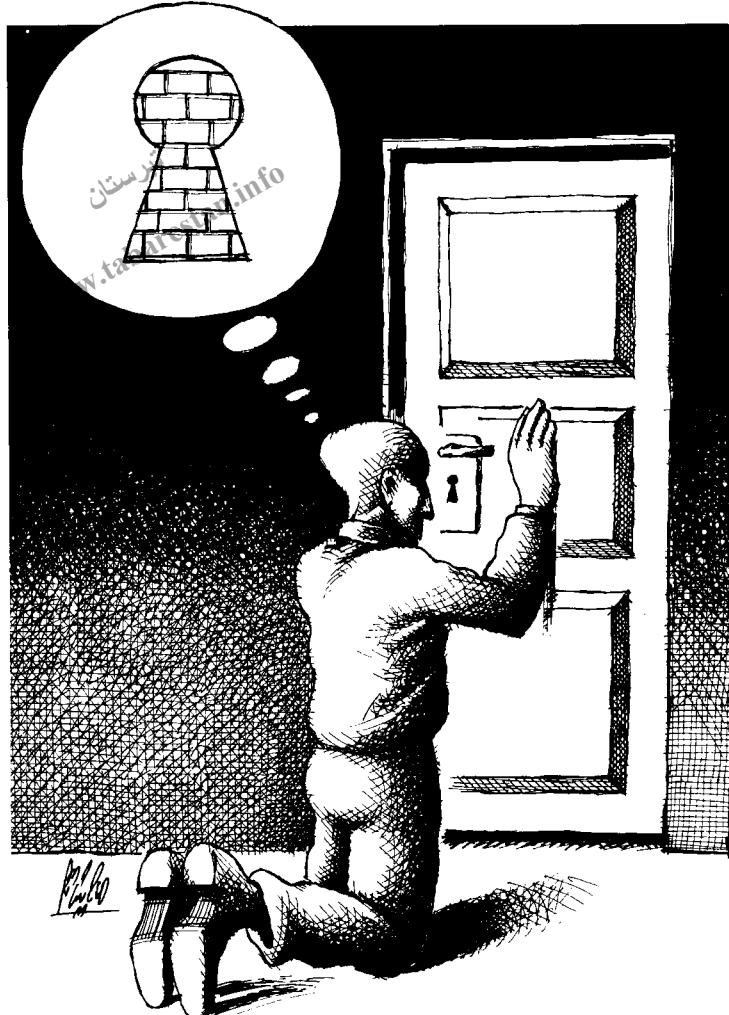
تبرستان
tabarestan.info

Rajaee

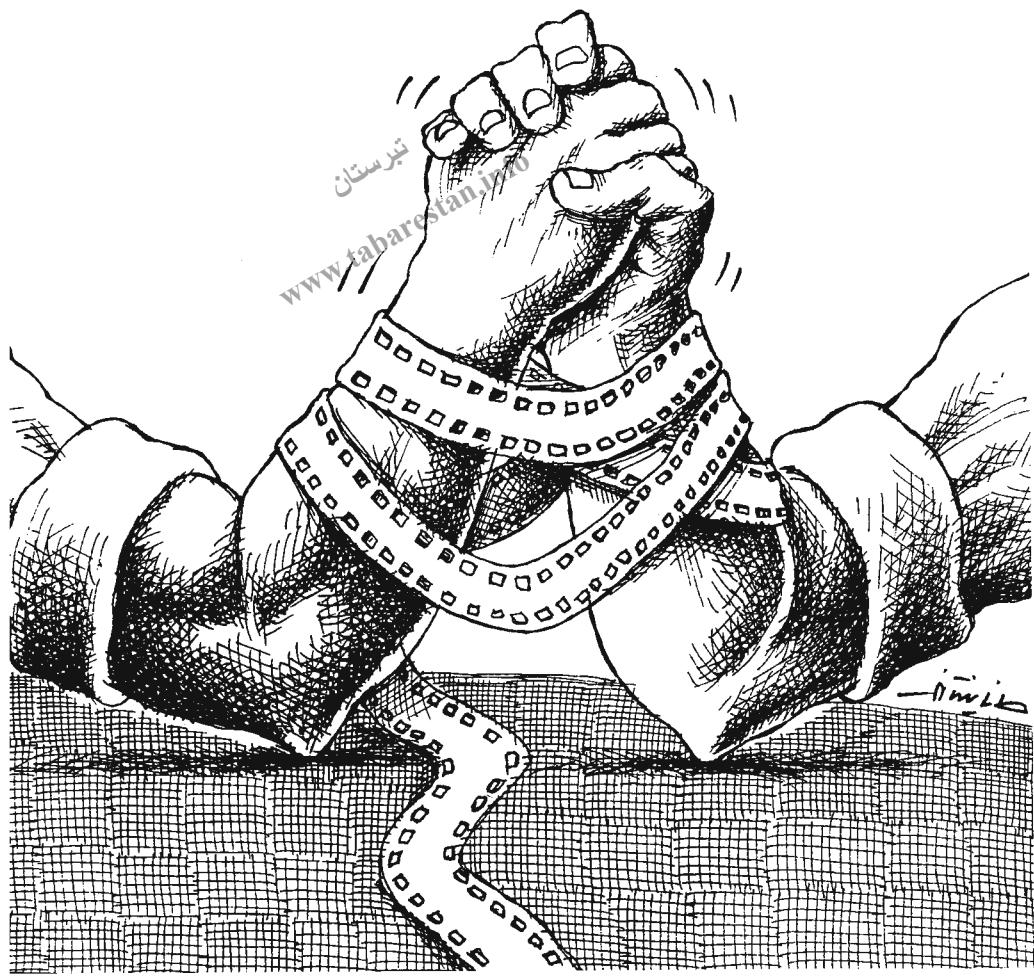
www.tabستان.info

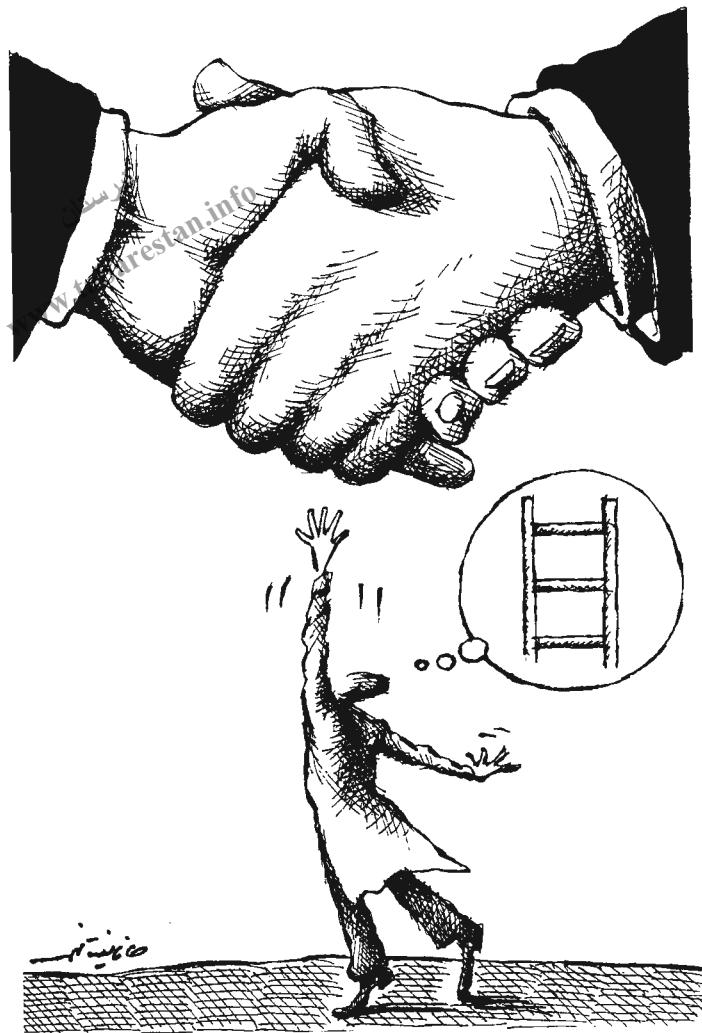
www.taziarstani.info

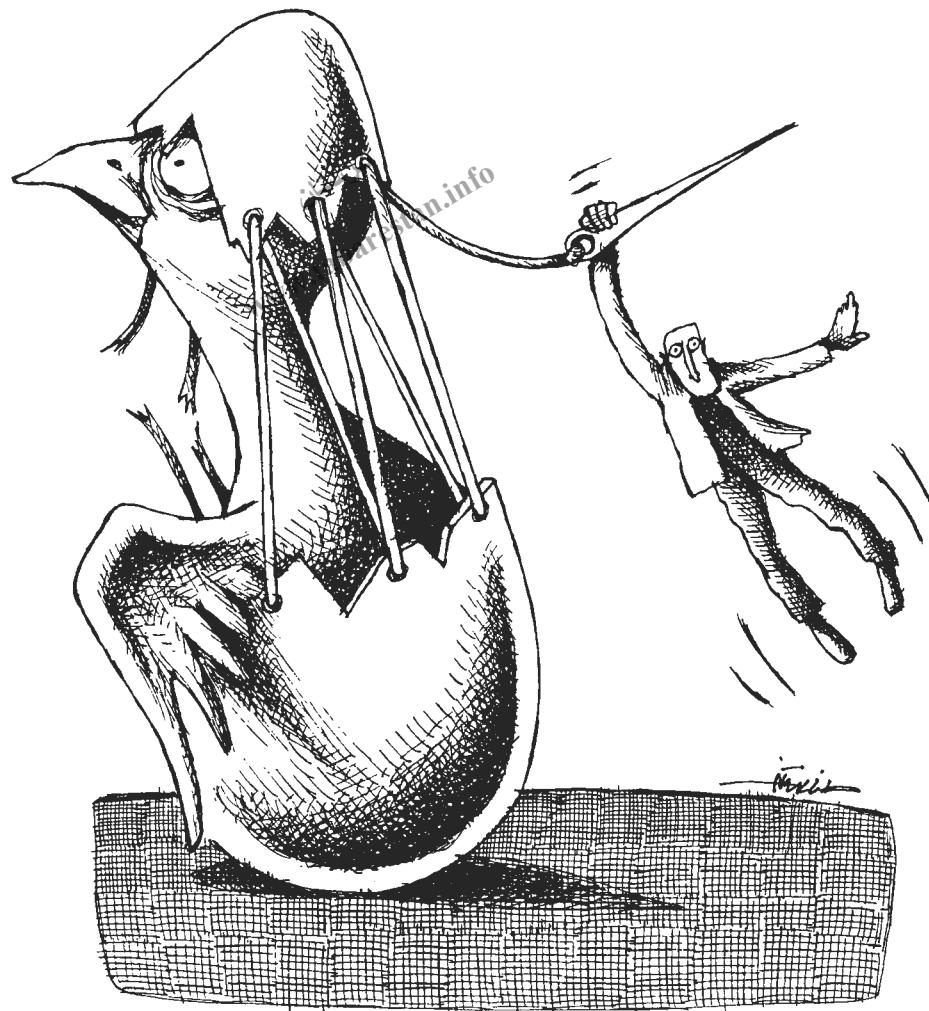
۷۲

تبرستان
www.tabarestan.info

۷۲

تبرستان

www.tabarestan.info

گلستان

ISBN 964-334-038-4

9 789643 340384 >

مکالماتی
مع محمد مصطفی
شیخ زلنه

تبرستان
www.tabarestan.info